

**URBAN
INCD
INCERC**

**ACTUALIZARE
PLAN URBANISTIC GENERAL**

BRAILA

**Studiu de fundamentare privind
analiza condițiilor socio-economice**

Elaborator: Urbanproiect INCD

ianuarie 2012

CUPRINS

Introducere

Capitolul 1. EVOLUȚIA POPULAȚIEI ȘI POTENȚIALUL DEMOGRAFIC	4
1.1 Evoluția populației	4
1.2. Structura populației pe sexe și grupe de vârstă.....	7
1.3. Mișcarea naturală și migratorie	14
1.4. Resurse umane.....	19
1.5. Infrastructura pentru educație.....	29
1.6. Infrastructura pentru sănătate.....	35
Capitolul 2. EVOLUȚIA ȘI STRUCTURA ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE.....	43
2.1. Potențial economic	43
2.2. Structura activităților economice pe sectoare de activitate.....	44
2.3. Structura activităților economice pe ramuri de activitate.....	49
Capitolul 3. STUDIUL SECTORULUI DE LOCUINTE SI A PIETEI IMOBILIARE IN MUNICIPIUL BRAILA.....	68
3.1. Tendințe ale pieței imobiliare la nivel național.....	69
3.2. Analiza pieței imobiliare Brăila.....	71
3.3. Caracterizarea sectorului locuirii în municipiul Brăila	72
Capitolul 4. POTENȚIALUL TURISTIC AL MUNICIPIULUI BRĂILA	75
4.1. Potențialul turistic natural al Municipiului Brăila.....	76
4.2. Potențialul turistic antropoc.....	77
4.3. Obiective turistice	82
4.4. Structuri de primire turistică.....	85
4.5. Tipuri de turism practicate în Municipiul Brăila	91
4.6. Dinamica activităților turistice	92

Introducere

Analiza multicriterială a situației existente la nivelul municipiului Brăila, privind structura socio-economică a resurselor demografice, de muncă și a activităților economiei locale, vizează caracterizarea potențialului socio-economic local, atât din perspectivă sincronică, cât și diacronică, pentru a releva tendințe viitoare legate de dezvoltarea unui teritoriu extrem de important în rețeaua noastră națională de localități, cum este municipiul Brăila. Studiul sincronic se referă la plasarea unității administrative în contextul suprateritorial pe care îl modelează și de la care primește permanent influențe asupra propriei dezvoltări teritoriale și economice, în timp ce studiul diacronic urmărește evoluția în timp a municipiului, cu fixarea unor repere importante ce-au ajustat traiectoria dezvoltării socio-economice, în funcție de contexte specifice ce-au amprentat respectivele perioade de timp, devenite repere.

Studiul de fundamentare privind analiza condițiilor socio-economice va conține patru capitole: primul alocat structurii și evoluției socio-demografice, al doilea referindu-se la evoluția mediului economic privat, cu analiza activităților economice semnificative pentru dezvoltarea locală, al treilea capitol analizează locuirea și evoluția pieței imobiliare și cel de-al patrulea caracterizează potențialul turistic al zonei urbane și periurbane a municipiului Brăila, ca factor favorizant atât pentru componenta demografică, cât și pentru cea economică, având în vedere amplasarea geografică a municipiului în teritoriu, pe malul stâng al Dunării.

Dezvoltarea și consolidarea relației municipiului Brăila cu un alt pol urban de creștere, municipiul Galați, va determina constituirea unui spațiu urban policentric și echilibrat, un factor decisiv pentru o mai bună accesibilitate și pentru o dezvoltare economică durabilă, pentru ambele unități administrative. Acesta este un deziderat, menționat în Strategia de dezvoltare a municipiului Brăila 2008 – 2013, ce se profilează a se realiza prin înființarea zonei metropolitane la nivelul regiunii Brăila – Galați, într-un viitor apropiat. Se urmărește astfel crearea unor premise pentru atragerea de fonduri și investiții și dinamizarea sectoarelor construcțiilor, serviciilor și turismului. Realizarea acestui proiect, dorit la ora actuală atât de autoritățile locale municipale și județene ale Brăilei, cât și ale Galațiului, va asigura decongestionarea celor două orașe, dezvoltarea lor arhitecturală unitară, accesarea, prin asociere, a fondurilor europene destinate dezvoltării regionale și prin aceasta, crearea unor condiții ce vor ridica nivelul de trai al locuitorilor acestei zone metropolitane. Desemnarea recentă de către Guvern a municipiului Brăila, ca pol de dezvoltare urbană va asigura accesul la importante finanțări prin proiectul „Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere” din Programul Operațional Regional 2007-2013 pentru dezvoltarea activităților

economice și diminuarea numărului de tineri care pleacă să lucreze în marile orașe. Toate acestea vor contribui la transformarea municipiului Brăila într-un pol de integrare europeană și internațională.

Capitolul 1. EVOLUȚIA POPULAȚIEI ȘI POTENȚIALUL DEMOGRAFIC

1.1 Evoluția populației

Descrierea evoluției populației Municipiului Brăila s-a realizat folosind datele furnizate de Institutul Național de Statistică prin baza de date Tempo On-line – serii de timp, Recensământul populației, gospodăriilor și locuințelor (1992, 2002), precum și alte date statistice obținute de la diferite instituții publice județene (Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă, Direcția Județeană de Statistică). Descrierea evoluției populației și analiza potențialului demografic al Municipiului Brăila sunt realizate comparativ cu cele ale populației de la nivelul județului Brăila și cu mediile urbane ale regiunii de dezvoltare Sud-Est și României. Compararea valorilor tuturor indicatorilor cu mediile contextului suprateritorial arată cât de critică sau avantajoasă este poziția municipiului față de restul UAT - urilor din județ sau din regiune, care este influența sa ca pol urban de dezvoltare și care ar fi problemele cu care se confruntă sau care sunt atuurile privind potențialul său demografic.

Conform statisticilor oficiale din anul 2010, populația Municipiului Brăila era de 210245 locuitori, ceea ce reprezintă 58,8% din populația totală a județului Brăila și 90,5% din populația urbană a aceluiași județ.

Tabel 1: Populația totală a Municipiului Brăila în anul 2010, în context suprateritorial

	<i>Populație totală</i>	<i>% populație Brăila din total județ și total regiune</i>
<i>Municipiul Brăila</i>	210245	-
<i>Județul Brăila</i>	357614	58,8%
<i>Regiunea Sud Est</i>	2806204	7,5%

Sursa: Baza TEMPO – Online – serii de timp, INSSE

Analiza datelor furnizate de recensăminte arată că populația a avut o evoluție ascendentă în perioada 1966-2002, volumul populației municipiului sporind cu peste 77 mii de locuitori în intervalul celor 36 de ani (peste 55%). Dat fiind faptul că populația orașului analizat reprezintă mai mult de jumătate din totalul populației județului Brăila este foarte probabilă o evoluție demografică cu trenduri specifice trendului general județean.

Dacă la nivelul întregului județ creșterea populației în perioada amintită se face mai ales pe seama municipiului reședință, în perioada dintre ultimele două recensăminte scăderea populației are un caracter mai accentuat la nivelul municipiului Brăila, comparativ cu evoluția întregului județ (vezi Tabelul 2).

Tabel 2. Volumul populației Municipiului Brăila – evoluție la recensăminte

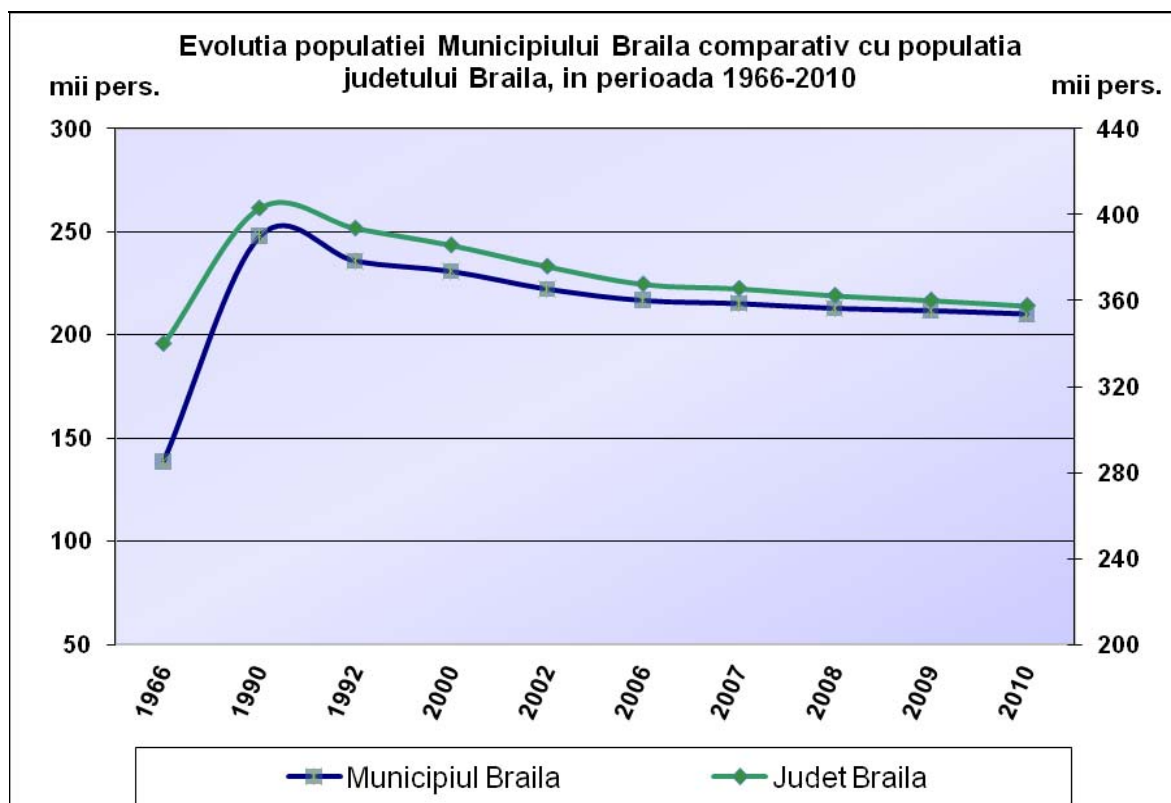
Recensământ:	1966	1992	2002	Dinamică	
	Frecvențe absolute			1992/1966	2002/1992
Municipiul Brăila	138802	234110	216292	168,7%	92,4%
Județul Brăila	339954	392031	373174	115,3%	95,2%

Sursa: DJS Brăila, Recensământul Populației și Locuințelor 1966, 1992 și 2002

Pe intervalul 1992 – 2002 populația orașului scade mai accentuat decât populația județeană în general, cu o diferență de aproape 3 puncte procentuale (-7,6% comparativ cu -4,8%). Cu alte cuvinte avem o scădere de populație în județul Brăila pe intervalul 1992 – 2002, între cele două recensăminte, mai intensă în municipiul reședință, deși pe intervalul 1966 – 1992 volumul populației a crescut, mai ales în mediul urban al județului.

La nivel județean, populația continuă sa scăda până în anul 2010, cu un ritm constant începând cu anul 2006, iar în orașul Brăila populația scade în volum, cu un ritm ușor mai lent față de scăderea manifestată în context suprateritorial (vezi figura de mai jos, cu evoluția populației județene pe axul secundar) pe intervalul ultimilor 8 ani. La jumătatea anului 2010 populația orașului a fost cu 2,8% mai mică, față de cea înregistrată la recensământul din 2002, ajungând la 210245 locuitori, iar la nivelul întregului județ ea a scăzut cu 4,2%, ajungând la 357614 locuitori, în aceeași perioadă.

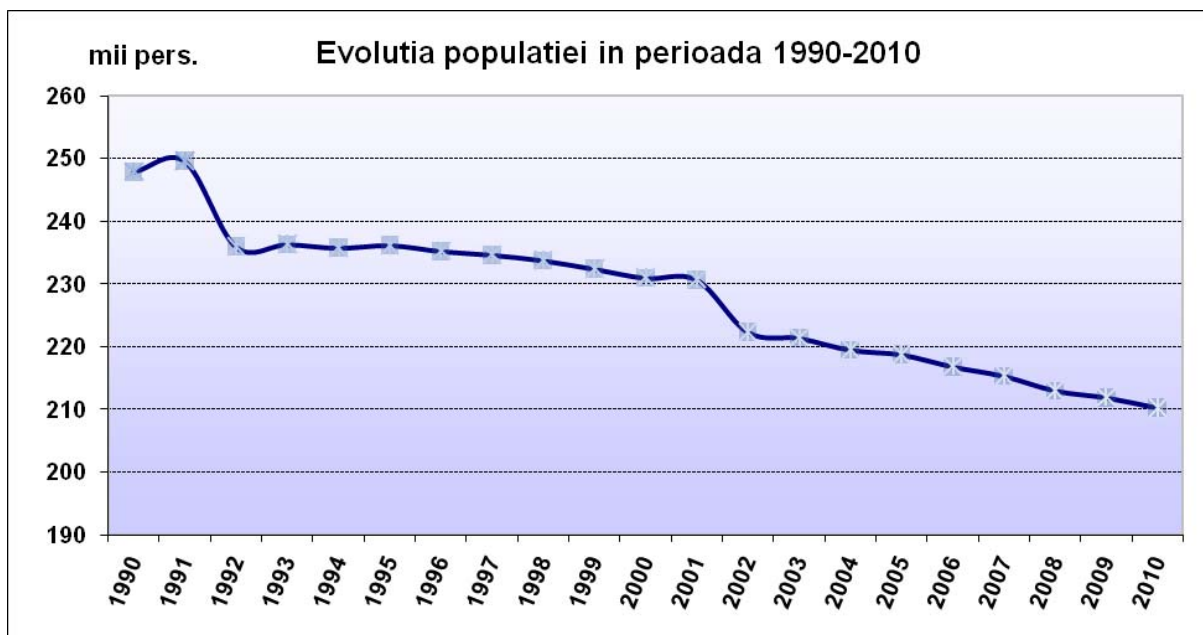
Fig.1

Sursa: DJS Brăila, Fișa Localității și baza de date TEMPO online a INSSE

Evoluția detaliată pe ani consecutivi, după anul 1990, arată că au existat două puncte critice în dinamica populației orașului, unul 1991-1992 și altul 2001-2002, când numărul de locuitori stabili s-a diminuat cu 5,5%, respectiv 3,6%, față de anul precedent. După aceste momente (vezi figura de mai jos) trendul întregii perioade analizate a fost unul de scădere constantă a populației, în medie cu 0,7 procente pe an pentru ultimii 6 ani.

Fig.2

Sursa: DJS Brăila, Fișa Localității

În concluzie, urmărind evoluția populației în ultima perioadă, se observă o ușoară creștere în prima parte a perioadei de după 1992, ca apoi, după 1995 să se instaleze o descreștere, sub nivelul anului 1992 începând cu anul 1996. În anul 1991 se înregistrează cel mai mare număr de locuitori, după care evoluția populației intră pe un trend descendent. Tendința generală a ritmului mediu anual în ultimii 10 ani este de descreștere.

Densitatea populației

În 2010, densitatea populației județene urbane era de 503 locuitori/km². Municipiul Brăila ocupă o suprafață de 44 km², reprezentând circa 0,9% din suprafața județului Brăila și circa 9,5% din suprafața sa urbană. Datorită scăderii continue a volumului populației zonei în perioada 2002 – 2010 a scăzut în același ritm și densitatea populației de la 4915 locuitori/km² în 2002 la 4776 locuitori/km² în 2010. Valoarea mare a densității demonstrează importanța municipiului atât în rândul UAT urbane din Regiunea Sud-Est, cât și în în rândul UAT urbane din țară (vezi tabel 3). Astfel se confirmă poziția municipiului în rețeaua națională de localități, ca localitate de rang I, potrivit prevederilor Legii nr. 351/2001 privind aprobarea

Planului de amenajare a teritoriului național, secțiunea a IV-a “Rețeaua de localități”, cu modificările și completările ulterioare.

Tabel 3: Densitatea populației municipiului Brăila în context suprateritorial, 2010

	<i>Total /urban</i>	<i>Suprafață (km²)</i>	<i>Populație 2010</i>	<i>Densitate locuitori/ km²</i>
România	total	238391	21431298	90
	urban	30755	11798735	384
Regiunea Sud - Est	total	35762	2806204	78
	urban	3433	1545952	450
Județ Brăila	total	4766	357614	75
	urban	462	232442	503
Municipiul Brăila		44	210245	4778

Sursa: Baza TEMPO – Online – serii de timp, INSSE

1.2. Structura populației pe sexe și grupe de vârstă

Distribuția populației municipiului pe sexe reflectă un relativ echilibru între ponderea populației feminine și a celei masculine. Comparând distribuția populației pe sexe înregistrată în context suprateritorial în mediile urbane, observăm că municipiul Brăila se apropie de valorile la nivel național, menținând diferența specifică mediului urban al teritoriului nostru, cu un număr de femei ușor superior celui al bărbaților.

Tabel 4: Distribuția populației urbane pe sexe în context suprateritorial, 2010

Sexe	Romania	Regiunea SUD-EST	Judet Brăila	Municipiul Brăila
Masculin	47.7%	47.9%	47.8%	47.6%
Feminin	52.3%	52.1%	52.2%	52.4%

Sursa: Baza TEMPO – Online – serii de timp, INSSE

Se poate vorbi de o ușoară tendință de feminizare a populației, deoarece în urmă cu 10 ani femeile reprezentau 51,9% din populație în municipiul Brăila, iar la nivelul întregului județ ponderea acestora era de 51,2%. Raportul de masculinitate (număr de bărbați la 100 femei) avea în 2010 la nivelul zonei studiate valoarea de 91,8 fiind ușor inferior celui calculat pentru urbanul județului Brăila, care indica 91,6 bărbați la 100 de femei.

Pentru a analiza evoluția unei populații este necesar să cunoaștem structura ei pe vârste precum și principalii indicatori ai mișcării naturale (natalitate și mortalitate) și ai mișcării migratorii (sosiri și plecări).

Datele evidențiază pentru anul 2000 în municipiul Brăila următoarea distribuție pe principalele grupe de vârstă: populația cu vârste cuprinse între 0-14 ani reprezenta 16% din total, proporția celor în vârstă de muncă era de 73,2%, iar cei cu vârste de peste 65 de ani –

vârșniciei - reprezentau 10,8%. Până în anul 2010 structura pe vârste se modifică, prin creșterea ponderii de adulți și vâșnici și scăderea numărului de copii.

Tabel 5. Evoluția populației pe sexe și grupe principale de vâștă în anul 2010, față de anul 2000, comparativ cu mediul urban al județului (%)

<i>Grupe principale de vâștă</i>		<i>0 – 14 ani</i>		<i>15 – 64 ani</i>		<i>65 și peste</i>	
Nivel teritorial	Sexe	2000	2010	2000	2010	2000	2010
Municipiul Brăila	Femei	18097 (100%)	-33.9	86999 (100%)	-7.1	14978 (100%)	16.4
	Bărbați	18968 (100%)	-32.5	81877 (100%)	-7.4	10043 (100%)	13.8
	Total	37065 (100%)	-33.2	168876 (100%)	-7.3	25021 (100%)	15.3
Județul Brăila	Femei	32660 (100%)	-28.1	140084 (100%)	-6.6	16944 (100%)	13.7
	Bărbați	34296 (100%)	-27.1	132996 (100%)	-4.6	13295 (100%)	3.5
	Total	66956 (100%)	-27.6	273080 (100%)	-5.6	30239 (100%)	9.4

Sursa primară de date: Direcția Județeană de Statistică Brăila, Recensământul Populației și Locuințelor, Fișa localității 2010

Scăderea populației de 0-14 ani și creșterea celei de peste 65 de ani indică instalarea unui proces de îmbătrânire demografică, ce se face din ce în ce mai simțit și la nivelul urbanului studiat. Fenomenul este similar și pentru celelalte UAT din județ, dar, spre deosebire de acestea, în anul 2000 municipiul Brăila avea o pondere de copii mai mică și o pondere de vâșnici și mai mică (diferență de 3,4 puncte procentuale față de valoarea ponderii județene). La începutul anului 2010 distribuția pe grupe mari de vâștă a populației din zona studiată se prezenta astfel: populația tânără cu vârste cuprinse între 0-14 ani reprezenta 11,8% din total, proporția celor în vâștă de muncă era de 74,5%, iar cei cu vârste de peste 65 de ani – vâșniciei - reprezentau 13,7%. Din punct de vedere al structurii pe vârste, în anul 2010 se remarcă în mod negativ scăderea drastică a numărului de copii, mai ales pe seama populației feminine atât în municipiul Brăila, cât și la nivelul județului Brăila în general (vezi tabelul de mai sus), concomitent cu creșterea volumului de populație de 65 ani și peste, ceea ce confirmă accentuarea fenomenului de îmbătrânire demografică. Ca aspect pozitiv poate fi menționată ponderea ridicată a populației în vâștă de muncă la nivelul municipiului, care a crescut de la 73,2% în 2000 la 74,5% în 2010, însă în realitate volumul acesteia scade pe acest interval de timp, mai accentuat comparativ cu întregul județ, deoarece scade în general populația, din cauza ratelor mici de natalitate înregistrate.

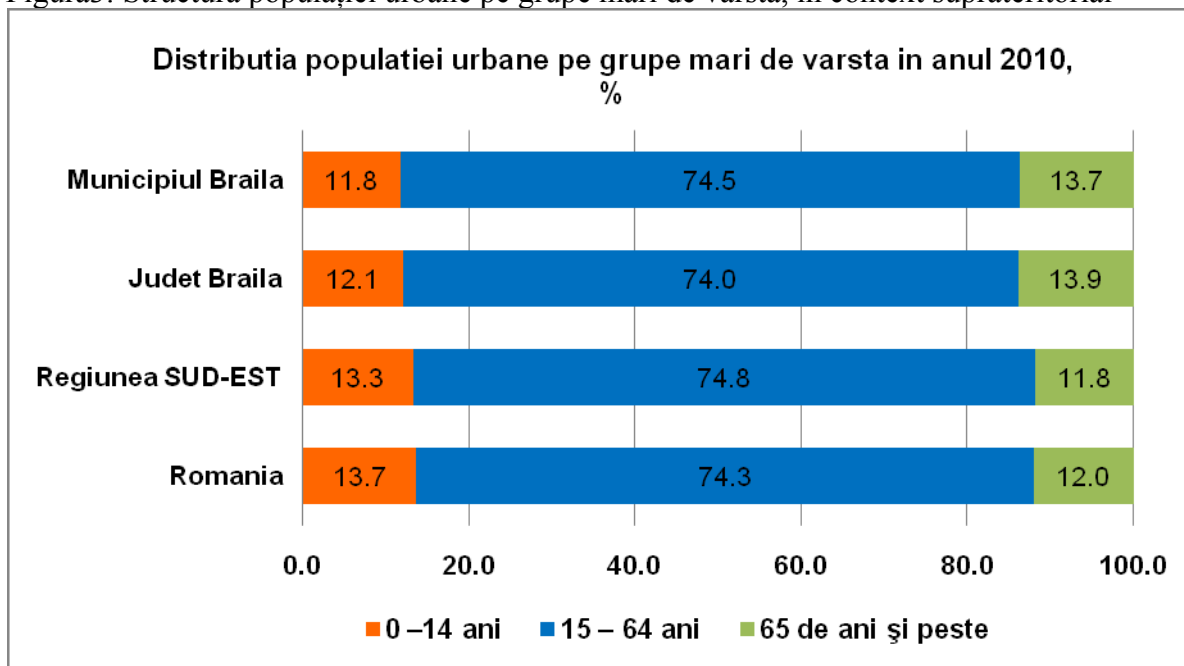
Amploarea și ritmul vieții socio-economice în zona studiată sunt direct influențate de evoluția demografică în general și de mișcarea naturală, dar mai ales de procesul de îmbătrânire demografică. Efectele acestora pot fi puse în evidență de raportul de dependență după vârstă care exprimă raportul dintre populația tânără și vârstnică și populația în vârstă de muncă (15-65 ani) și ne arată sarcina socială pe care o suportă segmentul populației adulte, care are cea mai importantă contribuție la realizarea bugetului familial și are de asemenea un rol activ în formarea tinerei generații.

Raportul de dependență după vârstă reprezintă raportul (exprimat în procente), dintre numărul populației de vârstă tânără (0 - 14 ani) și al populației de vârstă bătrână (peste 65 ani) și numărul populației de vârstă adultă (15 - 64 ani). Acest raport exprimă presiunea populației tinere și a celei vârstnice, numărul de tineri și bătrâni, asupra a 1000 persoane de vârstă adultă. Segmentul populației adulte are cel mai important rol social. Trebuie făcută aici precizarea că, pe de o parte, nu toți cei în vârstă de până la 15 ani și, mai ales, în vârstă de peste 65 ani sunt economic inactivi, după cum nici toți cei în vârstă de 15 - 64 ani sunt economic activi.

Raportul de dependență după vârstă, în anul 2000, stabilea la nivelul orașului un număr de 367 dependenți minori și vârstnici ce revin la 1000 de persoane în vârstă de muncă, valoarea acestui indicator înregistrând o scădere în 2010, ajungând la 342 dependenți minori și vârstnici la 1000 persoane în vârstă de muncă. Indicatorul avea valoarea de 434 la nivelul județului Brăila, ceea ce face ca sarcina socială a populației apte de muncă din municipiul Brăila să fie mult mai mică comparativ cu cea a populației în vârstă de muncă din județ, în general. Cum era de așteptat, scăderea valorii raportului de dependență demografică în cei zece ani are loc pe seama scăderii numărului de copii, deoarece volumul de populație în vârstă de muncă scade, iar cel de populație vârstnică crește. Chiar dacă la nivelul municipiului populația vârstnică crește mult mai accentuat decât în întregul județ (cu 15,3% comparativ cu 9,4% pe județ, în ultimii 10 ani, vezi tabelul 5), ponderea lor în total populație rămâne mai mică în 2010 față de cea județeană, iar populația în vârstă de muncă reprezintă un atu pentru dezvoltarea activităților economice.

Concentrarea unor efective importante de populație în vârstă de muncă în urbanul regiunii se datorează importanței economice a celor două mari centre urbane – Brăila și Galați, care prin oportunitățile de angajare oferite se constituie în principale centre de atracție pentru forța de muncă din regiunea studiată.

Figura3: Structura populației urbane pe grupe mari de vârstă, în context suprateritorial

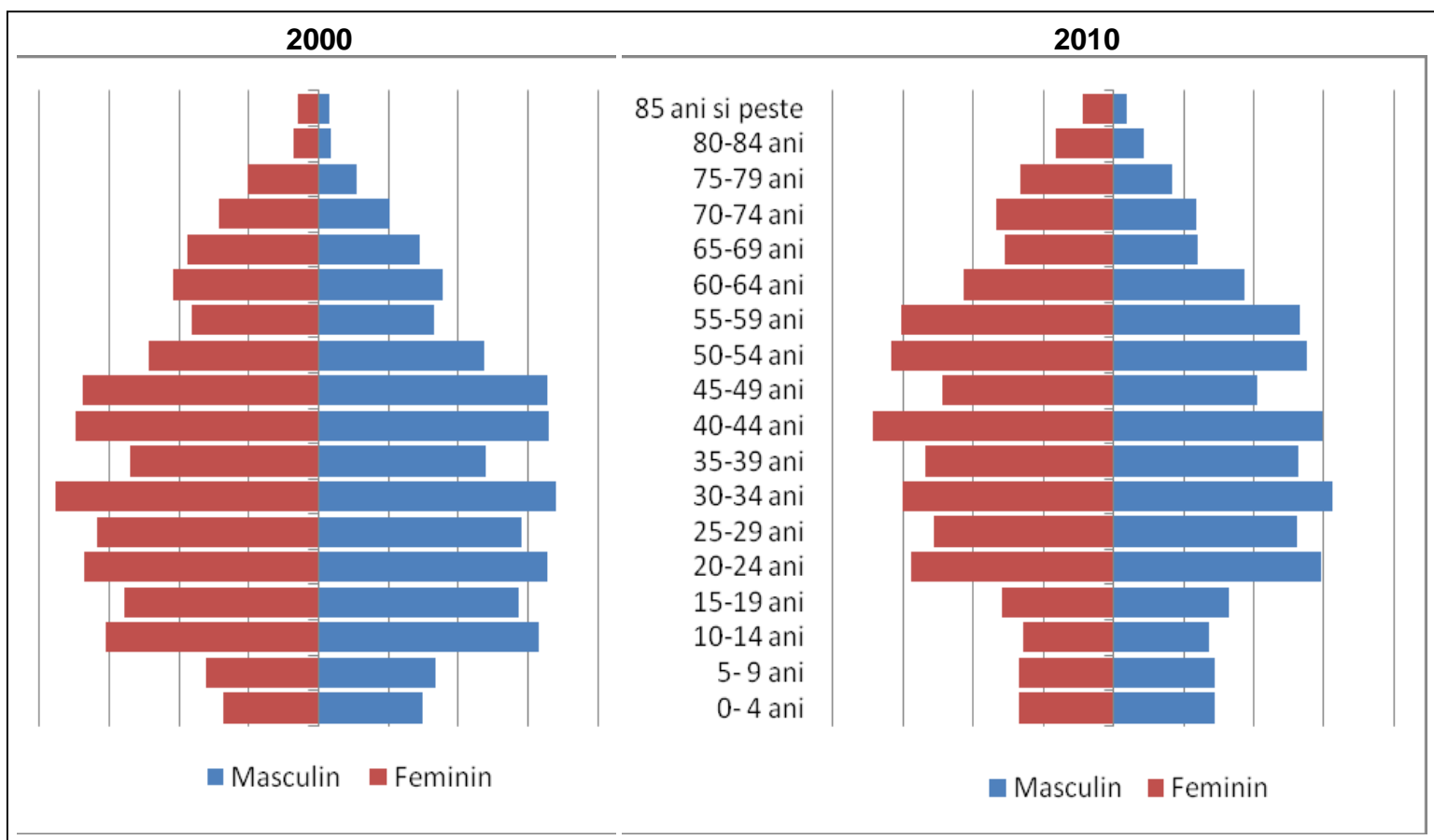

Sursa: Baza TEMPO – Online – serii de timp, INSSE

Compoziția pe vârstă și sexe a populației are o importanță deosebită din punct de vedere demografic, ea determinând, într-o măsură decisivă, potențialul biologic de creștere a unei populații și influențând nivelul tuturor componentelor schimbării populației. Din punct de vedere socio-economic ea condiționează semnificativ mărimea potențială a forței de muncă, structura cererii de bunuri și servicii, structura ocupațională a populației etc. Cunoașterea structurii populației pe vârste permite anticiparea tendinței de dezvoltare a unor fenomene demografice deja instalate, dintre care cel mai important este îmbătrânirea demografică.

Folosind datele furnizate de DJS Brăila privind distribuția populației pe grupe mici de vârstă la 1 iulie 2010, a fost realizată piramida vârstelor pentru zona de studiu (cu distanța dintre linii corespunzând unui volum de 3000 persoane), comparativ cu datele de la 1 iulie 2000, care scoate în evidență efectivele reduse de populație tânără cu vârste cuprinse între 0 – 14 ani, dar și buna reprezentare a populației în vârstă de muncă. Fenomenul este relevat de îngustarea bazei piramidei și menținerea lungimii barelor orizontale la cote similare anului 2000. Este de asemenea vizibil fenomenul îmbătrânirii populației, prin bare mai lungi pentru ambele sexe în vârful piramidei 2010, fenomen care se va manifesta mai pregnant în următorii 25-30 de ani și care nu poate fi contracarat decât prin susținerea unei natalități care să asigure înlocuirea generațiilor.

Figura 4: Piramida vârstelor în anul 2010 comparativ cu anul 2000

Sursa: DJS Brăila

Îngroșarea vârfului piramidei din 2010 față de cea din 2000, în special a populației feminine de peste 65 de ani, indică creșterea în volum a populației vârstnice. În același timp, această modificare a mărimii populației vârstnice arată o îmbunătățire a nivelului de trai prin creșterea duratei medii a vieții. Pentru mediul urban al județului Brăila durata medie a vieții a crescut în perioada 2000-2009 cu trei ani în medie pentru bărbați (de la 66,7 ani la 69,6 ani) și cu doi ani în medie pentru femei (de la 75,6 ani la 77,5 ani). Totuși această redimensionare a populației de 65 de ani și peste înseamnă, pe lângă o sarcină socială sporită pentru segmentul populației adulte, o creștere a necesității de servicii sociale și medicale.

Rata de substituție, calculată prin raportarea totalului populației cu vârsta cuprinsă între 15 - 24 ani (posibili intrați pe piața muncii) la totalul populației cu vârsta cuprinsă între 55 – 64 ani (posibili ieșiți de pe piața muncii în funcție de prevederile legislative privind vârsta de pensionare), are la 1 iulie 2010 o valoare echivalentă de 0,93, raport subunitar care deja indică o carență în susținerea activităților economice. Asta înseamnă că dacă populația de 15-19 de ani continuă să scadă în volum, după cum se observă în piramidă (barele albastre și

roșii din anul 2010), iar cea de 55-59 ani continuă să crească, presiunea socială asupra populației active va crește.

Indicele vitalității populației, calculat prin raportarea populației tinere la populația vârstnică, avea valoarea de 1,5 în anul 2000 și a scăzut la 0,9 în anul 2010 pentru zona studiată, fiind mult sub nivelul dorit de 1,5 care asigură înlocuirea generațiilor. De remarcat că pentru întregul județ valoarea indicatorului scade de la 1,2 la 0,8 în aceeași perioadă, iar mediile regiunii de Sud-Est și națională înregistrau pentru mediul urban în anul 2010 o valoare de 1,1.

În concluzie, din punct de vedere al structurii pe vârste a populației, municipiul Brăila a fost un oraș relativ tânăr din punct de vedere demografic, cu o forță de muncă importantă ca volum comparativ cu alte orașe din regiune. În prezent are o populație mai îmbătrânită, dar și-a păstrat capacitatea resurselor de muncă în ultimii zece ani. Se constată la nivelul municipiului Brăila o reprezentare bună, în anul 2010, a grupei de vârstă de 40-44 de ani feminin și 30-34 de ani masculin, dar este important de evaluat pregătirea acestei populații pentru piața muncii, necesară utilizării eficiente a resursei umane, pentru susținerea activităților economice care contribuie la menținerea poziției de rang I în ierarhia rețelei naționale de localități.

Structura etnică a populației

În ceea ce privește structura etnică a populației, la recensământul din 2002 au fost înregistrați 97,3% români, 1,6% ruși-lipoveni, 0,7% rromi și 0,1% greci. Restul etniilor cu ponderi de peste 0,05% erau turci și maghiari. Se pot remarca ponderile mai mari de ruși-lipoveni și rromi, comparativ cu structura etnică a județului Brăila, precum și o comunitate mică de evrei, prezentă pe acest teritoriu.

Tabel 6. Ponderea principalelor etnii din municipiu, comparativ cu populația județului Brăila, la Recensământul populației și al locuințelor din 2002

Etnie	Numar locuitori în municipiu, la Recensământ	Ponderea în totalul municipiului Brăila (%)	Ponderea etniei respective în totalul populației județului Brăila (%)
Români	210360	97.25%	97.22%
Ruși-lipoveni	3478	1.60%	0.93%
Romi (Țigani)	1557	0.71%	1.57%
Greci	318	0.14%	0.08%
Alta etnie	579	0.30%	0.20%

Sursa de date: <http://www.edrc.ro/recensamant>

În orice teritoriu analizat, identificarea avantajelor și dezavantajelor provenite din melanjul etnic, contribuie la o integrare mai bună a locuitorilor și la prevenirea unor potențiale conflicte ce pot să apară. Identificarea și soluționarea diferendelor existente constituie una din premisele cele mai importante în integrarea minorităților și armonizării relațiilor interetnice.

Structura populației după limba maternă

Pentru 98,4% dintre locuitorii zonei, limba maternă este româna. Rusa lipoveana este limbă maternă pentru peste 1% din locuitorii municipiului, unde această etnie este concentrată. Alte limbi vorbite în comunitate sunt rromanes, greacă, turcă și maghiară.

Tabel 7. Populația din municipiu după limba maternă, comparativ cu populația județului Brăila, la Recensământul populației și al locuințelor din 2002

Limba maternă	Numar vorbitori în municipiu, la Recensământ	Ponderea în totalul municipiului Brăila (%)	Ponderea vorbitorilor limbii respective în totalul populației județului Brăila (%)
Română	212905	98.43%	98.51%
Rusă-Lipoveană	2520	1.16%	0.67%
Rromanes (Țigănească)	415	0.19%	0.66%
Greacă	127	0.05%	0.03%
Turcă	104	0.04%	0.03%
Maghiară	90	0.04%	0.03%
Alta limbă maternă	131	0.09%	0.07%

Sursa de date: <http://www.edrc.ro/recensamant>

Structura populației după religie

Religia cu cea mai mare reprezentativitate atât la nivelul zonei, cât și la nivel de județ și regiune, este cea ortodoxă. Alte religii ale populației din municipiu, mai răspândite ca pondere sunt cea creștină de rit vechi (1,3%) și cea romano-catolică (0,4%).

Tabel 8. Populația din municipiu după limba maternă, comparativ cu populația județului Brăila, la Recensământul populației și al locuințelor din 2002

Apartenența religioasă	Numar adepți în municipiu, la Recensământ	Ponderea în totalul municipiului Brăila (%)	Ponderea adepților religiei respective în totalul populației județului Brăila (%)
Ortodoxă	210564	97.35%	98.07%
Creștină de rit vechi	2787	1.28%	0.74%
Romano-catolică	922	0.42%	0.30%
Adventistă de ziua a Șaptea	453	0.20%	0.25%
Baptistă	384	0.17%	0.14%
Penticostală	358	0.16%	0.21%
Altă religie	824	0.42%	0.29%

Sursa de date: <http://www.edrc.ro/recensamant>

1.3. Mișcarea naturală și migratorie

Cele două tipuri de mișcări care determină volumul și structura unei populații sunt: mișcarea naturală cu cele două fenomene pe care le surprinde – natalitate și mortalitate – și sintetizată prin sporul natural și mișcarea migratorie, sintetizată de sporul migratoriu.

Natalitatea, ca fenomen demografic, este măsurată prin rata natalității care reprezintă numărul de copii născuți vii la 1000 de locuitori într-o perioadă determinată (un an calendaristic). În perioada 2003 – 2008, conform datelor furnizate de INSSE (Baza Tempo-Online) rata natalității municipiului a avut o evoluție relativ constantă, oscilând în jurul valorii de 8‰. Valorile înregistrate în această perioadă sunt inferioare celor înregistrate la nivel regional, care se plasează în jurul valorii de 10‰. Pe medii rezidențiale, ratele natalității sunt superioare în ruralul regiunii (rata natalității variind în jurul valorii de 10‰) celor din urban.

Tabel 9. Rata natalității în context suprateritorial, în anul 2009, pe medii (‰)

Natalitate	Romania	Regiunea SUD-EST	Judet Brăila	Municipiul Brăila
Urban	10.3‰	9.6‰	8.3‰	8.4‰
Rural	10.4‰	10.4‰	9.4‰	

Sursa: Baza TEMPO – Online – serii de timp, INSSE

Fertilitatea, exprimată prin rata de fertilitate, este un indicator ce măsoară frecvența născuților vii în raport cu numărul femeilor de vârstă fertilă (15-49 ani) în cursul unei perioade de timp determinate, de obicei un an. Comparativ cu alte localități din regiune, orașele județului Brăila au o fertilitate scăzută (31‰ față de 35‰ în urbanul regiunii de Sud-Est, în 2009), însă care în ultimii trei ani manifestă o ușoară creștere în urban, în special pentru contingentul de femei de vârstă fertilă 20-29 ani. Deși vârsta medie la prima căsătorie este pentru acest mediu de rezidență de 28,7 ani pentru bărbați și 26 ani pentru femei, observăm o tendință de creștere a fertilității în ultimii trei ani pentru grupa de vârstă 15-19 ani, care provine probabil din patternul specific relațiilor de cuplu ale populației de etnie rromă, unde legalizarea relației poate avea loc ulterior nașterii copiilor. Căsătoria tradițională la rromi se face prin consensul celor două familii „xanamik” (cuscre) din care provine cuplul, fără necesitatea unei oficializări externe.

Nupțialitatea și divorțialitatea, rate ce măsoară numărul de căsătorii, respectiv divorțuri la mia de locuitori, sunt indicatori ce dau informații asupra modelului de familie spre care se tinde în teritoriul analizat. Sunt indicatori demografici dinamici, care influențează sănătatea

familiei, cu repercusiuni asupra stării de sănătate a individului. Dacă în perioada anilor '90 nupțialitatea rămâne relativ constantă, divorțialitatea înregistrează ușoare creșteri, ajungând în anul 2008 la un maxim de 3,2%. Nupțialitatea scade constant și înregistrează în 2009 cea mai mică valoare din ultimii 20 de ani (6%). În prezent, datele disponibile la nivel de an 2009 arată că nupțialitatea este mai mică în orașul analizat față de mediile urbane regională și națională, iar divorțialitatea semnificativ mai mare (vezi tabelul de mai jos), ceea ce înseamnă că, față de celelalte orașe, în municipiul Brăila, chiar dacă se conservă modelul familial nuclear tradițional, se extinde forma de familie mononucleară și crește vârsta medie la căsătorie a ambilor parteneri. Totuși studiile despre familiile monoparentale arată că despărțirea de soț/soție duce la scăderea nivelului de trai, mai ales în situația în care familia are copii minori, dar și la creșterea riscului de excluziune sau de dependență socială față de sistemele de asigurări sociale.

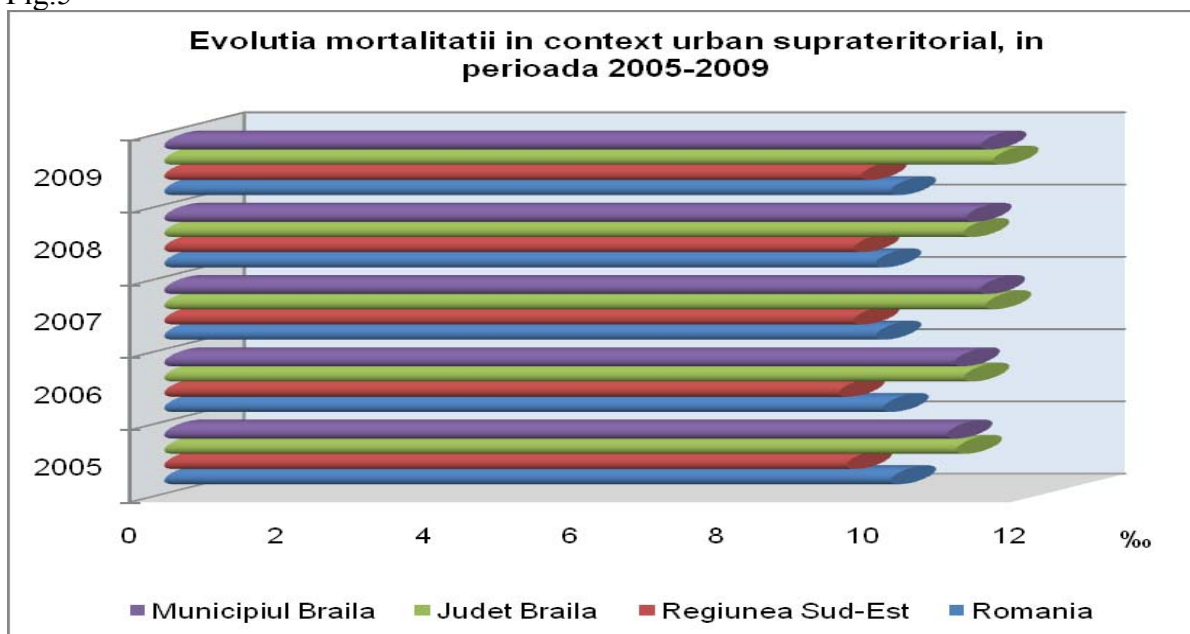
Tabel 10. Ratele de nupțialitate și divorțialitate în context suprateritorial, în anul 2009, pe medii (%)

	Medii de rezidență	România	Regiunea Sud-Est	Județ Brăila	Municipiul Brăila
Nupțialitate	Urban	7.3‰	6.8‰	5.8‰	6.0‰
	Rural	4.9‰	4.8‰	4.0‰	
Divorțialitate	Urban	1.89‰	1.79‰	2.38‰	2.4‰
	Rural	1.04‰	1.03‰	1.35‰	

Sursa: Baza TEMPO – Online – serii de timp, INSSE

Mortalitatea se măsoară prin rata mortalității care reprezintă numărul celor decedați la 1000 de locuitori într-o perioadă determinată (un an calendaristic). La nivelul zonei studiate rata mortalității oscilează în jurul valorii de 10‰, fiind în ultimii cinci ani (2005-2009) superioară mediilor urbane regionale (9,5‰, în 2009) și naționale (10‰, în 2009, vezi figura de mai jos).

Fig.5

Sursa: Baza TEMPO – Online – serii de timp, INSSE

Mortalitatea este mai intensă în ruralul zonei decât în urban, diferențele fiind determinate, pe lângă structura pe vârste a populației (mai îmbătrânită în rural), și de caracteristici ale serviciilor de sănătate, precum calitatea și accesibilitatea sau de nivelul de educație a populației (mai ridicat în urban). În anul 2009 se înregistrează în municipiul Brăila o mortalitate de 11,1‰, cea mai mare valoare din ultimii 20 de ani, similară anului 2007.

Sporul natural, expresia mișcării naturale a populației, redă relația dintre natalitate și mortalitate și se calculează ca diferență între numărul de nașteri și cel de decese, ce au avut loc într-un an, raportată la volumul populației. În tot intervalul 2005 – 2009, sporul natural a avut valori mult mai mici în municipiul Brăila comparativ cu mediile regionale (vezi tabelul de mai jos), diferența constând în tendința de creștere a valorii în acest oraș față de tendința contrară manifestată la nivel regional.

Tabel 11. Mișcarea naturală a populației municipiului Brăila, comparativ cu mediile regionale în perioada 2005 – 2009

Municipiul Brăila	Rata natalității (%)	Rata mortalității (%)	Spor natural (%)
Anul 2005	8,7	10,7	-1,9
Anul 2006	8,1	10,8	-2,6
Anul 2007	7,5	11,1	-3,6
Anul 2008	7,4	10,9	-3,5
Anul 2009	8,4	11,1	-2,7
Regiunea Sud Est	Rata natalității (%)	Rata mortalității (%)	Spor natural (%)
Anul 2005	9,9	11,4	-1,5
Anul 2006	9,9	11,3	-1,4

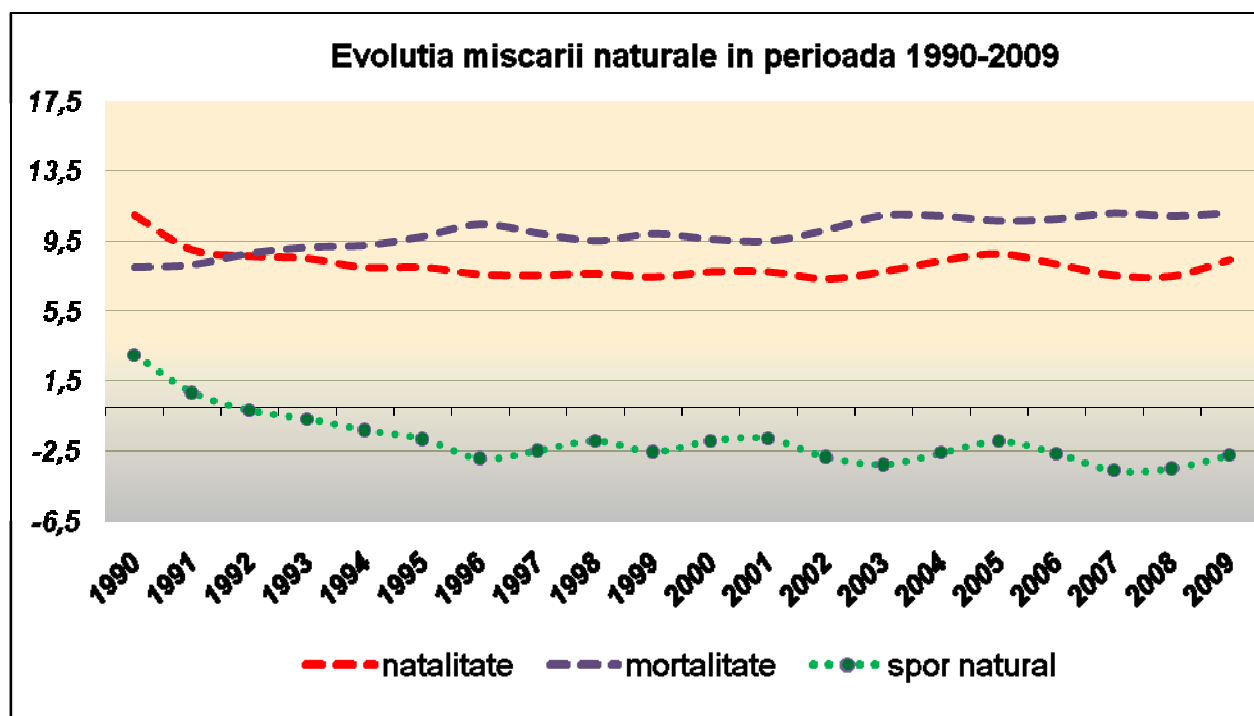
Anul 2007	9,8	11,4	-1,6
Anul 2008	10	11,6	-1,6
Anul 2009	10	11,8	-1,8

Sursa: Baza TEMPO – Online – serii de timp, INSSE

Se poate observa comparativ că sporul natural pentru municipiu provine din natalități mult mai mici, dar și din valori mai scăzute ale mortalității față de regiunea Sud-Est. Pentru municipiul Brăila, evoluția mișcării naturale arată tendința sporului natural spre valori constant negative începând cu anul 1992, fiindcă în anii 1990-1991 acesta a avut valori pozitive. În ultimii 17 ani valoarea negativă a fluctuat, înregistrând un minim în anul 2007, de (-3,6‰) și s-a menținut la cote mult mai scăzute în ultima parte a perioadei comparativ cu începutul ei (vezi figura 6).

Sporul natural calculat la nivelul anului 2009 pentru municipiul Brăila rămâne negativ (-2,7‰), dar ușor superior ca valoare anului anterior (vezi figura de mai jos).

Figura 6

Sursa: Baza TEMPO – Online – serii de timp, INSSE

Exceptând primii doi ani ai intervalului analizat, se poate afirma că există un risc, pe termen lung, de depopulare pe cale naturală a municipiului Brăila, dacă valorile componentelor mișcării naturale își mențin raporturile actuale sau, mai grav, se accentuează în defavoarea natalității. Comparativ cu contextul suprateritorial, se confirmă faptul că zona studiată se

confruntă cu o scădere a populației urbane pe cale naturală, mai intensă decât în alte zone urbane ale țării (valoarea sporului natural în 2009 era la nivel național, pentru ambele medii de rezidență, de (-1,6‰), iar pentru mediul urban era pozitivă: 0,5‰).

Rata mortalității infantile reprezintă frecvența deceselor sub un an, raportată la totalul născuților vii dintr-o perioadă determinată (de obicei un an calendaristic). Importanța acestui fenomen demografic derivă din faptul că el este și un indicator al calității vieții, fiind direct influențat de factori socio-economici precum accesul la serviciile de sănătate și nivelul de educație, dar și de factori ecologici.

Comparativ cu mediile înregistrate în mediul urban la nivel regional (7,9‰) și național (8,1‰) observăm că rata mortalității infantile la nivelul municipiului (9,0‰), în anul 2009, are o valoare mult mai crescută. În acest caz, chiar dacă indicatorul a avut o evoluție mai bună în anii 2000 comparativ cu anii '90, valoarea mai mare înregistrată în municipiul Brăila trage un semnal de alarmă privind calitatea serviciilor pentru nou-născuți și urmărirea acestora în teritoriu, până la împlinirea vârstei de un an.

Evoluția volumului populației este influențată nu doar de mișcarea naturală a acesteia, ci și de *mișcarea migratorie*. Migrația reprezintă totalitatea stabilirilor și plecărilor cu domiciliu înregistrate la nivelul unei unități administrativ-teritoriale. Înainte de 1989 fluxurile migrației interne erau orientate dinspre sat spre oraș, situație care s-a inversat după 1990 – numărul celor care se stabilesc în sat fiind mai mare decât al celor care se stabilesc la oraș. Tendința actuală este de migrație a populației, cu domiciliu sau cu reședința, și se manifestă dinspre marile centre urbane, către periferia lor.

Sporul migratoriu se calculează raportând ratele de sosiri și plecări la mia de locuitori. Valorile înregistrate ale sporului migratoriu sunt negative la nivelul zonei în toată perioada 2000-2009, reflectând scăderea volumului populației pe baza migrației. Fluxurile migrației sunt orientate spre ruralul zonei, volumul stabilirilor de domiciliu în mediul rural devansând plecările. Având în vedere că localitățile rurale care gravitează în jurul unor mari centre urbane, cum este și municipiul Brăila, constituie destinații pentru stabilirea domiciliului pentru o mare parte din populația zonei, este posibil ca atractivitatea urbană combinată cu dorința schimbării stilului de locuire și de viață în general să devină factori explicativi pentru fenomenul descris. Stabilirile de domiciliu în ruralul din proximitatea acestora s-ar explica, de exemplu, prin preferințele pentru un anumit stil de viață (aer curat, spații mai largi de locuit), cu costuri mai mici ale traiului și posibilități de dobândire a unei locuințe la prețuri mai convenabile decât în mediul urban.

Tabel 12. Mișcarea migratorie a populației municipiului Brăila, comparativ cu media județului Brăila și a regiunii de dezvoltare Sud-Est

Anul	Persoane		Sold migratoriu	La 1000 de locuitori		
	stabilite	plecate		stabilite‰	plecate‰	sold‰
1990	18770	2466	16304	75,7	9,9	65,8
1999	1357	1946	-589	5,8	8,4	-2,5
2005	1153	1751	-598	5,3	8,0	-2,7
2006	1535	2608	-1073	7,1	12,0	-4,9
2008	1753	2644	-891	8,2	12,4	-4,2
2009	1644	2422	-778	7,8	11,4	-3,7
Jud. Brăila_2009	4051	4730	-679	11,2	13,1	-1,9
Reg. Sud-Est_2009	40107	42472	-2365	14,3	15,1	-0,8
România_2009	339278	340883	-1605	15,8	15,9	-0,1

Sursa: Fisa localității, DJS Brăila

Până în anul 1999 rata migratorie a avut în municipiu valori pozitive, cu un maxim înregistrat în anul 1990 (vezi tabelul de mai sus). După acest an, numărul celor plecați îl depășește pe cel al sosiților, mai accentuat în ultimii trei ani de analiză. Anii 2006-2007 marchează cele mai scăzute valori ale sporului migratoriu (-4,9‰), perioadă după care se înregistrează un progres timid. Comparativ cu mediile contextului suprateritorial, se poate observa că valoarea sporului migratoriu este mai mică în municipiul Brăila în anul 2009 (-3,7‰). Mediile din tabel nu fac diferența între urban și rural, dar valoarea mai mare a indicatorului este dată de mediile zonelor rurale, care sunt mult mai mari comparativ cu cele urbane. Totuși, situația defavorabilă, dată de lipsa de atracție rezidențială a municipiului, este confirmată comparativ cu valorile sporului migratoriu din 2009, mai mari, pentru mediul urban al regiunii Sud-Est (-3,1‰) și chiar al județului Brăila (-3,0‰).

Sporul anual ia în considerare atât mișcarea naturală cât și cea migratorie. Pentru municipiul Brăila valoarea înregistrată în 2009 este (-6,4‰), mai mică decât în anii anteriori. Sporul anual la nivelul urbanului din județ era ușor mai mare, de (-6,0‰), însă, spre deosebire de acesta, în municipiu valoarea negativă provine dintr-o rată de mortalitate mai mică și o rată migratorie mai accentuat negativă față de celelalte orașe ale județului. De altfel, emigrația definitivă a populației este un fenomen caracteristic întregului urban din județ și din regiune, în ultimii cinci ani.

1.4. Resurse umane

Caracterizarea resurselor umane cuprinde analiza forței de muncă, structura resurselor de muncă, nivelul de instruire al populației și accesul acesteia la formare profesională și servicii de sănătate.

Resursele de muncă ale Municipiului Brăila

Datele statistice furnizate de Institutul Național de Statistică prin Baza TEMPO privind resursele de muncă ale județelor din regiunea de dezvoltare Sud-Est, implicit a județului Brăila, în care cea mai mare pondere a resurselor de muncă sunt concentrate în municipiul Brăila, sunt prezentate comparativ pentru anii 2002 și 2009, în Tabelul 13, în care regăsim următorii indicatori în cifre absolute:

- **Resursele de muncă** reprezintă acea categorie de populație care dispune de ansamblul capacităților fizice și intelectuale care îi permit să desfășoare o muncă utilă în una din activitățile economiei naționale și includ: populația în vârstă de muncă, aptă de a lucra (bărbați de 16 - 62 ani și femei de 16 - 57 ani), precum și persoanele sub și peste vârsta de muncă aflate în activitate.
- **Populația activă** civilă caracterizează oferta potențială de forță de muncă și gradul de ocupare a populației cuprinzând populația ocupată civilă și șomerii înregistrați.
- **Populația ocupată** civilă cuprinde toate persoanele care au o ocupație aducătoare de venit, pe care o exercită în mod obișnuit în una din activitățile economiei naționale fiind încadrate într-o activitate economică sau socială (cu excepția cadrelor militare și a persoanelor asimilate acestora, a salariaților organizațiilor politice, obștești și a deținuților) în baza unui contract de muncă sau în mod independent (pe cont propriu), în scopul obținerii unor venituri sub forma de salarii, plată în natură, etc.

Tabel 13. Statistici privind resursele de muncă naționale, ale regiunii de dezvoltare Sud-Est și ale județului Brăila (mii persoane)

Resursele de muncă	2002			2009		
	Masculin	Feminin	Total	Masculin	Feminin	Total
Județul Brăila						
• Resurse de muncă	117.4	113.2	230.6	121	113.6	234.6
• Populație activă	72.2	69.6	141.8	73.6	64.6	138.2
• Populație ocupată	63.3	64.4	127.7	66.7	60.4	127.1
• Rata de activitate(%)	61.5	61.5	61.5	60.8	56.9	58.9
• Rata de ocupare (%)	53.9	56.9	55.4	55.1	53.2	54.2
Regiunea de Sud-Est						

• Resurse de muncă	922	882.7	1804.7	957.3	896.4	1853.7
• Populație activă	592.9	542.3	1135.2	597	507.1	1104.1
• Populație ocupată	527.2	494.9	1022.1	544.8	466.3	1011.1
• Rata de activitate(%)	64.3	61.4	62.9	62.4	56.6	59.6
• Rata de ocupare (%)	57.2	56.1	56.6	56.9	52.0	54.5
România						
• Resurse de muncă	6755.9	6586.7	13342.6	7151.4	6724.5	13875.9
• Populație activă	4737.9	4351.7	9089.6	4854	4266.1	9120.1
• Populație ocupată	4316.8	4012.2	8329	4446.7	3964	8410.7
• Rata de activitate(%)	70.1	66.1	68.1	67.9	63.4	65.7
• Rata de ocupare (%)	63.9	60.9	62.4	62.2	58.9	60.6

Sursa: Baza TEMPO – Online – serii de timp, INSSE

După cum se poate observa în tabelul de mai sus, resursele de muncă cresc în general, cu 1,7% în Brăila, cu 2,7% în Regiunea Sud-Est și cu 4% în țară. Creșterea înregistrată de resursele de muncă se poate explica prin faptul că a crescut vârsta de pensionare în perioada 2002-2009 și de asemenea, legislația muncii a acordat pensionarilor dreptul de a se angaja în sistemul privat pentru a-și suplimenta veniturile.

În schimb, în perioada 2002 – 2009, populația activă și ocupată cresc numai la nivel național, deoarece în regiunea de Sud-Est și în județul Brăila acestea scad, în medie cu 2,5% cea activă și 1% populația ocupată. De remarcat că diminuarea populației active este mai accentuată decât a populației ocupate în Brăila, și ambele scad mai puțin în intensitate comparativ cu mediile regiunii Sud-Est. Totuși, ratele de activitate și ocupare în județul Brăila, și implicit în municipiul Brăila, rămân în anul 2009, ca și în anul 2002, sub ponderea mediilor contextului suprateritorial. Cu alte cuvinte, ponderea activilor și a ocupațiilor, raportată la resursele de muncă existente, este mai mică în Brăila față de alte județe ale țării și ale regiunii.

Analiza ratelor de activitate și ocupare pe sexe indică o diminuare mai accentuată în rândul resurselor de muncă feminine a activilor și ocupațiilor în 2009, probabil mai afectate decât resursele de muncă masculine de criza economică manifestată la nivelul județului Brăila. De altfel se poate observa că, din 2002 până în 2009, populația activă și ocupată scade la nivelul județului exclusiv pe seama resurselor de muncă feminine, deoarece populațiile activă și ocupată masculine cresc în 2009 ca număr de la 72,2 mii la 73,6 mii pentru activi și de la 63,3 mii în 2002 la 66,7 mii pentru ocupați (vezi tabelul de mai sus).

Resursele de muncă ale județului Brăila au înregistrat, în perioada 2004-2009, o scădere cu 1,7 mii persoane, pe când la nivel de regiune s-a înregistrat o creștere cu 4,8 mii persoane, iar la nivel de țară creșterea a fost cu 174 mii persoane. Resursele de muncă de sex masculin reprezintă 51,6% din totalul județului, iar cele de sex feminin 48,4%. Procentul

județului Brăila din totalul resurselor de muncă ale Regiunii Sud-Est este de 12,7%, cu 0,1 puncte procentuale mai mic față de cel aferent anului 2004.

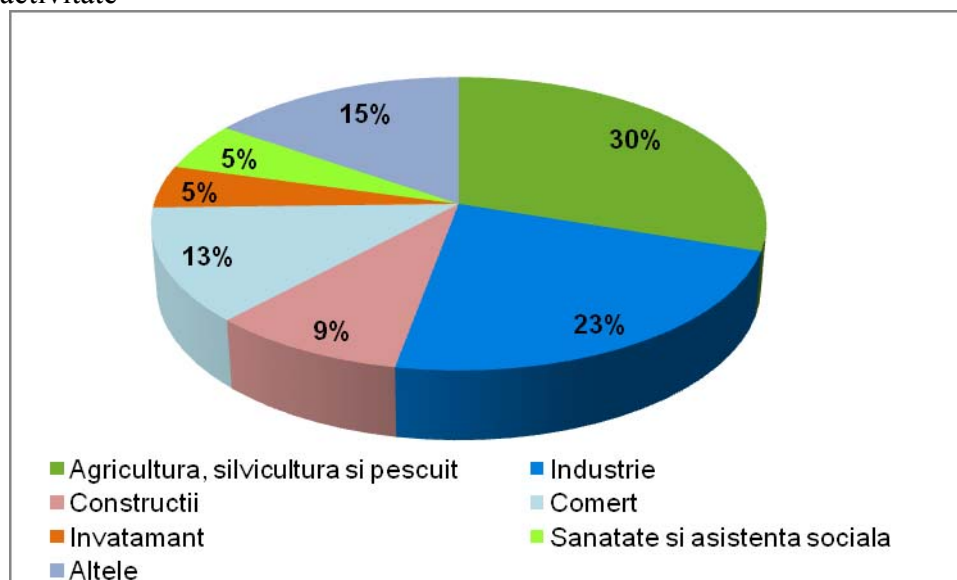
Populația ocupată civilă a județului Brăila cuprinde un efectiv de 127,1 mii persoane, reprezentând 92% din populația totală a județului, 12,6% din populația ocupată a Regiunii Sud-Est și generând o rată de ocupare a resurselor de muncă de 54,2%.

Tabel 14. Evoluția resurselor de muncă în context suprateritorial, 2004-2009

Regiunea de dezvoltare / Judetul	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Romania	13701,9	13816,9	13801,6	13772,7	13747,4	13875,9
Regiunea SUD-EST	1848,9	1865,1	1858,8	1847,3	1840,2	1853,7
Braila	236,3	238,9	237,6	235,6	233,6	234,6
Masculin	119,9	122,6	122,7	121,4	120,8	121
Feminin	116,4	116,3	114,9	114,2	112,8	113,6

Sursa: Baza TEMPO – Online – serii de timp, INSSE

Figura 7. Structura populației ocupate a județului Brăila în 2009, după principalele domenii de activitate

Sursa: Anuarul Statistic 2010, DJS Brăila

Cea mai mare parte a populației ocupate din județ activează în agricultură (30,1%, mai mare față de media națională), în timp ce 22,8% este ocupată în industrie, 12,6% în comerț și 9,1% în sectorul construcțiilor. În ceea ce privește ponderea din populația ocupată, ramura dominantă a industriei este cea prelucrătoare, căreia îi revine 86,6% din populația județului

ocupată în industrie. Astfel, industria prelucrătoare din județul Brăila deține cea mai mare pondere comparativ cu Regiunea Sud-Est și cu media țării (vezi tabelul 15). Situația la nivelul județului este de fapt o reflectare a stării resurselor de muncă de la nivelul municipiului, cu excepția sectorului agricol, de aceea, din lipsă de date recente caracteristice municipiului Brăila, analiza se va centra pe date la nivel de județ.

Tabel 15. Structura populației ocupate pe principalele domenii de activitate în 2009, în context supraterritorial (CAEN Rev.2)

	Romania mii pers.	Regiunea Sud-Est mii pers.	Judet Braila mii pers.	Romania %	Regiunea Sud-Est %	Judet Braila %
Total	8410.7	1011.1	127.1	100%	100%	100%
Agricultura, silvicultura si pescuit	2410.7	326.4	38.2	28.7	32.3	30.1
Industria	1773.6	200	29	21.1	19.8	22.8
Industria extractiva	73.2	4.8	0.4	4.1	2.4	1.4
Industria prelucratoare	1490.8	164.1	25.1	84.1	82.1	86.6
Productia si furnizarea de energie electrica si termica, gaze, apa calda si aer conditionat	75.3	10.7	1.3	4.2	5.4	4.5
Distributia apei; salubritate, gestionarea deseurilor, activitati de decontaminare	134.3	20.4	2.2	7.6	10.2	7.6
Constructii	626.1	80.7	11.6	7.4	8.0	9.1
Comert cu ridicata si cu amanuntul; repararea autovehiculelor si motocicletelor	1138.2	126.6	16	13.5	12.5	12.6
Transport si depozitare	418.9	57.8	4.9	5.0	5.7	3.9
Hoteluri si restaurante	125.3	16.4	1.9	1.5	1.6	1.5
Informatii si comunicatii	125	6.1	0.5	1.5	0.6	0.4
Intermedieri financiare si asigurari	113.3	9.2	1	1.3	0.9	0.8
Tranzactii imobiliare	48.9	5.5	0.9	0.6	0.5	0.7
Activitati profesionale, stiintifice si tehnice	164.3	11.9	1.7	2.0	1.2	1.3
Activitati de servicii administrative si activitati de servicii suport	207.4	21.5	2	2.5	2.1	1.6
Administratie publica si aparare; asigurari sociale din sistemul public	230.1	28.1	4	2.7	2.8	3.1
Invatamant	413	46.3	6	4.9	4.6	4.7
Sanatate si asistenta sociala	407.6	48.4	6.7	4.8	4.8	5.3
Activitati de spectacole, culturale si recreative	67.1	6.8	0.7	0.8	0.7	0.6
Alte activitati de servicii	141.2	19.4	2	1.7	1.9	1.6

Sursa: Baza TEMPO – Online – serii de timp, INSSE

Se poate remarca o dezvoltare a unor activități economice specifice municipiului Brăila: industrie, construcții, tranzacții imobiliare, administrație publică, apărare, asigurări sociale și sănătate și asistență socială, care dețineau în 2009 o pondere mai mare de ocupați în aceste activități comparativ cu mediile națională și regională (vezi celulele marcate în tabelul 15).

Tabel 16. Distribuția populației ocupate și salariate a județului Brăila în anul 2009, pe sectoare ale economiei naționale

Sectoare ale economiei	După populație ocupată %	După număr salariați %
Primar	30,1	5,3
Secundar	31,9	39,1
Terțiar	38,0	55,6
Total	100	100

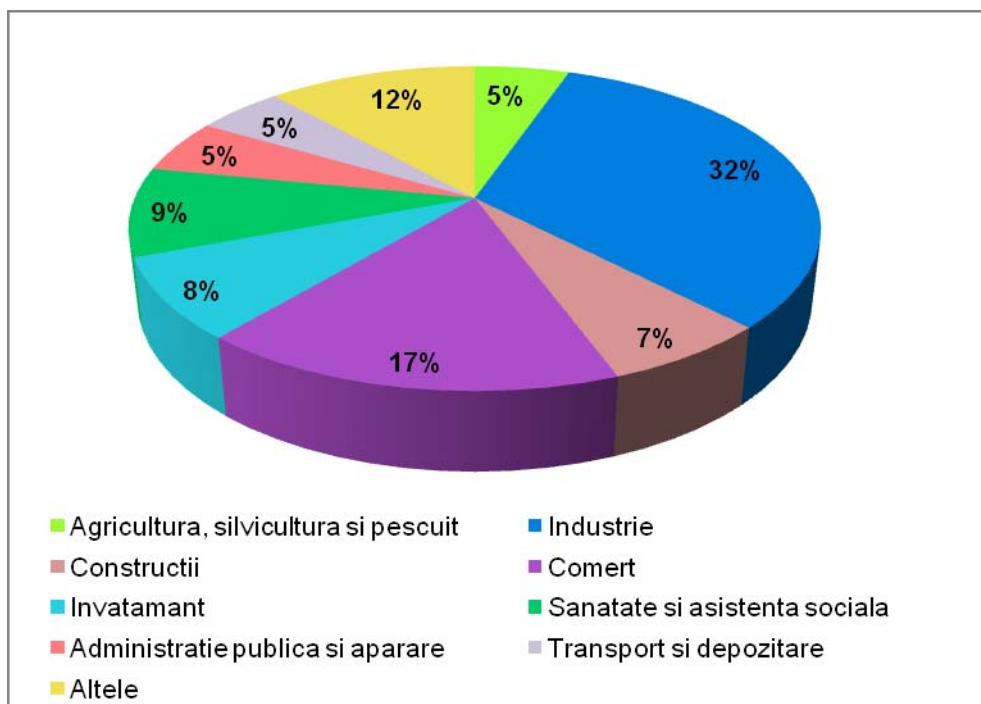
Sursa: Baza TEMPO – Online – serii de timp, INSSE

➤ **Salariații** sunt persoanele care-și exercită activitatea pe baza unui contract de muncă într-o unitate economică sau socială - indiferent de forma ei de proprietate - sau la persoane particulare, în schimbul unei remunerații sub formă de salariu, plătit în bani sau natură, sub formă de comision etc.

Numărul mediu de salariați ai județului Brăila a înregistrat, în perioada 2004-2009, o creștere cu aproximativ 2.000 de persoane, însemnând un spor de 2,9% față de anul 2004. Astfel, în anul 2009 cei 71 de mii de salariați reprezentau 30,3% din resursele de muncă ale județului și 51,4% din populația activă. Raportând numărul de salariați ai județului la totalul Regiunii Sud-Est, rezultă un procent de 12,8%, mai mare față de cel înregistrat în anul 2004 (12,6%). Această diferență denotă faptul că județul Brăila a înregistrat o creștere a numărului de salariați mai mare față de nivelul mediu al regiunii, în perioada 2004-2009.

Cea mai mare parte a salariaților din județ (27,7%) sunt angajați ai unor unități economice, al căror principal domeniu de activitate se încadrează în industria prelucrătoare. Urmează, în ordine descrescătoare a ponderii din totalul salariaților, activitățile de comerț (16,8%), sănătate și asistență socială (8,9%) și învățământ (8,1%). Sectorul construcțiilor cuprinde 6,7% din totalul salariaților.

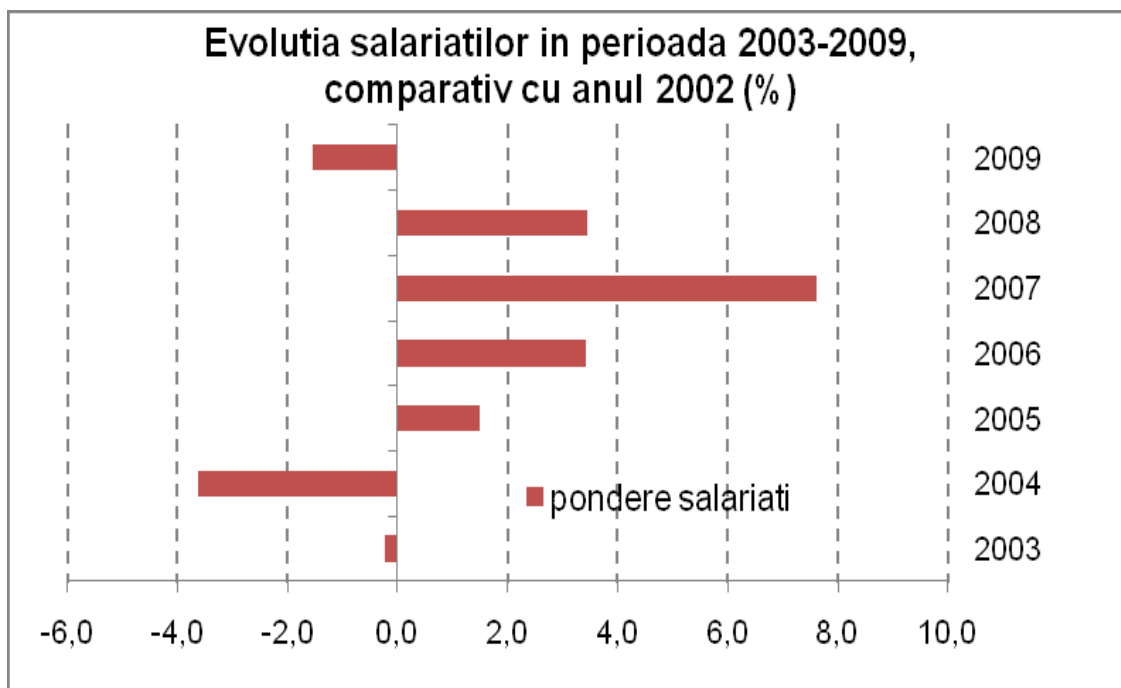
Figura 8. Structura populației salariate a județului Brăila în 2009, după principalele domenii de activitate

Sursa: Anuarul Statistic 2009, DJS Brăila

Considerăm că situația analizată, privind distribuția populației salariate în 2009, este caracteristică municipiului Brăila, întrucât aici regăsim peste 83% din totalul salariaților din județ în acest an. Precizăm că industria prelucrătoare rămâne cea mai importantă ramură industrială furnizoare de locuri de muncă, concentrând peste 85% din salariații acestui domeniu de activitate. Distribuția apei, salubritatea și gestionarea deșeurilor înregistrează 6,8% pondere salariați din totalul salariaților din industrie, iar producția și furnizarea de energie electrică și termică 5,9% din totalul salariaților din industrie. Procentul mic de salariați în agricultură coroborat cu ponderea mare de ocupați în același domeniu (vezi tabelul 16) indică persistența unei agriculturi neperformante, de subzistență, care nu poate atrage după sine o creștere a nivelului de trai, mai ales în mediul rural, unde alternativele de ocupare sunt extrem de reduse.

Figura 9. Evoluția salariaților în municipiul Brăila în perioada 2003-2009, față de anul reper 2002 (100%)

Sursa: Baza TEMPO – Online – serii de timp, INSSE

Se poate observa la debutul perioadei analizate o scădere a efectivului de salariați în municipiul Brăila, comparativ cu anul 2002 (60820 salariați), după care, în perioada 2005-2007, să urmeze o creștere, cu un ritm dublat de la un an la altul, atingând un maxim în anul 2007, când s-au înregistrat 65446 salariați la nivelul municipiului. După anul 2007, scăderea salariaților a avut un ritm anual mediu de 4% până în anul 2009, când numărul acestora a scăzut sub 60 de mii.

În consecință avem doi ani, 2004 și 2009, de reducere accentuată a numărului de salariați, în primul caz datorită politicilor interne de restructurare și privatizare a marilor întreprinderi de stat, proces care s-a finalizat pe parcursul anului 2004, iar în cel de-al doilea caz, datorită piețelor externe și crizei economice mondiale, ale cărei efecte s-au simțit și în economia românească începând cu anul 2008.

Câștigul salarial

Salariul mediu net lunar aferent județului Brăila, în anul 2008, a fost de 1125 lei, cu 65 de unități mai mic față de media Regiunii Sud-Est. În 2009 acesta a crescut cu 55 lei, însă se situa tot sub nivelul de venit regional (1255 lei) și național (1361 lei).

Tabel 17. Câștigul salarial nominal mediu net lunar în județul Brăila, pe domenii de activitate și pe sectoare ale economiei naționale, în 2009 comparativ cu anul 2008 (lei)

	2008	2009
Total	1125	1180

Agricultura, silvicultura si pescuit	801	860
Industria	1013	1128
Industria extractiva	2283	2550
Industria prelucratoare	928	1030
Productia si furnizarea de energie electrica si termica, gaze, apa calda si aer conditionat	2004	2237
Distributia apei; salubritate, gestionarea deseurilor, activitati de decontaminare	845	1003
Constructii	854	870
Comert cu ridicata si cu amanuntul; repararea autovehiculelor si motocicletelor	842	842
Transport si depozitare	1130	1269
Hoteluri si restaurante	679	769
Informatii si comunicatii	1492	1521
Intermedieri financiare si asigurari	2275	2179
Tranzactii imobiliare	1117	1072
Activitati profesionale, stiintifice si tehnice	1356	1230
Activitati de servicii administrative si activitati de servicii suport	722	736
Administratie publica si aparare; asigurari sociale din sistemul public	1925	1861
Invatamant	2063	2058
Sanatate si asistenta sociala	1353	1319
Activitati de spectacole, culturale si recreative	927	1168
Alte activitati de servicii	528	552

Sursa: Baza TEMPO – Online – serii de timp, INSSE

Domeniile în care câștigul salarial nominal mediu net lunar a scăzut față de anul anterior sunt cele aparținând sectorului public în general, iar din sectorul privat se constată că tranzacțiile imobiliare, intermedierile financiare și activitățile profesionale, științifice și tehnice au înregistrat un recul (vezi celulele marcate în tabelul 16). Cele mai mari valori medii lunare ale câștigului salarial net în anul 2009, din economia județului Brăila, erau înregistrate în domeniul industriei extractive (2550 lei), în activitățile de producere și furnizare a energiei (2237 lei), în activitățile de intermedieri financiare și asigurări (2179 lei) și în învățământ (2058 lei, vezi tabelul 17).

➤ **Șomerii** înregistrați reprezintă persoanele apte de muncă, ce nu pot fi încadrate din lipsa de locuri de muncă disponibile și care s-au înscris la agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă. Incepand cu 1 martie 2002 a intrat in vigoare Legea nr. 76/2002 privind

sistemul asigurărilor pentru somaj și stimularea ocupării forței de muncă. În sensul prevederilor noii legi, somer înregistrat este persoana care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

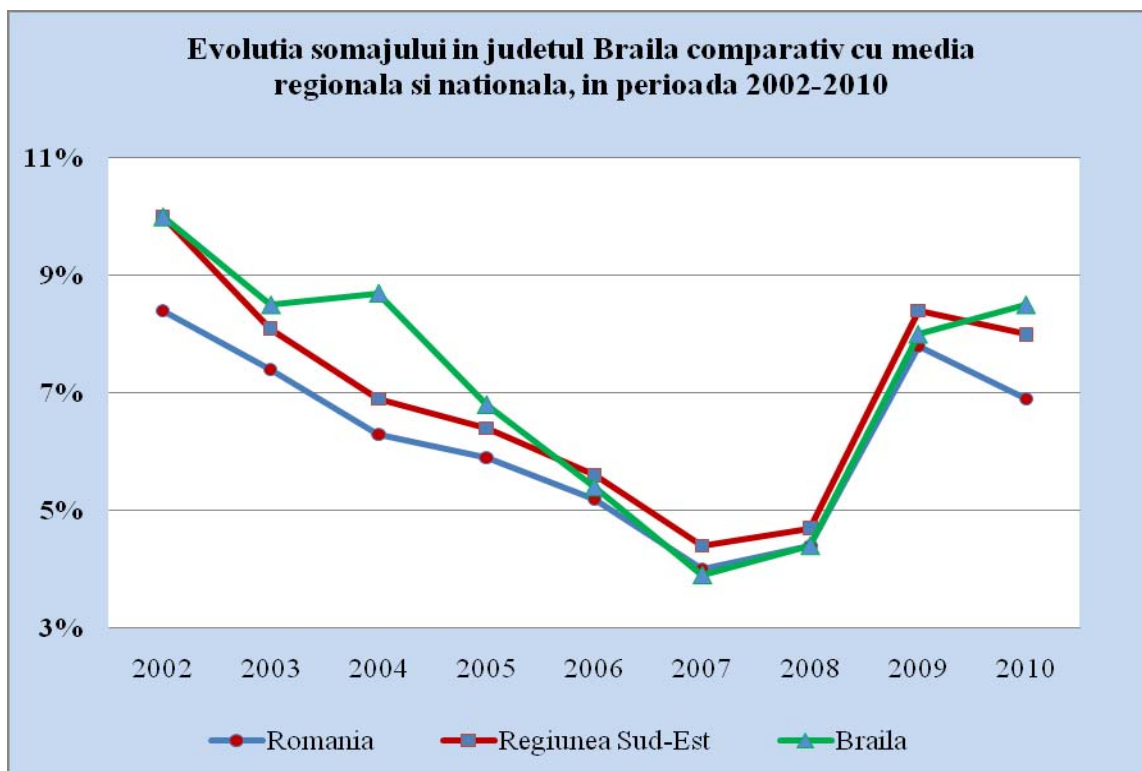
- a) este în căutarea unui loc de muncă de la vârsta de minimum 16 ani și până la îndeplinirea condițiilor de pensionare;
- b) starea de sănătate și capacitățile fizice și psihice o fac aptă pentru prestarea unei munci;
- c) nu are loc de muncă, nu realizează venituri sau realizează din activități autorizate potrivit legii, venituri mai mici decât valoarea indicatorului social de referință al asigurărilor pentru somaj și stimulării ocupării forței de muncă, în vigoare;
- d) este disponibilă să înceapă lucrul în perioada imediat următoare dacă s-ar găsi un loc de muncă;
- e) este înregistrată la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă.

Asimilații somerilor sunt:

- absolvenții instituțiilor de învățământ și absolvenții școlilor speciale pentru persoane cu handicap, în vârstă de minim 16 ani, care, într-o perioadă de 60 de zile de la absolvire, nu au reușit să se încadreze în muncă potrivit pregătirii profesionale;
- persoanele care înainte de efectuarea stagiului militar nu au fost încadrate în muncă și care, într-o perioadă de 30 de zile de la data lăsării lor la vatră nu s-au putut încadra în muncă.

Rata șomajului a scăzut semnificativ în perioada 2002-2007 atât la nivelul județului Brăila, cât și la nivelul regiunii Sud-Est și la nivel național. În această perioadă trendul șomajului în Brăila nu urmează evoluțiile contextului suprateritorial, înregistrând o creștere în 2004, când celelalte medii se aflau în scădere. Totuși în 2007 ajunge la o valoare sub mediile contextului suprateritorial, în jur de 4%. Creșterea șomajului după anul 2007 are iarăși un pattern specific pentru județul Brăila (vezi figura 10), care din 2009 până în 2010 înregistrează o accentuare a fenomenului (de la 8 la 8,5%), în timp ce în context suprateritorial șomajul înregistrează un recul (8% regional, 6,9% național). În concluzie, perioada 2008-2010 a fost marcată de noul context economic național, care a produs mutații semnificative în structura ocupațională a municipiului Brăila, în primul rând prin creșterea numărului de șomeri.

Figura 10.

Sursa: Baza TEMPO – Online – serii de timp, INSSE

Efectele crizei economice instalate în România la începutul anului 2009 devin tot mai vizibile după jumătatea anului 2009, ritmul de creștere al numărului de șomeri înregistrați devenind mult mai alert. Practic, în perioada martie 2008 – martie 2010 numărul total de șomeri crește de mai mult de două ori la nivelul județului Brăila, iar fenomenul este mult mai intens la nivelul urbanului decât la nivelul ruralului atât în Brăila, cât și la nivel regional.

Tabel 18. Evoluția numărului de șomeri în urbanul județului Brăila, în anul 2011

Nivel teritorial	Luna aprilie 2010	Luna aprilie 2011	evoluție 2011/2010 (%)
Urban Brăila	1126	901	-20,0
MUNICIPIUL BRAILA	4847	2902	-40,1
<i>Masculin</i>	2706	1671	-38,2
<i>Feminin</i>	2141	1231	-42,5

Sursa: Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Brăila

Datele recente de la AJOFM Brăila arată că șomajul scade accentuat din aprilie 2010 până în aprilie 2011 în întregul urban al județului Brăila, dar mai ales în municipiul Brăila, unde reducerea aproape la jumătate a numărului de șomeri are loc cu precădere pe seama populației feminine.

INFRASTRUCTURA PENTRU EDUCAȚIE ȘI SĂNĂTATE

1.5. Infrastructura pentru educație

Educația

Plecând de la preocupările manifestate la nivel național și european privind dezvoltarea capitalului uman și exprimate în strategii și politici naționale referitoare la educație și sistemul de învățământ precum Strategia Învățământului Superior Românesc și Strategia de descentralizare a învățământului preuniversitar, acest capitol își propune analiza principalilor indicatori la nivelul zonei studiate care pot conferi o imagine globală privind șansele egale de acces ale populației la serviciile de educație, date de dimensionarea și distribuția unităților de învățământ în teritoriu, de calitatea serviciilor educaționale, de situația socio-economică a populației din municipiu și zona periurbană Brăila. Sunt astfel analizați indicatori reprezentativi la nivel de unitate administrativ teritorială, care redau o imagine calitativă a procesului de învățământ, precum: nivelul de instruire al populației, numărul de elevi ce revin unui cadru didactic și numărul de elevi pe o sală de clasă.

Nivelul de instruire al populației municipiului Brăila este analizat pornind de la datele oferite de Recensământul populației și locuințelor din 2002, recensământul fiind singurul moment în țara noastră de colectare a datelor privind structura populației după nivelul de instruire, la nivel microteritorial.

Tabel 19. Distribuția populației de 10 ani și peste după nivelele instituției de învățământ absolvite – zona periurbană Brăila – Recensământul populației, locuințelor și gospodăriilor 2002

POPULATIA DE 10 ANI SI PESTE	POPULATIA DE 10 ANI SI PESTE DUPA NIVELUL INSTITUTIEI DE INVATAMANT ABSOLVITE												
	INVATAMANT SUPERIOR			INVATAMANT POSTLICEAL SI DE MAISTRI	INVATAMANT SECUNDAR						INVATAMANT PRIMAR	FARA SCOALA ABSOLVITA	NEDECLARAT
	TOTAL	DE LUNGA DURATA	DE SCURTA DURATA		SECUNDAR SUPERIOR			SECUNDAR INFERIOR (GIMNAZIAL)					
					TOTAL	LICEAL	PROFESIONAL SI DE UCENICI						
199592	17345	16458	887	9588	135287	85331	49817	35514	49956	31462	5882	28	
100%	8.7%	94.9	5.1	4.8%	67.8%	63.1	58.4	41.6	36.9	15.8%	2.9%	0.0%	

Sursa datelor: Recensământul populației și locuințelor 2002 – INSSE

Conform acestora aproximativ 40,8% din populația de peste 10 ani era absolventă a unei instituții de învățământ primar sau gimnazial, 42,8% a unei instituții de învățământ secundar superior (liceal 25,0%, profesional și de ucenici 17,8%), 4,8% a unei instituții de învățământ postliceal sau de maștri și 8,7% ai unei instituții de învățământ superior. Aproximativ 3% din populația municipiului nu absolvise nici o școală, până la momentul recensământului.

Dacă extindem analiza la nivelul periurbanului municipiului Brăila, ponderi peste media zonei a populației cu studii superioare se concentrează, după cum era de așteptat, în cele două municipii Brăila și Galați. Decalajul dintre zona rurală și cea urbană în ceea ce privește nivelul de educație al populației este extrem de mare. În zona rurală ponderea persoanelor cu studii superioare este extrem de redusă. Dacă în mediul urban ponderi de aproximativ 40% din populație sunt absolvenți de învățământ liceal sau profesional, în rural cea mai mare pondere a populației de 10ani și peste este absolventă a învățământului gimnazial. Zona rurală concentrează și cea mai mare pondere a populației analfabete (fără o școală absolvită), ceea ce reflectă șansele mai reduse de acces ale populației rurale la sistemul de învățământ comparativ cu cea urbană. Comunele din jurul Brăilei în care se înregistrează ponderi importante de populație fără școală absolvită sunt: Gropeni (9,9%) și Tichilești (9,6%).

Monitorizarea calității procesului educațional în unitățile școlare din municipiul Brăila și implementarea unor programe guvernamentale, ca factor de sprijin asupra procesului educațional, se face atât prin sistemul de învățământ preuniversitar, cât și universitar.

Sistemul de învățământ preuniversitar este structurat pe 4 niveluri (preșcolar, primar, secundar și postliceal). La nivelul municipiului Brăila, acesta cuprinde atât învățământ preuniversitar de stat, cât și privat. În două unități de învățământ se asigură învățământul special. Sistemele de învățământ alternativ Step by Step și Waldorf funcționează în 8 școli și în 15 grădinițe.

La nivelul anului 2009, în municipiul Brăila, populația înscrisă într-o formă de învățământ era de 34333 înscriși, distribuiți astfel: 5755 – învățământ preșcolar, 12984 – învățământ primar și gimnazial, 10618 – învățământ liceal, 1851 – învățământ profesional și de ucenici, 970 – învățământ postliceal, 325 – învățământ de maiștri și 1830 învățământ superior. Rețeaua de învățământ cuprindea 78 de unități: 29 – învățământ preșcolar, 29 – învățământ primar și gimnazial, 18 – învățământ liceal, o unitate de învățământ postliceal și o școală de arte și meserii. Numărul de unități școlare s-a redus în ansamblul perioadei 2005-2009, doar cu o unitate, iar aceasta datorită desființării unei școli postliceale. Școala Postliceala de Informatica Aplicata „Colegium” din municipiul Braila, Fundatia „Colegium” Braila - nivel de invatamant postliceal, domeniul „economic”, calificarea profesionala „agent vamal”, nu a mai primit autorizație de funcționare pentru anul școlar 2010/2011.

Învățământul particular este reprezentat de: 2 grădinițe, 2 școli primare, un liceu (Liceul „P.S Aurelian”) și o școală postliceală, ”Sănătate și Temperanță”. Există de asemenea unități conexe, care contribuie la buna desfășurare a activităților didactice: Casa corpului didactic, Centru Județean de Resurse și Asistență Educațională, Palatul Copiilor și Elevilor.

În perioada 2005-2009, populația școlară a zonei periurbane Brăila a scăzut cu aproximativ 10%. Pe nivele de învățământ, cele mai mari creșteri s-au înregistrat în învățământul pentru maștri, unde numărul de elevi a crescut de 17 ori în ultimii cinci ani, în învățământul preșcolar (9,6%) și în învățământul postliceal, unde numărul elevilor a crescut cu aproximativ 6,8%.

Tabel 20. Populația școlară pe niveluri de instruire, în municipiul Brăila (2005-2009)

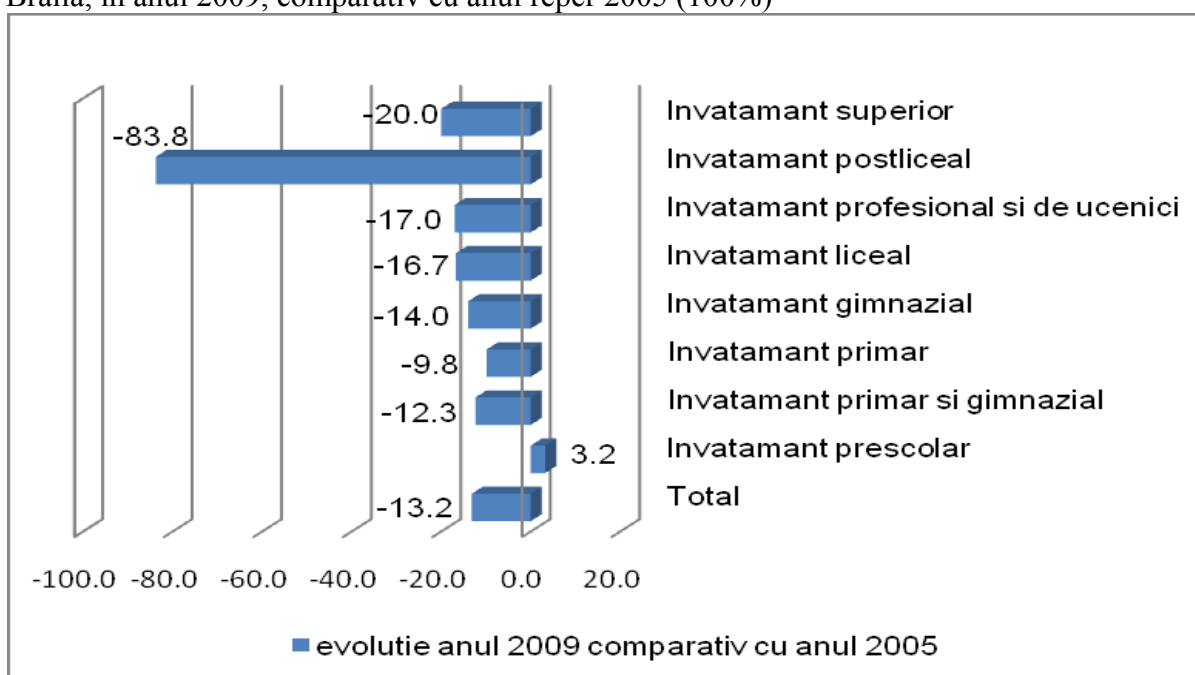
Populația școlară pe niveluri de instruire	2005	2006	2007	2008	2009	% 2005-2009
Copii înscriși în grădinite	5252	5395	5382	5371	5755	9.6%
Elevi înscriși în învățământul preuniversitar, din care:	30809	28363	27790	26617	26748	-13.2%
Elevi înscriși în învățământul primar și gimnazial (inclusiv învățământul special)	15431	14384	13624	13152	12984	-15.9
Elevi înscriși în învățământul primar (inclusiv învățământul special)	6875	6513	6064	6171	6152	-10.5
Elevi înscriși în învățământul gimnazial (inclusiv învățământul special)	8556	7871	7560	6981	6832	-20.1
Elevi înscriși în învățământul liceal	10692	10434	10203	10038	10618	-0.7%
Elevi înscriși în inv. profesional și de ucenici	3759	2983	3098	2314	1851	-50.8%
Elevi înscriși în învățământul postliceal	908	534	766	893	970	6.8%
Elevi înscriși în învățământul de maștri	19	28	99	220	325	
Studenti înscriși	2142	2310	2412	2021	1830	-14.6%
Studenti înscriși - învățământ public	720	677	623	591	439	-39.0%
Studenti înscriși - învățământ privat	1422	1633	1789	1430	1391	-2.2%
Total înscriși	53581	50047	49750	47474	48097	-10.2%

Sursa: Baza TEMPO – Online, INSSE

Numărul elevilor înscriși în învățământul primar și gimnazial a cunoscut o scădere, determinată cel mai probabil reducerea efectivelor de populație școlară ca urmare a nivelurilor scăzute ale natalității în zonă. Această reducere este consecința scăderii populației școlare, care la rândul său este determinată de reducerea semnificativă a efectivelor populației de vârstă școlară.

Evoluția numărului cadrelor didactice indică o diminuare a personalului didactic cu aproximativ 13% în perioada 2005-2009. Consecința reducerii populației școlare cuprinsă în învățământul primar și gimnazial este scăderea numărului de cadre didactice la acest nivel de instruire, care înregistrează totuși o pierdere mai mică față de nivelele superioare ale învățământului preuniversitar (vezi fig.11). Învățământul postliceal cunoaște cea mai drastică diminuare de personal specializat, fiind urmat de învățământul universitar. Singurul nivel de educație unde personalul didactic devine mai numeros este învățământul preșcolar, unde probabil cererea este orientată mai mult către sistemul privat.

Figura 11. Evoluția numărului cadrelor didactice, pe niveluri de educație, în municipiul Brăila, în anul 2009, comparativ cu anul reper 2005 (100%)

Sursa: Baza TEMPO – Online – serii de timp, INSSE

Diminuarea personalului de specialitate, care instruiște la un nivel superior potențiala forță de muncă a municipiului, constituie un semnal de alarmă asupra calității pregătirii profesionale oferite prin sistemul de învățământ existent.

Valoarea înregistrată a indicatorului „număr mediu de elevi pe cadru didactic” la nivelul mediului de rezidență urban din județul Brăila este similară mediei urbane naționale. Având în vedere că norma stabilită este de circa 15-16 elevi/cadru didactic și că la nivelul municipiului indicatorul are în 2009 valoarea 23, se confirmă necesitatea luării unor măsuri menite să îmbunătățească acest raport, a cărui valoare crescută indică o premisă de diminuare a calității actului de instruire.

Tabel 21. Indicatori generali privind sistemul de învățământ urban (U), în anul 2009

Indicator general - 2009	Municipiul Brăila	Judet Braila_U	Regiunea Sud-Est_U	România_U
Număr elevi / Cadru didactic	23.2	16.6	17.2	16.6
Număr elevi / Sală de clasă	47	34	38	40

Sursa: Baza TEMPO – Online – serii de timp, INSSE

Analiza indicatorului număr elevi /sală de clasă indică pentru anul 2009 o valoare pentru zona studiată de 47 elevi, situată peste valoarea înregistrată la nivel urban național (40). Având în vedere că activitatea didactică poate fi organizată pe mai multe cicluri (schimburi), valoarea indicatorului nu relevă neapărat insuficiența spațiului, a sălilor de clasă, drept una dintre problemele care ar putea afecta procesul de învățământ. În funcție de situațiile punctuale, concrete ale unităților școlare din municipiu și de accesibilitatea elevilor, activitatea didactică poate fi reorganizată astfel încât „aglomerarea” într-o sală de clasă să permită desfășurarea normală a procesului de învățare. Astfel fiecare unitate școlară este obligată să optimizeze acest raport.

La nivelul anului 2009, în municipiul Brăila funcționau 3 facultăți, două în regim de proprietate privată și una proprietate de stat, precum și 5 filiale ale unor instituții de învățământ superior naționale. În anul 2005 existau două facultăți în proprietate publică, însă începând cu anul 2007, statisticile indică doar una:

- Facultatea de Inginerie „Dunărea de Jos”, ce aparține de Universitatea cu același nume din Galați;
- Universitatea „Constantin Brâncoveanu”, privată, cu sediul central in Municipiul Pitesti;
- Universitatea Ecologică București, privată

De asemenea în municipiul Brăila își desfășoară activitatea secții ale unor facultăți (din centre universitare importante) cum sunt:

- Universitatea „Spiru Haret”;
- Universitatea „Hyperion”
- Universitatea „Danubius”;
- Universitatea „Victor Babeș”;
- Școala Națională de Studii Politice și Administrative București

Infrastructura pentru educație a municipiului Brăila mai dispune de o serie de dotări prezentate în tabelul de mai jos:

Tabel 22. Infrastructura învățământului în municipiul Brăila în perioada 2005 – 2009

Infrastructură învățământ	2005	2006	2007	2008	2009	evolutie 2009/2007 %

Săli de clasă și cabinete școlare	1065	985	1004	1031	1023	1.9
Ateliere școlare	103	94	74	99	76	2.7
Laboratoare școlare	192	188	187	203	186	-0.5
PC-uri*			1943	2232	2452	26.2
Săli de gimnastică*			47	52	46	-2.1
Terenuri de sport*			42	44	50	19.0
Bazine de înot*			2	2	2	0.0

* indicatori nou introduși în statistica oficială, Sursa datelor: Baza TEMPO-Online – INSSE

Se poate constata că doar numărul de laboratoare și de săli de gimnastică se diminuează în perioada 2007-2009, pentru că sălile de clasă și atelierele școlare devin mai numeroase în această perioadă. Este semnificativă dotarea școlilor cu PC-uri, al căror număr în doi ani a crescut cu peste 25%. Este importantă totuși de făcut o evaluare a necesităților actuale privind dotările din unitățile de învățământ ale municipiului. Pentru a reorienta profesional resursele umane ale orașului este necesar să fie îndreptate către un învățământ profesional, postliceal și superior, orientat spre domenii diverse de interes, în special de servicii, pentru dezvoltarea locală.

1.6. Infrastructura pentru sănătate

Atunci când facem referire la calitatea vieții locuitorilor unei zone luăm în considerare și accesul acestora la serviciile de sănătate, dotarea localităților cu unități medicale și farmaceutice și asigurarea unor servicii minime de îngrijire a sănătății, precum și dotarea cu clădiri și aparatură medicală corespunzătoare a unităților sanitare.

La nivelul municipiului Brăila funcționează 4 unități spitalicești, după cum urmează:

- Spitalul Județean – 1188 paturi,
- Spitalul de Obstetrică - Ginecologie - 230 paturi,
- Spitalul de Psihiatrie „Sfântul Pantelimon” - 401 paturi,
- Spitalul de Pneumo-ftiziologie - 165 paturi;

Tabel 23. Unitati sanitare pe categorii de unitati și forme de proprietate în municipiul Brăila, comparativ 2005 și 2009

Categorii de unitati sanitare	Forme de proprietate	2005	2009	evolutie 2009/2005 %
Spitale	Proprietate publica	4	4	0.0
Unitati medico-	Proprietate publica	:	:	

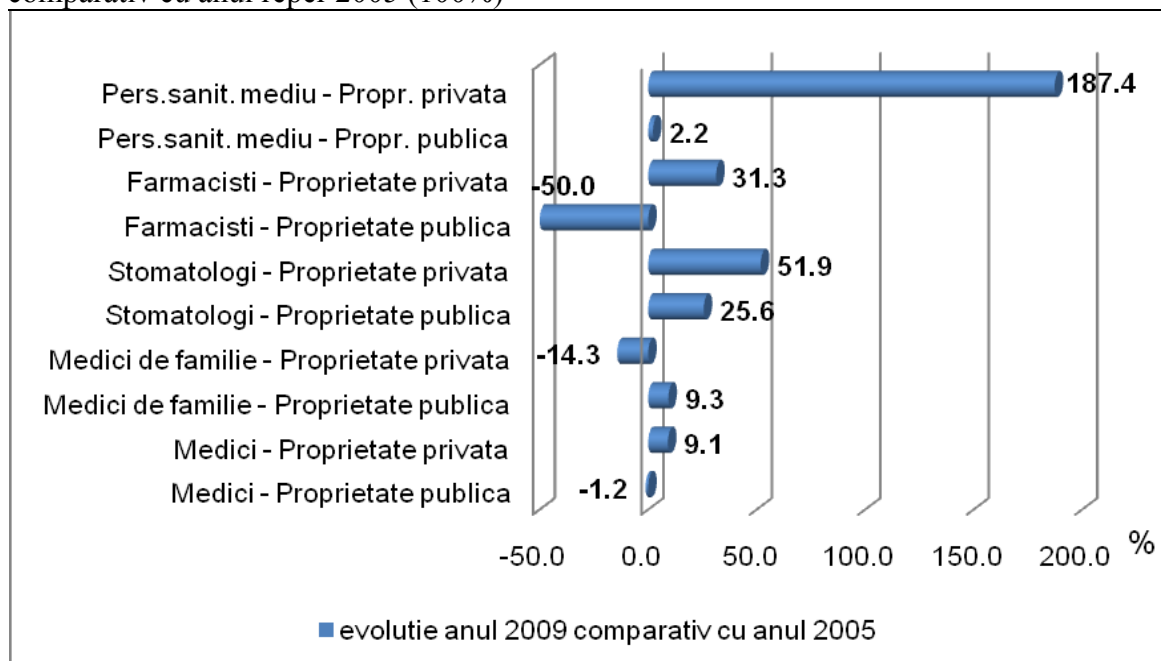
sociale				
Policlinici	Proprietate publica	2	1	-50.0
Dispensare medicale	Proprietate publica	1	1	0.0
Cabinete medicale scolare	Proprietate publica	16	16	0.0
Cabinete stomatologice	Proprietate publica	40	50	25.0
	Proprietate privata	67	74	10.4
Laboratoare medicale	Proprietate publica	:	18	
	Proprietate privata	23	31	34.8
Crese	Proprietate publica	3	3	0.0
Farmacii	Proprietate publica	5	4	-20.0
	Proprietate privata	67	73	9.0
Puncte farmaceutice	Proprietate publica	1	1	0.0
	Proprietate privata	:	16	
Laboratoare de tehnica dentara	Proprietate publica	:	1	
	Proprietate privata	12	59	391.7
Depozite farmaceutice	Proprietate privata	2	1	-50.0
Centre medicale de specialitate	Proprietate publica	1	1	0.0
	Proprietate privata	:	2	
Cabinete medicale de medicina generala	Proprietate privata	16	:	
Cabinete medicale de familie	Proprietate publica	81	94	16.0
	Proprietate privata	7	11	57.1
Ambulatorii de specialitate	Proprietate publica	:	:	
Ambulatorii integrate spitalului	Proprietate publica	3	5	66.7
Cabinete medicale de specialitate	Proprietate publica	24	18	-25.0
	Proprietate privata	73	108	47.9
Centre de transfuzie	Proprietate publica	1	1	0.0
Alte tipuri de cabinete medicale	Proprietate publica	6	6	0.0
	Proprietate privata	1	10	900.0

Sursa datelor: Baza TEMPO-Online – INSSE, „:” – lipsă date

Numărul de paturi în spitale, inclusiv din centrele de sănătate, s-a diminuat în perioada 2005-2009 cu 2,5%, în timp ce în creșe numărul de paturi a staționat (200 paturi). Situația descrisă de tabelul de mai sus relevă dezvoltarea unui sector privat de sănătate, în special a laboratoarelor medicale, a cabinetelor medicale de familie și a cabinetelor de specialitate. Existența unor specialiști competenți și a unui personal mediu cu pregătire atât în domeniul medical, cât și în domenii conexe acestuia, crește capacitatea de rezolvare a unor probleme complexe medicale și de deservire a unui teritoriu vast din aria de influență a municipiului.

Este important de amintit că, în cadrul Corpului A al Spitalului Județean, funcționează o Unitate de primire Urgențe, dotată la standarde europene.

Figura 12. Evoluția numărului cadrelor medico-sanitare în municipiul Brăila, în anul 2009, comparativ cu anul reper 2005 (100%)

Sursa: Baza TEMPO – Online – serii de timp, INSSE

Evoluția infrastructurii de sănătate către dezvoltarea mediului privat de servicii medicale este dublată de deplasarea specialiștilor și a cadrelor medico-sanitare în general către acest tip de sistem. În anul 2009, comparativ cu anul 2005, personalul sanitar mediu se dublează în volum în rețeaua privată de sănătate, iar medicii și farmaciștii părăsesc sistemul public de sănătate, în special farmaciștii (-50%). Singurii care pleacă din rețeaua privată sunt medicii de familie, deoarece costurile suportate de pacienți s-au dovedit a fi prea mari într-un sistem care nu beneficiază de sprijin financiar din partea Casei de Asigurări de Sănătate. După cadrele medii sanitare, stomatologii sunt cei care se orientează preponderent către oferirea de servicii în sistem privat (51,9% mai mulți în 2009, comparativ cu anul 2005), însă este de remarcant prezența acestora semnificativă și în sistemul public de sănătate.

Gradul de dotare cu servicii medicale, asigurate de către un personal calificat, este în medie mai ridicat decât cel la nivel județean, având în vedere că în municipiu sunt concentrate unitățile medico sanitare cele mai importante din județ. De aceea, numărul locuitorilor ce revine la un medic este mult mai mic în municipiul Brăila decât media județeană, sau media regională a contextului suprateritorial (vezi tabelul de mai jos). Aceeași situație se observă și în cazul numărului de locuitori ce revine unui cadru sanitar mediu.

Tabel 24. Indicatori generali privind sistemul de sănătate, în anul 2009

Zona de referință	Număr total medici	Număr cadre sanitare medii	Populație 2009	Nr. locuitori / medic	Nr. locuitori / cadru sanitar mediu
Municipiul Brăila	432	2274	211884	490	93
Judet Braila	502	2524	360191	718	143
Regiunea Sud-Est	4774	15910	2812755	589	177
România	50386	129673	21469959	426	166

Sursa: Baza TEMPO – Online – serii de timp, INSSE

Comparativ cu mediile regionale și chiar naționale, numărul de locuitori aferent unui cadru sanitar mediu este sub valorile acestora la nivelul municipiului Brăila, ceea ce relevă o mai bună asigurare cu personal medico-sanitar mediu, chiar dacă în formula de calcul se ia în considerare și personalul din sistemul privat. Concentrarea cadrelor sanitare medii în sistemul de sănătate privat poate atrage după sine o carență de personal mediu sanitar, în ultimii ani, în sistemul public. Lipsa cadrelor sanitare este însă mai accentuată în mediul rural, subliniind efectele negative asupra accesului populației la servicii medicale, dublate de slaba dotare cu unități sanitare în acest mediu de rezidență. Peste 90% din unitățile sanitare care oferă servicii de medicină primară, ambulatorii, spitalicești, de specialitate și stomatologice sunt situate în urbanul zonei periurbane Brăila, după cum arată analizele din studiul zonei periurbane, realizate în anul 2010.

Indicatorul număr de paturi la mia de locuitori ne oferă o imagine foarte bună asupra capacității de supraveghere medicală în interiorul unităților de sănătate – spitale, sanatorii sau preventorii, precum și capacitatea de tratare a pacienților cu nevoi de internare, dintr-un teritoriu, într-o unitate specializată. Valoarea acestuia pentru municipiul Brăila era în anul 2009 de 9,5 la mia de locuitori, mult mai ridicată față de media județului Brăila (5,8), dar și față de mediile contextului suprateritorial, ceea ce denotă că analizăm un municipiu, cu o extrem de importantă funcție de deservire teritorială pentru locuitorii zonei de influență.

Tabel 25. Număr de paturi în spitale la mia de locuitori în anul 2009, în context suprateritorial

Zona de referință	Populație 2009	Număr paturi în spitale	Paturi la 1000 locuitori (‰)
Municipiul Brăila	211884	2016	9.5

Judet Braila	360191	2095	5.8
Regiunea Sud-Est	2812755	15181	5.4
România	21469959	138915	6.5

Sursa: Baza TEMPO – Online – serii de timp, INSSE

Concentrarea unităților medico-sanitare din județ și a personalului medico-sanitar de specialitate, din diverse domenii medicale, în municipiul Brăila confirmă existența la nivelul municipiului Brăila a unei rețele spitalicești care acoperă în linii mari necesarul de servicii medicale pentru cetățenii municipiului, dar și pentru locuitorii din zona de influență a acestui important pol urban de dezvoltare.

Concluzii

Analizele realizate, privind structura demografică și a resurselor de muncă ale municipiului Brăila și ale zonei sale de influență, pun în evidență următoarele aspecte:

- pierdere demografică în perioada 1990 – 2010 de 37657 persoane, ceea ce reprezintă o scădere a volumului populației cu aproximativ 15%;
- populația orașului scade mai lent decât populația județului Brăila în general, în intervalul 2002 – 2010, cu o diferență de 1,6 puncte procentuale (-2,8% comparativ cu -4,2%), ajungând în 2010 la 210245 locuitori stabili (ceea ce confirmă poziția municipiului în rețeaua națională de localități, ca localitate de rang I)
- scădere constantă a populației, în medie cu 0,7 procente pe an pentru ultimii 6 ani
- raportul de masculinitate are valoarea de 91,8 în 2010, fiind ușor inferior celui calculat pentru urbanul județului Brăila, care indica 91,6 bărbați la 100 de femei; se poate vorbi de o ușoară tendință de feminizare a populației
- instalarea în municipiul Brăila a unui proces de îmbătrânire demografică, cu pondere scăzută a populației tinere cu vârste cuprinse între 0 – 14 ani (11,8%) și pondere mai ridicată a populației vârstnice (13,7%), în anul 2010
- un aspect pozitiv – ușoară creștere a ponderii populației în vârstă de muncă la nivelul orașului, de la 73,2% în 2000 la 74,5% în 2010, însă în termeni

evolutivi volumul acesteia se diminuează odată cu scăderea în general a populației

- rata de substituție are la 1 iulie 2010 o valoare de 0,93, care indică o carență în susținerea activităților economice. Dacă populația de 15-20 de ani scade în volum, iar cea de 55-59 ani crește, presiunea socială asupra populației active va crește
- sarcina socială a populației în vârstă de muncă a orașului este mai mică comparativ cu cea a populației din județul Brăila (434), raportul de dependență după vârstă la nivelul orașului pentru anul 2010 fiind de 342, mai mic decât în anii anteriori. Scăderea valorii raportului de dependență demografică în cei zece ani are loc pe seama scăderii numărului de copii, deoarece volumul de populație în vârstă de muncă scade, iar cel de populație vârstnică crește
- indicele vitalității populației are valoarea de 1,5 în anul 2000 și scade la 0,9 în anul 2010, fiind mult sub nivelul dorit de 1,5 care asigură înlocuirea generațiilor și sub nivelul mediilor urbane ale regiunii de Sud-Est și națională (care înregistrau pentru mediul urban în anul 2010 o valoare de 1,1)
- diversitate etnică, cu ponderi mai mari de ruși-lipoveni și rromi, comparativ cu structura etnică a județului Brăila, precum și prezența unei comunități mici de evrei, la ultimul recensământ al populației
- rata natalității avea în 2009 valoarea de 8,4‰, similară valorii medii urbane a județului, însă mai mică față de mediile regională și națională
- nupțialitatea scade constant și înregistrează în 2009 cea mai mică valoare din ultimii 20 de ani (6‰); nupțialitatea este mai mică în orașul analizat față de mediile urbane regională și națională, iar divorțialitatea semnificativ mai mare
- rata mortalității avea valoarea de 11,1‰, cea mai mare din ultimii 20 de ani, cu mai mult de un punct procentual peste valoarea mediilor urbane regionale (9,5‰, în 2009) și naționale (10‰, în 2009)
- sporul natural avea o valoare negativă în 2009 de (-2,7‰), în timp ce la nivelul urbanului regional și național valoarea era mai mare; menținerea

raporturilor actuale între componentele mișcării naturale conduce la un risc de depopulare pe cale naturală mai crescut comparativ cu alte orașe ale țării

- rata migratorie are o valoare negativă la nivelul zonei de studiu (-3,7‰), mai mică decât valorile sporului migratoriu din 2009 pentru mediul urban al regiunii Sud-Est (-3,1‰) și chiar al județului Brăila (-3,0‰)
- sporul anual al orașului înregistrează în 2009 o valoare negativă (-6,4‰), mai mică decât în anii anteriori. Sporul anual la nivelul urbanului din județ era ușor mai mare, de (-6,0‰), însă, spre deosebire de acesta, în municipiu valoarea negativă provine dintr-o rată de mortalitate mai mică și o rată migratorie mai accentuat negativă față de celelalte orașe ale județului
- numărul de salariați scade în anul 2004 cu 3,6% față de anul 2002, scădere care se accentuează în anul 2009, comparativ cu anul 2008. După 2004 numărul de salariați crește până în anul 2007, când scade iar, însă cea mai mare scădere a salariaților are loc pe intervalul 2003-2004
- salariul mediu net lunar aferent județului Brăila, în anul 2009, a fost de 1180 lei, sub nivelul salariului mediu net regional (1255 lei) și național (1361 lei)
- șomajul crește la nivelul zonei studiate în perioada 2008-2010, cu valori peste media regională și națională, pentru mediul urban de rezidență; șomajul scade accentuat din aprilie 2010 până în aprilie 2011, cu reducerea aproape la jumătate a numărului de șomeri
- monitorizarea calității procesului educațional în unitățile școlare din municipiul Brăila se face atât prin sistemul de învățământ preuniversitar, cât și universitar
- numărul mediu de elevi pe cadru didactic și numărul de elevi pe sală de clasă indică pentru anul 2009 valori pentru zona studiată peste valorile medii înregistrate la nivel urban național, ceea ce poate constitui un risc privind diminuarea calității actului de instruire
- dezvoltarea sectorului privat în domeniul sănătății

- un grad de dotare cu servicii medicale mai ridicat decât cel la nivel județean, și chiar regional, având în vedere că în municipiu sunt concentrate unitățile medico sanitare cele mai importante din județ

Toți acești indicatori reflectă prezența și manifestarea unor alterări ale structurilor

demografice la nivelul municipiului, dar și anumite avantaje ale acestora. Dacă infrastructura

de învățământ trebuie îmbunătățită ca nivel de dotare, cea de sănătate prezintă o diminuare a

resursei umane în domeniu medical, mai ales pentru sistemul public de sănătate. O parte din instituțiile de învățământ mai necesită lucrări de reabilitare, de îmbunătățire a sistemului termic, reabilitare sau construire de spații destinate activităților sportive sau culturale, dotarea laboratoarelor și atelierelor. Se impune modernizarea acestor infrastructuri fie prin alocări

bugetare, fie prin atragerea de investiții ori proiecte finanțate din fonduri structurale.

Valoarea ridicată a ratei șomajului în sectorul secundar, prin restructurarea unor industrii, corelată cu diminuarea numărului mediu de salariați în ultimii ani a demonstrat necesitatea

inițierii unor programe de formare și reorientare profesională în domenii solicitate pe piață,

spre exemplu în servicii, mai ales dacă se dorește dezvoltarea municipiului ca centru de deservire teritorială și ca pol urban de creștere.

Capitolul 2. EVOLUȚIA ȘI STRUCTURA ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE

2.1. Potențial economic

Potențialul economic al municipiului Brăila are la bază prezența și felul în care sunt valorificați factorii de producție locali – pământul, capitalul și forța de muncă. Modul în care sunt combinați și utilizați acești factori evidențiază trăsăturile economiei locale și potențialul de dezvoltare al acesteia. Analiza indicatorilor relevanți pentru descrierea mediului economic al municipiului, constituie suportul analizei economice în profil teritorial și permite identificarea celor mai oportune direcții ale dezvoltării economice urbane.

Metodologie

Potențialul economic și specificul activităților economice la nivelul municipiului Brăila s-a determinat prin analizarea unor indicatori relevanți pentru descrierea performanței economice și anume cifra de afaceri¹ și profitul net² înregistrat de firmele locale reprezentând exclusiv mediul privat, considerat a fi creator de valoare adăugată.

¹ Cifra de afaceri reprezintă suma veniturilor aferente bunurilor livrate, lucrărilor executate, serviciilor prestate, precum și a altor venituri din exploatare, mai puțin rabaturile, remizele și alte reduceri acordate clienților – Legea 571 din 2003 privind Codul fiscal

Totodată s-a analizat, în același context al mediului privat, salariații ca număr total, ce pot cuprinde atât forță de muncă locală, cât și forță de muncă atrasă din alte unități administrativ-teritoriale, cel mai probabil din vecinătatea orașului. Pe baza cifrei de afaceri și a numărului de salariați s-a obținut indicatorul productivitatea muncii.³

Sursa indicatorilor din analiză o constituie baza de date furnizată de către firma Borg Design alcătuită în conformitate cu înregistrările oficiale ale Registrului Comerțului și conține date exclusiv pentru agenții economici din mediul privat. Analiza s-a efectuat în mod comparativ pentru anii 2005 și 2009 în scopul de a surprinde evoluția recentă a mediului economic local. Trebuie precizat faptul că baza de date cuprinde agenții economici înființați conform legislației în vigoare după anul 1990.

Structura activităților economice pe sectoare și ramuri de activitate este determinată prin utilizarea domeniilor CAEN după varianta a doua revizuită în conformitate cu practicile de agregare ale statisticii economice pe diferite tipuri de activități.

Pentru caracterizarea potențialului agricol și turistic al municipiului, indicatorii utilizați au fost identificați în baza de date Tempo a Institutului Național de Statistică și pe site-urile ministerelor de resort.

2.2. Structura activităților economice pe sectoare de activitate

În anul 2010 în municipiul Brăila existau 5818 firme aparținând mediului economic privat. Dintre aceste 3132 de firme au fost înființate înainte de anul 2005 (exclusiv 2005) și 2686 au fost înființate după anul 2005 (inclusiv 2005). Raportând la perioadele de înființare a firmelor, se constată o accelerare a vitezei de înființare a acestora de la o medie de 208,8/an în perioada 1990-2005 la 537,2/an în perioada 2005-2010 (prima parte a anului 2010). Acest lucru evidențiază o „maturare” a mediului economic local și consacră trecerea de la o economie de tranziție la o economie de piață în care inițiativa privată este predominantă.

La jumătatea anului 2010, din totalul firmelor înregistrate în municipiul Brăila, 309 erau firme cu capital străin. Înainte de anul 2005 au fost înființate 113 firme cu capital străin, iar după acest an au mai apărut încă 196 firme cu participație de capital străin.

² Profit – Denumire generică dată diferenței pozitive dintre venitul obținut prin vânzarea bunurilor realizate de un agent economic și costul lor, considerată ca expresie a eficienței economice. Profitul net reprezintă partea din profit ce rămâne după ce se scade valoarea impozitului pe profit și dividendele cuvenite societăților și acționarilor – Dobrotă, Niță - Dicționar economic, Ed.Economică, 1999.

³ Productivitatea muncii – Eficiența, rodnicia cu care este utilizat factorul de producție muncă. Productivitatea muncii se obține raportând producția obținută la salariat. Dobrotă, Niță - Dicționar economic, Ed.Economică, 1999. În cazul de față în lipsa datelor referitoare la valoarea producției s-a extrapolat metoda în utilizarea indicatorului cifra de afaceri ca expresie a rezultatelor economice la nivel micro.

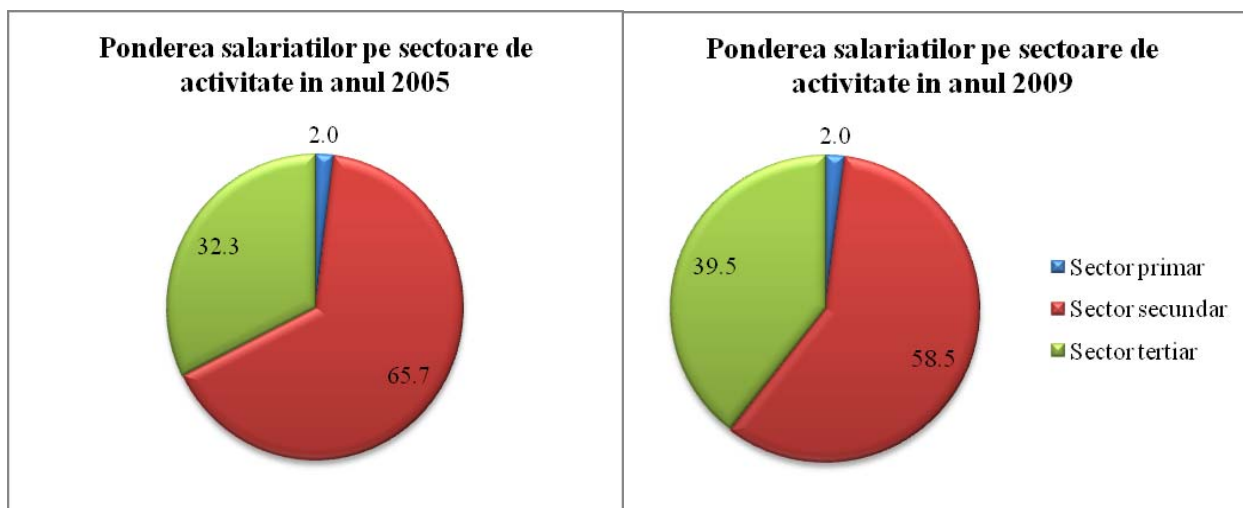
Din cele 5818 firme existente în 2010, 1026 nu aveau depus bilanțul contabil, fapt ce marchează inactivitatea lor conform legislației în domeniu. Dintre aceste firme, 280 sunt firme înființate înainte de anul 2005 și 746 sunt firme apărute în peisajul economic local după anul 2005. Numărul mai mare de firme inactice dintre firmele înființate în perioada recentă este justificat prin traversarea perioadei de recesiune economică de după anul 2008, dar și prin faptul că firmele înființate în prima jumătate a anului 2010 nu-și declaraseră datele financiare la momentul constituirii bazei de date.

Din cele 1026 firme inactice, 81 reprezintă firme cu capital străin, între care 12 sunt firme înființate înainte de 2005, iar 69, firme înființate după anul 2005.

Distribuția unităților economice în funcție de sectorul de activitate din care face parte, evidențiază în prima jumătate a anului 2010 o preponderență a numărului firmelor din sectorul terțiar cu o pondere foarte importantă de aproximativ 77% din totalul firmelor înregistrate, urmată de sectorul secundar cu 19,25% și de cel primar cu numai 3,83% din numărul firmelor. Numărul mare de firme cu profil de activitate terțiar se datorează unor caracteristici tipice ale firmelor din domeniul comercial și anume firme de dimensiuni mici de tipul microîntreprinderilor cu salariați puțini (0-9 salariați) ce au ca obiect de activitate în principal comerțul nespecializat în magazine. Pe de altă parte sectorul secundar are un număr mic de firme deși numărul de salariați este cel mai important în economia locală așa cum se poate observa în descrierea de mai jos. Corelația este validă în condițiile în care firmele din sectorul secundar, și în special cele din industrie, sunt o bună parte din ele firme mijlocii, mari și foarte mari (8 întreprinderi dețin o treime din forța de muncă salariată a domeniului industrie).

În ceea ce privește forța de muncă salariată, la sfârșitul anului 2009 baza de date a Institutului Național de Statistică înregistra un număr mediu de 59882 salariați, valoare aflată în scădere cu aproximativ trei procente față de anul 2005 când erau 61727 salariați. Dintre aceștia, sectorului economic privat îi aparțineau doar 62,5% salariați din cei înregistrați în anul 2005 și 64,8% salariați în anul 2009. Ponderea mai mare a salariaților din mediul economic privat în total salariați în anul 2009 comparativ cu anul 2005 are la bază mai mult o scădere mai accentuată a salariaților din sectorul public și mai puțin o creștere a salariaților din sectorul privat. Astfel, creșterea reală a salariaților din sectorul privat a fost de numai 0,5%, de la 38581 cât număra în anul 2005 la 38785 în anul 2009.

Distribuția salariaților pe sectoare de activitate evidențiază o preponderență a ocupării în activități ale sectorului secundar atât în anul 2005, cât și în anul 2009. În graficul următor este prezentată în mod comparativ pentru anul 2005 și 2009 ponderea salariaților pe sectoare de activitate.

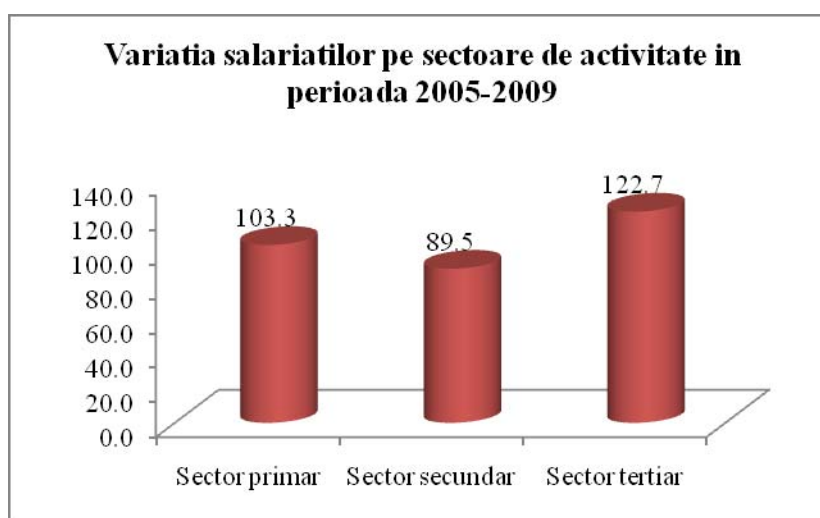

Sursa – Prelucrări de date din Baza de date BorgDesign

Structura sectoarelor se modifică în perioada de analiză în sensul restrângerii efectivilor de forță de muncă din sectorul secundar a căror sumă se reduce de la 25351 cât avea în anul 2005 la 22695 în anul 2009.

Pe de altă parte salariații din sectorul terțiar cresc cu 22,7% ajungând la valoarea de 15308, ceea ce contribuie de asemenea la modificările evidențiate în structura ocupării.

Graficul de mai jos ilustrează variația salariaților pe sectoare de activitate, observându-se clar o contracție în ceea ce privește ocuparea în sectorul secundar care „pierde” mai bine de 10 procente din forța de muncă.

Sursa – Prelucrări de date din Baza de date BorgDesign

Variația salariaților pe sectoare de activitate de la o perioadă la alta nu schimbă semnificativ **profilul ocupațional** care rămâne unul **de tip secundar**.

„Pierderile” de salariați din sectorul secundar sunt absorbite în perioada de analiză de celelalte sectoare și în principal de sectorul terțiar care înregistrează cea mai mare creștere a forței de muncă salariate.

Productivitatea muncii exprimată în raport cu aportul adus la cifra de afaceri de fiecare salariat în decursul unui an, evidențiază o eficiență bună în utilizarea factorului de producție muncă în sectorul primar așa cum se poate observa în datele tabelului următor.

Tabel 26 – Productivitatea muncii pe sectoare de activitate în anul 2005 și 2009

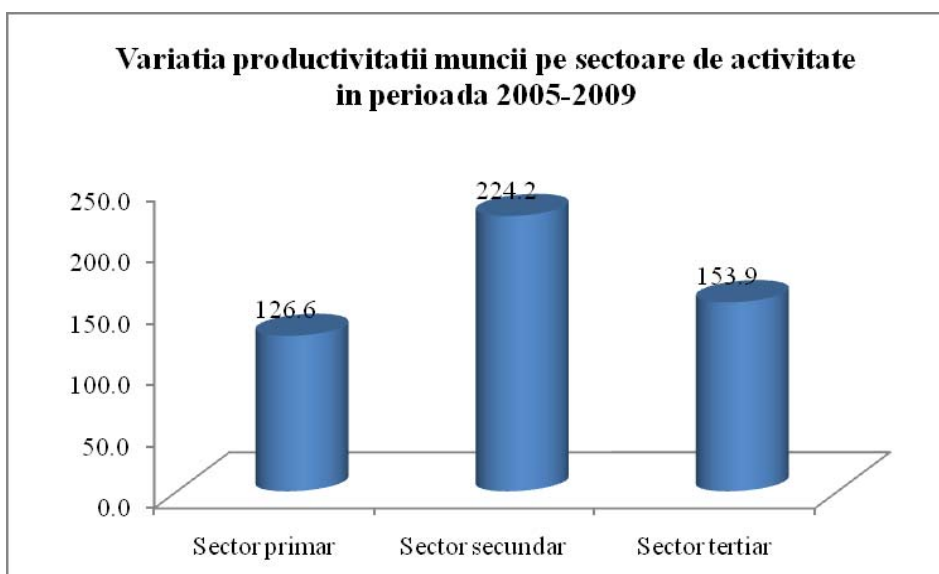
Sectoare economice	Productivitatea muncii 2005	Productivitatea muncii 2009
Sector primar	14671143	18573440
Sector secundar	4623041	10365956
Sector terțiar	9559437	14716392

Sursa – Prelucrări de date din Baza de date BorgDesign

Diferența de productivitatea între sectorul primar și celelalte sectoare ale economiei este destul de importantă la nivelul anului 2005 și își menține trendul ascendent în anul 2009 când înregistrează un plus de 26,6%.

Variația productivității muncii se dublează în aceeași perioadă pentru sectorul secundar în condițiile în care acesta crește cu 112,2%. Evoluția productivității muncii în sectorul terțiar sectorului terția evidențiază e creștere moderată de 53,9%.

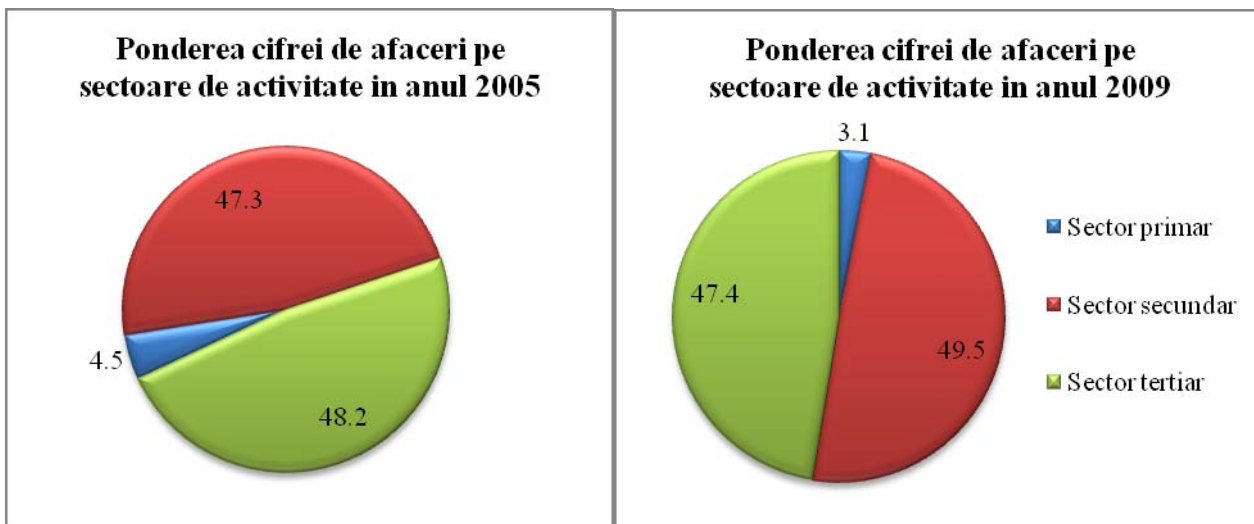
Astfel, se ajunge ca în anul 2009 productivitatea muncii să se echilibreze oarecum pentru cele trei sectoare de activitate, cea mai mare productivitate înregistrându-se însă tot în sectorul primar.

Sursa – Prelucrări de date din Baza de date BorgDesign

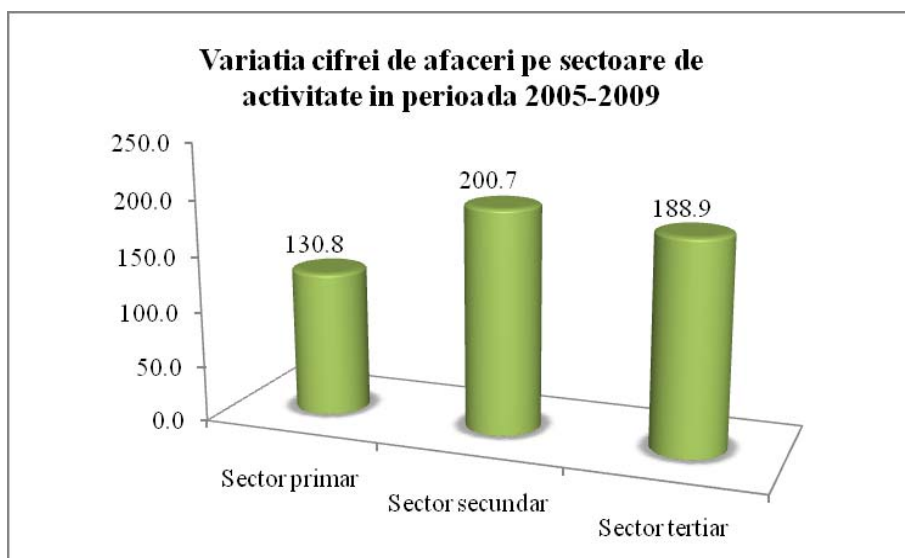
Distribuția cifrei de afaceri pe sectoare de activitate marchează o schimbare în structura rezultatelor economice obținute în sectorul secundar și cel terțiar în perioada 2005-2009, în

sensul în care se trece de la un **profil economic de tip terțiar-secundar în 2005** către un **profil economic de tip secundar-terțiar în 2009**. Totuși, după cum se poate observa în graficul de mai jos, rezultatele economice ale celor două sectoare sunt destul de apropiate ca valoare, iar ponderea lor în total nu se modifică semnificativ între cei doi ani.

Sursa – Prelucrări de date din Baza de date BorgDesign

Este de remarcat faptul că cifra de afaceri din sectorul secundar crește în condițiile în care este singurul sector în care numărul de salariați scade, ceea ce înseamnă că decizia de restructurare a sectorului a condus la eficientizarea procesului de producție și la utilizarea superioară a resurselor umane.

Sursa – Prelucrări de date din Baza de date BorgDesign

În privința datelor referitoare la profitul net al celor trei sectoare economice, este evidentă o contracție generală a economiei locale în contextul perioadei de recesiune economică ce a urmat anului 2008.

Tabel 27 – Situația profitului net pe sectoare de activitate în anii 2005 și 2009

Sector economic	Profit net 2005	Profit net 2009
Sector primar	6397908	2427351
Sector secundar	80224950	-35916384
Sector terțiar	51134478	25415795

Sursa – Prelucrări de date din Baza de date BorgDesign

Cel mai mare regres îl are sectorul secundar datorită pierderilor suferite de industrie și nu datorită domeniului construcții care își menține o marjă pozitivă a profitului și care aproape se dublează în perioada analizată.

În context județean municipiul Brăila polarizează majoritatea rezultatelor obținute din economie în condițiile în care cifra de afaceri a orașului în anul 2005 reprezenta 83,3% din cifra de afaceri a județului, iar în 2009 aceasta se situa undeva la cca. 81 de procente. Aceeași situație caracterizează și indicatorul populație salariată, municipiul Brăila „deținând” 87,8% din populația salariată a județului în anul 2005 și 86% în anul 2009.

Poziția dominantă din punct de vedere economic a municipiului Brăila în context județean creează o relație de clară dependență economică a teritoriilor limitrofe și nu numai, punând o presiune deosebită asupra orașului în asigurarea bunăstării, fapt ce poate conduce la o nedorită dezechilibrare funcțional-urbană, *în sensul unei presiuni crescute asupra spațiului și a creșterii ocupării acestuia în favoarea funcțiilor industriale, comerciale, de servicii în detrimentul funcțiilor de recreere, agrement, culturale.* În acest context dezvoltarea economică trebuie să țină cont de asigurarea unei dezvoltări urbane durabile.

2.3. Structura activităților economice pe ramuri de activitate

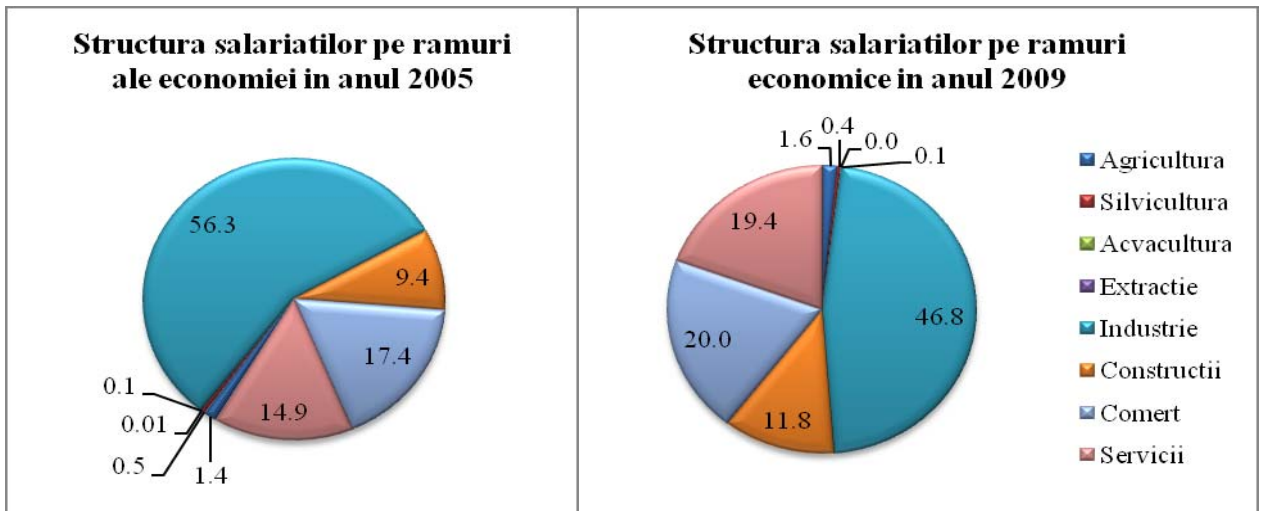
Distribuția unităților economice pe ramuri ale economiei identifică pentru prima jumătate a anului 2010 o preponderență a numărului firmelor din comerț și servicii cu o pondere de 44,8 și respectiv 32,1 procente din totalul firmelor din municipiul Brăila. Aceste cifre sunt justificate în condițiile în care majoritatea firmelor cu profil comercial sunt de tipul microîntreprinderi și întreprinderi mici.

Industria pe de altă parte deține doar 11% din numărul total al firmelor, însă organizarea lor este mai complexă decât cea a firmelor din domeniul comercial.

Cele mai atractive domenii pentru investițiile de capital străin le au firmele din servicii și comerț ce dețin 29,8% și respectiv 28,2% din totalul firmelor cu capital străin. Atractivă este de asemenea și industria care deține 24,6% din firmele cu capital străin, precum și agricultura cu o pondere de 10,4 procente.

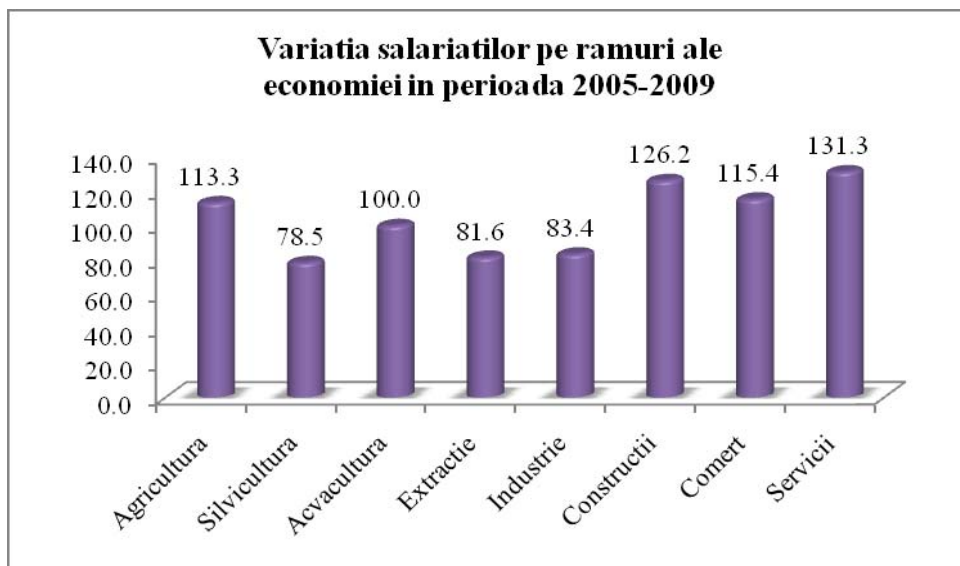
Totuși, în prima jumătate a anului 2010, firmele cu capital străin înregistrau o pondere de numai 5,3% în totalul firmelor din municipiul Brăila.

Situația structurii salariaților pe ramuri de activitate se modifică în perioada 2005-2009 în condițiile în care unele activități se restrâng, iar altele se dezvoltă. Cea mai mare pondere în total salariați o are însă tot industria care în anul 2005 „ocupa” 56,3% din totalul salariaților, iar în anul 2009 asigura locuri de muncă pentru 46,8% din salariați. Comerțul își modifică ponderea în total de la 17,4% în 2005 la 20% în anul 2009, în timp ce serviciile cresc de la o cotă de 14,9% în total în anul 2005, la 19,4% în anul 2009 așa cum se poate vedea și în graficul următor.

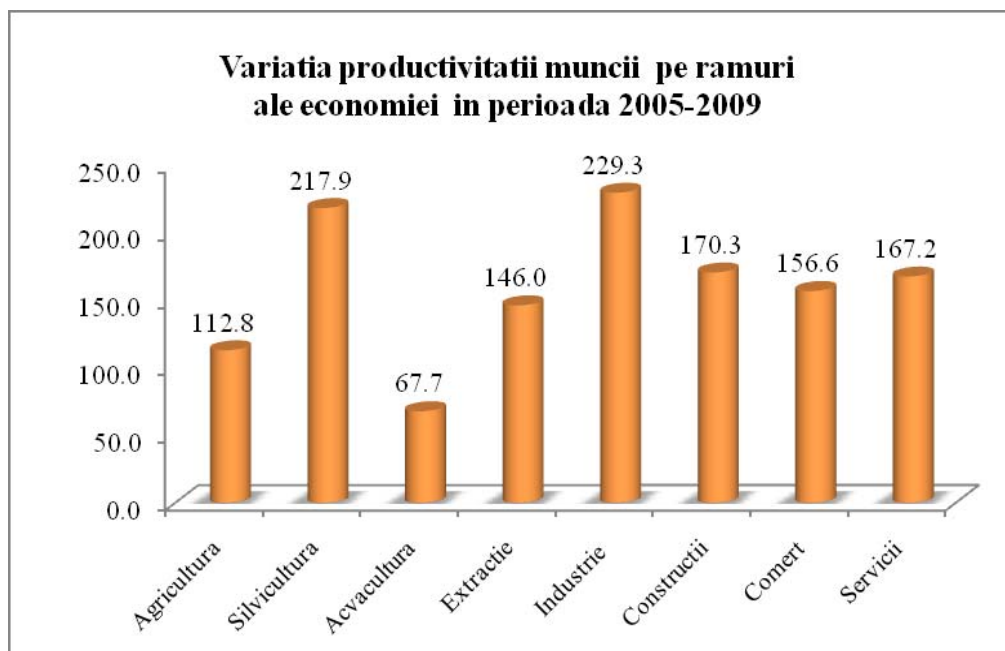
Sursa – Prelucrări de date din Baza de date BorgDesign

Variația salariaților pe ramuri ale economiei evidențiază în anul 2009 față de 2005 creșteri de salariați în agricultură cu 13,3%, în construcții cu 26,2%, în comerț cu 15,4% și în servicii cu 31,35%. În aceeași perioadă ramura acvacultură rămâne constantă în timp ce silvicultura înregistrează un regres al forței de muncă salariate de 21,5%, extracția un minus de 18,4%, iar industria se diminuează cu 16,6%.

Sursa – Prelucrări de date din Baza de date BorgDesign

În valori absolute cele mai importante schimbări ale perioadei 2005-2009, a însemnat pierderea a 3602 locuri de muncă în industrie și crearea a 1038 de noi locuri de muncă în activitățile comerciale și a 1797 de locuri noi de muncă în activitățile de servicii.

Sursa – Prelucrări de date din Baza de date BorgDesign

În perioada 2005-2009 productivitatea totală a muncii la nivel de salariat a crescut cu cca. 50% în timp ce productivitatea muncii la nivel de ramuri economice înregistrează diferite situații așa cum se poate observa în graficul de mai sus.

Variația productivității muncii notifică creșteri aproape pentru toate ramurile economice, cu excepția acvaculturii (-32,3%), cele mai importante modificări producându-se în activitățile industriale + 129,3% și silvicultură + 117,9, acestea fiind domenii care și-au restructurat cel mai profund forța de muncă.

Un calcul al ponderii productivității muncii pe ramuri economice scoate în evidență o performanță importantă obținută de activitățile agricole fapt explicat printr-un nivel scăzut al forței de muncă salariată implicată și prin faptul că se utilizează echipamente de lucru ce pot acoperi o suprafață mare de exploatare. În acest context se obțin costuri de „producție” scăzute la o valoare a producției vândute mare pe o piață certă cu cerere elastică la preț.

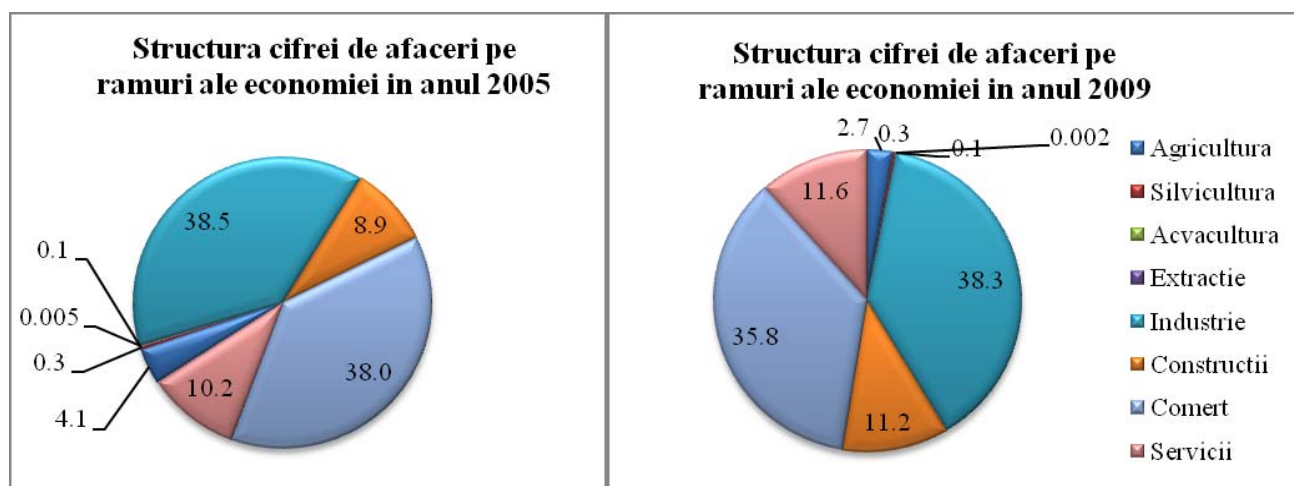
Tabel 28 - Ponderea productivității muncii pe ramuri economice în total în anii 2005 și 2009

Ramuri economice	Anul 2005	Anul 2009
Agricultura	30.8	23.2
Silvicultura	7.5	10.9
Acvacultura	5.0	2.3

Extracție	9.5	9.3
Industria	7.2	11.0
Construcții	10.0	11.3
Comerț	22.9	24.0
Servicii	7.2	8.0

Sursa – Prelucrări de date din Baza de date BorgDesign

Structura cifrei de afaceri pe ramuri economice reflectă o contribuție importantă a industrie și comerțului la formarea cifrei totale de afaceri a municipiului Brăila atât în anul 2005, cât și în anul 2009. Ponderea celor două domenii este aproximativ egală situându-se la cca. 38 de procente fiecare. Domenii importante în aportul adus la rezultatele economiei locale sunt totodată construcțiile și serviciile, ele generând aproximativ 9% și respectiv 10% din cifra de afaceri locală în anul 2005 și cresc către 11,2 și 11,6 procente în anul 2009.

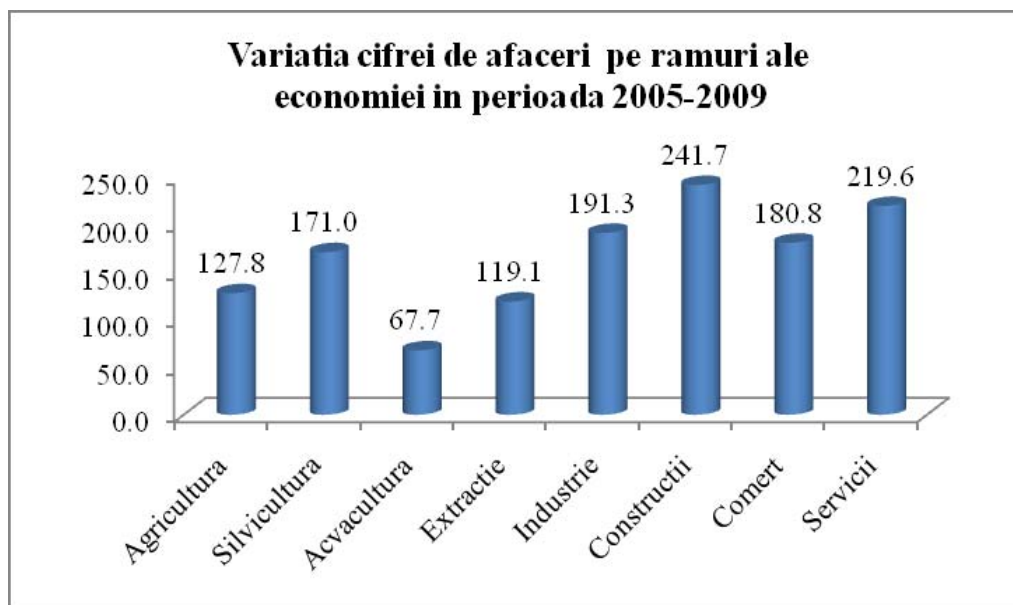

Sursa – Prelucrări de date din Baza de date BorgDesign

Evoluția cifrei de afaceri în perioada recentă evidențiază o creștere a rezultatelor economice pentru majoritatea domeniilor analizate, cu excepția activităților din acvacultură care scad în anul 2009 cu 32,3% față de 2005.

Cea mai mare performanță economică o au activitățile de servicii care cresc în 2009 cu 119,6% față de anul 2005, dar mai ales activitățile de construcții a căror creștere este de 141,7% pentru aceeași perioadă.

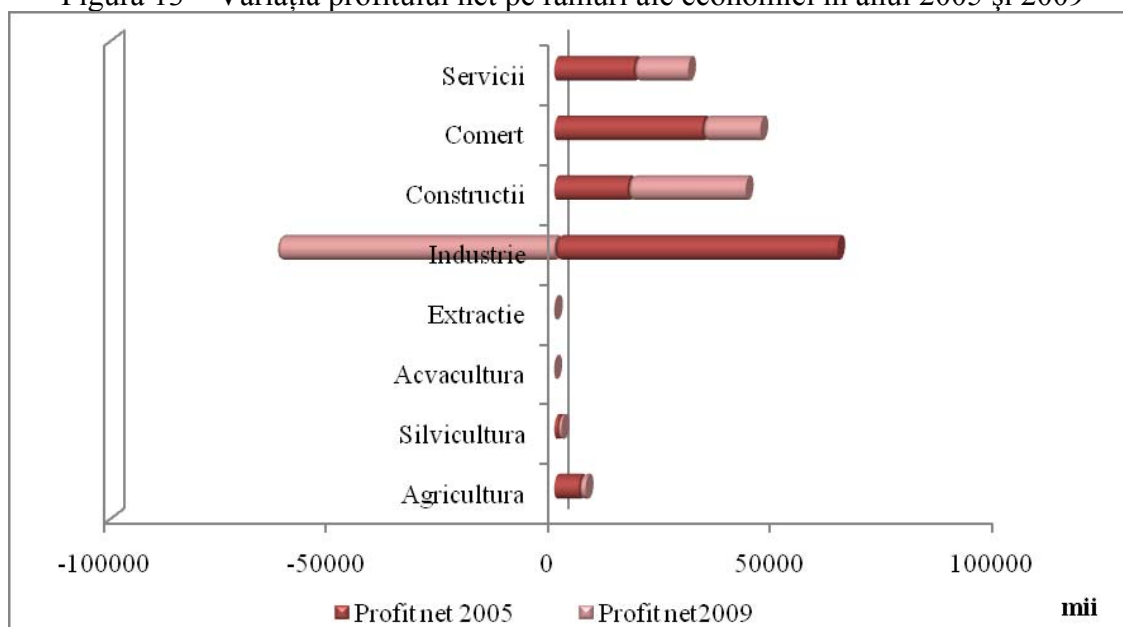
Trebuie menționate de asemenea rezultatele economice obținute de activitățile industriale, care deși cunosc o restructurare importantă a forței de muncă salariate, obțin a treia creștere a cifrei de afaceri în perioada de analiză (+91,3%), iar ponderea sa în total este cea mai mare atât în anul 2005 cât și în anul 2009.

Sursa – Prelucrări de date din Baza de date BorgDesign

Indicatorului profit net în perioada 2005-2009 evidențiază solduri pozitive pentru toate activitățile economice, cu excepția industriei a cărei situație la nivelul anului 2009 reflectă un puternic regres situație ce face ca soldul total al indicatorului profit net să fie negativ. În graficul de mai jos poate fi urmărit atât sensul de evoluție al profitului net cât și măsura în care domeniile analizate au participat la formarea indicatorului.

Figura 13 – Variația profitului net pe ramuri ale economiei în anul 2005 și 2009

Sursa – Prelucrări de date din Baza de date BorgDesign

Coroborând informațiile privind variația salariațiilor pe ramuri economice cu cea privind productivitatea muncii și ponderea acesteia în total, cifra de afaceri și profitul net se pot scoate în evidență următoarele caracteristici ale economiei locale:

- în agricultură productivitatea muncii este în continuare mare însă scade ca pondere în total pe fondul creșterii accelerate a productivității muncii în domenii precum industria, silvicultura, extracție. Totodată, în ciuda unei productivități mari a muncii, ponderea cifrei de afaceri în total este mică pentru perioada studiată, iar evoluția acesteia este destul de lentă. Acest fapt evidențiază un domeniu cu potențial însă care nu este exploatat la maxima lui valoare. Producțiile în agricultură au o valoare cantitativă și uneori calitativă mult sub potențialul de producție fapt datorat în principal mijloacelor de producție și echipamentelor utilizate uzate fizic și moral.

- silvicultura înregistrează a doua creștere importantă în productivitatea muncii, domeniul eficientizându-se în baza unei restructurări importante a forței de muncă;

- acvacultura devine o activitate din ce în ce mai puțin performantă economic în condițiile în care se menține același număr de salariați și probabil aceleași mijloace de producție și piețe de desfacere. Domeniul ar putea fi unul de perspectivă având în vedere resursele locale existente și cererea pentru produse piscicole. Se recomandă pentru eficientizarea activităților o restructurare masivă a domeniului și găsirea de noi soluții de ieșire din recesiune precum atragerea de investiții interne și/sau externe în scopul recapitalizării firmelor, modernizarea mijloacelor de producție și identificarea de noi piețe de desfacere;

- industria manifestă cea mai mare variație a productivității muncii în sens pozitiv, acest fapt datorându-se în mare parte reducerii forței de muncă la un nivel pentru care s-a putut obține un astfel de rezultat. Totuși această activitate este cea mai afectată de perioada de recesiune având în vedere scăderea drastică a indicatorilor de profitabilitate.

- construcțiile descriu o activitate deosebit de prolifică în ultimii ani în municipiul Brăila fapt relevat de creșterea absolută a profitului net și prin cea mai importantă evoluție a cifrei de afaceri în perioada analizată. Totuși perspectivele dezvoltării sectorului construcțiilor se află în strânsă legătură cu evoluția celorlalte domenii de activitate, dar și de investițiile publice în zonă.

- comerțul și serviciile reprezintă alte domenii profitabile în ultimii ani și bine angrenate în economia reală fapt reflectat în evoluția indicatorilor analizați. Aceste domenii sunt de perspectivă și reprezintă atât trecutul cât mai ales viitorul municipiului Brăila.

Analiza principalelor activități economice ale municipiului Brăila relevă un mediu economic în dezvoltare, „frânat” într-o oarecare măsură de efectele perioadei de recesiune economică, dar care încearcă prin măsuri de restructurare să-și eficientizeze munca și procesele de producție.

Domeniul cel mai afectat de perioada de recesiune este industria, situație ce se reflectă clar în profitul net negativ obținut în anul 2009. Pe de altă parte, creșterea indicatorului cifra de afaceri cumulat cu scăderea numărului de salariați și creșterea productivității muncii, poate determina ca pe termen mediu să se revină la o situație de profitabilitate. Acest lucru depinde însă și de cererea de pe piața a produselor industriale, de potențialul de creștere a valorii adăugate a acestor produse, precum și de puterea de adaptabilitate și previzionare a cerințelor pieței.

Cele mai performante activități economice în perioada de analiză sunt cele din sectorul terțiar, dar și activitatea de construcții. Aceste activități „excelează” în toți indicatorii analizați și fac față schimbărilor din economie reușind să se adapteze inclusiv unor condiții de recesiune. Din această perspectivă economia municipiului Brăila se conturează ca o economie modernă în care serviciile devin din ce în ce mai importante și oferă de la an la an un plus de locuri de muncă și valoare adăugată.

În aceste condiții se impune acordarea unei atenții speciale acestor tipuri de activități prin susținere din partea autorităților locale în sensul creării de spații în favoarea acestora inclusiv prin remodelarea spațiului urban în defavoarea acelor activități mai puțin profitabile și care se dovedesc dificil de gestionat în perspectivă.

Agricultura

Potențialul agricol al municipiului Brăila este relativ restrâns în condițiile în care din totalul suprafeței de 4392 ha a orașului, 3541 reprezintă intravilan. Suprafața agricolă reprezintă doar 19,4% din suprafața totală a municipiului și doar 0,2% din suprafața agricolă a județului. În anul 2009 se înregistrează o ușoară creștere a suprafeței agricole față de anul 2005 aceasta întâmplându-se în baza creșterii suprafeței arabile. În ceea ce privește alte folosințe a terenurilor procente mici sunt ocupate cu pășuni și vii și pepiniere viticole așa cum poate fi observat în tabelul de mai jos.

Tabel 29 – Evoluția suprafeței fondului funciar în perioada 2005-2009

Suprafața fondului funciar după modul de folosința (ha)	2005	2009	2009/2005
Total suprafața	4392	4392	100
Agricolă	844	851	100.8
Arabilă	767	773	100.8
Pășuni	76	76	100
Vii și pepiniere viticole	1	2	200

Sursa – Prelucrări după baza de date Tempo a Institutului Național de Statistică

Deși suprafața terenurilor ce pot fi utilizate în scopuri agricole este relativ mică ele sunt situate într-o zonă de câmpie mănoasă ce face ca pretabilitatea la diferitele tipuri de culturi să fie în general ridicată.

O clasificare a pretabilității culturilor în funcție de tipul solurilor din teritoriul administrativ al municipiului Brăila identifică următoarea situație:

- Potențial ridicat pentru: grâu, orz, porumb, floarea-soarelui, rapiță, in pentru ulei, cânepă, tutun, lucernă, trifoi, soia, mazăre, fasole, sfeclă de zahăr, cartofi, legume.
- Potențial mediu pentru: in pentru fuior, vie pentru vin, vie pentru struguri de masă.

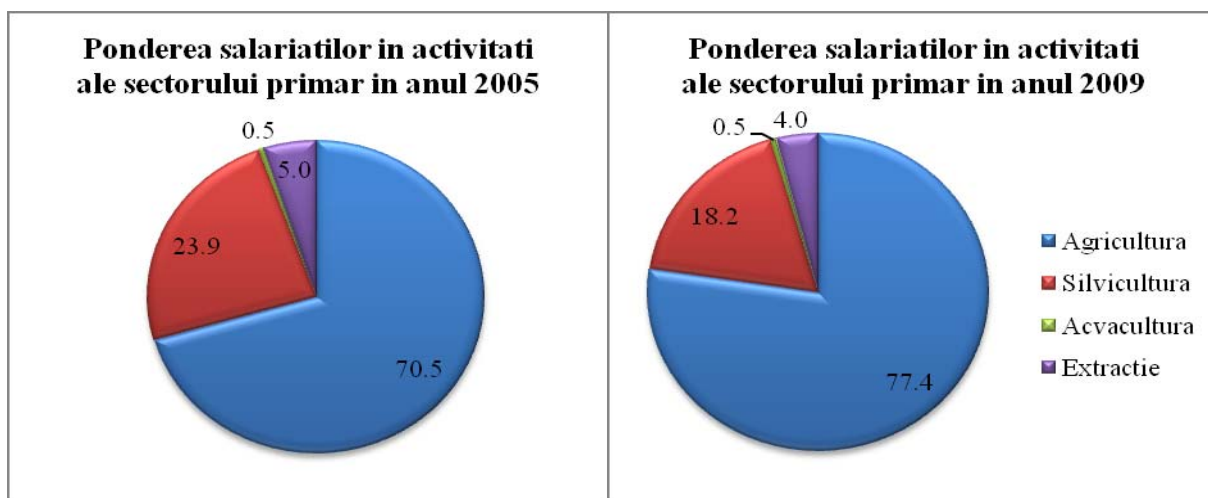
Potențialul pomicol este mediu pentru: piersic, cais, prun, gutui, nectarin, migdal și arbuști și scăzut pentru cireș, vișin, măr și nuc.

Activitatea de creștere a animalelor este susținută de un potențial ridicat pentru taurine, porcine și păsări și un potențial mediu pentru creșterea ovinelor.

Agenții economici

În anul 2009 erau înregistrate în municipiul Brăila 185 de firme din care 32 firme cu capital străin. Dintre acestea 84 sunt firme înființate înainte de anul 2005, între care 7 sunt cu capital străin, iar 101 sunt firme înființate după 2005 (inclusiv 2005), dintre care 25 sunt firme cu capital străin. Aceste date evidențiază un interes crescând pentru inserția de capital în domeniul agricol al investitorilor străini.

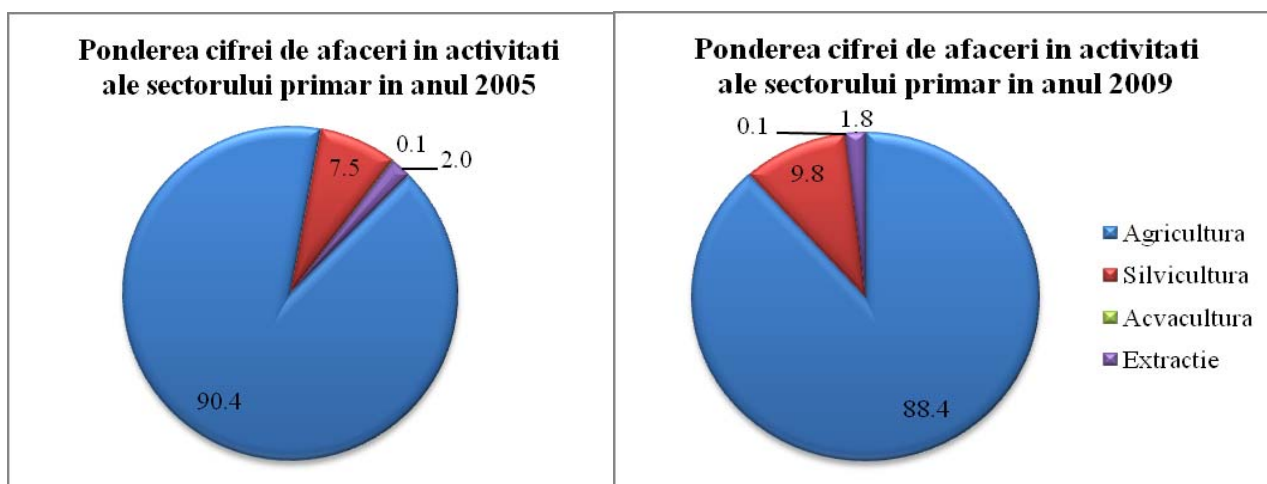
După cum poate fi observat în graficul de mai jos, agricultura polarizează activitățile primare în ceea ce privește forța de muncă atrasă și înregistrează în perioada de analiză o creștere de 13,3% de la 534 în anul 2005 la 605 în anul 2009. În același timp activitățile din silvicultură și extracție își restrâng efectivul de salariați cu cca. 20%.

Sursa – Prelucrări de date din Baza de date BorgDesign

Rezultatele economice obținute din activitățile agricole reprezintă o pondere chiar mai importantă decât salariații în cadrul activităților din sectorul primar. Astfel, cifra de afaceri din agricultură reprezintă cca. 90% din cifra de afaceri totală a sectorului primar în anul 2005 și crește în perioada analizată cu 27,8%. Cel mai important domeniu agricol ca și pondere în rezultatele economice și forță de muncă salariată, îl reprezintă activitatea de cultivare a cerealelor.

În ceea ce privește modificările în structura activităților primare în anul 2009 comparativ cu anul 2005, acestea se datorează agenților economici din silvicultură care obțin rezultate superioare celorlalte activități din sector (+71%).

Sursa – Prelucrări de date din Baza de date BorgDesign

Interesul deosebit pe care îl prezintă investitorii locali și străini pentru înființarea de unități economice cu profil agricol, evidențiază existența unui potențial de dezvoltare a domeniului, în principal prin prisma poziționării sediilor de firme în municipiu și mai puțin probabil în exploatarea efectivă a terenurilor agricole ale orașului.

Așa cum a fost prezentat anterior, agricultura reprezintă un domeniu atractiv și în ceea ce privește productivitatea muncii, element important în descrierea potențialului de dezvoltare a unei activități economice. La aceste ipoteze, ce susțin potențialul de dezvoltare agricol, se adaugă și poate cel mai important factor – cererea pentru produsele agricole. Realitatea economică prezentă evidențiază o cerere constantă, continuă și în creștere pentru produsele agricole atât în plan intern cât și pe piețele externe. Activitățile comerciale și industriale diversificate și cu tradiție în municipiul Brăila, precum, și poziționarea în apropierea căilor navigabile ce aduc oportunitatea practicării unor costuri de transport reduse, însumează un cumul de condiții prielnice pentru dezvoltarea unor clusterelor având ca obiect central produsele agricole.

Se poate concluziona astfel, că agricultura poate fi considerată un avantaj competitiv al municipiului Brăila cu perspective bune de dezvoltare pe termen lung, ceea ce presupune a se avea în vedere și asigurarea unei dezvoltări a funcțiilor urbane care să țină cont de acest fapt.

Industria

Activitățile industriale au o tradiție îndelungată în municipiul Brăila și marchează evoluția orașului de-a lungul timpului ca și model de dezvoltare socio-economică.

Primele manifestări ale activităților industriale pe teritoriul municipiului au fost cele ale industriei materialelor de construcții, industriei textile, industriei lemnului, și cea petrochimică.

Tradițiilor industriale ale municipiului Brăila li s-au adăugat treptat activități noi, precum: producția de excavatoare, producția de laminate finite pline de oțel și altele, unele dintre acestea restrângându-se în contextul evenimentelor ce au urmat anului 1990.

În perioada recentă industria reprezintă încă principala activitate creatoare de locuri de muncă și generatoare de venituri.

La nivelul anului 2005 industria asigura 56,3% din totalul locurilor de muncă salariate, iar în anul 2009 46,8% din numărul total de salariați ai Brăilei, înregistrând o diminuare de 16,6 procente în anul 2009 față de anul 2005.

Cele mai importante ramuri industriale creatoare de locuri de muncă sunt industria textilă, industria alimentară și industria constructoare de mașini. În tabelul următor este prezentat modul cum sunt distribuiți salariații pe diferite tipuri de activități industriale și variația lor în perioada 2005-2009.

Tabel 30 – Structura salariaților din activitățile industriale în anii 2005 și 2009 și variația acestora în perioada 2005-2009

Activități industriale	% Salariați 2005	% Salariați 2009	2009/2005
Industrie alimentara	10.0	13.1	109.0
Industria textila	46.2	33.6	60.7
Industria pielăriei si încălțăminte	0.8	2.5	247.5
Industria lemnului	0.6	1.1	152.6
Industria mobilei	1.1	1.6	117.1
Industria hârtiei si editarea	4.9	1.0	16.5
Industria chimica	0.6	1.3	162.1
Industria sticlei	0.0	0.1	550.0
Industria materialelor de construcții	0.5	0.6	100.9

Industria metalurgica	2.6	3.2	102.4
Industria construcțiilor metalice	2.3	4.3	153.5
Industria electrotehnica	0.2	0.2	83.7
Industria constructoare de mașini	20.5	26.1	106.7
Industria energetică	3.1	3.0	81.6
Distribuția apei și gestionarea deșeurilor	6.1	7.8	107.3
Alte activități industriale	0.3	0.5	120.8

Sursa – Prelucrări de date din Baza de date BorgDesign

Este ușor de remarcat o contracție importantă din punct de vedere al ocupării în activitățile industriale în ultimii anii, situație justificată în contextul perioadei de recesiune economică de după 2008. Ramurile care au efectuat restructurări în rândul angajaților sunt industria hârtiei și editarea (-892), industria textilă (-3943), industria energetică (-124) și industria electrotehnică (-8).

Celelalte ramuri industriale înregistrează creșteri ale salariaților în anul 2009 comparativ cu anul 2005, cele mai importante fiind cele din alimentară (+195), industria pielăriei și încălțăminteii (+270), distribuția apei și gestionarea deșeurilor (+97), industria construcțiilor metalice (+269) și industria lemnului (+52,6%), industria constructoare de mașini (+296)

La formarea cifrei de afaceri din industrie cea mai importantă contribuție o are atât în anul 2005 cât și în 2009 industria constructoare de mașini ce „produce” 27,7% din totalul cifrei de afaceri din industrie în 2005 și 36,2% în 2009 și industria alimentară care participă cu 25,4%

și 33,8% cifră de afaceri în aceeași perioadă. De altfel cele două industrii înregistrează și

creșteri de cca. 150% în anul 2009 raportat la 2005. Alte domenii care-și dublează sau chiar mai mult rezultatele economice sunt: industria pielăriei și încălțăminteii, industria lemnului, industria mobilei și industria construcțiilor metalice.

Tabel 31 – Structura cifrei de afaceri din activitățile industriale în anii 2005 și 2009 și variația acesteia în perioada 2005-2009

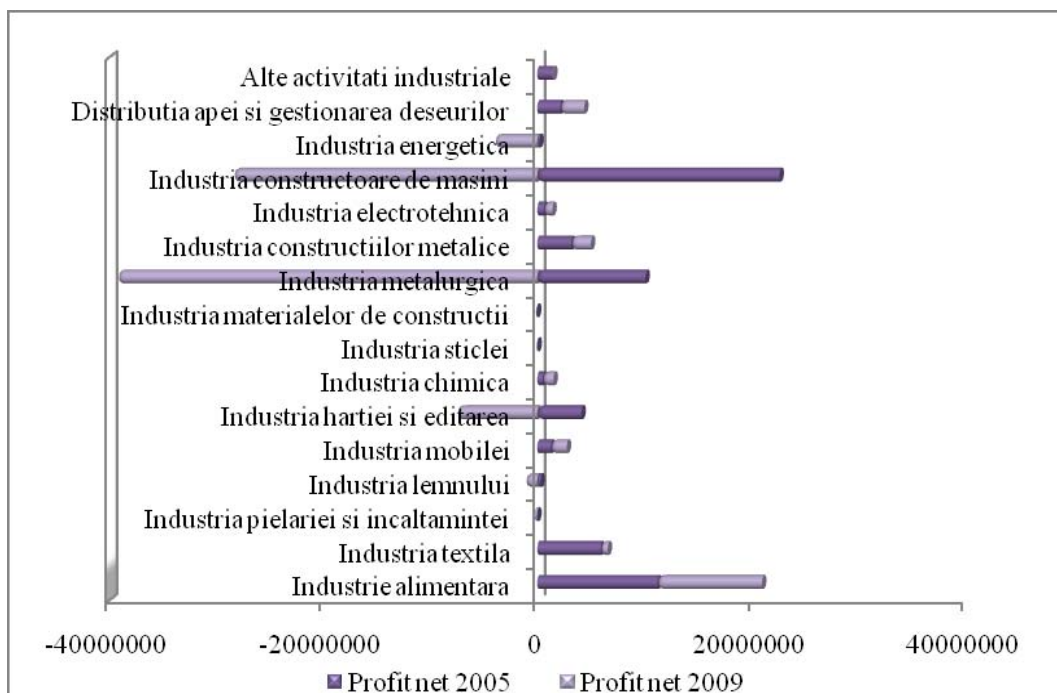
Activități industriale	%Cifra de afaceri 2005	%Cifra de afaceri 2009	%2009/2005
Industria alimentara	25.4	33.8	254.3
Industria textila	14.6	7.8	102.5
Industria pielăriei și încălțăminteii	0.4	0.5	251.8
Industria lemnului	0.5	0.6	219.6
Industria mobilei	1.0	1.3	242.2

Industria hârtiei si editarea	7.7	0.8	19.3
Industria chimica	1.5	1.5	192.4
Industria sticlei	0.0	0.1	846.3
Industria materialelor de construcții	0.5	0.5	185.2
Industria metalurgica	2.3	2.2	185.9
Industria construcțiilor metalice	4.9	5.9	229.6
Industria electrotehnica	0.3	0.2	132.1
Industria constructoare de mașini	27.7	36.2	250.2
Industria energetică	7.1	3.4	92.0
Distribuția apei și gestionarea deșeurilor	5.0	4.5	173.4
Alte activități industriale	1.2	0.8	122.5

Sursa – Prelucrări de date din Baza de date BorgDesign

Se constată și două situații extreme în dinamica industriei locale și anume cazul industriei hârtiei care scade cu cca. 80% în cifra de afaceri a industriei pe fondul intrării în faliment a celei mai importante fabricii de celuloză și hârtie din municipiu și pe de altă parte creșterea cu 746,3% a cifrei de afaceri din industria sticlei. Această ultimă industrie este o industrie relativ nouă și foarte slab reprezentată în economia locală, din cele 6 firme înregistrate în 2010, 4 fiind înființate după anul 2005. Însă dezvoltarea acestei nișe industriale poate anunța un eventual avantaj competitiv local în condițiile în care își va menține ritmul de creștere. Alt domeniu ale industriei al cărui venit se diminuează față de anul de referință 2005, este industria energetică a cărei cifră de afaceri scade la nivelul anului 2009 cu 8 procente.

Figura 14 – Profitul net pe tipuri de activități industriale în anul 2005 și 2009

Sursa – Prelucrări de date din Baza de date BorgDesign

În graficul de mai sus poate fi vizualizată situația profitabilității industriei în cele două momente de analiză. Confruntând datele privind profitul net cu cele anterioare privind ocuparea și rezultatele economice obținute pot fi alcătuite câteva paternuri ale industriei brăilene, caracteristici ce pot orienta direcțiile ar trebui urmate într-o dezvoltare viitoare a domeniului, astfel:

- industrii profitabile care știu să se adapteze la fluctuațiile economiei: industria alimentară (cel mai profitabil domeniu al industriei brăilene), industria textilă, industria mobilei, industria chimică, industria construcțiilor metalice, industria electrotehnică, distribuția apei și gestionarea deșeurilor, alte activități industriale (fabricarea bijuteriilor, instrumente medicale, măști ș.a.);
- industrii ce necesită politici mai ferme de reorganizare și restructurare: industria pielăriei și încălțămintei, industria lemnului, industria hârtiei și editarea, industria sticlei și materialelor de construcții, industria energetică;
- industrii ce necesită decizii majore privind modul în care-și vor continua activitatea: industria metalurgică și industria constructoare de mașini.

Construcțiile

Activitățile de construcții definesc o parte importantă din economia municipiului Brăila în ultimii ani. Domeniul construcțiilor se află în plină expansiune, iar în perioada de analiză cunoaște o dezvoltare importantă în ceea ce privește numărul salariaților atrași care se măresc

cu 26,2% în anul 2009 față de anul 2005, dar și mai importante în ceea ce privește cifra de afaceri care înregistrează un plus de 141,7%, iar profitul net obține o creștere de 61,4%.

După comerț și servicii, construcțiile crează în perioada de analiză un surplus de 946 de noi locuri de muncă salariate contribuind la preluarea unei părți importante din forța de muncă disponibilizată din industrie.

Evoluția domeniului construcții în Brăila este una atipică perioadei economice actuale în care cererea pentru lucrări de construcții a scăzut foarte mult și încă nu dă semne importante de revenire.

Comerțul

Activitățile comerciale au o lungă tradiție în municipiul Brăila ele constituind încă din secolele trecute una din principalele activități economice ale orașului.

În baza acestei tradiții îndelungate s-au dezvoltat de-a lungul timpului numeroase forme de comerț începând cu comerțul agricol, cel industrial, auto, alimentar și terminând cu micul comerț nespecializat. Aceste forme comerciale se practică în municipiul Brăila atât în sistemul cu amănuntul cât și în cel cu ridicata.

Așa cum s-a identificat anterior, comerțul reprezintă un domeniu în plină creștere care asigură un număr important de locuri de muncă în municipiul Brăila (17,4% în 2005, 20% în 2009) și creează altele noi în perioada analizată (+1038). Activitățile comerciale constituie totodată domeniu de activitate pentru 44,8% din firmele locale aceasta fiind cea mai mare pondere din toate ramurile economice analizate, iar 87 dintre acestea sunt firme cu capital străin. Firmele cu capital străin sunt interesate în special de comerțul produselor industriale cu ridicata și cu amănuntul, dar și de comerțul nespecializat cu ridicata și amănuntul.

Trebuie de asemenea menționat că rezultatele economice ale activităților comerciale exprimate în cifra de afaceri au o pondere aproximativ similară celei din industrie (38% în anul 2005 și 35,8% în anul 2009).

Tabelul următor prezintă ponderile salariaților după tipurile de comerț identificate pe baza codurilor CAEN. Se observă că formele de comerț care oferă locuri de muncă salariate într-o pondere mai importantă sunt comerțul cu amănuntul nespecializat, comerțul cu amănuntul al produselor industriale, comerțul cu ridicata al produselor industriale și comerțul auto.

Tabel 32 – Structura salariaților din activitățile comerciale în anii 2005 și 2009 și variația acestora în perioada 2005-2009

Activități comerciale	% Salariați 2005	% Salariați 2009	%2009/2005
Comerț auto	13.6	14.4	122.0

Comerț agricol cu ridicata	8.0	6.1	88.4
Comerț industrial cu ridicata	15.2	15.4	117.1
Comerț alimentar cu ridicata	4.2	4.8	132.4
Comerț cu ridicata al altor bunuri	1.0	1.8	201.4
Comerț cu ridicata nespecializat	4.0	4.4	124.6
Comerț cu amănuntul nespecializat	25.5	24.4	110.3
Comerț agricol cu amănuntul	0.2	0.2	154.5
Comerț alimentar cu amănuntul	4.6	3.8	94.9
Comerț industrial cu amănuntul	18.6	19.8	123.0
Comerț cu amănuntul al altor bunuri	5.0	4.9	111.8

Sursa – Prelucrări de date din Baza de date BorgDesign

Evoluția comerțului local a condus în mare parte la creșterea numărului de salariați ocupați în activități comerciale cele mai importante angajări realizându-se în comerțul industrial cu amănuntul (+288), comerțul auto (+202), comerțul cu amănuntul nespecializat (+177) și în comerțul industrial cu ridicata (+175). Restructurări ale forței de muncă salariate au loc în comerțul agricol cu ridicata (-62) și în comerțul alimentar cu amănuntul (-16).

Structura cifrei de afaceri pe tipuri de activități urmează o distribuție similară cu cea a salariaților în care activitățile comerciale cu rezultate economice mai importante sunt: comerțul industrial cu ridicata, comerțul cu amănuntul nespecializat și comerțul industrial cu amănuntul.

În ceea ce privește evoluția cifrei de afaceri în perioada de analiză se remarcă faptul că toate activitățile comerciale se situează pe un trend ascendent, iar unele dintre ele chiar își dublează rezultatele economice în anul 2009 comparativ cu anul 2005, și anume: comerțul auto (+125,7%), comerțul agricol cu ridicata (+147%) și comerțul cu ridicata al altor bunuri (+144,5%).

Tabel 33 – Structura cifrei de afaceri din activitățile comerciale în anii 2005 și 2009 și variația acesteia în perioada 2005-2009

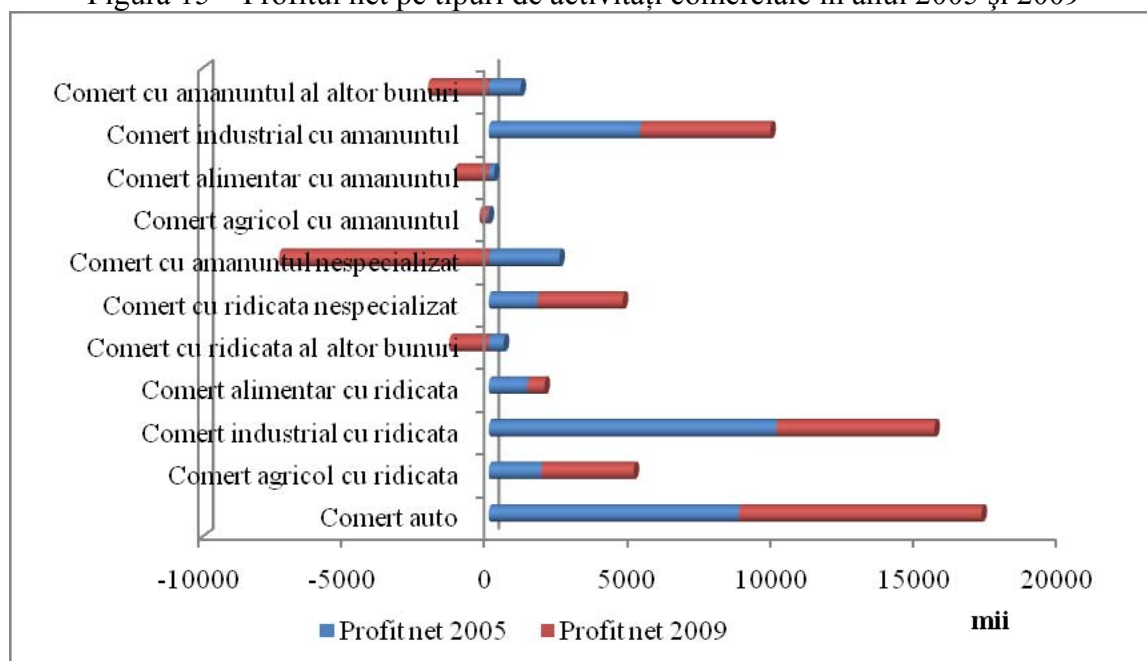
Activități comerciale	% Cifra de afaceri 2005	% Cifra de afaceri 2009	% 2009/2005
Comerț auto	10.9	13.6	225.7
Comerț agricol cu ridicata	9.6	13.1	247.0
Comerț industrial cu ridicata	18.5	19.0	185.8
Comerț alimentar cu ridicata	8.7	7.1	148.1
Comerț cu ridicata al altor bunuri	1.3	1.8	244.5
Comerț cu ridicata nespecializat	8.3	8.7	190.0
Comerț cu amănuntul nespecializat	18.0	15.1	152.1

Comerț agricol cu amănuntul	0.1	0.1	120.5
Comerț alimentar cu amănuntul	2.7	2.1	141.9
Comerț industrial cu amănuntul	19.3	17.0	159.2
Comerț cu amănuntul al altor bunuri	2.6	2.3	159.2

Sursa – Prelucrări de date din Baza de date BorgDesign

Este de remarcat situația comerțului agricol cu ridicata care, deși își reduce numărul de salariați, obține o creștere economică importantă, fapt ce poate fi observat și în cuantumul indicatorului profit net, din graficul de mai jos, unde se observă că în anul 2009 s-a obținut un profit mult mai bun decât în anul 2005.

Figura 15 – Profitul net pe tipuri de activități comerciale în anul 2005 și 2009

Sursa – Prelucrări de date din Baza de date BorgDesign

Profit net superior în anul 2009 comparativ cu anul 2005 se obține și din comerțul cu ridicata nespecializat. Celelalte activități comerciale obțin profit în perioada de analiză însă într-o pondere mai mică vizavi de anul de referință, cu excepția comerțului cu amănuntul și ridicata al altor bunuri, comerțului alimentar cu amănuntul, comerțului agricol cu amănuntul și comerțului cu amănuntul nespecializat al căror profit este negativ la nivelul anului 2009.

Serviciile

Serviciile atrag o pondere importantă a forței de muncă locale (14,9 în 2005 și 19,4% în 2009) și totodată creează cel mai mare număr de locuri noi de muncă în perioada 2005-2009 (+1797).

Domeniul serviciilor atrage de asemenea și cele mai multe investiții străine în condițiile în care 92 din cele 309 firme cu capital străin din municipiul Brăila au ca domeniu de activitatea diferite tipuri de servicii. Cea mai mare parte a firmelor cu capital străin activează în domenii precum servicii imobiliare, consultantă, transport și turism.

Cifra de afaceri obținută din activitățile de servicii are o pondere importantă în total situându-se la un nivel de 10,2% în anul 2005 și 11,6% în anul 2009.

În structura salariaților din activitățile de servicii, cei mai mulți salariați sunt angajați, după cum se poate observa în tabelul următor, în serviciile sociale și administrative care „ocupă” 30,9% din salariați în 2005 și 35,9% în anul 2009 și creează în aceeași perioadă cel mai mare număr de locuri noi de muncă din domeniu (+936).

Tabel 34 – Structura salariaților din activitățile de servicii în anii 2005 și 2009 și variația acestora în perioada 2005-2009

Activități de servicii	% Salariați 2005	% Salariați 2009	% 2009/2005
Transport	29.2	26.8	120.8
Turism	15.2	14.3	122.8
Servicii de informații și comunicații	2.3	3.4	196.2
Servicii financiare și asigurări ⁴	1.6	2.2	181.7
Servicii profesionale	20.8	17.3	109.3
Servicii sociale și administrative	30.9	35.9	152.7

Sursa – Prelucrări de date din Baza de date BorgDesign

Transportul, serviciile profesionale și turismul asigură de asemenea un număr important de locuri de muncă în economia locală. Salariați mai puțini sunt angajați în domeniile informațiilor și comunicațiilor, precum și în serviciile financiare și de asigurări însă acestea sunt pe de altă parte domeniile cu cea mai mare expansiune în perioada de analiză.

În ceea ce privește rezultatele economice ale activităților de servicii, cea mai importantă contribuție în formarea acestora o are transportul și mai precis transportul rutier de mărfuri.

Tabel 35 – Structura cifrei de afaceri din activitățile de servicii în anii 2005 și 2009 și variația acesteia în perioada 2005-2009

Activități de servicii	% Cifra de afaceri 2005	% Cifra de afaceri 2009	% 2009/2005
Transport	40.9	33.9	181.5

⁴ Baza de date nu conține date despre salariați și date financiare cu privire la bănci sau despre societățile de asigurare cod CAEN 6419 și 6512, acestea fiind numai enumerate, existând însă date financiare pentru alte tipuri de societăți de creditare de tip amanet, IFN, brokeraj în asigurări și pe piețele financiare.

Turism	14.3	15.2	232.3
Servicii de informații și comunicații	4.3	6.2	320.8
Servicii financiare și asigurări	1.7	2.2	286.4
Servicii profesionale	21.3	22.7	234.0
Servicii sociale și administrative	17.4	19.8	249.5

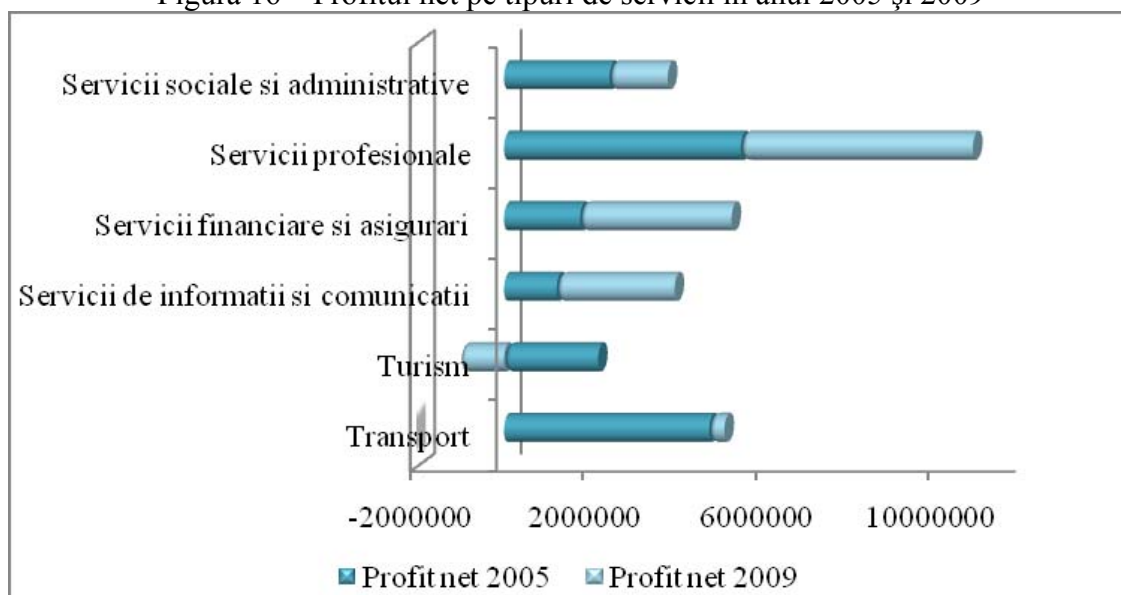
Sursa – Prelucrări de date din Baza de date BorgDesign

Domenii ce contribuie într-o proporție importantă la formarea cifrei de afaceri locale sunt și serviciile profesionale, serviciile sociale și administrative și turismul.

Tabelul de mai sus surprinde variația pozitivă a tuturor activităților de servicii ale căror rezultate se dublează și chiar se triplează în perioada de analiză. Ca și în cazul numărului de salariați, cea mai importantă evoluție o au serviciile de informații și comunicații și serviciile financiare și de asigurări care cresc cu 220,8% și respectiv 186,4 procente în anul 2009 față de anul 2005.

Indicatorul profit net descrie o traiectorie pozitivă a activităților de servicii și valori superioare ale profitului în anul 2009 față de anul 2005, cu excepția serviciilor de transport.

Figura 16 – Profitul net pe tipuri de servicii în anul 2005 și 2009

Sursa – Prelucrări de date din Baza de date BorgDesign

Există un singur domeniu neprofitabil în perioada recentă, după cum se poate observa în graficul de mai sus, și anume turismul al cărui exercițiu financiar se încheie la sfârșitul anului 2009 cu pierderi.

Turismul

Agenții economici. În prima jumătate a anului 2010 existau în municipiul Băila 150 de firme ce prestau servicii pentru turism incluzând aici conform codului CAEN firme ce oferă servicii de cazare, și firme din domeniul alimentației publice de tip bar și restaurant, precum și agențiile de turism și tur operatorii. Din cele 150 de firme doar 6 oferă servicii de cazare iar restul se încadrează categoriei alimentație publică și agenții de turism.

Turismul „ocupa” în anul 2005 2,3% (876) din totalul salariaților municipiului Brăila și „producea” 1,5% din cifra de afaceri totală. Evoluția domeniului a însemnat o creștere a numărului de salariați cu 22,8 procente (200) și cu 132,3 procente în cifra de afaceri. Astfel, în anul 2009 turismul oferea locuri de muncă pentru 2,8% din totalul salariaților și genera 1,8% din cifra de afaceri totală.

Totuși, se remarcă faptul că în anul 2009 serviciile turistice ies în pierdere, reducerea veniturilor și a apetenței pentru consum o dată cu intrarea în recesiune afectând direct un domeniu ce se adresează în principal unor nevoi sociale secundare.

Concluzii

Economia municipiului Brăila se bazează pe o îndelungată tradiție a activităților industriale și a celor comerciale, domenii ce se află de altfel în strânsă legătură în condițiile în care o mare parte din unitățile economice de profil comercial intermediază schimburi cu diverse produse ale industriei precum mobilă, material lemnos, textile, mașini și echipamente, materiale de construcții, combustibili, deșeuri, aparate electrice etc.

Veniturile din industrie și comerț contribuie cel mai mult la bunăstarea urbei, cele două domenii aflându-se într-o relație de echivalență și interrelaționare de tip cluster. De aici probabil și similaritatea veniturilor create de cele două domenii economice, ele contribuind în ambele perioade 2005 și 2009 într-o proporție relativ asemănătoare (cca. 38%) la formarea cifrei totale din afaceri.

Acest tip de relație s-a format în timp printr-o practică economică bine cunoscută de ambele părți și în cadrul căreia activitățile comerciale se dovedesc mai flexibile și mai adaptabile unei perioade de recesiune, în timp ce industria se pliază mai greoi și cu costuri sociale importante. Astfel, după cum s-a observat în cadrul analizei situației existente, activitățile comerciale s-au dezvoltat în continuare chiar dacă au trecut printr-o perioadă de recesiune, în timp ce industria a trebuit să ia decizii ce au avut ca finalitate restructurarea domeniului.

Relația dintre industrie și comerț și nu numai, este completată de serviciile de transport, activitate dominată de firme ce prestează servicii de tipul transportului rutier de mărfuri.

O parte importantă a economiei brăilene o reprezintă și domeniul construcțiilor, domeniu aflat în plină expansiune ce atrage cca.10-11% din forța de muncă locală și crează un număr important de noi locuri de muncă, iar rezultatele economice obținute în perioada de analiză se dublează.

Serviciile sunt însă cele care creează în ultimii ani cel mai mare număr de noi locuri de muncă reușind alături de comerț și construcții să absoarbă toată forța de muncă rezultată în urma restructurării industriei. În acest domeniu se dezvoltă într-un ritm accelerat serviciile specializate, moderne cum sunt cele din domeniul consultanței manageriale și serviciilor IT. Totuși acest tip de servicii au încă o pondere destul de mică în cifrele totale ale indicatorilor analizați.

Agricultura oferă economiei locale un avantaj competitiv important în principal prin productivitatea muncii care se situează la cea mai înaltă cotă între toate ramurile economice ale municipiului Brăila. Pe de altă parte cererea pentru produse agricole este constantă și în continuă creștere atât pe piața locală, cât și pentru export, iar potențialul terenurilor agricole din județ este propice obținerii unor producții importante de cereale, plante tehnice și legume.

Activitățile comerciale și industriale diversificate și cu tradiție în municipiul Brăila, precum, și poziționarea în apropierea căilor navigabile ce aduc oportunitatea practicării unor costuri de transport reduse, însumează un cumul de condiții prielnice pentru dezvoltarea unor clustere având ca obiect central produsele agricole.

Se poate concluziona astfel, că agricultura poate fi considerată un avantaj competitiv al municipiului Brăila cu perspective bune de dezvoltare pe termen lung, ceea ce presupune a se avea în vedere și asigurarea unei dezvoltări a funcțiilor urbane care să țină cont de acest fapt.

O particularitate a Brăilei este faptul că orașul concentrează cea mai mare parte a activităților economice de la nivel de județ fapt ce creează o presiune deosebită asupra spațiului urban în ceea ce privește intensitatea schimburilor și asigurarea locațiilor necesare desfășurării acestor activități. În acest context dezvoltarea economică **trebuie** să țină cont de asigurarea unei dezvoltări urbane durabile.

Capitolul 3. STUDIUL SECTORULUI DE LOCUINTE SI A PIETEI IMOBILIARE IN MUNICIPIUL BRAILA

Evoluția pieței imobiliare în Municipiul Brăila se înscrie, în linii mari, în trendul evoluției la nivel național

3.1. Tendințe ale pieței imobiliare la nivel național

Conform mai multor studii de evoluție a pieței imobiliare la nivel național, pentru a urmări evoluția valorilor proprietăților imobiliare în ultimii 5– 6 ani (2006-2011), apar două perioade distincte, de aproximativ 30 de luni fiecare:

- una de creștere spectaculoasă până în octombrie 2008,
- urmată de o scădere dramatică până în prezent

În primul interval de timp prețurile au crescut cu până la 100%, la nivel național. Anii de boom imobiliar au fost considerat a fi 2007-2008. Începând cu anul 2008 până în prezent valorile proprietăților au scăzut cu aproximativ 40-45% la nivel național. Diferențierea pe orașe s-a făcut după o anumită regulă astfel încât se poate spune că, cu cât prețurile au ajuns la un nivel mai mare, cu atât scăderile au fost mai spectaculoase.

Cele mai dramatice scăderi din cel de-al doilea interval au fost înregistrate în perioadele

octombrie 2008 – februarie 2009 și noiembrie 2009 – februarie 2010, de aproximativ 15% la

nivel național. Cele mai mici trenduri de scădere au fost în ultima perioadă, februarie 2010 –

februarie 2011, de aproximativ 8% la nivel național (conform unui studiu al companiei Darian

DRS).

Analize ale pieței imobiliare dezbătute în conferința : “Evoluții imobiliare în 2011” care a avut loc la începutul anului sub egida Institutului de Relații Internaționale și Cooperare Economică, arată că scăderea record a pieței imobiliare din România, a dus la o prabusire de

valoare de la 1.200/1.300 de euro pe metru patrat la 800-650 de euro/mp în anul 2010 și valoarea continuă să scadă.

Piața imobiliară este strict conecată la evoluția salariului mediu pe economie. Experiența economiștilor și finanțiștilor arată că prețul unui metru patrat construibil, în zonele centrale, nu poate depăși de două ori valoarea salariului mediu pe economie. Cum în România salariul mediu este de 250 de euro rezulta că nicio casă nu se poate vinde cu un preț de peste 500 de euro pe metru patrat (în zonele bine cotate ale orașelor), iar la finele anului, când salariul mediu se va reduce la sub 200 de euro și prețul va trebui să urmeze această tendință coborând sub 400 - 350 de euro. Cum prețurile actuale sunt de cc. 700 de euro pe metru patrat, calculul scaderii prețurilor duce la o reducere de minimum 50%.

Alte cifre făcute publice au arătat noi dimensiuni ale prabusirii pieței imobiliare: proiecte imobiliare înghețate în valoare de 1 miliard de euro, numărul falimentelor în lumea developerilor (constructorilor) a depășit 50%, retrageri de pe piața românească a peste 1,5 miliarde de euro ce ar fi trebuit investite în imobiliare.

Evoluția pieței imobiliare în 2011, se apreciază a fi în continuare negativă. Opinia experților a fost unanimă, estimând o scădere medie de 50%, ajungându-se la o valoare de 350-400 de euro pe metru pătrat construit la finele anului.

Această apreciere este motivată de mai mulți factori dintre care și faptul că în 2011 vor apărea pe piață a peste 50.000 de apartamente ce vor fi confiscate de bănci ca urmare a dificultăților financiare ale proprietarilor.

Un alt factor ce va influența piața imobiliară este reducerea veniturilor populației în 2011 cu 25%, ceea ce va reduce corespunzător numărul celor ce pot accesa credite și pot face investiții imobiliare, la sub 50.000 de oameni (față de 1 milion de români ce acționau pe piața imobiliară înainte de criză).

Sistemul bancar este “gripat” și nu poate acorda credite fără o dobândă reală de 20% ceea ce face costul creditelor imobiliare de nesuținut.

Apariția pe piața imobiliară, a peste 10.000 de hectare de terenuri construibile, intravilane, ca urmare a falimentelor individuale și de firmă, vor prăbuși și prețurile terenurilor, suplimentar față de scăderile deja semnificative de până la 50-60% înregistrate până în prezent.

Programul Prima Casă

Conform Raportului de analiză a pieței imobiliare din semestrul II 2010 al Companiei Darian –DRS, din anul 2010 a rămas un plafon neutilizat de garanții bancare pentru Programul

guvernamental al anului 2010, de peste 300 milioane, care ar putea fi folosit pentru programul Prima Casa în 2011.

De la începutul programului, la jumătatea anului 2009 și până la sfârșitul anului 2010, au fost

acordate 33.160 de garanții în valoare totală de 1,36 miliarde euro. În decursul anului 2010 au fost semnate un număr de 16.500 contracte, încheiate prin programul „Prima Casă 2”, în valoare de aproximativ 646 milioane euro.

Din totalul garanțiilor, aproximativ 51% îl reprezintă garanții pentru locuințe cu două camere, în timp ce aproximativ 25% îl constituie garanții pentru locuințe cu trei camere și doar 6% pentru garsoniere.

La nivel național, media garanțiilor acordate se situează în jurul valorii de 41.200 euro. Doar un sfert dintre locuințele cumpărate prin acest program au fost construite după anul 2008, 7% fiind construite în 2010.

De menționat este faptul că prin programul Prima Casă, au fost executate doar 5 garanții până în prezent, băncile fiind despăgubite de către Fondul de Garantare (FNGCIMM) cu 250.000 euro.

3.2 Analiza pieței imobiliare Brăila

Locuințele de tip garsonieră se anunță pe piața imobiliară la începutul anului 2011 cu prețuri cuprinse între 35000-70000 euro, adică prețuri unitare cuprinse între 1000 - 2600 euro/mp; cu aproximativ jumătate de an în urmă, acestea aveau prețuri de ofertă cuprinse între 56000-85000 euro, adică prețuri unitare de 2000-2700 euro/mp.

Garsonierele se închiriază cu prețuri de 100 euro/lună în zonele centrale (aproximativ 4 euro/mp/lună), în timp ce în anul 2010 chiria lunară pentru o garsonieră era de 500 euro/lună (15-17 euro/mp/lună). Atât sectorul vânzărilor cât și cel al închirierilor au prețuri de ofertă foarte ridicate și nejustificate nici de poziție și nici de gradul de confort al locuinței.

Locuințele de tip apartamente cu 2 camere aveau oferte la începutul anului 2011 cuprinse între 43000-80000 euro, cu prețuri unitare cuprinse între 800-2800 euro/mp. În urmă cu jumătate de an prețurile apartamentelor de 2 camere erau de cca 100000 euro.

Ofertele pentru închiriere sunt cuprinse între 200-600 euro/lună.

Pentru apartamentele de trei camere prețurile se înscriu în plaja 60000-220000 euro adică între 1500-3000 euro/mp, iar piața chiriilor pentru acest tip de locuințe nu este bine reprezentată în ceea ce privesc ofertele. În urmă cu un an (2010), apartamentele de 3 camere se anunțau pe piață cu prețuri în jur de 130000 euro.

Locuințele de tip vilă sunt ofertate cu prețuri cuprinse între 100000 euro și 400000 euro, iar terenurile pentru construcții cu prețuri între 150-400 euro/mp.

Ceea ce se poate remarca din analiza prețurilor de ofertă este faptul că acestea se mențin la valori foarte mari, fără ca să fie neapărat justificate de poziția în cadrul localității sau de confortul pe care locuințele îl oferă mai ales din punctul de vedere al spațiului și a numărului de încăperi ale locuinței. Din informațiile ce au putut fi colectate piața imobiliară din municipiul Brăila trece printr-un moment de dezorientare și de structurare. Căderea pieței imobiliare la nivel național și criza financiară au destabilizat această piață și lipsa tranzacțiilor certe a dus la lipsa reperelor. Aceasta a condus la o atitudine de prospecție și testare de către ofertanți.

Informațiile la publice sunt însă foarte puține și incomplete.

Se poate afirma însă că prețurile de ofertă nu reflectă exact nivelul prețurilor tranzacționate. De asemenea nu s-a putut face un studiu asupra timpului pe care îl parcurge o proprietate imobiliară de la data ofertării până la data tranzacției. Cel mai probabil însă este că negocierile și renegocierile de prețuri, aduc scăderi ale prețului de tranzacție de până la 25-30% și de asemenea că piața imobiliară este una caracterizată de blocaj al tranzacțiilor și în așteptare.

3.3. Caracterizarea sectorului locuirii în municipiul Brăila

Municipiul Brăila avea în anul 2009 un stoc de 78 825 locuințe, în creștere față de anul 2007 cu 0,55%. Numărul locuințelor din municipiu este cel mai mare din județ, reprezentând 58% din numărul de locuințe din tot județul (în baza cifrelor din anul 2009).

Din totalul de locuințe existente în anul 2009, doar 3111 locuințe se află în proprietate publică, numărul acestora scăzând față de anul 2007 cu 0,17%.

Creșterea numărului de locuințe a fost mai accentuată în anul 2009, atunci când au fost terminate cca 320 locuințe față de numai 111 locuințe în anul 2008. Toate locuințele terminate în această ultimă perioadă (de 3 ani 2007-2010) sunt locuințe proprietate privată.

În această situație nu este de mirare faptul că una dintre principalele probleme cu care se confruntă autoritățile locale este cea a lipsei unor locuințe sociale pentru chiriașii evacuați din casele nationalizate, tineri și persoanele cu probleme sociale.

Există un număr de cca 5000 de cereri de locuințe construite prin ANL, dintre care peste 600 de locuințe de tip apartamente au fost construite în anii 2001-2008, dar din statisticile oficiale reiese că aceste apartamente au statut juridic de locuințe proprietate personală, așa încât există în continuare solicitarea de locuințe proprietate publică pentru cazurile sociale, și familiile/persoanele cu venituri modeste .

Fondul de locuințe al orașului Brăila este unul majoritar cu vechime mare. Conform singurelor date disponibile în acest sens, din recensământul populației și al locuințelor, la acea data, peste 20 % (15836 locuințe) din locuințe au o vechime mai mare de 50 ani (în raport cu anul actual 2011) și peste 92% (72321 locuințe) au o vechime mai mare de 20 ani. Fondul de locuințe vechi, este în mare proporție degradat. Rezultă de aici și necesitatea realizării de reparații capitale reabilitări termice și consolidarea clădirilor de locuit, atât pentru locuințele aflate în administrarea Direcției Serviciilor Publice, cât și pentru locuințele din fondul privat.

Fiind un oraș cu tradiții istorice, și vechime din punct de vedere a existenței ca așezare umană, fondul construit este unul cu o mare diversitate istorică și tipologică, ceea ce contribuie la estimarea unui potențial turistic ridicat, mai ales în centrul istoric.

Reabilitarea clădirilor din situl istoric este de mare importanță nu numai pentru sporirea acestui potențial ci și pentru asigurarea condițiilor de viață și locuire corespunzătoare și de calitate.

Procentul de racordare a locuințelor la sistemul de apă și canalizare publică este bun încă din anul 2002 (singurele date specifice disponibile), de peste 97%, la care se mai adaugă un procent de locuințe cu sisteme proprii de alimentare cu apă și canalizare. Conform legislației nici o locuință autorizată spre construire ulterior acestor statistici, nu a mai putut fi privată de astfel de utilitate. Conform datelor statistice privind Lungimea totala a rețelei simple de distribuție a apei potabile și canalizare, aceasta are o creștere de peste 14% în ultimii ani, așa încât, din acest punct de vedere, presupunerea că procentul de locuințe racordate la aceste utilități este unul bun, se confirmă. Faptul că cantitatea de apă potabilă distribuită la locuitori a suferit mai întâi o creștere și apoi o mică diminuare arată, cel mai probabil faptul că consumatorii au fost contorizați și au conștientizat necesitatea unui consum rațional.

Ponderea locuințelor alimentate cu gaze din rețeaua publică, era în 2002 (singurele date specifice disponibile), de peste 80%, iar Lungimea totala a conductelor de distribuție a gazelor a crescut în ultimii ani cu 3,53%, arată o situație bună și din acest punct de vedere.

Suprafața locuibilă/locuință are un trend ușor crescător în ultimii ani, pentru locuințele proprietate personală (de 35,68 mp/loc în 2007 și de 35,87 mp/locuință în anul 2009). Indicatorul arată că marea majoritate a locuințelor sunt mici, nu foarte extinse. Aceasta se

explică și prin faptul că majoritatea locuințelor sunt situate în clădiri vechi. Același indicator calculat pentru locuințele proprietate publică arată un trend descrescător în ultimii trei ani (de la 26,72 mp/loc în 2007 la 25,79 mp/loc în 2009). Aceasta se explică prin tendința de micșorare a costurilor de construire, fapt ce a condus la o diminuare a gradului de confort în locuințele cu acest statut.

În perioada 2007-2009, numărul de autorizații eliberate pentru construirea clădirilor de locuit a avut în primul interval o creștere, după care s-a redus (de la 309 autorizații /an în 2007 la 261 autorizații/an în 2009). Acest fapt este explicabil pe fondul restricțiilor autoimpuse de criza imobiliară și de cea economică.

Tabel sinteza a ofertelor de piața imobiliară

NR	CARACTERIZARE	GARSO NIERE	AP. 2 C	AP. 3C	AP. 4-5 C	CASE -VILE	TERENUR
1	Preț vânzare	35000	80000	150000		100000	
	Preț închiriere				150		
	Preț unitar	1000	2759	2273	2		
	Su/Steren	35	29	66	75	6 camere	
	Confort	I/8	II/3	I/7	I/3		
	Poziție urbană	central	Obor	Plantelor	Obor	Centru	
	Data anunt	ianuarie 2011	ianuarie 2011	ianuarie 2011	decembrie2010	ianuarie 2011	ianuarie 2011
2	Preț vânzare		136000	60000		55000	
	Preț închiriere	100					
	Preț unitar	4	2386	1500			
	Su/Steren	28	57	40		4 camere	
	Confort	I/2	I/4	II/4			
	Poziție urbană	central	Buzăului	Hipodrom			Centru
	Data anunt	ianuarie 2011	ianuarie 2011	ianuarie 2011		ianuarie 2012	decembrie
3	Preț vânzare	70000		200000		200000	
	Preț închiriere		250				
	Preț unitar	2593	3	2857			
	Su/Steren	27	74	70		5 camere	
	Confort	II/P	I/3	I/5			
	Poziție urbană	central	Buzăului	Centru		Chercea	Vidin
	Data anunt	ianuarie 2011	ianuarie 2011	ianuarie 2011		ianuarie 2011	decembrie
4	Preț vânzare	42000	43000	130000		400000	
	Preț închiriere						
	Su/Steren	24	52	?		5 camere	
	Preț unitar	1750	827				
	Confort	II/P	I/6	II/4			
	Poziție urbană	Vidin	centru			Chercea	Chercea
	Data anunt	ianuarie 2011	ianuarie 2011	ianuarie 2011		ianuarie 2011	decembrie
5	Preț vânzare	56000		220000		77000	
	Preț închiriere		600				
	Su/Steren	28	49	73		5 camere	

	Preț unitar	2000	12	3014			
	Confort	I/1	I/3	I/1			
	Poziție urbană	Vidin	centru	Buzăului		Brăilița	
	Data anunt	decembrie 2010	ianuarie 2011			octombrie 2010	noiembrie
6	Preț vânzare	85000		90000		100000	
	Preț închiriere		220				
	Su/Steren	38	47	40		4 camere	
	Preț unitar	2237	5	2250			
	Confort	I/P	I/2	II/3			
	Poziție urbană	Vidin	centru	Obor		Lacul Dulce	
	Data anunt	decembrie 2010	ianuarie 2011	decembrie 2010		octombrie 2010	noiembrie
7	Preț vânzare			180000		240000	
	Preț închiriere	500	200				
	Su/Steren	30	49	75		5 camere	
	Preț unitar	17	4	2400			
	Confort	I/7	I/2	I/4			
	Poziție urbană	centru	Călărași 4	Progresul		Centru	
	Data anunt	decembrie 2010	decembrie 2010	decembrie 2011		ianuarie 2011	octombrie
8	Preț vânzare	85000		170000		210000	
	Preț închiriere		200				
	Su/Steren	32	52	70		4 camere	
	Preț unitar	2656	4	2429			
	Confort	I/3	I/6	I/P			
	Poziție urbană	Vidin	centru	Radu Negru		Lacul Dulce	Centru
	Data anunt	Noiembrie 2010	decembrie 2010	decembrie 2011		septembrie 2010	noiembrie
9	Preț vânzare		100000	130000		450000	
	Preț închiriere	500					
	Su/Steren	34	34	110		5 camere	
	Pret unitar	15	2941	1182			
	Confort	I/2	II/4				
	Poziție urbană	Buzăului	Viziru	Radu Negru		Centru	Centrul is
	Data anunt	Noiembrie 2010	Noiembrie 2010	decembri 2010		septembrie 2010	A
10	Preț vânzare			80000			
	Preț închiriere						
	Su/Steren			42			
	Preț unitar			1905			
	Confort			II/2			
	Poziție urbană			Islaz			Brăilița
	Data anunt			ianuarie 2011			ie 2010

Capitolul 4. POTENȚIALUL TURISTIC AL MUNICIPIULUI BRĂILA

Turismul reprezintă una dintre activitățile economice cu un potențial semnificativ în generarea creșterii economice. Municipiul Brăila își dorește să devină un punct de atracție turistică prin punerea în valoare a resurselor de care dispune.

Municipiul Brăila are o cultură diversificată ce se răsfrânge într-o organizare corespunzătoare și sub raport turistic. Brăila este menționată documentar în secolul al XIV-lea, sub forma de Drinago, la 1350. În tratatele comerciale ale domnilor munteni și moldoveni, de la începutul secolului al XIV-lea, Brăila este menționată ca mare centru pescăresc. În 1540 este ocupată de turci și transformată în raia, fiind construită o cetate înconjurată cu ziduri, cu bastioane și șanțuri de apărare. Prin Tratatul de la Adrianopol din 1829 este restituită Țării Românești.

4.1. Potențialul turistic natural al Municipiului Brăila

Fluviul Dunărea dispune de un potențial de mare valoare turistică, constituit din luciul de apă, fondul piscicol al apelor, ostroavele și insulele formate de brațele desprinse din Dunăre, fondul forestier asociat, avifauna și fauna terestră, potențialul navigabil al fluviului în scop turistic.

Valorificarea prin turism a resurselor fluviului deschide largi perspective dezvoltării turistice a județului; lansarea proiectului guvernamental „Croaziere pe Dunăre” ar contribui la introducerea în circuitul turistic european al județului și conectarea orașului Brăila la marile orașe dunărene ale Europei.

Lacurile sărate prezintă un potențial turistic foarte ridicat datorită apelor cu un conținut ridicat de cloruri și sulfatați alcalini, la care se mai adaugă bromuri și ioduri de sodiu, alături de cantități apreciabile de nămol terapeutic, motiv pentru care au fost recomandate de aproape un secol, de cercetătorii balneologi, în tratamentul balnear.

Blasova și Lacu Sărat sunt două puncte de interes turistic.

Lacul Sărat (Brăila) – este situat în partea de SV a municipiului Brăila, la 7 km distanță.

Pe seama acestei resurse naturale a luat naștere stațiunea turistică cu profil balnear, Lacul Sărat, aflată în administrarea municipiului. *Accesul* este facil, pe drumul european pe E 584 / DN 21. Lacul cu o salinitate mare, este un vechi curs al Dunării, blocat acum, având fundul acoperit cu mâl terapeutic. Valoarea terapeutică a apei și a mълului din stațiunea Lacul Sărat este cunoscută de multă vreme de către locuitorii acestei regiuni, în ultimul timp fiind frecventată și de turiști din țară și din străinătate.

Caracteristici geomorfologice. Depresiunea lacustră a fost inițial mai extinsă, de circa 172 ha, dar prin amenajarea terasamentului căii ferate industriale spre combinatul de la Chiscani (anul

1958), lacul a fost separată în două bazine: bazinul I, cu formă aproape circulară, al cărui diametru este de circa 1 km, pe marginea căruia s-a dezvoltat stațiunea și bazinul II, mai întins ca suprafață, alungit pe direcția aproximativă N-S, cu o lungime de circa 2 km și o lățime de aproximativ 0,5 km, nevalorificat prin turism. Cantitatea de apă din lac este puternic influențată de perioadele îndelungate de secetă, datorită lipsei aportului de apă freatică, una din sursele de alimentare a bazinului lacustru.

Caracteristicile hidrochimice ale apei – din datele analitice din literaturta de specialitate rezultă că, pentru lacul I, există importante variații ale mineralizării totale datorate aportului mai mare sau mai mic al precipitațiilor, situate între 40 – 200 g /l. După compoziția chimică apa este de tip sulfatată, clorurată, sodică, magneziană, concentrată, cu o bună omogenitate a volumului de apă, atât pe verticală, cât și pe orizontală.

Caracterizarea calitativă a nămolului. Culoarea nămolului cu proprietăți terapeutice este negru și negru-cenușiu, iar sub aspectul compoziției chimice este de tip sulfuros, cu componenta minerală în proporție de până la 45 % și soluția de îmbibație puternic mineralizată (între 90 - 120,26 g/l).

Calitățile terapeutice deosebite ale apei și nămolului recomandă utilizarea acestora în tratamentul balnear pentru tratare unor afecțiuni variate: reumatismale, posttraumatice, neurologice periferice, ginecologice, dermatologice, endocrine.

Dacă în anul 2009, lacul era amenințat de o secare treptată, nivelul lacului a crescut destul de mult în 2010, permițând astfel condiții optime practicării turismului balneoclimateric în zonă.

Patrimoniul natural și zonele de agrement - Suprafața totală cu spații verzi a Municipiului Brăila este de **419,87 ha** din care:

- ❖ 306,93 ha. - parcuri, zone de agrement, scuaruri, aliniamente stradale, spații verzi din ansambluri de locuințe.
- ❖ 112,94 ha – spații verzi cu acces limitat (aferele dotărilor publice: creșe, grădinițe, școli, unități sanitare sau de protecție socială, edificii de cult, cimitire.)

Fiecărui locuitor îi revine o suprafață în medie de **19,5 mp**. Cele mai importante zone verzi din municipiu sunt:

- Parcul Monument - 53 ha
- Faleză și esplanada Dunării - 7,1 ha
- Scuarul din Piața Traian - 0,63 ha
- Grădina Publică - 7,5 ha
- Parcul Zoologic - 4,2 ha

4.2. Potențialul turistic antropoc

Potențialul turistic al monumentelor istorice

În lista monumentelor istorice din 2004 (**Tab. 1**) realizată de Institutul Național al Monumentelor Istorice, subordonat Ministerului Culturii și Cultelor, sunt înscrise 14 situri arheologice și zone din **municipiul Brăila**, cu un remarcabil trecut istoric, alături de Silozurile „Anghel Saligny” din perioada 1887-1891, pe malul stâng al Dunării, lângă Bazinul Docurilor.

De asemenea, centrul istoric al municipiului Brăila se află pe lista monumentelor istorice. Este vorba de zona cuprinsă între Bd. Al. I. Cuza și Dunăre, cu străzile: Calea Călărașilor, Malului, Veche, Gh. Marinescu, Justiției, Pensionatului, Vapoarelor, Danubiului, Rubinelor, Pietrei, Florilor, Mărăști, Orientului, A. Saligny, Bastionului, Școlilor, R. S. Campiniu, Frumoasă, Rozelor, P. Maior, M. Sebastian, A. Aslan, C. Hepites, Bd. Al. I. Cuza, Brașoveni, Roșie, Fragilor, Băii, Pomilor, Cojocari, Tâmplari, I. L. Caragiale, N. Bălcescu, Catolică, Mașinilor, C. A. Rosetti, Împăratul Traian, Belvedere, Oituz, Neagră, E. Nicolau, D. Bolintineanu, Golești, Fortificației, Cetății, Albă, N. Grigorescu, Zidari, Albiei, Albastră, Grădinii Publice, Cazarmii, Citadelei, Militară, Mare, Mărfurilor, Mercur, Ancorei și 10 magazii, Debarcaderului și 5 magazii, Vadul Sergent Tătaru, Vadul Schelei și 4 magazii, Bd. P. Istrati, Bateriei, Mărăști, Galați, Piața Traian, Piața Poligon, M. Eminescu, Polonă, Mărășești, Colței.

Tab. 1. Lista obiectivelor istorice din Municipiul Brăila

Obiectiv turistic	Localizare	Datare/Mențiuni
Situl arheologic de la Brăilița	Zona cuprinsă între terasa Dunării – la E; vechea terasă a Siretului, Vadul Turcului, Vadul Baldovinești, str. Matei Basarab – la N; str. Gh. Munteanu -Murgoci, str. Andrei Cocoș – la V; str. Mircea Mălăeru – la S	
Așezare	Zona cuprinsă între terasa Dunării – la E; vechea terasă a Siretului, Vadul Turcului, Vadul Baldovinești, str. Matei Basarab – la N; str. Gh. Munteanu -Murgoci, str. Andrei Cocoș – la V; str. Mircea Mălăeru – la S	sec. IX - X Epoca medieval timpurie
Așezare	Zona cuprinsă între terasa Dunării – la E; vechea terasă a Siretului, Vadul Turcului, Vadul Baldovinești, str. Matei Basarab – la N; str. Gh. Munteanu -Murgoci, str. Andrei Cocoș – la V; str. Mircea Mălăeru – la S	sec. IV - III a. Chr. Latène
	Zona cuprinsă între terasa Dunării – la E; vechea terasă a	sec. IV - III a. Chr. Latène

Necropolă	Siretului, Vadul Turcului, Vadul Baldovinești, str. Matei Basarab – la N; str. Gh. Munteanu -Murgoci, str. Andrei Cocoș – la V; str. Mircea Mălăeru – la S	
Așezare	Zona cuprinsă între terasa Dunării – la E; vechea terasă a Siretului, Vadul Turcului, Vadul Baldovinești, str. Matei Basarab – la N; str. Gh. Munteanu -Murgoci, str. Andrei Cocoș – la V; str. Mircea Mălăeru – la S	Epoca bronzului târziu
Necropolă	Zona cuprinsă între terasa Dunării – la E; vechea terasă a Siretului, Vadul Turcului, Vadul Baldovinești, str. Matei Basarab – la N; str. Gh. Munteanu -Murgoci, str. Andrei Cocoș – la V; str. Mircea Mălăeru – la S	Perioada de tranziție de la eneolitic la bronz; bornz timpuriu și mijlociu
Așezare	Zona cuprinsă între terasa Dunării – la E; vechea terasă a Siretului, Vadul Turcului, Vadul Baldovinești, str. Matei Basarab – la N; str. Gh. Munteanu -Murgoci, str. Andrei Cocoș – la V; str. Mircea Mălăeru – la S	Eneolitic
Așezare	Zona cuprinsă între terasa Dunării – la E; vechea terasă a Siretului, Vadul Turcului, Vadul Baldovinești, str. Matei Basarab – la N; str. Gh. Munteanu -Murgoci, str. Andrei Cocoș – la V; str. Mircea Mălăeru – la S	Neolitic
Silozurile "Anghel Saligny"	Pe malul stâng al Dunării, lângă Bazinul Docurilor	1887 - 1891
Centrul istoric al municipiului Brăila	Zona cuprinsă între bd.Al.I.Cuza și Dunăre, cu str.:Calea Călărașilor, Malului, Veche, Gh. Marinescu, Justiției,Pensionatului,Vapoarelor, Danubiului,Rubinelor,Pietrei,Florilor,Mărăști,Orientului,A.Saligny,Bastionului,Școlilor,R.S.Campiniu,Frumoasă,Rozelor, P.Maior, M.Sebastian, A.Aslan, C.Hepites, bd.Al.I.Cuza, Brașoveni, Roșie, Fragilor, Băii, Pomilor, Cojocari, Tâmplari, I.L.Caragiale, N.Bălcescu, Catolică, Mașinilor, C.A.Rosetti, Împăratul Traian, Belvedere, Oituz, Neagră, E.Nicolau, D.Bolintineanu, Golești, Fortificației, Cetății, Albă, N.Grigorescu, Zidari, Albiei, Albastră, Grădinii Publice, Cazărmii, Citadelei, Militară, Mare, Mărfurilor, Mercur, Ancorei și 10 magazii, Debarcaderului și 5 magazii, Vadul Sergent Tătaru, Vadul Schelei și 4 magazii, bd.P.Istrati, Bateriei, Mărăști,	

	Galați, Piața Traian, Piața Poligon, M. Eminescu, Polonă, Mărășești, Colței	
Casa Nedelcu Chercea	Str. 1 Decembrie 1918 52	1898
Fosta Școală de băieți	Str. Aslan Ana 8	1890
Biserica "Sf. Nicolae"	Str. Aslan Ana 10	1860 - 1865
Casa Jean Troianos, azi Căminul de pensionari "Sf. Nicolae"	Str. Aslan Ana 11	1910
Casa Chercea	Str. Aslan Ana 42-44	1910
Casa Embericos, azi Casa Colecțiilor de Artă	Str. Belvedere 1	1912
Casa Pericle Economu, azi Sediul Direcției Muncii și Protecției Sociale	Str. Bolintineanu 7	1900
Casa Suliotis, azi Liceul economic "Ion Ghica"	Str. Bolintineanu 16	1900
Institutul "Sancta Maria", azi Spitalul de pneumologie	Str. Campiniu R.S. 21	1898
Clubul Copiilor	Str. Campiniu R.S. 30	1925
Casa Varlaam, azi Galeriile "Emilia municipiul BRĂILA Dumitrescu"	Str. Caragiale Ion Luca 3	1912
Casa M. Balter	Str. Catolică 15	1900
Sediul Băncii Naționale a României - filiala municipiul BRĂILA	Calea Călărașilor 2	1886
Biserica "Buna Vestire"	Calea Călărașilor 3	1863 - 1872
Palatul Asigurărilor Sociale	Calea Călărașilor 12	1936 - 1937
Palatul Administrativ și Judecătoresc, azi Universitatea "Dunării de Jos", Facultatea de Inginerie	Calea Călărașilor 29	1891
Palatul Agriculturii	Calea Călărașilor 58	1923 - 1929
Spitalul Comunal Brăila, azi Spitalul "Sf. Pantelimon"	Calea Călărașilor 125	1884; 1923, 1935
Hruba "Pulberăria Nouă"	Str. Cetății 43	1812 - 1814
Palatul "Lyra"	Str. Cojocari 21	1924
Casă	Str. Colței 1	1843
Liceul sanitar	Bd. Cuza Alexandru Ioan 71	1912
Baia comunității evreiești	Bd. Cuza Alexandru Ioan 73	1922
Casa Solomon, azi Corpul Gardienilor Publici	Bd. Cuza Alexandru Ioan 74	1900
Casa dr. Nicolae Robitu	Bd. Cuza Alexandru Ioan 77	1900
Casa Cristescu, azi Casa Căsătoriilor	Bd. Cuza Alexandru Ioan 91	sf. sec. XIX
Cinematograful "Popular", azi Casa Învățătorilor	Bd. Cuza Alexandru Ioan 107	1900
Casa Toff	Bd. Cuza Alexandru Ioan 159	1900
Casa Tane - Babeș	Bd. Cuza Alexandru Ioan 161-163	1900
Casa Fanciotti	Bd. Cuza Alexandru Ioan 173	1925
Colegiul Național "Nicolae Bălcescu"	Bd. Cuza Alexandru Ioan 182	1885 - 1886
Fosta Bancă Agricolă, azi Direcția de Poștă	Str. Danubiului 8	1870
Clubul NAVROM, azi BCR - filiala Brăila	Str. Danubiului 12	1910
Ansamblul "Str. M. Eminescu"	Str. Eminescu Mihai Până la intersecția cu str. Griviței	Sec. XIX

Teatrul "Rally", azi Teatrul "Maria Filotti"	Str. Eminescu Mihai 2	1896
Fabrica de ciment Portland "Ioan G. municipiul Cantacuzino"	BRĂILA Str. Fabricilor 21	1889-1890
Casa Gheorghe Gussi	Str. Fortificației 23	1892
Hanul Malcoci	Str. Galați 21	1864
Farmacia Faltis	Str. Galați 29	1899
Casa V. Ștefănescu, azi Ocolul Silvic	Str. Golești 29	1899
Casa Cavadia	Str. Grădinii Publice 4	1910
Castelul de apă	Str. Grădinii Publice 20 Colț cu Vadul Schelei	1914
Beci	Str. Grădinii Publice 20 Pe latura de E, colț cu Vadul Schelei	Sec. XVIII
Ansamblu "Str. Eremia Grigorescu"	Str. Grigorescu Eremia, general 1-13 Între Bd. Al.I.Cuza și str. Plevnei	Sec. XIX
Școala generală nr. 6	Str. Grigorescu Eremia, general 23	1923
Fostul Liceu de fete, azi Liceul "Gh. M. Murgoci"	Bd. Independenței 4	1890
Casă	Piața Independenței 1	înc. sec. XX
Casa Societății de Asigurări "Generală", azi Sediul Flotilei de Dunăre	Str. Împăratul Traian 8	1910
Biserica "Sf. Apostoli Petru și Pavel", "Sf. Paraschiva"	Str. Maior Petru 24	1872 - 1894
Casa Panteli	Str. Mărășești 3	1912
Casa A. Teodorescu	Str. Mărășești 22	1890 - 1921
Casa turcească	Str. Orientului/Justiției 192	înc. sec. XX
Școlile primare comunale "Spiru Haret", azi Spitalul "Sf. Spiridon"	Șos. Parcului 2	1923 - 1925
Casa Marcheto, azi Camera de Comerț și Industrie - filiala Brăila	Str. Pensionatului 3	1900
Școala Normală de Fete	Str. Pietății 1	1923 - 1927
Fabrica de bere "R.H. Müller"	Str. Plevnei 173	1872 - 1873
Clădirea Societății Române de Asigurări din Brăila, azi Biblioteca Județeană "Panait Istrati"	Piața Poligon 4	sf. sec. XIX
Casa Alexiu, azi Casa Municipală de Cultură	Str. Polonă 14	1910
Casa Irimia, azi Căminul de bătrâni	Str. Polonă 22	1912
Casa Popeea	Str. Rosetti C.A. 1	1900
Casa Manos	Str. Rosetti C.A. 2	1912
Hotel "Atena"	Str. Roșie 2	mijl. sec. XIX
Fosta școală greacă	Str. Rubinelor 2	1903
Moara Violatos	Str. Saligny A. 1A	1898
Gara fluvială	Str. Saligny A. 4	1906-1907
Casa Constantinescu	Str. Școlilor 26	1925
Biserica "Sf. Arhanghel Mihail"	Piața Traian	înc. sec. XVIII
înc. sec. XVIII	Piața Traian	sec. XIX
Hotel "Danubiu", azi Banca Română de Dezvoltare	Piața Traian 12	1890
Moara Likiardopulos	Str. Vadul Rizeriei 2	1911 - 1912
Statuia "Caporal Erou Constantin	Calea Călărășilor f.n. În fața	1927

Mușat'	unității militare	
Statuie "Nud"	Str. Grădinii Publice 20 În Grădina Publică	1960
Statuie "Nud" sau "Extaz"	Str. Grădinii Publice 20 În Grădina Publică	1960
Bust Panait Istrati	Str. Grădinii Publice 20 În Grădina Publică	1968
Statuia Sergent Erou Ecaterina Teodoroiu	Bd. Independenței În fața Colegiului Național "Gh. Munteanu Murgoci"	1928
Grupul statuar "Traian"	Piața Traian În parc	1904-1906
Fântână arteziană	Piața Traian În parc	1891
Ceasul public	Piața Traian În parc	1909
Casa Leonte Moldovan	Str. Aslan Ana 21	1912
Casa D. P. Perpessicius	Str. Cetății 70	mijl. sec. XIX
Casa Eugen Schileru	Bd. Cuza Alexandru Ioan 180	1920
Bustul lui Nedelcu Chercea	Str. Deva 2 În biserica "Sf. Mina"	1928-1929
Bustul Annei Chercea	Str. Deva 2 În biserica "Sf. Mina"	1928-1929
Obelisc (1916 - 1919)	Str. Deva 2 În fața bisericii "Sf. Mina"	1936
Cimitirul Eroilor turci	Șos. Focșani	1936
Casa General Moise Groza	Str. Frumoasă 9	sf. sec. XIX
Bustul lui Francesco Carnevali	Calea Galați 67C În cimitirul catolic	înc. sec. XX
Casa "Panait Istrati"	Str. Grădinii Publice 20 În Grădina Publică	sf. sec. XIX
Școala generală nr. 11	Str. Griviței 328	sf. sec. XIX
Casa Ana Aslan	Str. Hepites Constantin dr. 1	sf. sec. XIX
Locanta "Kir Leonida"	Str. Malului 1	sf. sec. XIX
Osuarul românilor căzuți în Moldova în 1917	Str. Pietății 17 în cimitirul "Sf. Constantin"	1938
Monumentul soldaților italieni (1914 - 1918)	Str. Pietății 17 în cimitirul "Sf. Constantin"	1921
Bustul generalului Ion Macri	Str. Pietății 17 în cimitirul "Sf. Constantin"	1923
Bustul lui Ioan Suliotis	Str. Pietății 17 în cimitirul "Sf. Constantin"	sf. sec. XIX
Bustul lui George Florescu	Str. Pietății 17 în cimitirul "Sf. Constantin"	înc. sec. XX
Cimitirul Eroilor (1916-1919)	Str. Pietății 17 în cimitirul "Sf. Constantin"	
Casa Petre Ștefănescu-Goangă	Piața Poligon 2	sf. sec. XIX

Sursa: Lista monumentelor istorice 2004, Ministerul Cultelor

Numărul total însemnat al clădirilor municipiului Brăila incluse pe lista monumentelor istorice (case, foste sedii de școli, spitale, bănci, statui, hoteluri, biserici etc.) reprezintă mărturia trecutului istoric al acestui oraș (99 de astfel de clădiri).

4.3. Obiective turistice

Port la Dunăre, Brăila s-a dezvoltat datorită unor intense schimburi comerciale încă din perioada în care era cea mai puternică fortăreață turcească de la Dunărea de Jos. Poziția

strategică a orașului a determinat de-a lungul timpului negustori de diferite etnii să se stabilească în zonă, adăugând prin tradițiile lor un plus de culoare culturii locale.

În prezent patrimoniul cultural al orașului este reprezentat de următoarele obiective:

➤ **Teatrul Maria Filotti** – instituție de prestigiu a teatrului românesc, cu o arhitectură în stil baroc și având o tradiție de peste 150 de ani, dintre care aproape 60 de ani de activitate permanentă, a fost înființat la 15 aprilie 1949 ca Teatrul de Stat Brăila – Galați. Construit în jurul anului 1850, Hotelul Rally, locație care găzduiește în prezent **Teatrul Maria Filotti**, reunea teatru, hotel, club, restaurant, cinematograf, arena de vară și cofetărie. Teatrul Rally, inaugurat la 11 decembrie 1895, a găzduit prestigioase trupe din țară și din străinătate. Aici au debutat Hariclea Darclée în 1881 și Maria Filotti în 1905.

Restaurat în anii 1980, clădirea teatrului se distinge prin valoarea sa arhitectonică și valoarea artistică a cortinei, adevărată operă de artă, considerată unică în Europa, datorită stilului folosit la realizarea ei (cusătura de mărgelă și fir de aur, reprezentând soarele și luna, râsul și plânsul). Se remarcă, de asemenea, imensul vitraliu din holul monumental al clădirii teatrului. De altfel, un act de recunoaștere a valorii acestui lăcaș de cultură îl reprezintă includerea sa în albumul UNESCO alături de cele mai reprezentative edificii din Europa, destinate spiritualității umane. Din anul 1969 poartă numele de *Maria Filotti*.

Teatrul dispune de o sală de spectacole în stil italian, Sala Mare, Sala Studio și Sala de conferințe, care pot găzdui atât spectacole teatrale cât și alte tipuri de evenimente;

➤ **Muzeul Brăilei**, instituție muzeală brăileană, născută odată cu biblioteca publică a orașului Brăila, a fost întemeiată la începutul anilor '80 ai veacului al XIX-lea. Atunci, mai precis la sfârșitul anului 1880, la 3 noiembrie, în Conferința profesorilor din cadrul gimnaziului real din Brăila 8 din cei 10 profesori: Șt. C. Hepites, I. Guliotti, Z. Deimeze, Iordan Dimitriu, I.C. Tacit, Pr. M. Guzianu, Dragomir Constantinescu și Atanasie Popescu – directorul acestei instituții de învățământ au hotărât să supună subscripției publice înființarea unei biblioteci și a unui muzeu pe lângă gimnaziu.

Actualul sediu al muzeului este fostul Mare Hotel Francez, al cărui proprietar a fost negustorul Băncii filembocice Nicolletto Armelin;

➤ **Biserica Greacă**, construită în 1847 în “mahalaua carantinei” în care enoriașii erau mai mult greci, fiind cea mai mare biserică grecească din Sud-estul Europei, construită în stil eclectic, arhitect fiind Avram Ioanidis ;

➤ **Biserica Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil**, situată în Piața Traian, este cea mai veche dintre bisericile existente în raza orașului, fiind transformată în Biserica ortodoxă în anul 1831, după pacea de la Adrianopol, dintr-o fostă moschee, fiind una dintre puținele biserici

din Romania care nu are turla. Biserica reprezintă singura mărturie istorică a împrejurărilor în care, în urma războiului ruso-turc din anii 1828-1829 și a păcii de la Adrianopol din anul 1829, orașul și împrejurimile, organizate ca raia turcească, au reintrat în componența Principatului Țării Românești;

- **Orologiul-Brăila** (1909), pe soclul său este marcată o corabie cu pânze - simbol al portului de pescari;
- În Piața Sf. Arahangheli, din centrul vechi, se află din 1906 **grupul statuar Traian**, realizat de sculptorul Tache Dimo-Pavelescu cu ocazia împlinirii a 1800 de ani de la cucerirea Daciei;
- **Statuia Ecaterinei Teodoroiu** a fost ridicată în memoria eroinei care s-a jertfit pentru apărarea patriei, în luptele de la Mărășești din primul război mondial.
- Fostul **Palat Administrativ și Judecătoresc**, actualul sediu al Facultății de Inginerie, cu o arhitectură în stil academist, datează din anul 1891;
- **Colegiul National "Nicolae Balcescu"**, construit în stil neoclasic, datează din anul 1863;
- **Grădina Publică**, oază de vegetație a orașului, unde se regăsesc ruinele fostei cetăți a Brăilei, precum și una dintre intrările în canalele subterane de sub oraș, o adevărată rețea de tuneluri cunoscute sub numele de hrubele Brăilei, urmând a se da o nouă destinație a acestor tuneluri. În spațiul grădinii a funcționat și un restaurant rotativ, situat la ultimul etaj al clădirii turn care odinioară a fost „Castelul de apă” al orașului Brăila, construit în 1912;
- **Teatrul de păpuși Carabuș** – care realizează spectacole pentru copii de toate vârstele;
- **Instituții publice de cultură** (Muzeul Brăilei, Centrul Cultural Nica Petre, Muzeul de Istorie al Brăilei, Casa Tineretului, Biblioteca Județeană Panait Istrati, Centrul Județean pentru Conservarea și Valorificarea Tradiției și Creației Populare);
- **Fântâna cinetică** din centrul civic al orașului - operă a celebrului sculptor român Constantin Lucaci. Elementele ce definesc sculptura sunt materialele folosite oțel inox inalterabil. Fântâna mobilă a artistului îmbină laolaltă tradiția antică, apoi renescentistă și iluministă a jocurilor de apă. Neoconstructivism, artă cinetică, optical art, artă programată, materialele noi, toate concură la realizarea unei sculpturi de mari dimensiuni care reprezintă una din atracțiile turistice.
- **Strada Mihai Eminescu** - Strada Regală, care astăzi poartă numele Luceafarului, este unul din locurile de promenadă ale Brailei. Aici arhitectura veche a orașului este la ea acasă: coloane, aticule, frontoane, ferestre, balcoane, feronerie într-o diversitate bogată, duc cu gândul la vremurile cosmopolite de la începutul secolului al – XIX - lea datorită cărora orașul are statut de rezervație urbanistică.

Printre obiectivele turistice, se mai numără: fragmente din cetatea Brăilei din secolul al XVIII-lea; Palatul Culturii; Bustul Împăratului Traian din Piața Centrală, care amintește de originea latină a poporului român; Celebrul ceas din Piața Traian; Faleză Dunării și plaja; Casa Agronomului cu elemente arhitecturale brâncovenești; Hruba Pulberăria Nouă, Palatul Lyra, Parcul Monument cu Monumentul Ecaterinei Teodoroiu; Muzeul de Științe Naturale; Centrul civic cu fântâna arteziană în trepte; case memoriale (Panait Istrati, Perpessicius, Maria Filotti, Ana Aslan, Petre Ștefănescu-Goangă etc.).

↪ **Manifestări, festivaluri** – la Brăila au loc manifestări culturale repetabile, cu dată fixă, mai renumite fiind:

- [Festivalul de muzică ușoară "George Grigoriu"](#)
- [Festivalul național de muzică folk "Omul cu o chitara"](#)
- [Festivalul și Concursul Internațional de canto "Hariclea Darclee"](#)
- [Concurs internațional de muzică populară](#)
- [Concursul de pantomimă și teatru mimat.](#)

Aceste manifestări care atrag mulți participanți iubitori de muzică, o bună parte dintre aceștia sunt veniți din afara zonei sau a țării, în scop turistic.

4.4. Structuri de primire turistică

În cea mai mare parte, structurile de primire turistică sunt reprezentate de hoteluri, vile și pensiuni, numărul moteturilor fiind redus. La acestea se adaugă taberele de elevi și preșcolari și popasurile turistice.

Numărul total al unităților de cazare este cel mai însemnat la nivelul municipiului Brăila, deși a cunoscut după 2000 o reducere semnificativă: de la 31 în anul 2001 la 18 în anul 2008. În primul semestru al anului 2011 au fost înregistrate 20 de unități de primire turistică.

Tab. 2 Structurile turistice de cazare, pe destinații turistice și categorii de confort (2008)

	2 stele		3 stele		Total			
	unități	locuri	unități	locuri	unități	%	locuri	%
Brăila	4	412	5	318	9	42,9	730	42,4
Lacu Sărat	7	847	1	50	8	38,1	897	52,0
Total	11	1259	6	368	17	81	1627	94,4

Sursa: baza de date a MIMMCTPL (2008)

O mai mare concentrare a resurselor turistice în zona de nord-est a județului a determinat apariția și dezvoltarea aici a principalelor structuri turistice de cazare. Astfel, 94,4 % din locurile de cazare omologate la nivelul județului Brăila sunt situate în acest areal: municipiul

Brăila deține 42,4 %, în timp ce stațiunea Lacu Sărat dispune de 52 % din locurile de cazare din județ.

Structurile de cazare omologate (**Tab. 2**) au în general un grad scăzut de confort. Astfel, la nivelul municipiului Brăila în 2008 doar 5 unități, cu un total de 318 locuri sunt clasificate la 3 stele, în timp ce restul de 4 unități și 412 locuri sunt clasificate la 2 stele.

Distribuția locurilor de cazare pe tipuri de unități relevă o pondere majoritară a hotelurilor (88,6 %), structuri predominante în cadrul stațiunilor turistice cu profil balnear și în cadrul Municipiului Brăila.

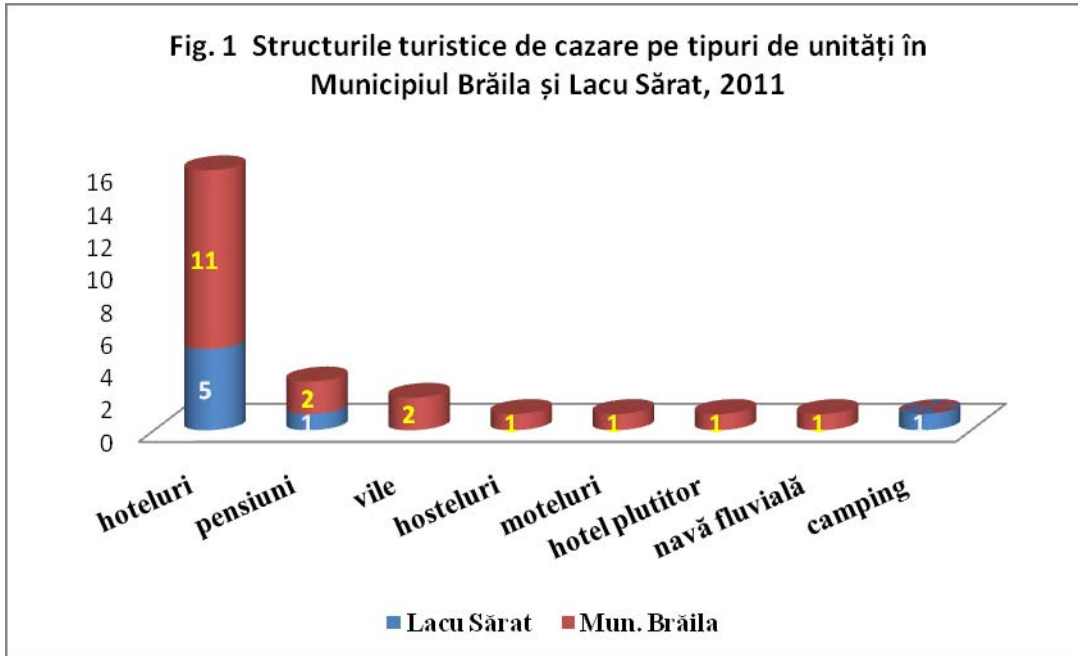
Municipiul Brăila deține la finele primului semestru al anului 2011 un număr de 19 de unități de primire turistică (**Tab. 3**)

Tab. 3 Unitățile de primire turistică din Municipiul Brăila, 2011

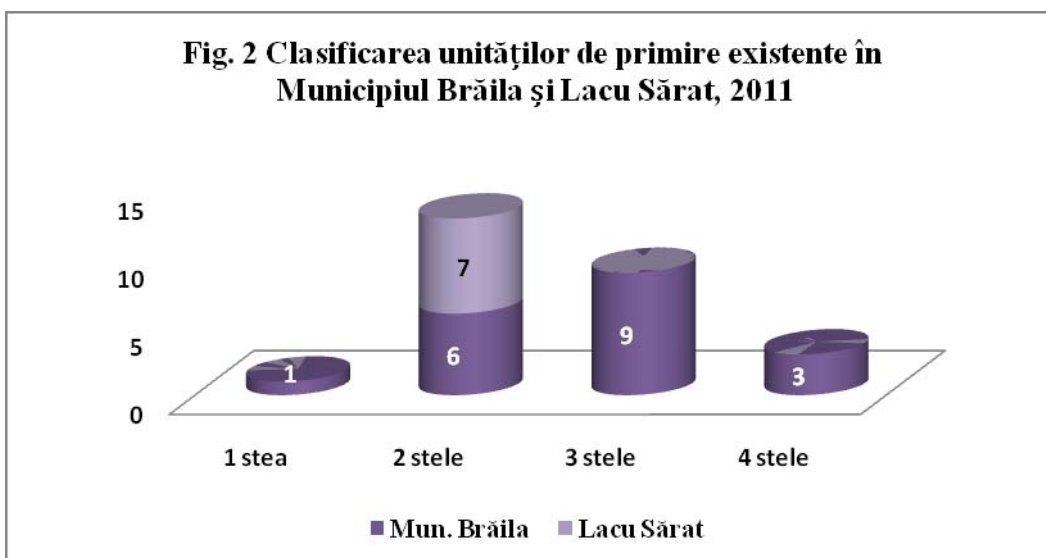
Denumirea unității	Categorie	Nr. camere	Nr. locuri
Mun. BRĂILA			
Belvedere	3 stele	52	104
Campus Bella Italia	3 stele	6	15
Edy's House	4 stele	6	12
Edy's Royal	3 stele	24	49
G.B.C	3 stele	25	50
Korona	2 stele	19	35
La Ponton	1 stea	6	12
LMS	3 stele	16	29
Nufărul	2 stele	19	42
Orient	3 stele	26	52
Paris	3 stele	15	26
Regal	2 stele	30	54
Rezidenza Dutzu	4 stele	6	12
Sport	2 stele	27	54
Swing	4 stele	14	28
Traian	2 stele	105	203
Triumph	3 stele	65	138
Venezia Club Inn	3 stele	9	18
Viky	2 stele	23	49
LACU SĂRAT			
Hotel DIANA	2 stele	77	180
Hotel FLORA	2 stele	106	210
Hotel LACU SĂRAT	2 stele	79	134
Camping LACU SĂRAT	2 stele	32	84
Hotel MARA	2 stele	36	82
Hotel PERLA	2 stele	82	164
Pensiunea turistică SABRINA	2 stele	8	16

Sursa: Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului

Municipiul Brăila deține 19 unități de primire turistică din care: 11 hoteluri, 2 vile, 2 pensiuni turistice, 1 motel, 1 hostel, 1 hotel plutitor și 1 navă pluvială (Fig. 1). Stațiunea Lacu Sărat beneficiază de 7 unități de primire, respectiv 5 hoteluri, o singură pensiune turistică și un camping, ce oferă 420 de camere și 860 de locuri de cazare.

La nivelul primului semestru al anului 2011, în Municipiul Brăila au fost clasificate 19 de unități de primire turistică cu un total de 982 locuri, din care o singură unitate clasificată la 1 stea, 6 unități la 2 stele, 9 unități la 3 stele și numai 3 unități la 4 stele (Fig. 2).

Toate cele 7 unități de cazare din stațiunea Lacu Sărat sunt clasificate la 2 stele.

Structuri de primire turistice cu funcțiuni de alimentație

O altă componentă importantă a bazei materiale a turismului o reprezintă unitățile de alimentație public (Tab. 4). Acestea se adresează atât turiștilor cât și localnicilor, de aceea este dificil de făcut o analiză riguroasă a principalelor tendințe din evoluția celor destinate turismului. Se acceptă totuși faptul că există un segment al acestor structuri, multe dintre ele amplasate în cadrul unităților de cazare, care, prin amplasarea în zone de circulație turistică, prin condițiile de servire a mesei, prin activități de agrement, sunt specifice turismului.

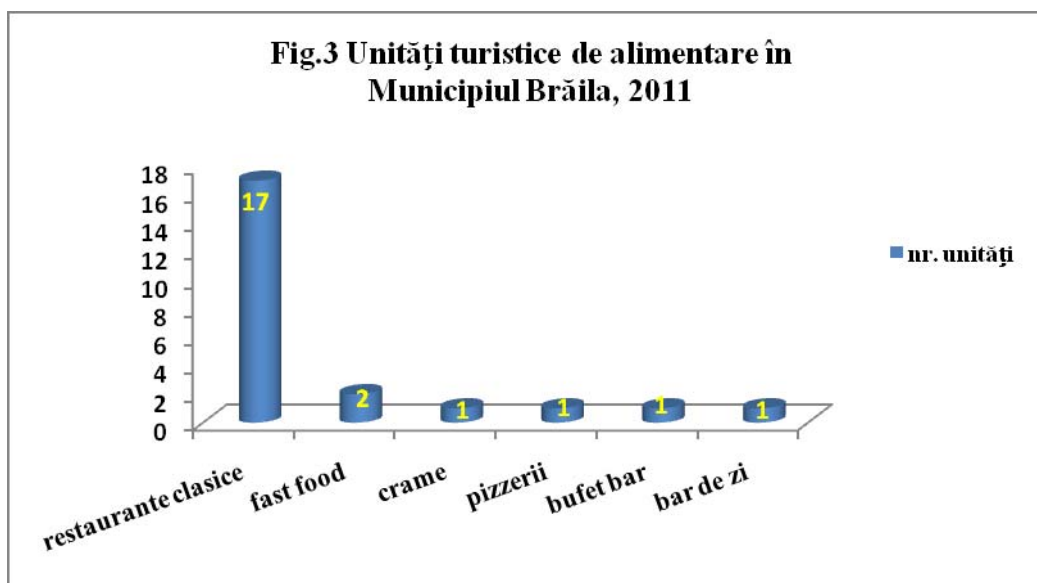
Tab. 4 Lista structurilor turistice de alimentație clasificate din județul Brăila, 2011

Denumire unitate	Tip unitate	Nr. locuri	Categorie
Mun. BRĂILA			
BELVEDERE	Restaurant clasic	144	3 stele
EDY'S ROYAL	Restaurant clasic	80	3 stele
EDY'S HOUSE	Restaurant clasic	354	4 stele
EDY'S HOUSE	Cramă	42	4 stele
CREMONESE	Restaurant clasic	60	3 stele
LAURA	Restaurant clasic	250	2 stele
LAURA 2	Restaurant clasic	110	2 stele
LA PONTON	Restaurant clasic	94	1 stea
HEAVEN'S	Restaurant clasic	220	4 stele
G.B.C	Restaurant clasic	80	3 stele
ORIENT	Restaurant clasic	100	3 stele
SWING	Restaurant clasic	240	4 stele
VIKY	Restaurant clasic	50	2 stele
LMS	Restaurant clasic	90	3 stele
TRIUMPH	Restaurant clasic	180	3 stele
REGAL	Restaurant clasic	100	2 stele
TINERETULUI	Restaurant clasic	160	2 stele
KORONA	Restaurant clasic	100	2 stele
MARIO	Restaurant clasic	200	2 stele
TRAIAN	Restaurant clasic	30	2 stele
TRAIAN	Bar de zi	30	2 stele
LMS	Restaurant clasic	90	3 stele
TRIUMPH	Bar de zi	40	3 stele
TRAIAN	Bar de zi	30	2 stele
SPORT	Bufet bar	54	2 stele
Fast Food		47	2 stele
Fast Food		51	2 stele
Pizzeria		60	3 stele
LACU SĂRAT			
DIANA	Bar de zi	20	2 stele
DIANA	Restaurant clasic	150	2 stele
FLORA	Bar de zi	28	2 stele
FLORA	Restaurant clasic	260	2 stele
LACU SĂRAT	Bar de zi	20	2 stele
LACU SĂRAT	Restaurant clasic	50	2 stele
MARA	Bar de zi	50	2 stele
MARA	Restaurant clasic	150	2 stele
PERLA	Bar de zi	50	2 stele
PERLA	Restaurant clasic	200	2 stele

Sursa: Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului

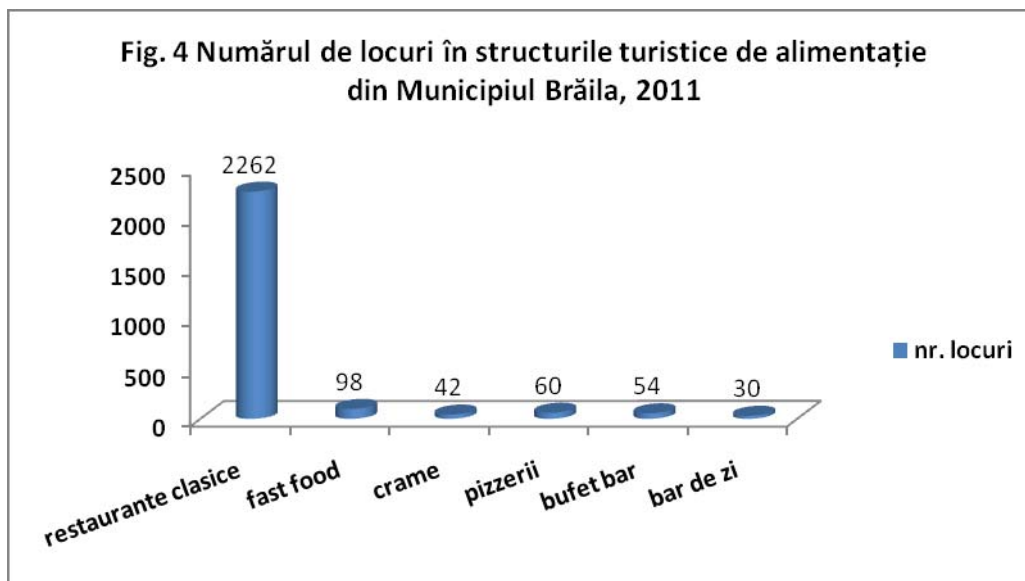
În cazul de față, am luat pentru analiză datele existente în baza de date a MIMMCTPL, în care sunt incluse unitățile omologate pentru turism la nivelul lunii iunie 2008.

Municipiul Brăila deține la nivelul primului semestru al anului 2011 un număr de 32 de unități turistice de alimentație (Fig. 3).

Acestea însumează 2546 de locuri (Fig. 4), din care : 2262 de locuri în restaurante clasice, 30 de locuri în baruri de zi, 42 de locuri în crame, 60 de locuri în pizzerii, 98 de locuri în unități de tip Fast Food și 54 de locuri în unități de tip bufet bar.

Stațiunea Lacu Sărat deține 10 unități turistice de alimentație din care 5 restaurante clasice și 5 baruri de zi ce oferă 978 de locuri.

Structurile de alimentație sunt concentrate în municipiul Brăila și în stațiunea Lacu Sărat, destinații ce cumulativ dețin 92,5 % din locurile de alimentație din județ.

Un alt aspect interesant ce rezultă din această analiză este faptul că aproape 90 % din locurile de alimentație sunt în unități de tip restaurant (restaurant clasic).

Raportul dintre numărul locurilor la mese și numărul locurilor de cazare din structurile clasificate este de 1,8 / 1,0, valoare situată peste nivelul de 1,2 - 1,5 / 1,0, prin urmare este acoperită cererea pentru acest tip de serviciu turistic și permite o bună satisfacere nevoilor turiștilor.

Defalcăt, pe destinații turistice, se observă că valoarea acestui raport este mai mare de 1,2 / 1,0 pentru toate zonele turistice analizate; astfel, pentru municipiul Brăila ca și pentru alte localități și trasee turistice valoarea indicatorului este 2,5 / 1,0, iar pentru stațiunea Lacu Sărat este 1,25 / 1,0.

În afară de aceste structuri omologate, aflate în baza de date a MIMMCTPL, în județ și în special în municipiul Brăila, există și o mulțime de alte unități de alimentație.

Locurile în unitățile de cazare În ceea ce privește locurile în unitățile de cazare, în anul 2008 municipiul Brăila deținea un număr total de 1.627 locuri, cunoscând fluctuații pe cei trei ani analizați: în 2001 – 1.897 locuri, anul 2005 – 1.749 locuri, anul 2008 – 1.627 locuri.

Situația turismului la nivelul municipiului Brăila arată că la nivelul anului 2007, în județul Brăila s-au înregistrat un număr total de 61.955 turiști, din care 54.647 turiști români și 7.308 turiști străini.

Capacitatea de cazare turistică în funcțiune în hoteluri (locuri-zi)

Capacitatea de cazare turistică în funcțiune a fost analizată la nivelul hotelurilor din municipiul Brăila pentru anii 2001, 2005 și 2008. Creșteri ale valorilor au fost mai evidente în cazul municipiului Brăila: în 2001 (439.095 locuri-zi), în 2005 (481.070 locuri-zi) și în 2008 (510.635 locuri-zi). În Municipiul Brăila, creșterea a fost continuă, dar mai redusă după 2005 (între anii 2001-2005 de 9,6% și între 2005-2008 de 6,1%).

4.5. Tipuri de turism practicate în Municipiul Brăila

Posibilitățile de recreere, agrement, divertisment, dar și de tratament sunt multiple și variate, răspunzând tuturor categoriilor de preferințe și posibilităților financiare ale turiștilor.

Diversitatea, volumul și valoarea resurselor turistice din județ favorizează practicarea unor forme de turism variate, respectiv:

↪ **Turismul balnear** favorizat de existența unor resurse balneoturistice deosebite, reprezentate de lacurile: Lacu Sărat (singurul valorificat în prezent) situate la 7 km de Brăila. Se poate spune că baza de tratament nu se situează la nivelul cantității și calității factorilor naturali de cură, ceea ce contribuie la frânarea lansării pe piața turistică a valorosului potențial balnear de care dispune județul Brăila;

↪ **Turismul urban** se referă la petrecerea timpului liber, a vacanțelor în orașe, pentru vizitarea acestora și pentru desfășurarea unor activități de natură foarte diversă, cum ar fi vizite la rude, întâlniri cu prietenii, vizionarea de spectacole, expoziții, efectuarea de cumpărături, călătorii de afaceri etc. Prin urmare, se poate spune despre un oraș, iar în cazul de față de spre municipiul Brăila, că este un câmp de interferență a diferitelor tipuri majore de turism.

- **Turismul cultural** este în plină expansiune, deoarece nivelul de cultură și gradul de civilizație cresc de la an la an, amplificând dorința de cunoaștere a turiștilor. Municipiul Brăila dispune de un patrimoniu cultural deosebit, ceea ce face ca turismul cultural să reprezinte principala nișă de dezvoltare a activității turistice. Obiectivele turistice precum Centrul Istoric, Muzeul Brăilei, Teatrul „Maria Filotti”, Biserica Grecească (1863-1872), Biserica “Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril” (fostă moschee - sec. XVII), sunt puncte de reper pentru cultura și istoria acestor locuri.
- **Turismul de afaceri** – existența unui mediu economic dinamic, favorizat de amplasarea orașului pe malul Dunării și a numeroase facilități de conferințe în hotelurile din oraș (hotel Belvedere – 130 locuri; hotel Triumph – 80 locuri,

hotel Traian – 50 locuri) constituie premisele ca turismul de afaceri să fie una dintre cele mai dinamice forme de turism.

- ↗ **Turismul nautic și turismul de croazieră** – amplasarea municipiului Brăila pe malul Dunării, precum și existența portului Brăila favorizează această formă de turism.
- ↗ **Pescuitul sportiv** valorifică bogatul fond piscicol din apele Dunării și se desfășoară cu respectarea legislației în vigoare;
- ↗ **Turismul de tranzit** – zona este tranzitată de fluxurile turistice ce se deplasează dinspre Moldova spre litoral și deltă, fiind situată la intersecția a câteva drumuri importante (E 584, E 87, DN 22, DN 23, DN 25, DN 2B).
- ↗ **Turismul de weekend** este favorizat de existența unor zone atractive pentru turiști (Balta Mică a Brăilei, stațiunea Lacu Sărat, lacurile de apă dulce sau sărată din județ), dar și faptul că la mai puțin de 100 km distanță de municipiul Brăila sunt situate câteva orașe emițătoare de turiști, importante (Galați, Slobozia, Buzău, Focșani, Rm. Sărat).

4.6. Dinamica activităților turistice

Numărul de înnoptări

În municipiul Brăila, între anii 2001-2005, numărul total de înnoptări a scăzut cu aproximativ 13,2 %, respectiv de la 285.623 la 248.040, crescând apoi în 2008 la 289.334.

Înnoptări pe structuri de primire turistică

În totalul înnoptărilor din municipiul Brăila în 2008, 97,1% s-au realizat în hoteluri, celelalte structuri de primire turistică înregistrând valori foarte mici: înnoptări în tabere de elevi și preșcolari (1,05%), înnoptări în popasuri turistice (1,04%), înnoptări în pensiuni turistice urbane (0,45%), înnoptări în moteluri (0,28%), înnoptări în vile turistice (0,05%). În perioada 2005-2008, creșteri evidente s-au înregistrat doar în cazul înnoptărilor în hoteluri, de aproximativ 17,5% (de la 239.083 la 280.972 înnoptări). În schimb, în cazul înnoptărilor la nivelul celorlalte structuri de cazare, au fost înregistrate ușoare diminuări.

Durata medie a sejurului

În ceea ce privește durata medie a șederii, aceasta a fost calculată pe diferite structuri de cazare. Referitor la durata medie a șederii în hoteluri, aceasta a fost la nivelul municipiului Brăila de 1,8 zile în 2001, 1,9 zile în 2005 și 2,6 zile în 2008.

Durata de ședere în moteluri a fost în medie de 1 zi în cazul orașului Brăila. În vilele turistice, aceasta a oscilat între 1-2 zile în perioada 2005-2008, în cazul municipiului Brăila. La nivelul pensiunilor turistice, Brăila a înregistrat o medie de 2 zile în 2005, urcând spre 2,2 zile în 2008 (apropiată valorii corespunzătoare duratei de ședere în popasurile turistice).

În taberele de elevi și preșcolari, durata medie de ședere a urmat o pantă descendentă după 2001, ca urmare a fenomenului de închidere treptată la nivel național a taberelor destinate petrecerii vacanțelor școlare și preșcolare.

Concluzii

Imaginea turistică a Municipiului Brăila se definește prin prezența unor puncte de atracție cu valoare de unicat în România. Teatrul „Maria Filotti”, lăcaș de cultură arhitectural, inclus în patrimoniul UNESCO reprezintă unul din obiectivele cu cel mai ridicat potențial turistic. De asemenea, potențialul turistic natural reprezentat de fluviul și Faleza Dunării și stațiunea Lacul Sărat și potențialul turistic antropic ridicat conferă municipiului Brăila statutul de unul dintre cele mai importante și mai diversificate orașe din punct de vedere al ofertei turistice.

Totuși, lipsa unei strategii de marketing, respectiv lipsa semnalizării obiectivelor turistice, insuficienta ofertă de agrement, lipsa centrelor de informare și promovare turistică, insuficienta dotare a unităților de primire turistică etc își pun amprenta decisiv asupra procesului de promovare atât la nivel național cât și internațional.

O soluție o constituie încurajarea și promovarea formelor de turism practicate la nivelul municipiului Brăila coroborate cu potențialul turistic foarte ridicat propice practicării acestora. Extinderea și modernizarea structurilor turistice din stațiunea Lacul Sărat, posibilitatea inițierii unor programe de croazieră pe Dunăre, introducerea tuturor obiectivelor istorice în circuite turistice constituie, de asemenea, măsuri de atragere a unui număr sporit de turiști atât din țară cât și din străinătate.

BIBLIOGRAFIE

Dobrotă, Niță (coord.), 1999, **Dicționar economic**, București, Ed. Economică

Sandu, Dumitru (coord.), 2006, studiul **Locuirea temporară în străinătate. Migrația economică a românilor: 1990-2006**, București, Fundația pentru o Societate Deschisă

Trebici, Vladimir, 1975, **Mică enciclopedie de demografie**, București, Editura Științifică și Enciclopedică

***, 2004, *Lista monumentelor istorice*, Ministerul Cultelor.

***, 2007, *Strategia de dezvoltare durabilă a Municipiului Brăila 2008-2013*.

***, 2008, *Planul de amenajare a teritoriului județean Brăila*, URBANPROIECT, București.

***, 2008, *Strategia de valorificare a potențialului turistic al Județului Brăila*, INCDT, București.

***, 2009, *Planul integrat de dezvoltare urbană a Municipiului Brăila*.

www.braila.org

www.mdr.ro

www.minind.ro

**URBAN
INCD
INCERC**

**ACTUALIZARE
PLAN URBANISTIC GENERAL**

BRAILA

**Studiu de fundamentare privind
analiza condițiilor socio-economice
Faza II+III**

Elaborator: Urbanproiect INCD

Ianuarie 2012

STUDIU DE FUNDAMENTARE PRIVIND ANALIZA CONDIȚIILOR SOCIO-ECONOMICE

CUPRINS

INTRODUCERE – elemente metodologice de elaborare a ”Studiului de fundamentare privind analiza condițiilor socio-economice” din cadrul PUG Brăila	2
CAPITOLUL 1. Potențialul demografic și resursele de muncă	4
Diagnostic.....	4
Analiza SWOT	5
Estimarea evoluției populației municipiului Brăila până în anul 2025.....	7
Obiective de dezvoltare și priorități de intervenție.....	11
CAPITOLUL 2. Analiza activităților economice.....	14
Diagnostic.....	14
Analiza SWOT	16
Obiective de dezvoltare și propuneri de măsuri.....	18
CAPITOLUL 3. Analiza sectorului de locuire și a pieței imobiliare	20
Diagnostic.....	20
Analiza SWOT	21
Locuirea la standarde moderne și stimularea pieței imobiliare.....	22
CAPITOLUL 4. Rolul și importanța turismului în economia municipiului	24
Diagnostic.....	24
Analiza SWOT	25
Priorități și măsuri pentru dezvoltarea turismului în municipiul Brăila	28
CAPITOLUL 5. Concluzii și direcții de dezvoltare socio-economică	34
BIBLIOGRAFIE.....	36

INTRODUCERE – elemente metodologice de elaborare a ”Studiului de fundamentare privind analiza condițiilor socio-economice” din cadrul PUG Brăila

Proiectul intitulat ”*Studiului de fundamentare privind analiza condițiilor socio-economice*” a fost elaborat în cadrul Institutului Național de Cercetare Dezvoltare URBAN-INCERC, sucursala Urbanproiect, obiectivul principal constând în identificarea acelor elemente de natură socio-economică, care pot contribui la fundamentarea ”*Planului Urbanistic General al Municipiului Brăila*” și la trasarea unor direcții specifice de dezvoltare pe termen mediu și lung. Dacă faza anterioară a studiului s-a axat pe *Analiza multicriterială a situației existente* la nivelul municipiului Brăila, privind caracterizarea potențialului socio-economic local, faza actuală va aborda sinteza disfuncționalităților sau **diagnoza activităților** și structurilor socio-economice locale, cu evidențierea factorilor favorabili dezvoltării și a **priorităților de intervenție**, acolo unde sunt prezente elemente de restricționare sau declin al viitoareii dezvoltări a municipiului.

Pe baza **analizei SWOT**, care va face parte din diagnosticul pe fiecare domeniu analizat în prezentul studiu, se vor formula **obiective specifice** ce vizează eliminarea/diminuarea disfuncționalităților, cu specificarea direcțiilor principale de acțiune și a măsurilor necesare, care este recomandabil a fi luate în considerare la elaborarea viziunii de dezvoltare a municipiului Brăila. Scopul principal al fazei din cadrul acestui studiu a constat, în principal, în identificarea principalelor evoluții și tendințe înregistrate la nivelul municipiului, în perioada 2000-2011, prin analiza celor mai importante fenomene demografice și sectoare economice, care au un impact real asupra dezvoltării durabile a acestuia. De asemenea, s-a avut în vedere și impactul economic pe care municipiul Brăila îl are asupra celorlalte localități din județul Brăila, dar și locul și importanța acestuia în economia regiunii de dezvoltare Sud Est.

Capitolele principale ale studiului sunt următoarele:

- 1. Potențialul demografic și resursele de muncă***
- 2. Analiza activităților economice***
- 3. Analiza sectorului de locuire și a pieței imobiliare***
- 4. Rolul și importanța turismului în economia municipiului***
- 5. Concluzii și direcții de dezvoltare socio-economică***

Sursele de date principale și informațiile statistice utilizate au fost următoarele:

❖ **Documentații și Strategii de dezvoltare:**

Strategia Europa 2020

Strategia națională pentru dezvoltare durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030

Strategia de dezvoltare a Regiunii de dezvoltare Sud-Est 2007-2013

Auditul Teritorial al Regiunii de Dezvoltare Sud Est 2010-2020

Planul de amenajare a teritoriului județean Brăila 2008

Strategia de Dezvoltare a Municipiului Brăila 2008-2013

Conceptul Strategic de Dezvoltare Spațială-România 2030

❖ **Legislație:**

Legea nr. 351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național -
Secțiunea a IV-a - Reteaua de localități

Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice

Ordinul ministrului culturii și cultelor 2314/2004 privind aprobarea Listei Monumentelor
istorice

HG nr. 1284/2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte
integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000

Ordinul nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de
importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în
România

O.U.G. nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor
naturale, a florei și faunei sălbatice

❖ **Baze de date:**

Baza de date BorgDesign 2010

Date statistice din baza de date TEMPO online a INS

Baza de date GIS a INCĐ URBAN-INCERC, sucursala Urbanproiect

CAPITOLUL 1. Potențialul demografic și resursele de muncă

Diagnostic

Diagnosticul pe domeniul demografic și pe componentele acestuia are la bază situația existentă, identificată în faza anterioară. Urmărește evidențierea unor fenomene sociale semnificative, a modului lor de structurare și a relațiilor dintre acestea.

Au fost prezentate problemele identificate, precum și factorii de favorabilitate sub forma analizei S.W.O.T. Analiza la nivelul populației permite ierarhizarea problemelor legate de manifestarea unor fenomene demografice, localizarea acestora pe teritoriul analizat și identificarea unor oportunități de atenuare a unor fenomene de declin deja instalate. Analiza vizează identificarea priorităților de acțiune în viitor, în scopul consolidării punctelor forte, reducerii punctelor slabe, valorificării oportunităților și minimizării riscurilor. Evidențierea celor mai semnificative aspecte permite formularea unor obiective strategice privind resursele demografice.

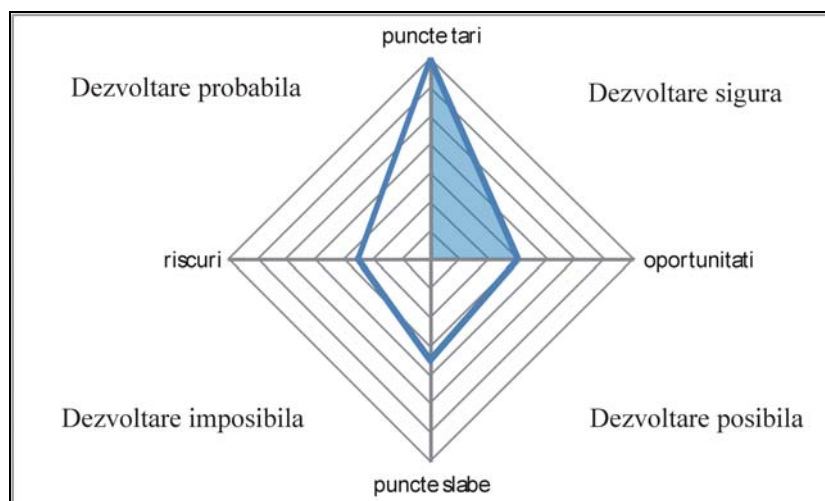

Fig. 1. Diagrama tendinței de dezvoltare, de tip Fayol; Sursa datelor: INSSE

Avantajele și dezavantajele situației actuale privind resursele umane existente la nivelul municipiului au fost sintetizate sub forma diagramei tendinței de dezvoltare. În condițiile păstrării trendului demografic actual se anticipează o dezvoltare sigură, prin predominarea punctelor tari și a oportunităților identificate pentru zona analizată (fig. 1)

Analiza SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> - creșterea ponderii populației în vârstă de muncă la nivelul orașului în perioada 2000 - 2010 - scăderea valorii raportului de dependență demografică, mai mică decât în anii anteriori - diversitate etnică, cu ponderi mai mari de ruși-lipoveni și rromi, comparativ cu structura etnică a județului Brăila - o buna dezvoltare a serviciilor de sănătate și de educație - monitorizarea calității procesului educațional prin sistemul de învățământ preuniversitar și universitar - dezvoltarea sectorului privat în domeniul sănătății - un grad de dotare cu servicii medicale mai ridicat decât cel la nivel județean, și chiar regional - diminuarea șomajului în perioada 2010-2011 	<ul style="list-style-type: none"> - scăderea volumului populației cu aproximativ 15% în ultimii 20 de ani; - tendință de feminizare a populației - instalarea unui proces de îmbătrânire demografică, cu creșterea cererii de servicii sociale - pondere scăzută a populației tinere cu vârste cuprinse între 0 – 14 ani (11,8%) și pondere mai ridicată a populației vârstnice (13,7%), în anul 2010 - scaderea valorii indicelui vitalității populației sub nivelul mediilor urbane ale regiunii de Sud-Est și națională - rata de substituție indică o carență în susținerea activităților economice - natalitate mai mică față de mediile regională și națională - mortalitate în creștere peste valoarea mediilor urbane regionale și naționale - scăderea nupțialității și creșterea divorțialității, cu modificarea modelului familial - rata migratorie negativă - număr mediu de elevi pe cadru didactic și număr de elevi pe sală de clasă cu valori peste valorile medii înregistrate la nivel urban național - scăderea numărului de salariați în perioada 2008-2010

Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> - accesarea fondurilor europene - diminuarea șomajului în rândul populației calificate, prin dezvoltarea serviciilor de informații și comunicații, care cunosc un ritm accelerat de creștere - adaptarea programelor de învățământ la cerințele economiei de piață; - atragerea de fonduri modernizarea dotărilor din școli; - dezvoltarea unei strategii comune pentru furnizarea de servicii socio-medicale integrate - realizarea de centre sociale pentru persoane aflate în dificultate - înființarea de cămine pentru persoane vârstnice - parteneriate între Administrația publică locală și ONG-uri 	<ul style="list-style-type: none"> - risc de depopulare pe cale naturală mai crescut comparativ cu alte orașe ale țării - declinul demografic și îmbătrânirea populației municipiului - migrarea forței de muncă tinere în străinătate sau către alte județe - lipsa unei piețe diversificate, prin necorelarea cererii de servicii cu oferta educațională - lipsa co-finanțării pentru unele proiecte sociale ce ar putea fi finanțate prin Fonduri Structurale - creșterea șomajului în rândul absolvenților de nivel mediu - creșterea ratei de dependență demografică - scăderea nivelului de trai prin diminuarea resurselor de muncă - creșterea infraționalității, consecință a crizei economice instalate

Estimarea evoluției populației municipiului Brăila până în anul 2025

Proiecțiile demografice reprezintă determinări prin calcule ale numărului populației pentru un moment plasat în viitor, plecând de la structura pe sexe și vârste la un moment dat și emițând ipoteze asupra evoluției probabile a celor trei componente care modifică în timp numărul și structura populației: mortalitate, fertilitate și migrație.

Estimarea populației este necesară pentru cunoașterea evoluției resurselor de muncă, nevoii de locuințe și servicii (sănătate, educație, cultură, recreere și timp liber, asistență socială etc).

Din analiza situației existente cu privire la stadiul de dezvoltare socio-demografică a municipiului Brăila, rezultă că, în profil teritorial, se manifestă o serie de disfuncționalități în dezvoltarea armonioasă și echilibrată a acestuia, cu evoluții spre situații critice, care necesită măsuri de atenuare și eliminare prin politici specifice. În elaborarea proiectării demografice a populației municipiului Brăila s-a utilizat metoda globală pe baza sporului mediu anual de creștere coroborată cu Proiectarea populației României în profil teritorial până în anul 2025 elaborată de INS. Au fost utilizate date din Baza TEMPO online pentru seriile de date privind numărul locuitorilor și structura pe vârste a populației.

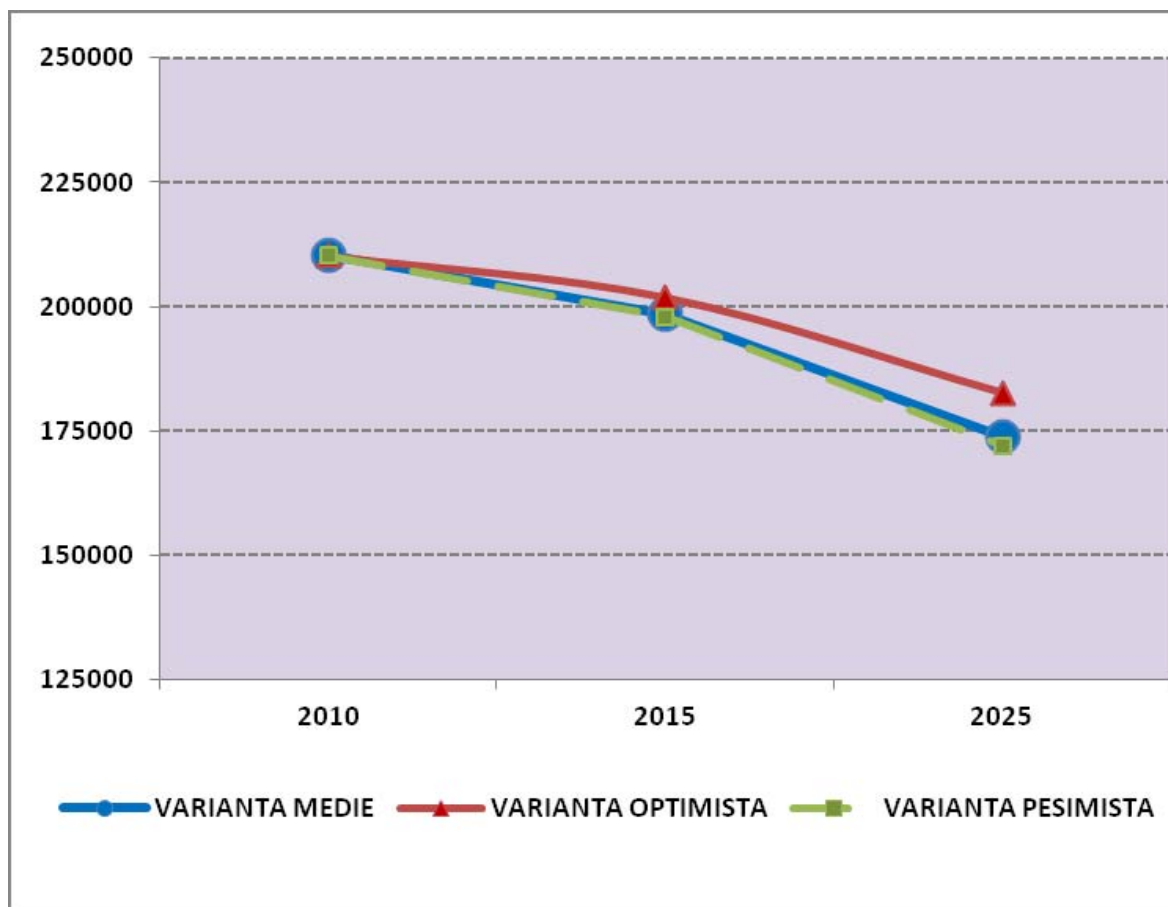
Formularea ipotezei privind evoluția populației a avut în vedere caracteristicile specifice zonei. Așa cum reiese din analiza anterioară a domeniului socio-demografic, la nivelul municipiului Brăila se înregistrează în 2009 o rată a natalității în valoare de 8,4‰, fiind inferioară celei înregistrate la nivel național (10,3‰). Rata mortalității are valoarea de 11,1‰, valoare superioară celei înregistrate la nivel național (10‰). La nivelul zonei de studiu, sporul natural are valoare negativă (-2,7‰), la fel și sporul migrator (-3,7‰), ceea ce înseamnă că există un risc natural de depopulare, dar și unul datorat mobilității populației.

În vederea obținerii unei analize mai detaliate, care să stea la baza formulării de propuneri în planul urbanistic, s-au elaborat prognoze în trei variante (pesimistă, optimistă și medie) la nivelul zonei de studiu (vezi fig.2), dintre care vom detalia doar varianta medie.

Tabel 1: Evoluția proiectată a populației municipiului Brăila între 2010-2025 în cele 3 variante:

Tip varianta	2010	2015	2025	Dinamica 2010-2025
<i>VARIANTA MEDIE</i>	210245	198526	173765	<i>94,4%</i>
<i>VARIANTA OPTIMISTA</i>	210245	201869	182683	<i>96,0%</i>
<i>VARIANTA PESIMISTA</i>	210245	197881	172016	<i>94,1%</i>

Figura 2. Variantele probabile prognozate pentru evoluția populației municipiului Brăila

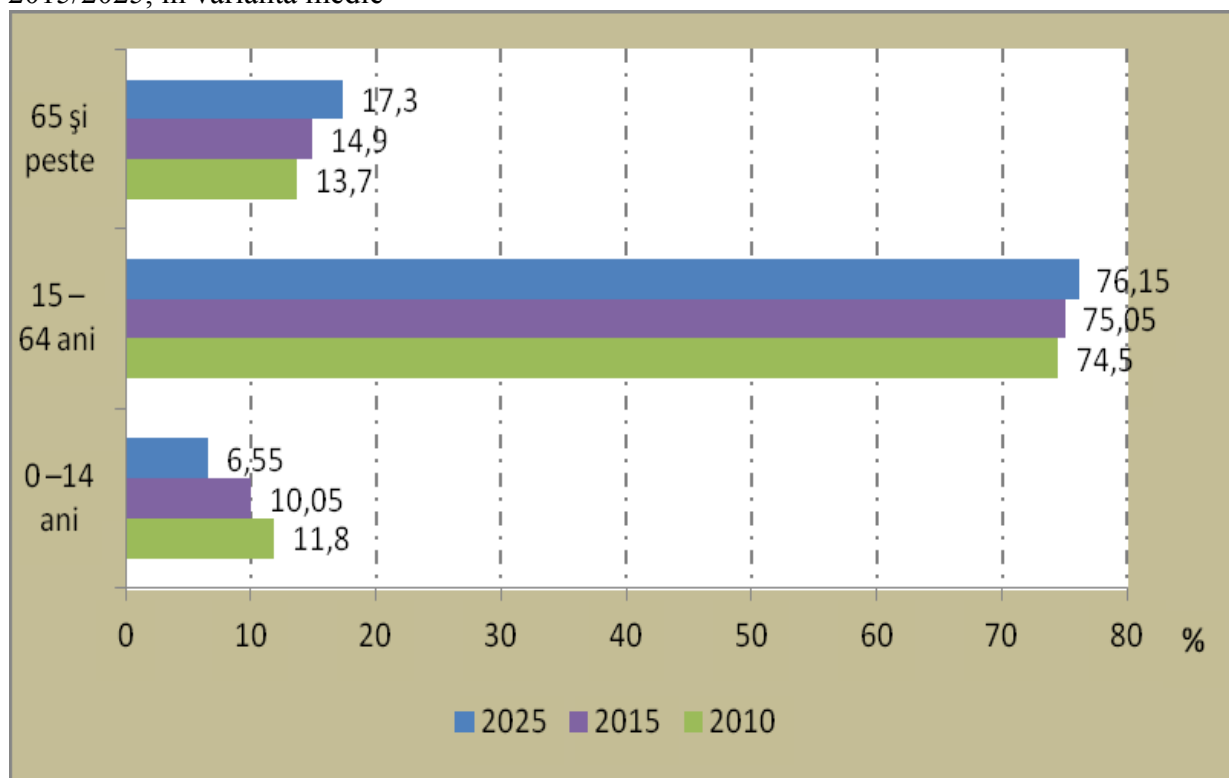
Sursa primară a datelor: INS, Proiectarea populației României până în anul 2025, date prelucrate

Estimarea populației zonei de studiu în varianta medie pornește de la ipoteza conform căreia cele două componente ale mișcării populației, sporul natural și sporul migrator, vor avea valori constante în perioada prognozată. Prognoza populației municipiului Brăila în varianta medie (cea mai probabilă) indică faptul că în perioada 2010-2025 se va înregistra scăderea populației cu aproximativ 5,6%.

Cea mai accentuată diminuare a volumului populației are loc în varianta pesimistă, care, pe termen lung, diferă foarte puțin de varianta medie, de aceea scăderea este în jur de 5,9%. Și varianta optimistă indică același trend, dar de intensitate mai scăzută, ceea ce face ca varianta medie să fie asimilată unei evoluții pesimiste mai curând decât unei evoluții optimiste.

Distribuția pe vârste a populației municipiului Brăila, pe baza datelor Proiectării populației României în profil teritorial până în anul 2025, elaborată de Institutul Național de Statistică, va avea următoarea evoluție:

Figura 3. Evoluția populației proiectate a municipiului Brăila, pe grupe mari de vârstă – 2015/2025, în varianta medie

Sursa primară a datelor: INS, Proiectarea populației României până în anul 2025, date prelucrate

În cifre absolute populația va scădea până în anul 2025 la nivelul grupelor de vârstă 0-14 ani și 15-64 ani, cea mai mare pierdere de populație fiind preconizată în rândul populației adulte (24311 persoane), urmată fiind de populația tânără (13427 persoane). În procente în schimb, populația tânără sau copiii înregistrează pierderi accentuate în volum comparativ cu celelalte categorii de populație, care vor câștiga puncte procentuale, în special populația vârstnică (vezi fig. de mai sus).

Tabel 2: Evoluția proiectată a populației municipiului Brăila între 2010-2025 pe grupe mari de vârstă

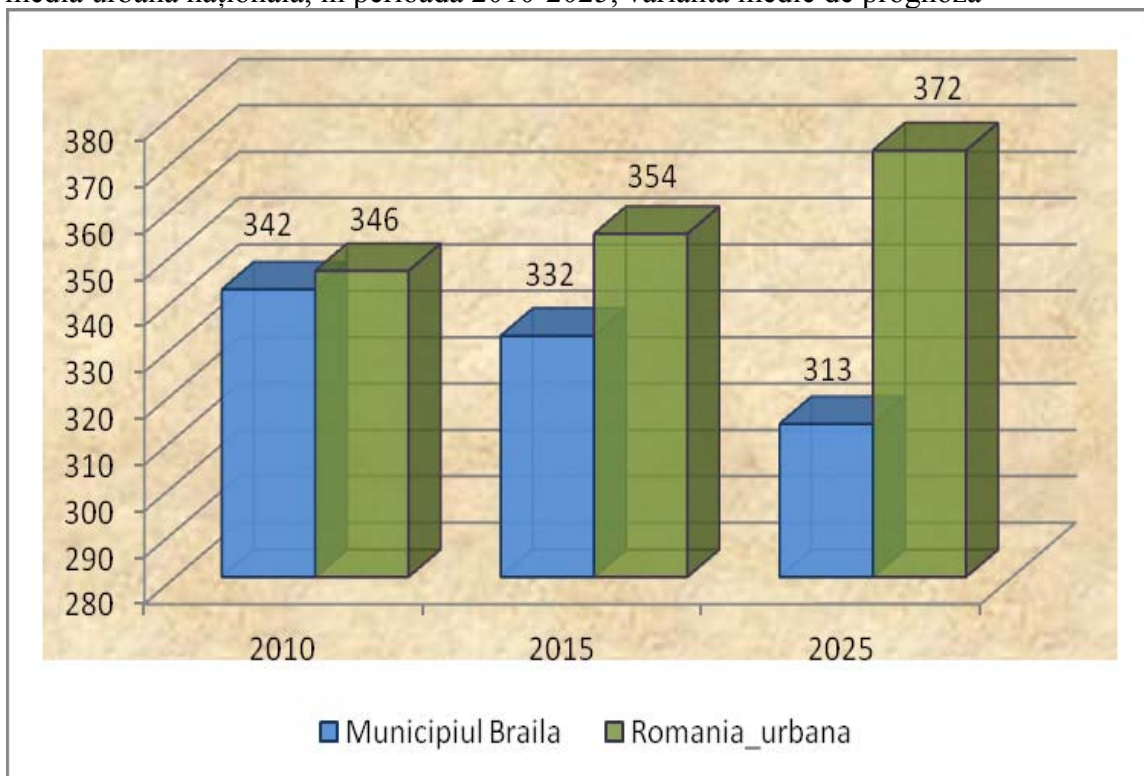
Populație	2010		2025		Evoluție 2010 - 2025	
	cifre absolute	%	cifre absolute	%	cifre absolute	%
totală, din care:	210245	100	173765	100	-36480	-17,4
0-14 ani	24808	11,8	11382	11,3	-13426	-54,0
15-64 ani	156633	74,5	132322	68,8	-24311	-15,5
65 ani și peste	28804	13,7	30061	19,9	+1257	4,5

Sursa primară a datelor: INS, Proiectarea populației României până în anul 2025, date prelucrate

Raportat la populația din 2010, numărul de locuitori se va diminua cu aproximativ 17 procente, iar pierderea populație tinere este estimată la 54 procente, dacă se menține ritmul anual de scădere al exponenților acestei categorii de populație din ultimii 10 ani (vezi tabelul de mai sus). Populația de 65 ani și peste va înregistra o creștere procentuală (ca pondere în populația totală) de 3,6% și o creștere în cifre absolute de aproximativ 1250 persoane, în perioada 2010 – 2025, ceea ce va determina o cerere crescută de servicii sociale, atât ca spații cu destinație specifică, dar și ca resursă umană calificată pentru satisfacerea nevoilor de îngrijire, mai ales a persoanelor vârstnice cu boli cronice.

Raportul de dependență după vârstă, care ne arată sarcina socială pe care o suportă segmentul populației adulte al unei zone, va cunoaște în municipiul Brăila o evoluție descendentă, contrar tendinței manifestate la nivel național. Până în anul 2025 valoarea acestuia va scade de la 342‰ în 2010, la 313‰, ceea ce înseamnă că 1000 de persoane în vârstă de muncă vor susține 313 persoane inactive. La nivel național, valoarea preconizată a acestuia este de 372‰, deci sarcina socială a populației în vârstă de muncă din zona studiată va fi mai mică decât cea pe care o va suporta populația urbană a țării din aceeași categorie.

Figura 4. Evoluția raportului de dependență după vârstă în Municipiul Brăila comparativ cu media urbană națională, în perioada 2010-2025, varianta medie de prognoză

Sursa primară a datelor: INS, Proiectarea populației României până în anul 2025, date prelucrate

Analizele realizate surprind o serie de fenomene demografice negative care vor afecta evoluția populației municipiului în perioada proiectată, cele mai importante dintre acestea fiind: scăderea populației la nivelul întregului municipiu, scăderea populației tinere și accentuarea procesului de îmbătrânire demografică. Având în vedere prognoza populației municipiului Brăila, în lipsa unor politici adecvate, este de așteptat ca degradarea factorilor demografici să se accentueze în următorii ani.

Obiective de dezvoltare și priorități de intervenție

Strategia privind evoluția populației pe ansamblu a teritoriului analizat trebuie să aibă în vedere în primul rând accentuarea procesului de depopulare și degradarea factorilor demografici. Plecând de la obiectivele generale și specifice formulate pentru domeniul resurselor umane în cadrul planurilor și strategiilor naționale și regionale precum ***Programul Operațional Sectorial – Dezvoltarea Resurselor Umane, Strategia de Dezvoltare Regională a Regiunii de Dezvoltare Sud Est pentru perioada 2007-2013 și Strategia de Dezvoltare a Municipiului Brăila 2008-2013*** se poate formula următorul obiectiv general privind dezvoltarea resurselor umane:

Îmbunătățirea condițiilor de viață ale populației prin dezvoltarea resurselor umane și prin creșterea competitivității și atractivității municipiului

Obiective specifice

1. Minimizarea efectelor negative generate de fenomenele socio-demografice (îmbătrânirea demografică, reducerea efectivelor de populație tânără)

Priorități de intervenție și măsuri propuse

Analizele socio-demografice privind populația municipiului Brăila surprind o serie de fenomene demografice negative – îmbătrânire demografică, reducerea efectivelor de populație tânără prin natalitate redusă și pe baza emigrației și scăderea populației întregii zone. Aceste fenomene afectează atât potențialul demografic al județului cât și evoluția viitoare a pieței forței de muncă. Reducerea efectivelor de populație tânără poate avea consecințe economice negative prin deficitul de forță de muncă pe care îl creează și “presiunea socială”, exercitată asupra populației ocupate. Redresarea situației demografice poate fi realizată printr-o politică care să stimuleze în primul rând creșterea natalității prin sporirea atractivității localității. Dincolo de aceasta, pe termen scurt, trebuie identificate

soluții pentru a compensa deficitul de forță de muncă cu care se confruntă în prezent anumite domenii de activitate (ex. construcții, confecții, turism) ca urmare a emigrației populației tinere în afara țării.

Priorități de intervenție:

- diversificarea ofertei de servicii și a facilităților adresate populației tinere;
- creșterea mobilității forței de muncă;
- compensarea deficitului de forță de muncă în domenii care se confruntă cu această problemă.

Principalele măsuri propuse pentru atingerea obiectivului:

- diversificarea ofertei de servicii oferite familiilor cu copii – înființarea de noi creșe, grădinițe cu orar prelungit, dezvoltarea unor servicii tip babysitting
- identificarea domeniilor economice în care există deficit de forță de muncă și orientarea ofertei educaționale spre aceste domenii
- atragerea populației pensionate în desfășurarea activităților economice după intrarea legală în inactivitate
- dezvoltarea unor programe de formare profesională în domenii confruntate cu deficit de forță de muncă
- crearea de locuințe sociale pentru familiile tinere

2. Crearea condițiilor pentru o piață a muncii flexibilă și incluzivă, în care oferta de muncă să fie capabilă a se adapta permanent condițiilor economice

Priorități de intervenție:

- crearea de noi locuri de muncă;
- creșterea capacității resurselor umane de a răspunde nevoilor pieței forței de muncă;
- corelarea ofertei sistemului educațional și de formare profesională cu cerințele pieței muncii;
- promovarea programelor de perfecționare continuă și a celor de informare, orientare și consiliere a forței de muncă;
- implicarea agenților economici în programe de inserție a absolvenților pe piața muncii

Principalele măsuri propuse pentru atingerea obiectivului:

- dezvoltarea mediului investițional prin crearea unor centre de pregătire și consultanță în domeniul afacerilor
- suport pentru înființarea de noi IMM-uri și dezvoltarea spiritului antreprenorial
- aplicarea instruirii profesionale către domenii cu potențial ridicat de dezvoltare
- crearea unor servicii integrate de informare, orientare și consiliere a forței de muncă și asigurarea accesului la aceste servicii

- dezvoltarea ofertei de învățământ vocațional, profesional și tehnic în raport cu evoluția și exigențele pieței muncii
- înființarea unor centre de orientare și consiliere profesională destinate elevilor / studenților din anii terminali și proaspăt absolvenților
- dezvoltarea unor parteneriate între unitățile de învățământ și mediul economic care să faciliteze inserția proaspăt absolvenților pe piața muncii
- implementarea unui sistem de monitorizare a inserției absolvenților pe piața muncii
- dezvoltarea unor programe educaționale de alfabetizare și de tip “a doua șansă” la învățământul liceal, postliceal (postliceal, profesional și tehnic).

3. Dezvoltarea serviciilor sociale și de sănătate

Priorități de intervenție:

- reabilitarea și modernizarea infrastructurii pentru servicii de sănătate – spitale, centre de sănătate;
- îmbunătățirea accesului la servicii medicale a tuturor categoriilor sociale;
- creșterea calitativă și diversificarea serviciilor sociale, atât în sectorul public, cât și în sectorul privat

Principalele măsuri propuse pentru atingerea obiectivului:

- reabilitarea și modernizarea clădirilor ce adăpostesc spitale și a centrelor de sănătate
- asigurarea accesului la servicii medicale primare (medicină de familie) prin atragerea de medici generaliști
- dotarea cu echipamente medicale moderne a centrelor de sănătate și a spitalelor
- construirea, reabilitarea, modernizarea, restaurarea clădirilor pentru servicii sociale multifuncționale și rezidențiale și dotarea acestora cu echipamente
- dezvoltarea serviciilor sociale oferite persoanelor vârstnice

4. Dezvoltarea și reabilitarea infrastructurii pentru educație

Priorități de intervenție:

- dezvoltarea sectorului educației prin îmbunătățirea infrastructurii și a dotărilor;
- monitorizarea stării clădirilor unităților de învățământ

Principalele măsuri propuse pentru atingerea obiectivului:

- reabilitarea și modernizarea școlilor, grădinițelor și a campusurilor școlare / universitare
- dotarea laboratoarelor și unităților școlare cu echipamente moderne
- asigurarea spațiilor de cazare pentru elevii proveniți din alte localități, ce studiază în municipiu, în învățământul liceal/profesional/universitar

CAPITOLUL 2. Analiza activităților economice

Diagnostic

Municipiul Brăila polarizează majoritatea rezultatelor obținute în economia județului din care face parte. Analiza indicatorilor ce descriu activitatea economică în perioada recentă evidențiază această poziție dominantă a municipiului Brăila. În valori absolute, cifra de afaceri a orașului reprezenta în anul 2005 83,3% din cifra de afaceri a județului, iar în 2009 aceasta se situa undeva la cca. 81 de procente. Aceeași situație caracterizează și indicatorul populație salariată, municipiul Brăila „oferind” locuri de muncă pentru 87,8% din populația salariată a județului în anul 2005 și pentru 86% în anul 2009.

Este evidentă luând în calcul datele existente o dependență a economiei județului precum și a celorlalte comunități locale, de cea a municipiului reședință de județ. Presiunea asupra spațiului urban Brăila devine astfel importantă în condițiile în care fluxurile funcționale cu teritoriile limitrofe sunt intense – schimburi comerciale, navetism, aprovizionare, desfacere etc. În acest context dezvoltarea economică trebuie să țină cont de asigurarea unei dezvoltări urbane durabile și echilibrate în teritoriu.

Analiza principalelor activități economice ale municipiului Brăila relevă un mediu economic în dezvoltare, „frânat” însă într-o oarecare măsură de efectele perioadei de recesiune economică, dar care încearcă prin măsuri de restructurare să-și eficientizeze munca și procesele de producție.

Evoluția economică a municipiului Brăila se bazează pe o îndelungată tradiție a activităților industriale și a celor comerciale, domenii ce se află de altfel în strânsă legătură în condițiile în care o mare parte din unitățile economice de profil comercial intermediază schimburi cu diverse produse ale industriei locale precum mobilă, material lemnos, textile, mașini și echipamente, materiale de construcții, combustibili, deșeuri, aparate electrice etc.

Fluxurile economice existente între comerț și industrie sunt benefice și creatoare de valoare adăugată o realitate notabilă în condițiile în care veniturile din industrie și comerț contribuie cel mai mult la bunăstarea urbei, cele două domenii aflându-se într-o relație de echivalență și interrelaționare de tip cluster. De altfel, contribuție celor două domenii economice la formarea rezultatelor din economia locală este aproximativ egală pentru perioadele analizate situându-se în jurul valorii de cca 38% în cifra de afaceri totală.

Acest tip de relație s-a format în timp printr-o practică economică bine cunoscută de ambele părți, dar în cadrul căreia activitățile comerciale se dovedesc mai flexibile și mai

adaptabile perioadei de recesiune, în timp ce industria s-a pliat mai greoi și cu costuri sociale importante. Astfel, după cum s-a constatat în analiza situației economice existente, activitățile comerciale s-au dezvoltat în continuare chiar dacă au trecut printr-o perioadă de recesiune, în timp ce industria a trebuit să ia decizii ce au avut ca finalitate restructurarea profundă a domeniului, restructurare în urma căreia s-au pierdut 3602 locuri de muncă.

Industria reprezintă ramura economică cea mai afectată de perioada de recesiune, situație ce se reflectă clar în profitul net negativ obținut în anul 2009. Cea mai afectată activitate industrială este cea din domeniul textil în care se pierd în perioada 2005-2009 3943 de locuri de muncă. Într-o situație asemănătoare se află și industria hârtiei care prin închiderea Combinatului de celuloză și hârtie a disponibilizat aproape 900 de salariați. Cu toate acestea creșterea indicatorului cifra de afaceri cumulat cu scăderea numărului de salariați și creșterea productivității muncii, poate determina ca pe termen mediu să se revină la o situație de profitabilitate. Acest lucru depinde însă și de cererea de pe piața a produselor industriale, de potențialul de creștere a valorii adăugate a acestor produse, precum și de puterea de adaptabilitate și previzionare la cerințele pieței.

Relația dintre industrie și comerț și nu numai, este completată de cea cu serviciile de transport, activitate dominată de firme ce prestează servicii de tipul transportului rutier de mărfuri. Din păcate transportul fluvial nu este la fel de bine dezvoltat, deși costurile unui astfel de transport sunt mai reduse, însă destinația mărfurilor și lipsa investițiilor nu a permis probabil dezvoltarea mai amplă a acestui tip de serviciu.

O parte importantă a economiei brăilene o reprezintă și domeniul construcțiilor, domeniu aflat în plină expansiune ce atrage cca. 10-11% din forța de muncă locală și creează un număr important de noi locuri de muncă. Astfel, construcțiile înregistrează cea mai importantă creștere a profitabilității și a cifrei de afaceri și generează 946 de noi locuri de muncă în perioada analizată. Se remarcă în acest sens un trend deosebit de bun al activităților de construcții, contrar situației de la nivel național, unde s-a înregistrat o contracție severă a domeniului. Activarea sectorului construcțiilor s-a întâmplat ca efect al creșterii cererii din domeniul comercial și cel al serviciilor, creștere datorată dinamicii lor deosebite în ultimii ani. De altfel, serviciile sunt cele care creează cel mai mare număr de noi locuri de muncă reușind alături de comerț și construcții să absoarbă soldul negativ al forța de muncă rezultată în urma restructurării industriei. Se constată o dezvoltare într-un ritm accelera a serviciilor specializate, profesionale cum sunt cele din domeniul consultanței manageriale dar și

serviciile din domeniul comunicației și informațiilor. Totuși acest tip de servicii au încă o pondere destul de mică în raport cu valorile totale ale indicatorilor analizați.

Agricultura oferă economiei locale un avantaj competitiv important în condițiile în care pretabilitatea terenurilor la diferite tipuri de culturi este foarte bună. Totodată, principal prin productivitatea muncii care se situează la cea mai înaltă cotă între toate ramurile economice ale municipiului Brăila. Pe de altă parte cererea pentru produse agricole este constantă și în continuă creștere atât pe piața locală, cât și pentru export, iar potențialul terenurilor agricole din județ este propice obținerii unor producții importante de cereale, plante tehnice și legume.

Activitățile comerciale și industriale diversificate și cu tradiție în municipiul Brăila, precum, și poziționarea în apropierea căilor navigabile ce aduc oportunitatea practicării unor costuri de transport reduse, însumează un cumul de condiții prielnice pentru dezvoltarea unor clustere având ca obiect central produsele agricole.

Se poate concluziona astfel, că agricultura poate fi considerată un avantaj competitiv al municipiului Brăila cu perspective bune de dezvoltare pe termen lung, ceea ce presupune a se avea în vedere și asigurarea unei dezvoltări a funcțiilor urbane care să țină cont de acest fapt.

O particularitate a Brăilei este faptul că orașul concentrează cea mai mare parte a activităților economice de la nivel de județ fapt ce creează o presiune deosebită asupra spațiului urban în ceea ce privește intensitatea schimburilor și asigurarea locațiilor necesare desfășurării acestor activități. În acest context dezvoltarea economică **trebuie** să țină cont de asigurarea unei dezvoltări urbane durabile și echilibrate.

Analiza SWOT

Elaborarea unei analize de tip SWOT pentru diagnosticarea situației economice prezente a municipiului Brăila permite identificarea priorităților de acțiune ulterioară și stabilirea obiectivului general, a celor specifice, precum și a măsurilor corespunzătoare realizării acestor obiective.

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none">- tradiție în activitățile industriale și comerciale;- branduri de produse locale cunoscute și apreciate pe piața (industria textilă,	<ul style="list-style-type: none">- dependența unei mari părți a salariaților din municipiu de activitățile industriale, în principal de industria textilă și cea constructoare

<p>industria constructoare de mașini);</p> <ul style="list-style-type: none"> - profitabilitate ridicată a industriei alimentare; - expansiunea ramurii construcțiilor chiar și în condițiile scăderii la nivel național a sectorului; - activități comerciale puternic diversificate și specializate; - dezvoltarea importantă a serviciilor, mai ales a celor de informații și comunicații, dar și a serviciilor financiare, profesionale și administrative a căror cifră de afaceri și profitabilitate cunosc un ritm accelerat de creștere. 	<p>de mașini;</p> <ul style="list-style-type: none"> - vulnerabilitatea industriei textile la fluctuațiile economice; - scăderea drastică a numărului de salariați din industria textilă; - neexploatarea optimă a resurselor agricole; - slabă atractivitate a economiei orașului pentru investitorii străini având în vedere ponderea mică a firmelor cu capital străin în totalul firmelor brăilene - dispariția activităților de acvacultură și inexistența celor de piscicultură prin care se pot exploata resursele piscicole din zonă;
<p>Oportunități</p>	<p>Amenințări</p>
<ul style="list-style-type: none"> - acces la finanțare pentru firme prin Programul Operațional Sectorial – Creșterea competitivității economice; - acces la finanțare prin Programul Operațional Regional 2007-2013 în cadrul proiectul „Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere” - facilitățile oferite întreprinzătorilor în cadrul Zonei Libere Brăila; - transport mai ieftin și mai facil pentru mărfuri datorată localizării riverane Dunării a municipiului; - existența unor practici comerciale cu tradiție îndelungată; 	<ul style="list-style-type: none"> - presiunea datorată concentrării excesive a economiei județului la nivelul municipiului Brăila; - dependența a aproximativ 50% din salariații municipiului de industrie și în principal de industria textilă; - lipsa de informare privind posibilitățile de accesare de fonduri nerambursabile destinate dezvoltării economice; - fluctuațiile economice interne și internaționale - lipsa de inițiativă în crearea de noi firme; - un sistem birocratic cu proceduri lente

- localizarea oraşului într-o zonă cu important potențial agricol;	și descurajante pentru întreprinzători;
--	---

Obiective de dezvoltare și propuneri de măsuri

Obiectivul general necesar unei dezvoltări urbane echilibrate a municipiului Brăila și care să susțină tipul de abordare strategică este **creșterea competitivității municipiului în contextul economiei regionale și naționale** în concordanță cu structura spațială urbană și ținând cont totodată de nivelul suprateritorial.

În acest sens, în conturarea strategiei vizând dezvoltarea economică teritorială s-a ținut cont de documentele directoare deja existente și anume: Strategia de dezvoltare a municipiului Brăila 2008-2013, Strategia de dezvoltare a municipiului Brăila 2010-2015, Planul de amenajare a teritoriului județean Brăila, Strategia de dezvoltare a județului Brăila 2010-2015, Planul național de dezvoltare, Strategia națională pentru dezvoltare durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030, Strategia de dezvoltare economică pe termen mediu, Strategia Europa 2020. Susținerii realizării viziunii dezvoltării economice urbane a municipiului Brăila presupun urmărirea câtorva **obiective specifice** și anume:

- *conturarea avantajelor competitive locale prin măsuri de:*
 - ✓ identificarea acelei oferte de produse și servicii ce pot fi transformate în avantaje competitive - a piețelor de desfacere și a clienților care să conducă la un optim al eficienței în utilizarea resurselor umane, financiare și naturale și la maximizarea profitului în condițiile unei economii durabile și a respectării spațiului și funcțiilor urbane existente;
 - ✓ promovarea avantajelor competitive locale în scopul atragerii de investiții interne sau externe în cadrul unor campanii de marketing realizate prin intermediul serviciilor publice de specialitate și prin parteneriate cu mediul de afaceri;
- *restructurarea activităților industriale la nivelul cererii de piață prin măsuri de:*
 - ✓ reorganizare a întreprinderilor neprofitabile;
 - ✓ corelarea ofertei de produse cu cererea de pe piață;

- ✓ optimizarea managementului strategic¹ la nivel de organizații și a procesului managerial în întreprinderile industriale.
- *modernizarea treptată a macrostructurii economiei locale pentru a corespunde cerințelor sociale și de mediu prin **măsuri** de:*
 - ✓ eficientizare a proceselor de producție prin introducerea de echipamente și tehnici inovative;
 - ✓ creșterea valorii adăugate a produselor obținute în economia locală pe baza creșterii productivității muncii;
 - ✓ utilizarea unor tehnologii nepoluante;
 - ✓ acordarea de facilități firmelor ce utilizează surse de energii alternative și materiale reciclate;
 - ✓ încurajarea diversificării activităților economice prin acordarea de consultanță privitoare la înființarea de firme și eventuale piețe de desfacere din partea structurilor specializate ale autorităților locale și centrale,
 - ✓ găsierea de soluții pentru reutilizarea activelor economice abandonate;
- *sprijinirea mediului de afaceri local prin următoarele **măsuri**:*
 - ✓ scutirea de anumite taxe și impozite locale în cazul firmelor nou-înființate pentru o anumită perioadă de timp;
 - ✓ formarea de parteneriate public – privat în scopul furnizării de servicii publice cu caracter comercial și edilitar;
 - ✓ înființarea de incubatoare de afaceri destinate serviciilor profesionale și a celor din domeniul comunicațiilor și informației;
 - ✓ organizarea de târguri multianuale pentru promovarea produselor locale, precum și facilitarea participării micilor întreprinzători locali la târguri naționale și internaționale destinate promovării diferitelor produse;

¹ Management strategic – un set de decizii și acțiuni concretizate în formularea și implementarea de planuri proiectate pentru a realiza obiectivele firmei – Nicolescu O, Verboncu I, 1999, Management, Bucuresti, Ed. Economica

CAPITOLUL 3. Analiza sectorului de locuire si a pietei imobiliare

Diagnostic

Caracteristicile fondului de locuințe

Principalele caracteristici ale Fondul de locuințe a orașului Brăila sunt:

- vechime mare și stare fizică precară
- lipsa locuințelor sociale în regim de închiriere
- 372 locuințe la 1000 de locuitori în anul 2009
- dotarea cu utilități a locuințelor este satisfăcătoare

Propuneri pentru îmbunătățirea situației fondului de locuințe:

- Mărirea fondului de locuințe sociale pentru chiriașii evacuați din casele naționalizate, tineri și persoanele cu probleme sociale;
- Realizarea unui plan de reparații capitale reabilitări termice și consolidarea clădirilor de locuit;
- Realizarea de programe și proiecte pentru reabilitarea clădirilor din situl istoric pentru sporirea acestui potențial ci și pentru asigurarea condițiilor de viață și locuire corespunzătoare și de calitate.

Caracteristicile pieței imobiliare

Eficiența unei piețe este bazată pe ipotezele privind comportamentul cumpărătorilor și a vânzătorilor și pe caracteristicile produselor tranzactionate. În ceea ce privește evoluția piețelor imobiliare este dificil a se previziona comportamentul actorilor la nivel local.

După o prăbușire accentuată piața imobiliară se află în blocaj. Deși în scădere dramatică prețurile de ofertă sunt încă la valori foarte mari, fără ca să fie neapărat justificate de poziția în cadrul localității sau de confortul pe care îl oferă.

O altă caracteristică a mișcării pieței imobiliare este dată de timpul îndelungat pe care o ofertă îl parcurge de la data scoaterii ei pe piață până la momentul realizării tranzacției și de procentul mai mare de 25% de negociere a prețului final;

O dificultate o aduce și caracterul informațiilor despre imobilele scoase spre ofertă: informații puține, incomplete și de multe ori inexacte asupra caracteristicilor fizice și de confort a locuințelor scoase la vânzare. Prețurile sunt relativ uniforme la nivel local și prezintă pe perioadă scurtă o relativă stabilitate. Piața imobiliară este un segment economic

care se autoreglementsază. Nivelul necesarului de locuințe este mare, dar piața imobiliară trece printr-o perioadă de așteptare precaută.

Analiza SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> - fond construit cu o mare diversitate istorică și tipologică - existența unor clădiri de locuit cu valoare estetică și patrimonială - majoritatea clădirilor de locuit au acces la utilitățile de bază - trend ascendent în ultimii ani, în sporirea numărului de locuințe - scăderea prețurilor de piață a locuințelor - trend ascendent al lungimii totale a rețelei simple de distribuție a apei potabile și canalizare 	<ul style="list-style-type: none"> - fond de locuințe vechi - stare de degradare mare la clădirile vechi - insuficiența locuințelor sociale în regim de închiriere - clădiri de tip blocuri, cu pierderi mari de energie termică - vechimea infrastructurii edilitare - numărul insuficient de locuințe construite prin ANL față de numărul cererilor
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> - acces la finanțare prin programe naționale de reabilitare termică a clădirilor de locuit - posibilitatea accesării de fonduri prin programe de construire de locuințe prin ANL - posibilitatea accesării de fonduri pentru reabilitarea și extinderea infrastructurii edilitare - scăderea prețului la materialele de construcție - aspirațiile populației la condiții de locuire mai bune 	<ul style="list-style-type: none"> - criza economică ce afectează veniturile populației și implicit condițiile de locuit - înăsprirea condițiilor de creditare - creșterea prețurilor la energie și apă - riscul blocajului pieței imobiliare datorită refuzului proprietarilor de a perfecta tranzacții la prețuri mai mici decât cele de achiziție inițială sau de construcție - lipsa unor montaje financiare atrăgătoare și a unor facilități fiscale precum și a subvențiilor nonfiscale

Locuirea la standarde moderne și stimularea pieței imobiliare

Principalul obiectiv al sectorului locuirii vizează **Asigurarea condițiilor de locuire la standarde moderne pentru populația întregului municipiu**

Pentru atingerea acestui obiectiv, în vederea asigurării unui confort corespunzător al locuirii se impun câteva priorități de intervenție, și anume:

- acțiuni de extindere controlată a fondului de locuințe, acolo unde există presiuni asupra terenurilor prin extinderea intravilanelor
- dezvoltarea fondului de locuințe trebuie să aibă în vedere atingerea parametrilor de confort cu privire la dimensiunile suprafeței locuibile, echipare cu instalații de apă, canalizare și încălzire, realizarea confortului termic, a siguranței și exigențelor de ordin estetic
- reabilitarea/realizarea dotărilor conexe locuirii în zonele cu locuințe
- promovarea unor modele de construire tradiționale în construcția și reabilitarea locuințelor din localitățile rurale, îndeosebi a celor cu valențe turistice.

Cum se poate stimula piața?

În cea mai mare măsură redresarea pieței imobiliare poate fi efectuată prin instrumente și programe de natură financiară, organizate la nivelul autorităților naționale.

Programele ar trebui concentrate pe persoanele care își cumpără pentru prima dată o casă precum și pe familiile care riscă să-și piardă casele deoarece nu pot achita ratele la creditele imobiliare.

Din analizele făcute în ultima perioadă de timp de către analiștii imobiliari precum și din lecțiile preluate din politicile de redresare a pieței imobiliare ale țărilor din UE, se desprind câteva măsuri specifice necesare pentru deblocarea pieței imobiliare:

- reluarea creditării, de către bănci,
- recâștigarea încrederii clienților în piața imobiliară,
- creșterea ratingului de țară, la cel puțin nivelul A, (potrivit lui Eduard Uzunov - directorul general al companiei de real estate Regatta.)
- măsuri fiscale; scutirea de la plata impozitului pe profit. (Ex. Franța, Germania, Marea Britanie și Spania, țări cu populație numeroasă și economii solide, dar și țări cu economii mai puțin mature, care au devenit membre UE relativ recent, cum e cazul Cehiei și al Poloniei, se numără printre statele care au adoptat asemenea măsuri).

- fonduri de garantare ipotecară ce susțin persoanele care au probleme în a-și plăti creditele ipotecare. Polonia, Ungaria, Slovenia și Marea Britanie au lansat astfel de fonduri în 2009, în cadrul unui pachet de măsuri anticriză
- măsuri care afectează direct prețul proprietăților, de exemplu reducerea sau scutirea de la plata TVA
- subvenții nonfiscale pentru anumite categorii de cumpărători (Ex. Cei ce cumpără prima dată o casă)
- reducerea costurilor adiacente tranzacțiilor imobiliare (taxe, comisioane etc)
- relansarea vânzărilor pe segmentul rezidențial se va face în momentul când cumpărătorii vor simți că s-a ajuns cel mai scăzut preț posibil practicat. Potrivit spuselor d-lui Radu Zilișteanu, consultant și fost purtător al Asociației Române a Agențiilor Imobiliare (ARAI) un nivel la care persoanele fizice vor începe, din nou, să cumpere locuințe, va fi între 700 - 1.000 de euro pe metru pătrat.

CAPITOLUL 4. Rolul și importanța turismului în economia municipiului

Diagnostic

Din analiza cantitativă și calitativă a resurselor turistice la nivelul Municipiului Brăila, rezultă anumite priorități de valorificare a potențialului turistic și a diferitelor forme de turism care se pot revitaliza, promova și dezvolta durabil pe termen mediu și lung.

Teritoriul municipiului Brăila prezintă elemente geografice reprezentative pe seama cărora se poate fundamenta dezvoltarea unui turism durabil, deși nu beneficiază de forme de relief spectaculoase. Aceste elemente sunt fluviul Dunărea, principala resursă turistică cu potențial ridicat de diversificare a formelor de turism, lacurile de câmpie și de luncă și fondul piscicol aferent, resursele hidrominereale cu calități terapeutice dovedite, ariile protejate învecinate - dintre care Parcul Natural Balta Mică a Brăilei joacă un rol important.

Potențialul turistic natural și cultural al județului Brăila este foarte ridicat, având posibilitatea practicării unor forme variate de turism: odihnă și recreere, turism balnear,

turism cultural, turism de afaceri, turism de evenimente, vânătoare și pescuit sportiv. Resursele naturale și culturale întâlnite pe plan teritorial pot favoriza dezvoltarea turismului prin valorificarea durabilă a acestora.

Infrastructura de cazare este slab dezvoltată la nivelul municipiului, dispunând de un număr redus de locuri de cazare, acest fapt constituind o disfuncționalitate majoră pe plan local. Nivelul insuficient de modernizare a bazei de cazare ce se caracterizează prin grad redus de confort și calitatea slabă a serviciilor, dar și indicele scăzut de valorificare a capacității de cazare constituie, de asemenea, principalele probleme ale activității turistice.

Structura capacităților de cazare este axată preponderent pe hoteluri, fiind deficitară în privința posibilităților de cazare. Structurile de agrement sunt insuficient dezvoltate și diversificate.

O atenție sporită trebuie acordată restaurării și conservării clădirilor de patrimoniu și evaluarea stadiului de deteriorare a monumentelor culturale și arhitectonice de pe teritoriul municipiului Brăila. Este necesară accesarea fondurilor locale, naționale și europene pentru valorificarea eficientă și durabilă a acestor vestigii.

Având în vedere promovarea insuficientă a valorilor turistice și insuficienta valorificare a resurselor existente, o soluție viabilă o constituie creșterea atractivității turistice

a județului printr-o strategie adecvată de marketing turistic care presupune o promovare eficientă ce va consta în: centre de promovare și informare turistică, electronică, materiale promoționale, produse turistice complexe și atractive care să ia în considerare și posibilitățile de cooperare interjudețeană.

Analiza SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
Imaginea turistică a municipiului Brăila se definește prin prezența unor puncte de	- lipsa semnalizării turistice (panourile de informare turistică a municipiului

<p>atracție cu valoare de unicat în România:</p> <ul style="list-style-type: none"> - teatrul „Maria Filotti”, lăcaș de cultură arhitectural inclus în patrimoniul UNESCO - fluviul și Faleza Dunării - hrubele Brăilei, unice în România prin lungimea și rețeaua în care au fost construite încă de pe vremea ocupației Imperiului Otoman și care ar putea fi valorificate în prezent pentru construirea unor crame sau restaurante cu specific - stațiunea Lacu Sărat Brăila și Mănăstirea „Sfântul Pantelimon” construită în întregime din lemn în stil maramureșean, unică în zonă - bisericile declarate monumente arhitecturale: „Buna Vestire” (Biserica Greacă) una dintre puținele biserici ortodoxe construită în stil gotic și având alura unei catedrale; Biserica „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril” – singura biserică ortodoxă fără turlă, construită pe scheletul unei foste moschei turcești; Catedrala „Sfântul Nicolae” care poartă hramul Sfântului declarat ocrotitorul Brăilei 	<p>cu harta turistica a municipiului Brăila sunt învechite, întrucât clădirile care adăposteau unele obiective turistice au fost retrocedate, nealocându-se un spațiu corespunzător pentru reînființarea lor</p> <p>Ex: Casa Memorială „Emilia Dumitrescu”, Casa Memorială „Anton Dumitriu”, Casa Memorială „Ion și Vasile Bancilă”)</p> <ul style="list-style-type: none"> - lipsa magazinelor de suveniruri (vederi din municipiul Brăila, hărți, ghiduri, pliante, precum și alte obiecte de artizanat cu specific local) - insuficienta oferta de agrement; - lipsa unui centru de informare și documentare turistica; - insuficienta dotare a hotelurilor din municipiul Brăila și a amenajărilor de trei stele în interiorul acestora; - lipsa de modernizare a Hotelului „Traian” ca punct de referință în turismul brăilean; - sistem de iluminat insuficient pentru clădirile de importanță arhitecturală deosebită (Teatrul „Maria Filotti”, Sediul B.R.D din Piața Traian , fântâna și Ceasul din Piața Traian, Post Bank, Muzeul de Istorie); - lipsa unei hărți tematice cu orarul de vizitare a obiectivelor de importanță turistică
--	---

Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> - înființarea unor gospodării agroturistice în zona periurbană a municipiului Braila, care să se adreseze potențialilor turiști veniți să viziteze obiectivele turistice - existenta mai multor forme de turism practicate la nivelul municipiului Brăila: <ul style="list-style-type: none"> ▪ turismul balneoterapeutic; ▪ turismul de agrement; ▪ turismul de afaceri și de tranzit; ▪ turismul cultural-istoric; ▪ turismul de vânătoare și pescuit - înființarea unor gospodării agroturistice în zona periurbană a municipiului Braila, care să se adreseze potențialilor turiști - practicarea unor noi tipuri de turism: agro și ecoturism, pentru explorare și fotografii pe Dunăre - extinderea și modernizarea structurilor turistice din stațiunea Lacu Sărat Brăila, în scopul atragerii unui număr sporit de turiști atât din țară cât și din străinătate - posibilitatea inițierii unor programe de mini-croaziere pe Dunăre pe bratele vechi ale Dunării, Insula Mică a Brăilei, popasul Corotîșca de pe malul drept al Dunării, trasee mai lungi (Brăila-Galați-Tulcea- Delta 	<ul style="list-style-type: none"> - degradarea clădirilor de patrimoniu amplasate pe actuala strada Mihai Eminescu precum și în vechiul centru istoric al municipiului - neinițierea unor programe pentru consolidarea, refacerea și conservarea bisericilor declarate monumente: Biserica „Buna Vestire (Biserica Greacă)”, Biserica „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril”, Catedrala „Sfântul Nicolae” din municipiul Brăila, Biserica Bulgara; - lipsa interesului factorilor decizionali în ce privește întreținerea și punerea în valoare a monumentelor cu caracter istoric

<p>Dunării) cu nave de croazieră, în cadrul unor excursii de câteva zile.</p> <ul style="list-style-type: none"> - plaja de pe malul stâng al Dunării („Plaja Lipovenească”) - introducerea Muzeului Brăilei în traseele de vizitare a municipiului Brăila - introducerea în circuitul turistic a caselor memoriale din municipiul Brăila: Casa Memorială „Panait Istrati”, „D.P. Perpessicius”, „Petre Ștefănescu Goangă”, „Ana Aslan”, Centrul Memorial „Nae Ionescu, Vasile Băncilă și Anton Dumitriu”; - cuprinderea în circuitele turistice a bisericilor declarate monumente - posibilitatea valorificării turistice a rețelei de hrube, unice în România, aflate în fosta Cetate a Brăilei, unde se află acum Grădina Publică și Centrul Vechi al orașului 	
--	--

Priorități și măsuri pentru dezvoltarea turismului în municipiul Brăila

<p>1. Dezvoltarea turismului prin valorificarea durabilă a potențialului turistic natural și cultural</p>	<p>Valorificarea optimă a resurselor turistice în contextul protejării acestora și a mediului în conformitate cu principiile dezvoltării durabile, prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - promovarea și dezvoltarea activităților turistice ce se pot desfășura pe Dunăre, prin dezvoltarea și valorificarea eficientă și durabilă a acestei resurse; - modernizarea și dezvoltarea amenajărilor și structurilor turistice existente (Stațiunea Lacul Sărat); - reamenajarea amenajărilor turistice existente și înființarea altora noi, specifice pentru pescuit (Dunăre, Lacul Blasova – Insula Mică a Brăilei); - dezvoltarea unui turism de weekend controlat care să valorifice eficient și durabil locațiile unde se desfășoară această formă de turism; - promovarea și valorificarea turismului cultural și religios în special în mun. Brăila; - menținerea și dezvoltarea unui climat de afaceri favorabil dezvoltării turismului științific și de afaceri; - crearea condițiilor necesare pentru dezvoltarea ecoturismului durabil; - promovarea și dezvoltarea activităților tradiționale (etnografie și folclor).
	<p>Crearea unor oferte turistice diversificate și competitive pe piața externă și internă, prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea și promovarea ofertei turistice existente în prezent pe plan local; - valorificarea potențialului balneoclimateric prin crearea unor noi oferte turistice în stațiunile balneare și balneoclimaterice propuse a fi înființate (ex: Balta Albă, Grădiștea, Însurăței-Bereștii de Jos, Căineni Băi, Movila Miresii) și includerea lor în circuite turistice alături de obiectivele turistice caracteristice Municipiului Brăila; - restaurarea, conservarea și protejarea sit-urilor și monumentelor istorice pentru valorificarea lor printr-un turism cultural ecologic; - înființarea unui centru de informare turistică în Municipiul Brăila; - înființarea și promovarea unui port turistic pe Dunăre (promovarea turismului de agrement și recreere – ex: croaziere pe Dunăre); - crearea de noi pachete turistice atractive care să stimuleze cererea pentru diversele forme de turism practicate pe plan local (ex: turism balnear, de agrement, de weekend, pe Dunăre, urban, cultural, religios, științific, de afaceri, ecoturism, etc.); - modernizarea infrastructurii turistice și a dotărilor necesare.

Revitalizarea, consolidarea și dezvoltarea unor forme de turism practicate în prezent, exemplu:

turism balnear, balneoclimateric, odihnă și recreere, turism cultural, turism urban, turism de afaceri, turism de congrese și reuniuni, vânătoare și pescuit sportiv, turism religios, ecoturism, turism de weekend, turism științific, turism nautic și de croazieră.

Introducerea și promovarea unor noi forme de turism adecvate condițiilor specifice existente pe teritoriul județului, prin:

- dezvoltarea și promovarea pe plan local a turismului de agrement, spre exemplu:
 - o mun. Brăila – petrecerea timpului liber la următoarele obiective: centrul istoric, instituții de cultură, baze sportive, faleza Dunării, parcul zoo, păduri, grădini de vară, parcuri, cluburi, discoteci, etc;
 - o Dunăre și lacurile dulci – agrement nautic, amenajarea plajelor, pescuit sportiv;
 - o Stațiunea Lacul Sărat – dotări de agrement;

Valorificarea superioară și intensivă a Centrului istoric al municipiului Brăila, acordându-se o atenție specială restaurării și conservării clădirilor de patrimoniu, prin:

- protejarea și respectarea legislației în vigoare cu privire la ansamblurile de locuințe și case individuale a căror valoare culturală și istorică a determinat includerea lor pe Lista monumentelor istorice ex: Muzeul Județean Brăila, Clădirea teatrului „Maria Filotti”, Lăcașurile de cult, Palatul Agriculturii, Ansamblul Piața Traian, și cel din str. Mihai Eminescu, Casa Ana Aslan, Faleza Dunării, Parcul Monument din SV mun. Brăila, etc.
- includerea în circuite turistice naționale sau la nivelul unor areale turistice a obiectivelor culturale reprezentative pentru punerea în valoare a patrimoniului cultural specific zonei geografice.

Dezvoltarea infrastructurii sportive și de agrement în Municipiul Brăila, prin:

- modernizarea bazelor de sport și agrement existente (ex. în mun. Brăila – complexul sportiv și ștrandul);
- amenajarea unor dotări sportive atât în Stațiunea Lacul Sărat cât și în alte locații unde se dezvoltă alte tipuri de turism.

	<p>Amenajarea, echiparea și dezvoltarea zonelor de agrement, mărirea suprafețelor împădurite, în vederea dezvoltării ecoturismului și turismului de weekend, prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - menținerea unui cadru natural atractiv strâns legat de amenajări specifice, în vederea dezvoltării și valorificării unui turism de weekend controlat și durabil; - crearea condițiilor și dotărilor speciale în vederea practicării turismului de weekend;
	<p>Modernizarea infrastructurii generale și cu specific turistic pentru creșterea calității produsului turistic, prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - asigurarea unei accesibilități ridicate spre localitățile de interes turistic prin reabilitarea rețelei de drumuri locale, în special în mediul rural; - creșterea gradului de modernizare și confort a infrastructurii turistice existente; - extinderea bazei de cazare existente și diversificarea dotărilor conexe; <p>Conturarea unor produse turistice specifice, originale, cu puternică amprentă locală, care să individualizeze oferta turistică brăileană ca marcă distinctă, de maxim impact:</p> <ul style="list-style-type: none"> - creșterea interesului turistic pentru stațiunile balneare prin promovarea unor programe complexe care să includă oferte turistice variate; - promovarea unor pachete de oferte turistice integrate; - valorificarea durabilă a Dunării; - organizarea unor trasee culturale tematice (ex: itinerarii religioase, trasee educaționale, trasee prezentând tipologii diferite ale locașurilor de cult, itinerarii de arhitectura tradițională, de arhitectură modernă și contemporană);

	<p>Dezvoltarea unei rețele de obiective culturale, conținând monumente și ansambluri de arhitectură, în scopul gestionării și valorificării în comun a acestora în corelare cu itinerariile turistice</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Traseu turistic Brăila - Mănăstirea Măxineni</i>, circa 30 km, cu condiția restaurării cât mai urgente a monumentului de arhitectură de la Măxineni (mănăstire voievodală sec. XVII, construită de Matei Basarab), aflată în vecinătatea noii mănăstiri Nașterea Sf. Ioan Botezătorul și Sfântul Voievod Ștefan cel Mare; - satul Corbu Vechi (ansamblul de arhitectură tradițională), prin comuna Siliștea; - <i>Traseu turistic Brăila - Baldovinești</i>, intitulat <i>Lumea copilăriei lui Panait Istrati</i>, cu condiția reabilitării Casei Memoriale „Moș Dumitru”, a Căminului Cultural și a cârciumei Moș Anghel din satul Baldovinești (comuna Vădeni). - Traseu turistic numit generic <i>Să nu uităm</i> - între Mun. Brăila și Valea Călmățuiului (fost Rubla), așezarea ridicată de deținuții politici în Bărăgan, ca urmare a arestărilor și deportărilor din vremea instaurării regimului comunist; cu condiția unor amenajări minim și valorificării locuințelor datând de la jumătatea sec. XX din acest sat. <p>Propunerea de noi trasee turistice care să valorifice patrimoniul cultural în relație cu cel natural. Aceste trasee turistice se pot relaționa între ele în funcție de lungimea și direcțiile dorite:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mun. Brăila - c. Traian - c. Movila Miresii - c. Șuțești - c. Grădiștea - c. Racovița - c. Măxineni; - Mun. Brăila - o. Însurăței - Lacu Rezii - c. Berteștii de Jos - c. Stăncuța; - Mun. Brăila - o. Însurăței - c. Ulmu - o. Făurei - c. Jirlău - c. Vișani (Câineni Băi) și varianta prin Dudești spre Balta Tătaru; - Mun. Brăila - c. Măxineni - c. Șuțești - o. Ianca – Însurăței - c. Stăncuța – c. Tufești - c. Gropeni - c. Chiscani (Lacu Sărat) - Brăila; - Mun. Brăila - c. Mărașu și Frecăței cu Lacul Blasova, Popina Blasova, Lacul Zăton și satele pescărești din sudul Insulei Mari a Brăilei.
	<p>Studierea posibilităților de integrare a circuitelor turistice locale/regionale în programe turistice europene (ex: Mănăstirea Măxineni, Mănăstirea din Stațiunea Lacul Sărat, Conacul Orezeanu, etc</p> <p>Promovarea produselor și brandurilor locale</p> <p>Declanșarea unei campanii de promovare a imaginii municipiului Brăila, punându-se accentul pe cele mai valoroase componente ale potențialului său turistic și prin crearea unor evenimente și manifestări noi, de anvergură</p> <p>Revitalizarea, consolidarea și dezvoltarea infrastructurii pentru turism și a capacităților de cazare</p> <p>Accesarea fondurilor europene, naționale (conform POS) și locale pentru revitalizarea turismului brăilean</p>
<p>2. Modernizarea,</p>	<p>Modernizarea și dezvoltarea structurilor de primire prin:</p>

reamenajarea și extinderea structurilor de cazare și alimentație publică	<ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea bazelor de cazare în mod diferențiat în funcție de formele de turism practicate; - identificarea, reabilitarea, amenajarea sau construirea unor noi unități de primire a turiștilor;
3. Asigurarea resursei umane în turism	<p>Pregătirea la nivel superior a personalului calificat pentru activități turistice, în vederea asigurării unor servicii la standarde corespunzătoare cerințelor actuale, prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - perfecționarea personalului și a celor care activează în turism; - dezvoltarea învățământului preuniversitar în acest domeniu de activitate; - organizarea de cursuri de specialitate, de perfecționare și pregătire în management, marketing, gastronomie, comportament, ghizi specializați, legislație, etc.

Priorități:

- *Valorificarea optimă a resurselor turistice în contextul protejării acestora și a mediului în conformitate cu principiile dezvoltării durabile;*
- *Revitalizarea, consolidarea și dezvoltarea infrastructurii pentru turism și a capacităților de cazare;*
- *Crearea unor oferte turistice diversificate și competitive pe piața internă și externă;*
- *Revitalizarea, consolidarea și dezvoltarea unor forme de turism practicate în prezent (odihnă și recreere, turism balnear, turism cultural, turism de afaceri, turism de congrese și reuniuni, vânătoare și pescuit sportiv, turism religios);*
- *Introducerea și promovarea unor noi forme de turism adecvate condițiilor specifice existente pe teritoriul municipiului și al județului în general;*
- *Valorificarea superioară și intensivă a Centrului istoric al municipiului Brăila, acordându-se o atenție specială restaurării și conservării clădirilor de patrimoniu;*

- *Declanșarea unei campanii de promovare a imaginii municipiului Brăila, punându-se accentul pe cele mai valoroase componente ale potențialului său turistic și prin crearea unor evenimente și manifestări noi, de anvergură;*
- *Dezvoltarea infrastructurii sportive și de agrement în municipiul Brăila.*
- *Amenajarea, echiparea și dezvoltarea zonelor de agrement și a pădurilor de agrement în vederea dezvoltării ecoturismului și turismului de weekend;*
- *Modernizarea infrastructurii generale și cu specific turistic pentru creșterea calității produsului turistic;*
- *Conturarea unor produse turistice specifice, originale, cu puternică amprentă locală, care să individualizeze oferta turistică brăileană ca marcă distinctă, de maxim impact;*
- *Accesarea fondurilor europene, naționale (conform POS) și locale pentru revitalizarea turismului brăilean.*

CAPITOLUL 5. Concluzii și direcții de dezvoltare socio-economică

Viziunea dezvoltării socio-economice urbane în municipiul Brăila corespunde realizării unei economii moderne, viabile și competitive în plan regional și național și care oferă locuitorilor săi suficiente locuri de muncă și venituri, astfel încât să se asigure un nivel de trai ce poate fi considerat ca propice evoluției generale a comunității locale.

În acest sens municipiul Brăila se dorește a deveni pe termen mediu și lung un oraș prosper, dinamic, un nod naval comercial important și un mediu de afaceri atractiv atât pentru investitorii interni cât și pentru cei externi. Pol urban cu rol regional, Brăila se va caracteriza prin stabilitate economică, o piață a locurilor de muncă flexibilă și adaptată nevoilor locuitorilor săi, un oraș ce va oferi produse specifice, apreciate de cei ce-l tranzitează, un oraș în care serviciile vor cunoaște o creștere spectaculoasă, iar performanța va fi deviza celor ce le oferă.

Misiunea strategiei de dezvoltare socio-economică urbană a municipiului Brăila presupune obținerea dezvoltării durabile a activităților economice în concordanță cu structura spațială urbană și ținând cont totodată de construcția suprateritorială existentă.

Condițiile particulare de dezvoltare în timp a economiei municipiului Brăila și existența unor schimburi comerciale cu tradiție și a unor fluxuri funcționale îndelung utilizate în mediul de afaceri local, propun ca abordare strategică viitoare a acestui domeniu o **strategie de tip ofensiv**, care să se bazeze pe restructurarea economică a întreprinderilor ce s-au dovedit vulnerabile la șocurile economice și totodată pe identificarea și pătrunderea pe noi piețe de desfacere a produselor obținute în economia locală și transformarea acestora în mărci recunoscute, apreciate și care să determine o cerere elastică la preț și totodată constantă.

Realizarea strategiei de dezvoltare socio-economică urmărește în implementarea ei prioritățile stabilite prin Strategia Europa 2020 cu scopul comun de a susține convergența teritorială și reducerea disparităților de dezvoltare între diferite teritorii. În acest sens se are în vedere obținerea unei:

- ✓ creșteri inteligente – ce presupune dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare;
- ✓ creșteri durabile – ce promovează dezvoltarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive; și a unei
- ✓ creșteri favorabile incluziunii – ce susține crearea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, în măsură să asigure coeziunea economică, socială și teritorială.

Obiectivele urmărite pentru dezvoltarea economică a municipiului Brăila se încadrează dezideratelor politicii de coeziune socială și politicii economice comune, dar și celor naționale, axându-se pe câteva obiective fundamentale enunțate în concordanță cu rezultatele auditului efectuat, astfel încât implementarea viitoarelor proiecte stabilite de autoritățile locale să se pleze atât pe necesitățile comunității locale și în același timp să fie în acord cu viziunea de dezvoltare a structurilor teritoriale superioare - naționale și europene.

BIBLIOGRAFIE

Haupt, A., Kane, T. T., 2004, *Populația – Definiții și indicatori*, Ediția a 5-a, Population Reference Bureau, Washington DC

Jaba, E., Grama, A., 2004, *Analiza statistică cu SPSS sub Windows*, Ed. Polirom, Iași

Nicolescu O, Verboncu I, 1999, *Management*, Ed. Economica, Bucuresti

Pressat, R., 1974, *Analiza demografică. Concepte. Metode. Rezultate*, Ed. Științifică, București

Rotariu, T., 2003, *Demografia și sociologia populației – Fenomene demografice*, Ed. Polirom, București

Sora, V., Hristache, I., Mihaiescu, C., (1996), *Demografie și statistică socială*, Editura economică, București

Țarcă, M., 1974, *Introducere în prognoza demografică*, Ed. Junimea, Iași

Trebici, V., 1979, *Demografia*, Ed. Științifică și enciclopedică, București

Vert, C., 1995, *Analiza geodemografică. Manual practic*, Universitatea de Vest, Timișoara

Zamfir, C., Vlăsceanu, L. (coord), 1993, *Dicționar de sociologie*, Editura Babel, București.

****Anuarul statistic al județului Brăila* , 2010, Direcția Regională de Statistică Brăila, INS

****Recensământul populației și al locuințelor*, 2002, INS

Studii și reglementări:

Cândea, Ionel, 2008, *Studiu istoric privind patrimoniul cultural construit din județul Braila*

Sandu, D., 2007, *Dezvoltarea spațială – teme și metode sociologice*, suport curs pentru masterul de Amenajarea teritoriului și dezvoltare regională, UAUIM

Urbanproiect, 2002, *Conținutul cadru al documentațiilor de amenajarea teritoriului în concordanță cu prevederile legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul*

Urbanproiect, 2002, *Ghid privind metodologia de elaborare și conținutul-cadru al Planului Urbanistic General*

**URBAN
INCD
INCERC**

**ACTUALIZARE
PLAN URBANISTIC GENERAL**

BRAILA

**Studiu de fundamentare privind
analiza condițiilor socio-economice
Sinteză**

Elaborator: Urbanproiect INCD

Ianuarie 2012

Elaborator: Urbanproiect

ȘEF PROIECT: CSIII Dr. Soc. Alina Chicoș

Membrii echipei: CSIII Ec. Cristina Burtea

CSIII Ing. Tedianna Coman

CS Geogr. Daniel Valceanu

Volumul I – Analiza situației existente

CUPRINS

Introducere

Capitolul 1. EVOLUȚIA POPULAȚIEI ȘI POTENȚIALUL DEMOGRAFIC

- 1.1 Evoluția populației
- 1.2. Structura populației pe sexe și grupe de vârstă
- 1.3. Mișcarea naturală și migratorie
- 1.4. Resurse umane
- 1.5. Infrastructura pentru educație
- 1.6. Infrastructura pentru sănătate

Capitolul 2. EVOLUȚIA ȘI STRUCTURA ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE

- 2.1. Potențial economic
- 2.2. Structura activităților economice pe sectoare de activitate
- 2.3. Structura activităților economice pe ramuri de activitate

Capitolul 3. STUDIUL SECTORULUI DE LOCUINTE SI A PIETEI IMOBILIARE IN MUNICIPIUL BRAILA 65

- 3.1. Tendințe ale pieței imobiliare la nivel național
- 3.2. Analiza pieței imobiliare Brăila
- 3.3. Caracterizarea sectorului locuirii în municipiul Brăila

Capitolul 4. POTENȚIALUL TURISTIC AL MUNICIPIULUI BRĂILA

- 4.1. Potențialul turistic natural al Municipiului Brăila
- 4.2. Potențialul turistic antropoc
- 4.3. Obiective turistice
- 4.4. Structuri de primire turistică
- 4.5. Tipuri de turism practicate în Municipiul Brăila
- 4.6. Dinamica activităților turistice

Introducere

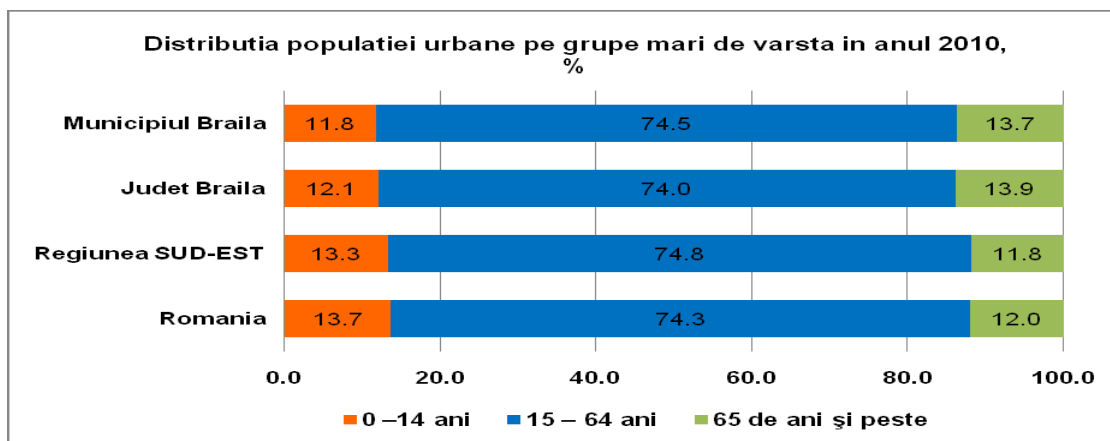
Studiul de fundamentare privind analiza condițiilor socio-economice conține patru capitole: primul alocat structurii și evoluției socio-demografice, al doilea referindu-se la evoluția mediului economic privat, cu analiza activităților economice semnificative pentru dezvoltarea locală, al treilea capitol analizează locuirea și evoluția pieței imobiliare și cel de-al patrulea caracterizează potențialul turistic al zonei urbane și periurbane a municipiului Brăila, ca factor favorizant atât pentru componenta demografică, cât și pentru cea economică, având în vedere amplasarea geografică a municipiului în teritoriu, pe malul stâng al Dunării.

Capitolul 1. EVOLUȚIA POPULAȚIEI ȘI POTENȚIALUL DEMOGRAFIC

Scăderea populației de 0-14 ani și creșterea celei de peste 65 de ani indică instalarea unui proces de îmbătrânire demografică, ce se face din ce în ce mai simțit și la nivelul urbanului studiat. Din punct de vedere al structurii pe vârste, în anul 2010 se remarcă în mod negativ scăderea drastică a numărului de copii, mai ales pe seama populației feminine atât în municipiul Brăila, cât și la nivelul județului Brăila în general, concomitent cu creșterea volumului de populație de 65 ani și peste, ceea ce confirmă accentuarea fenomenului de îmbătrânire demografică.

Raportul de dependență după vârstă, în anul 2000, stabilea la nivelul orașului un număr de 367 dependenți minori și vârstnici ce revin la 1000 de persoane în vârstă de muncă, valoarea acestui indicator înregistrând o scădere în 2010, ajungând la 342 dependenți minori și vârstnici la 1000 persoane în vârstă de muncă. Indicatorul avea valoarea de 434 la nivelul județului Brăila, ceea ce face ca sarcina socială a populației apte de muncă din municipiul Brăila să fie mult mai mică comparativ cu cea a populației în vârstă de muncă din județ, în general.

Figura 1: Structura populației urbane pe grupe mari de vârstă, în context suprateritorial

Sursa: Baza TEMPO – Online – serii de timp, INSSE

Redimensionarea populației de 65 de ani și peste înseamnă, pe lângă o sarcină socială sporită pentru segmentul populației adulte, o creștere a necesității de servicii sociale și medicale.

În concluzie, din punct de vedere al structurii pe vârste a populației, municipiul Brăila a fost un oraș relativ tânăr din punct de vedere demografic, cu o forță de muncă importantă ca volum comparativ cu alte orașe din regiune. În prezent are o populație mai îmbătrânită, dar și-a păstrat capacitatea resurselor de muncă în ultimii zece ani.

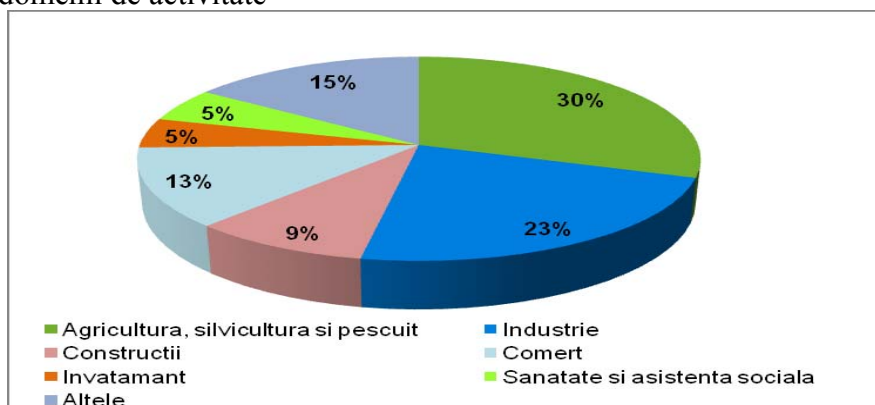
Natalitatea a avut o evoluție relativ constantă, oscilând în jurul valorii de 8‰. Valorile înregistrate în această perioadă sunt inferioare celor înregistrate la nivel regional, care se plasează în jurul valorii de 10‰. Pe medii rezidențiale, ratele natalității sunt superioare în ruralul regiunii (rata natalității variind în jurul valorii de 10‰) celor din urban.

Mortalitatea la nivelul zonei studiate oscilează în jurul valorii de 10‰, fiind în ultimii cinci ani (2005-2009) superioară mediilor urbane regionale (9,5‰, în 2009) și naționale (10‰). În anul 2009 se înregistrează în municipiul Brăila o mortalitate de 11,1‰, cea mai mare valoare din ultimii 20 de ani, similară anului 2007. Comparativ cu mediile înregistrate în mediul urban la nivel regional (7,9‰) și național (8,1‰) observăm că *rata mortalității infantile* la nivelul municipiului (9,0‰), în anul 2009, are o valoare mult mai crescută. Valoarea mai mare înregistrată în municipiul Brăila trage un semnal de alarmă privind calitatea serviciilor pentru nou-născuți și urmărirea acestora în teritoriu, până la împlinirea vârstei de un an. Valorile înregistrate ale *sporului migratoriu* sunt negative la nivelul zonei în toată perioada 2000-2009, reflectând scăderea volumului populației pe baza migrației.

Resursele de muncă ale Municipiului Brăila

Situația la nivelul județului este de fapt o reflectare a stării resurselor de muncă de la nivelul municipiului, cu excepția sectorului agricol, de aceea, din lipsă de date recente caracteristice municipiului Brăila, analiza s-a centrat pe date la nivel de județ.

Figura 2. Structura populației ocupate a județului Brăila în 2009, după principalele domenii de activitate

Sursa: Anuarul Statistic 2010, DJS Brăila

Cea mai mare parte a populației ocupate din județ activează în agricultură (30,1%, mai mare față de media națională), în timp ce 22,8% este ocupată în industrie, 12,6% în comerț și 9,1% în sectorul construcțiilor. Se poate remarca o dezvoltare a unor activități economice specifice mai ales municipiului Brăila: industrie, construcții, tranzacții imobiliare, administrație publică, apărare, asigurări sociale și sănătate și asistență socială, care dețineau în 2009 o pondere mai mare de ocupați în aceste activități comparativ cu mediile națională și regională. Însă perioada 2008-2010 a fost marcată de noul context economic național, care a produs mutații semnificative în structura ocupațională a municipiului Brăila, în primul rând prin creșterea numărului de șomeri.

Concluzii

Analizele realizate, privind structura demografică și a resurselor de muncă ale municipiului Brăila și ale zonei sale de influență, pun în evidență următoarele aspecte:

- pierdere demografică în perioada 1990 – 2010 de 37657 persoane, ceea ce reprezintă o scădere a volumului populației cu aproximativ 15%;
- populația orașului scade mai lent decât populația județului Brăila în general, în intervalul 2002 – 2010, cu o diferență de 1,6 puncte procentuale (-2,8% comparativ cu -4,2%), ajungând în 2010 la 210245 locuitori stabili (ceea ce confirmă poziția municipiului în rețeaua națională de localități, ca localitate de rang I)
- scădere constantă a populației, în medie cu 0,7 procente pe an pentru ultimii 6 ani
- raportul de masculinitate are valoarea de 91,8 în 2010, fiind ușor inferior celui calculat pentru urbanul județului Brăila, care indica 91,6 bărbați la 100 de femei; se poate vorbi de o ușoară tendință de feminizare a populației
- instalarea în municipiul Brăila a unui proces de îmbătrânire demografică, cu pondere scăzută a populației tinere cu vârste cuprinse între 0 – 14 ani (11,8%) și pondere mai ridicată a populației vârstnice (13,7%), în anul 2010
- un aspect pozitiv – ușoară creștere a ponderii populației în vârstă de muncă la nivelul orașului, de la 73,2% în 2000 la 74,5% în 2010, însă în termeni evolutivi volumul acesteia se diminuează odată cu scăderea în general a populației
- rata de substituție are la 1 iulie 2010 o valoare de 0,93, care indică o carență în susținerea activităților economice. Dacă populația de 15-20 de ani scade în volum, iar cea de 55-59 ani crește, presiunea socială asupra populației active va crește
- sarcina socială a populației în vârstă de muncă a orașului este mai mică comparativ cu cea a populației din județul Brăila (434), raportul de dependență după vârstă la nivelul

orașului pentru anul 2010 fiind de 342, mai mic decât în anii anteriori. Scăderea valorii raportului de dependență demografică în cei zece ani are loc pe seama scăderii numărului de copii, deoarece volumul de populație în vârstă de muncă scade, iar cel de populație vârstnică crește

- indicele vitalității populației are valoarea de 1,5 în anul 2000 și scade la 0,9 în anul 2010, fiind mult sub nivelul dorit de 1,5 care asigură înlocuirea generațiilor și sub nivelul mediilor urbane ale regiunii de Sud-Est și națională (care înregistrau pentru mediul urban în anul 2010 o valoare de 1,1)
- diversitate etnică, cu ponderi mai mari de ruși-lipoveni și rromi, comparativ cu structura etnică a județului Brăila, precum și prezența unei comunități mici de evrei, la ultimul recensământ al populației
- rata natalității avea în 2009 valoarea de 8,4‰, similară valorii medii urbane a județului, însă mai mică față de mediile regională și națională
- nupțialitatea scade constant și înregistrează în 2009 cea mai mică valoare din ultimii 20 de ani (6‰); nupțialitatea este mai mică în orașul analizat față de mediile urbane regională și națională, iar divorțialitatea semnificativ mai mare
- rata mortalității avea valoarea de 11,1‰, cea mai mare din ultimii 20 de ani, cu mai mult de un punct procentual peste valoarea mediilor urbane regionale (9,5‰, în 2009) și naționale (10‰, în 2009)
- sporul natural avea o valoare negativă în 2009 de (-2,7‰), în timp ce la nivelul urbanului regional și național valoarea era mai mare; menținerea raporturilor actuale între componentele mișcării naturale conduce la un risc de depopulare pe cale naturală mai crescut comparativ cu alte orașe ale țării
- rata migratorie are o valoare negativă la nivelul zonei de studiu (-3,7‰), mai mică decât valorile sporului migratoriu din 2009 pentru mediul urban al regiunii Sud-Est (-3,1‰) și chiar al județului Brăila (-3,0‰)
- sporul anual al orașului înregistrează în 2009 o valoare negativă (-6,4‰), mai mică decât în anii anteriori. Sporul anual la nivelul urbanului din județ era ușor mai mare, de (-6,0‰), însă, spre deosebire de acesta, în municipiu valoarea negativă provine dintr-o rată de mortalitate mai mică și o rată migratorie mai accentuat negativă față de celelalte orașe ale județului
- numărul de salariați scade în anul 2004 cu 3,6% față de anul 2002, scădere care se accentuează în anul 2009, comparativ cu anul 2008. După 2004 numărul de salariați

crește până în anul 2007, când scade iar, însă cea mai mare scădere a salariaților are loc pe intervalul 2003-2004

- salariul mediu net lunar aferent județului Brăila, în anul 2009, a fost de 1180 lei, sub nivelul salariului mediu net regional (1255 lei) și național (1361 lei)
- șomajul crește la nivelul zonei studiate în perioada 2008-2010, cu valori peste media regională și națională, pentru mediul urban de rezidență; șomajul scade accentuat din aprilie 2010 până în aprilie 2011, cu reducerea aproape la jumătate a numărului de șomeri
- monitorizarea calității procesului educațional în unitățile școlare din municipiul Brăila se face atât prin sistemul de învățământ preuniversitar, cât și universitar
- numărul mediu de elevi pe cadru didactic și numărul de elevi pe sală de clasă indică pentru anul 2009 valori pentru zona studiată peste valorile medii înregistrate la nivel urban național, ceea ce poate constitui un risc privind diminuarea calității actului de instruire
- dezvoltarea sectorului privat în domeniul sănătății
- un grad de dotare cu servicii medicale mai ridicat decât cel la nivel județean, și chiar regional, având în vedere că în municipiu sunt concentrate unitățile medico sanitare cele mai importante din județ

Toți acești indicatori reflectă prezența și manifestarea unor alterări ale structurilor

demografice la nivelul municipiului, dar și anumite avantaje ale acestora. Dacă infrastructura

de învățământ trebuie îmbunătățită ca nivel de dotare, cea de sănătate prezintă o diminuare a

resursei umane în domeniu medical, mai ales pentru sistemul public de sănătate. O parte din instituțiile de învățământ mai necesită lucrări de reabilitare, de îmbunătățire a sistemului termic, reabilitare sau construire de spații destinate activităților sportive sau culturale, dotarea

laboratoarelor și atelierelor. Se impune modernizarea acestor infrastructuri fie prin alocări bugetare, fie prin atragerea de investiții ori proiecte finanțate din fonduri structurale.

Valoarea ridicată a ratei șomajului în sectorul secundar, prin restructurarea unor industrii, corelată cu diminuarea numărului mediu de salariați în ultimii ani a demonstrat necesitatea

inițierii unor programe de formare și reorientare profesională în domenii solicitate pe piață,

spre exemplu în servicii, mai ales dacă se dorește dezvoltarea municipiului ca centru de deservire teritorială și ca pol urban de creștere.

Capitolul 2. EVOLUȚIA ȘI STRUCTURA ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE

În context județean municipiul Brăila polarizează majoritatea rezultatelor obținute din economie în condițiile în care cifra de afaceri a orașului în anul 2005 reprezenta 83,3% din cifra de afaceri a județului, iar în 2009 aceasta se situa undeva la cca. 81 de procente. Aceeași situație caracterizează și indicatorul populație salariată, municipiul Brăila „deținând” 87,8% din populația salariată a județului în anul 2005 și 86% în anul 2009.

Poziția dominantă din punct de vedere economic a municipiului Brăila în context județean creează o relație de clară dependență economică a teritoriilor limitrofe și nu numai, punând o presiune deosebită asupra orașului în asigurarea bunăstării, fapt ce poate conduce la o nedorită dezechilibrare funcțional-urbană, *în sensul unei presiuni crescute asupra spațiului și a creșterii ocupării acestuia în favoarea funcțiilor industriale, comerciale, de servicii în detrimentul funcțiilor de recreere, agrement, culturale.* În acest context dezvoltarea economică trebuie să țină cont de asigurarea unei dezvoltări urbane durabile.

Coroborând informațiile privind variația salariaților pe ramuri economice cu cea privind productivitatea muncii și ponderea acesteia în total, cifra de afaceri și profitul net se pot scoate în evidență următoarele caracteristici ale economiei locale:

- în agricultură productivitatea muncii este în continuare mare însă scade ca pondere în total pe fondul creșterii accelerate a productivității muncii în domenii precum industria, silvicultura, extracție. Totodată, în ciuda unei productivități mari a muncii, ponderea cifrei de afaceri în total este mică pentru perioada studiată, iar evoluția acesteia este destul de lentă. Acest fapt evidențiază un domeniu cu potențial însă care nu este exploatat la maxima lui valoare. Producțiile în agricultură au o valoare cantitativă și uneori calitativă mult sub potențialul de producție fapt datorat în principal mijloacelor de producție și echipamentelor utilizate uzate fizic și moral.
- silvicultura înregistrează a doua creștere importantă în productivitatea muncii, domeniul eficientizându-se în baza unei restructurări importante a forței de muncă;
- acvacultura devine o activitate din ce în ce mai puțin performantă economic în condițiile în care se menține același număr de salariați și probabil aceleași mijloace de producție și piețe de desfacere. Domeniul ar putea fi unul de perspectivă având în vedere resursele locale existente și cererea pentru produse piscicole. Se recomandă pentru eficientizarea activităților o restructurare masivă a domeniului și găsirea de noi soluții de ieșire din recesiune precum atragerea de investiții interne și/sau externe în scopul recapitalizării firmelor, modernizarea mijloacelor de producție și identificarea de noi piețe de desfacere;
- industria manifestă cea mai mare variație a productivității muncii în sens pozitiv, acest fapt datorându-se în mare parte reducerii forței de muncă la un nivel pentru care s-a putut obține un astfel de rezultat. Totuși această activitate este cea mai afectată de perioada de recesiune având în vedere scăderea drastică a indicatorilor de profitabilitate.
- construcțiile descriu o activitate deosebit de prolifică în ultimii ani în municipiul Brăila fapt relevat de creșterea absolută a profitului net și prin cea mai importantă evoluție a cifrei de afaceri în perioada analizată. Totuși perspectivele dezvoltării sectorului construcțiilor se află în strânsă legătură cu evoluția celorlalte domenii de activitate, dar și de investițiile publice în zonă.
- comerțul și serviciile reprezintă alte domenii profitabile în ultimii ani și bine angrenate în economia reală fapt reflectat în evoluția indicatorilor analizați. Aceste domenii sunt de perspectivă și reprezintă atât trecutul cât mai ales viitorul municipiului Brăila.

Analiza principalelor activități economice ale municipiului Brăila relevă un mediu economic în dezvoltare, „frânat” într-o oarecare măsură de efectele perioadei de recesiune economică, dar care încearcă prin măsuri de restructurare să-și eficientizeze munca și procesele de producție. Cele mai performante activități economice în perioada de analiză sunt cele din sectorul terțiar, dar și activitatea de construcții. Aceste activități „excelează” în toți

indicatorii analizați și fac față schimbărilor din economie reușind să se adapteze inclusiv unor condiții de recesiune. Din această perspectivă economia municipiului Brăila se conturează ca o economie modernă în care serviciile devin din ce în ce mai importante și oferă de la an la an un plus de locuri de muncă și valoare adăugată.

În aceste condiții se impune acordarea unei atenții speciale acestor tipuri de activități prin susținere din partea autorităților locale în sensul creării de spații în favoarea acestora inclusiv prin remodelarea spațiului urban în defavoarea acelor activități mai puțin profitabile și care se dovedesc dificil de gestionat în perspectivă.

Turismul

Agenții economici. Turismul „ocupa” în anul 2005 2,3% (876) din totalul salariaților municipiului Brăila și „producea” 1,5% din cifra de afaceri totală. Evoluția domeniului a însemnat o creștere a numărului de salariați cu 22,8 procente (200) și cu 132,3 procente în cifra de afaceri. Astfel, în anul 2009 turismul oferea locuri de muncă pentru 2,8% din totalul salariaților și genera 1,8% din cifra de afaceri totală.

Totuși, se remarcă faptul că în anul 2009 serviciile turistice ies în pierdere, reducerea veniturilor și a apetenței pentru consum o dată cu intrarea în recesiune afectând direct un domeniu ce se adresează în principal unor nevoi sociale secundare.

Concluzii

Economia municipiului Brăila se bazează pe o îndelungată tradiție a activităților industriale și a celor comerciale, domenii ce se află de altfel în strânsă legătură în condițiile în care o mare parte din unitățile economice de profil comercial intermediază schimburi cu diverse produse ale industriei precum mobilă, material lemnos, textile, mașini și echipamente, materiale de construcții, combustibili, deșeuri, aparate electrice etc.

Veniturile din industrie și comerț contribuie cel mai mult la bunăstarea urbei, cele două domenii aflându-se într-o relație de echivalență și interrelaționare de tip cluster. Acest tip de relație s-a format în timp printr-o practică economică bine cunoscută de ambele părți și în cadrul căreia activitățile comerciale se dovedesc mai flexibile și mai adaptabile unei perioade de recesiune, în timp ce industria se pliază mai greu și cu costuri sociale importante.

Relația dintre industrie și comerț și nu numai, este completată de serviciile de transport, activitate dominată de firme ce prestează servicii de tipul transportului rutier de mărfuri.

O parte importantă a economiei brăilene o reprezintă și domeniul construcțiilor, domeniu aflat în plină expansiune ce atrage cca.10-11% din forța de muncă locală și crează un număr important de noi locuri de muncă, iar rezultatele economice obținute în perioada de analiză se dublează.

Serviciile sunt însă cele care creează în ultimii ani cel mai mare număr de noi locuri de muncă reușind alături de comerț și construcții să absoarbă toată forța de muncă rezultată în urma restructurării industriei. În acest domeniu se dezvoltă într-un ritm accelerat serviciile specializate, moderne cum sunt cele din domeniul consultanței manageriale și serviciilor IT. Totuși acest tip de servicii au încă o pondere destul de mică în cifrele totale ale indicatorilor analizați.

Agricultura oferă economiei locale un avantaj competitiv important în principal prin productivitatea muncii care se situează la cea mai înaltă cotă între toate ramurile economice ale municipiului Brăila. Pe de altă parte cererea pentru produse agricole este constantă și în continuă creștere atât pe piața locală, cât și pentru export, iar potențialul terenurilor agricole din județ este propice obținerii unor producții importante de cereale, plante tehnice și legume.

Activitățile comerciale și industriale diversificate și cu tradiție în municipiul Brăila, precum, și poziționarea în apropierea căilor navigabile ce aduc oportunitatea practicării unor costuri de transport reduse, însumează un cumul de condiții prielnice pentru dezvoltarea unor clustere având ca obiect central produsele agricole.

Se poate concluziona astfel, că agricultura poate fi considerată un avantaj competitiv al municipiului Brăila cu perspective bune de dezvoltare pe termen lung, ceea ce presupune a se avea în vedere și asigurarea unei dezvoltări a funcțiilor urbane care să țină cont de acest fapt.

O particularitate a Brăilei este faptul că orașul concentrează cea mai mare parte a activităților economice de la nivel de județ fapt ce creează o presiune deosebită asupra spațiului urban în ceea ce privește intensitatea schimburilor și asigurarea locațiilor necesare desfășurării acestor activități. În acest context dezvoltarea economică **trebuie** să țină cont de asigurarea unei dezvoltări urbane durabile.

Capitolul 3. STUDIUL SECTORULUI DE LOCUINTE SI A PIETEI IMOBILIARE IN MUNICIPIUL BRAILA

Evoluția pieței imobiliare în Municipiul Brăila se înscrie, în linii mari, în trendul evoluției la nivel național

Conform mai multor studii de evoluție a pieței imobiliare la nivel național, pentru a urmări evoluția valorilor proprietăților imobiliare în ultimii 5– 6 ani (2006-2011), apar două perioade distincte, de aproximativ 30 de luni fiecare:

- una de creștere spectaculoasă până în octombrie 2008,
- urmată de o scădere dramatică până în prezent

Piața imobiliară este strict conecată la evoluția salariului mediu pe economie. Experiența economiștilor și finanțistilor arată că prețul unui metru patrat constructibil, în zonele centrale, nu poate depăși de două ori valoarea salariului mediu pe economie. Cum în România salariul mediu este de 250 de euro rezulta ca nicio casa nu se poate vinde cu un preț de peste 500 de euro pe metru patrat (în zonele bine cotate ale orașelor), iar la finele anului, când salariul mediu se va reduce la sub 200 de euro și prețul va trebui să urmeze această tendință coborând sub 400 - 350 de euro. Cum prețurile actuale sunt de cc. 700 de euro pe metru patrat, calculul scaderii prețurilor duce la o reducere de minimum 50%.

Din informațiile ce au putut fi colectate piața imobiliară din municipiul Brăila trece printr-un moment de dezorientare și de structurare. Căderea pieței imobiliare la nivel național și criza financiară au destabilizat această piață și lipsa tranzacțiilor certe a dus la lipsa reperelor. Aceasta a condus la o atitudine de prospecție și testare de către ofertanți. Informațiile publice sunt însă foarte puține și incomplete.

Se poate afirma însă că prețurile de ofertă nu reflectă exact nivelul prețurilor tranzacționate.

Referitor la *sectorul locuirii*, există un număr de cca 5000 de cereri de locuințe construite prin ANL, dintre care peste 600 de locuințe de tip apartamente au fost construite în anii 2001-2008, dar din statisticile oficiale reiese că aceste apartamente au statut juridic de locuințe proprietate personală, așa încât există în continuare solicitarea de locuințe proprietate publică pentru cazurile sociale, și familiile/persoanele cu venituri modeste. Fondul de locuințe al orașului Brăila este unul majoritar cu vechime mare. Fondul de locuințe vechi, este în mare proporție degradat. Rezultă de aici și necesitatea realizării de reparații capitale reabilitări termice și consolidarea clădirilor de locuit, atât pentru locuințele aflate în administrarea Direcției Serviciilor Publice, cât și pentru locuințele din fondul privat.

Fiind un oraș cu tradiții istorice, și vechime din punct de vedere a existenței ca așezare umană, fondul construit este unul cu o mare diversitate istorică și tipologică, ceea ce

contribuie la estimarea unui potențial turistic ridicat, mai ales în centrul istoric. Reabilitarea clădirilor din situl istoric este de mare importanță nu numai pentru sporirea acestui potențial ci și pentru asigurarea condițiilor de viață și locuire corespunzătoare și de calitate.

Capitolul 4. POTENȚIALUL TURISTIC AL MUNICIPIULUI BRĂILA

Municipiul Brăila are o cultură diversificată ce se răsfrânge într-o organizare corespunzătoare și sub raport turistic. *Fluviul Dunărea* dispune de un potențial de mare valoare turistică, constituit din luciul de apă, fondul piscicol al apelor, ostroavele și insulele formate de brațele desprinse din Dunăre, fondul forestier asociat, avifauna și fauna terestră, potențialul navigabil al fluviului în scop turistic. Valorificarea prin turism a resurselor fluviului deschide largi perspective dezvoltării turistice a județului; lansarea proiectului guvernamental „Croaziere pe Dunăre” ar contribui la introducerea în circuitul turistic european al județului și conectarea orașului Brăila la marile orașe dunărene ale Europei.

Lacurile sărate prezintă un potențial turistic foarte ridicat datorită apelor cu un conținut ridicat de cloruri și sulfatați alcalini, la care se mai adaugă bromuri și ioduri de sodiu, alături de cantități apreciabile de nămol terapeutic, motiv pentru care au fost recomandate de aproape un secol, de cercetătorii balneologi, în tratamentul balnear. Blasova și Lacu Sărat sunt două puncte de interes turistic.

În lista monumentelor istorice din 2004 realizată de Institutul Național al Monumentelor Istorice, sunt înscrise 14 situri arheologice și zone din **municipiul Brăila**, cu un remarcabil trecut istoric, alături de Silozurile „Anghel Saligny” din perioada 1887-1891, pe malul stâng al Dunării, lângă Bazinul Docurilor. De asemenea, centrul istoric al municipiului Brăila se află pe lista monumentelor istorice.

Tipuri de turism practicate în Municipiul Brăila

Posibilitățile de recreere, agrement, divertisment, dar și de tratament sunt multiple și variate, răspunzând tuturor categoriilor de preferințe și posibilităților financiare ale turiștilor.

Diversitatea, volumul și valoarea resurselor turistice din județ favorizează practicarea unor forme de turism variate, respectiv:

- ↗ **Turismul balnear** favorizat de existența unor resurse balneoturistice deosebite, reprezentate de lacurile: Lacu Sărat (singurul valorificat în prezent) situate la 7 km de Brăila. Se poate spune că baza de tratament nu se situează la nivelul cantității și calității factorilor naturali de cură, ceea ce contribuie la frânarea lansării pe piața turistică a valorosului potențial balnear de care dispune județul Brăila;

↪ **Turismul urban** se referă la petrecerea timpului liber, a vacanțelor în orașe, pentru vizitarea acestora și pentru desfășurarea unor activități de natură foarte diversă, cum ar fi vizite la rude, întâlniri cu prietenii, vizionarea de spectacole, expoziții, efectuarea de cumpărături, călătorii de afaceri etc. Prin urmare, se poate spune despre un oraș, iar în cazul de față de spre municipiul Brăila, că este un câmp de interferență a diferitelor tipuri majore de turism.

- **Turismul cultural** este în plină expansiune, deoarece nivelul de cultură și gradul de civilizație cresc de la an la an, amplificând dorința de cunoaștere a turiștilor. Municipiul Brăila dispune de un patrimoniu cultural deosebit, ceea ce face ca turismul cultural să reprezinte principala nișă de dezvoltare a activității turistice. Obiectivele turistice precum Centrul Istoric, Muzeul Brăilei, Teatrul „Maria Filotti”, Biserica Grecească (1863-1872), Biserica “Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril” (fostă moschee - sec. XVII), sunt puncte de reper pentru cultura și istoria acestor locuri.
- **Turismul de afaceri** – existența unui mediu economic dinamic, favorizat de amplasarea orașului pe malul Dunării și a numeroase facilități de conferințe în hotelurile din oraș (hotel Belvedere – 130 locuri; hotel Triumph – 80 locuri, hotel Traian – 50 locuri) constituie premisele ca turismul de afaceri să fie una dintre cele mai dinamice forme de turism.

↪ **Turismul nautic și turismul de croazieră** – amplasarea municipiului Brăila pe malul Dunării, precum și existența portului Brăila favorizează această formă de turism.

↪ **Pescuitul sportiv** valorifică bogatul fond piscicol din apele Dunării și se desfășoară cu respectarea legislației în vigoare;

↪ **Turismul de tranzit** – zona este tranzitată de fluxurile turistice ce se deplasează dinspre Moldova spre litoral și deltă, fiind situată la intersecția a câteva drumuri importante (E 584, E 87, DN 22, DN 23, DN 25, DN 2B).

↪ **Turismul de weekend** este favorizat de existența unor zone atractive pentru turiști (Balta Mică a Brăilei, stațiunea Lacu Sărat, lacurile de apă dulce sau sărată din județ), dar și faptul că la mai puțin de 100 km distanță de municipiul Brăila sunt situate câteva orașe emițătoare de turiști, importante (Galați, Slobozia, Buzău, Focșani, Rm. Sărat).

Imaginea turistică a Municipiului Brăila se definește prin prezența unor puncte de atracție cu valoare de unicat în România. Teatrul „Maria Filotti”, lăcaș de cultură arhitectural, inclus în patrimoniul UNESCO reprezintă unul din obiectivele cu cel mai ridicat potențial turistic. De asemenea, potențialul turistic natural reprezentat de fluviul și Faleza Dunării și stațiunea Lacul Sărat și potențialul turistic antropic ridicat conferă municipiului Brăila statutul de unul dintre cele mai importante și mai diversificate orașe din punct de vedere al ofertei turistice.

Totuși, lipsa unei strategii de marketing, respectiv lipsa semnalizării obiectivelor turistice, insuficienta ofertă de agrement, lipsa centrelor de informare și promovare turistică, insuficienta dotare a unităților de primire turistică etc își pun amprenta decisiv asupra procesului de promovare atât la nivel național cât și internațional. O soluție o constituie încurajarea și promovarea formelor de turism practicate la nivelul municipiului Brăila coroborate cu potențialul turistic foarte ridicat propice practicării acestora.

Extinderea și modernizarea structurilor turistice din stațiunea Lacul Sărat, posibilitatea inițierii unor programe de croazieră pe Dunăre, introducerea tuturor obiectivelor istorice în circuite turistice constituie, de asemenea, măsuri de atragere a unui număr sporit de turiști atât din țară cât și din străinătate.

Volumul II – Sinteza disfuncționalităților și Propuneri de dezvoltare

CUPRINS

Introducere – elemente metodologice de elaborare a "Studiului de fundamentare privind analiza condițiilor socio-economice" din cadrul PUG Brăila

Capitolul 1. POTENȚIALUL DEMOGRAFIC ȘI RESURSELE DE MUNCĂ

Diagnostic

Analiza SWOT

Estimarea evoluției populației municipiului Brăila până în anul 2025

Obiective de dezvoltare și priorități de intervenție

Capitolul 2. ANALIZA ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE

Diagnostic

Analiza SWOT

Obiective de dezvoltare și propuneri de măsuri

Capitolul 3. ANALIZA SECTORULUI DE LOCUIRE ȘI A PIETEI IMOBILIARE

Diagnostic

Analiza SWOT

Locuirea la standarde moderne și stimularea pieței imobiliare

Capitolul 4. ROLUL ȘI IMPORTANȚA TURISMULUI ÎN ECONOMIA MUNICIPIULUI

Diagnostic

Analiza SWOT

Priorități și măsuri pentru dezvoltarea turismului în municipiul Brăila

Capitolul 5. CONCLUZII ȘI DIRECȚII DE DEZVOLTARE SOCIO-ECONOMICĂ

CAPITOLUL 1. Potențialul demografic și resursele de muncă

Analiza SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> - creșterea ponderii populației în vârstă de muncă la nivelul orașului în perioada 2000 - 2010 - scăderea valorii raportului de dependență demografică, mai mică decât în anii anteriori - diversitate etnică, cu ponderi mai mari de ruși-lipoveni și romi, comparativ cu structura etnică a județului Brăila - o buna dezvoltare a serviciilor de sănătate și de educație - monitorizarea calității procesului educațional prin sistemul de învățământ preuniversitar și universitar - dezvoltarea sectorului privat în domeniul sănătății - un grad de dotare cu servicii medicale mai ridicat decât cel la nivel județean, și chiar regional - diminuarea șomajului în perioada 2010-2011 	<ul style="list-style-type: none"> - scăderea volumului populației cu aproximativ 15% în ultimii 20 de ani; - tendință de feminizare a populației - instalarea unui proces de îmbătrânire demografică, cu creșterea cererii de servicii sociale - pondere scăzută a populației tinere cu vârste cuprinse între 0 – 14 ani (11,8%) și pondere mai ridicată a populației vârstnice (13,7%), în anul 2010 - scăderea valorii indicelui vitalității populației sub nivelul mediilor urbane ale regiunii de Sud-Est și națională - rata de substituție indică o carență în susținerea activităților economice - natalitate mai mică față de mediile regională și națională - mortalitate în creștere peste valoarea mediilor urbane regionale și naționale - scăderea nupțialității și creșterea divorțialității, cu modificarea modelului familial - rata migratorie negativă - număr mediu de elevi pe cadru didactic și număr de elevi pe sală de clasă cu valori peste valorile medii înregistrate la nivel urban național - scăderea numărului de salariați în perioada 2008-2010
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> - accesarea fondurilor europene - diminuarea șomajului în rândul populației calificate, prin dezvoltarea serviciilor de informații și comunicații, care cunosc un ritm accelerat de creștere - adaptarea programelor de învățământ la cerințele economiei de piață; 	<ul style="list-style-type: none"> - risc de depopulare pe cale naturală mai crescut comparativ cu alte orașe ale țării - declinul demografic și îmbătrânirea populației municipiului - migrarea forței de muncă tinere în străinătate sau către alte județe - lipsa unei piețe diversificate, prin

<ul style="list-style-type: none">- atragerea de fonduri modernizarea dotărilor din școli;- dezvoltarea unei strategii comune pentru furnizarea de servicii socio-medice integrate- realizarea de centre sociale pentru persoane aflate în dificultate- înființarea de cămine pentru persoane vârstnice- parteneriate între Administrația publică locală și ONG-uri	<p>necorelarea cererii de servicii cu oferta educațională</p> <ul style="list-style-type: none">- lipsa co-finanțării pentru unele proiecte sociale ce ar putea fi finanțate prin Fonduri Structurale- creșterea șomajului în rândul absolvenților de nivel mediu- creșterea ratei de dependență demografică- scăderea nivelului de trai prin diminuarea resurselor de muncă- creșterea infrafracționalității, consecință a crizei economice instalate
---	--

Estimarea evoluției populației municipiului Brăila până în anul 2025

Estimarea populației zonei de studiu în varianta medie pornește de la ipoteza conform căreia cele două componente ale mișcării populației, sporul natural și sporul migrator, vor avea valori constante în perioada prognozată. Prognoza populației municipiului Brăila în varianta medie (cea mai probabilă) indică faptul că în perioada 2010-2025 se va înregistra scăderea populației cu aproximativ 5,6%.

Cea mai accentuată diminuare a volumului populației are loc în varianta pesimistă, care, pe termen lung, diferă foarte puțin de varianta medie, de aceea scăderea este în jur de 5,9%. Și varianta optimistă indică același trend, dar de intensitate mai scăzută, ceea ce face ca varianta medie să fie asimilată unei evoluții pesimiste mai curând decât unei evoluții optimiste. Analizele realizate surprind o serie de fenomene demografice negative care vor afecta evoluția populației municipiului în perioada proiectată, cele mai importante dintre acestea fiind: scăderea populației la nivelul întregului municipiu, scăderea populației tinere și accentuarea procesului de îmbătrânire demografică. Având în vedere prognoza populației municipiului Brăila, în lipsa unor politici adecvate, este de așteptat ca degradarea factorilor demografici să se accentueze în următorii ani.

Obiective de dezvoltare și priorități de intervenție

Strategia privind evoluția populației pe ansamblu a teritoriului analizat trebuie să aibă în vedere în primul rând accentuarea procesului de depopulare și degradarea factorilor demografici. Plecând de la obiectivele generale și specifice formulate pentru domeniul resurselor umane în cadrul planurilor și strategiilor naționale și regionale se poate formula următorul obiectiv general privind dezvoltarea resurselor umane:

Îmbunătățirea condițiilor de viață ale populației prin dezvoltarea resurselor umane și prin creșterea competitivității și atractivității municipiului

Obiective specifice

1. Minimizarea efectelor negative generate de fenomenele socio-demografice (îmbătrânirea demografică, reducerea efectivelor de populație tânără)

Priorități de intervenție și măsuri propuse

Analizele socio-demografice privind populația municipiului Brăila surprind o serie de fenomene demografice negative – îmbătrânire demografică, reducerea efectivelor de populație tânără prin natalitate redusă și pe baza emigrației și scăderea populației întregii zone. Aceste fenomene afectează atât potențialul demografic al județului cât și evoluția viitoare a pieței forței de muncă. Reducerea efectivelor de populație tânără poate avea consecințe economice negative prin deficitul de forță de muncă pe care îl creează și “presiunea socială,, exercitată asupra populației ocupate. Redresarea situației demografice poate fi realizată printr-o politică care să stimuleze în primul rând creșterea natalității prin sporirea atractivității localității. Dincolo de aceasta, pe termen scurt, trebuie identificate soluții pentru a compensa deficitul de forță de muncă cu care se confruntă în prezent anumite domenii de activitate (ex. construcții, confecții, turism) ca urmare a emigrației populației tinere în afara țării.

Priorități de intervenție:

- diversificarea ofertei de servicii și a facilităților adresate populației tinere;
- creșterea mobilității forței de muncă;
- compensarea deficitului de forță de muncă în domenii care se confruntă cu această problemă.

Principalele măsuri propuse pentru atingerea obiectivului:

- diversificarea ofertei de servicii oferite familiilor cu copii – înființarea de noi creșe, grădinițe cu orar prelungit, dezvoltarea unor servicii tip babysitting
- identificarea domeniilor economice în care există deficit de forță de muncă și orientarea ofertei educaționale spre aceste domenii
- atragerea populației pensionate în desfășurarea activităților economice după intrarea legală în inactivitate
- dezvoltarea unor programe de formare profesională în domenii confruntate cu deficit de forță de muncă
- crearea de locuințe sociale pentru familiile tinere

2. Crearea condițiilor pentru o piață a muncii flexibilă și incluzivă, în care oferta de muncă să fie capabilă a se adapta permanent condițiilor economice

Priorități de intervenție:

- crearea de noi locuri de muncă;
- creșterea capacității resurselor umane de a răspunde nevoilor pieței forței de muncă;
- corelarea ofertei sistemului educațional și de formare profesională cu cerințele pieței muncii;
- promovarea programelor de perfecționare continuă și a celor de informare, orientare și consiliere a forței de muncă;
- implicarea agenților economici în programe de inserție a absolvenților pe piața muncii

Principalele măsuri propuse pentru atingerea obiectivului:

- dezvoltarea mediului investițional prin crearea unor centre de pregătire și consultanță în domeniul afacerilor
- suport pentru înființarea de noi IMM-uri și dezvoltarea spiritului antreprenorial
- aplicarea instruirii profesionale către domenii cu potențial ridicat de dezvoltare
- crearea unor servicii integrate de informare, orientare și consiliere a forței de muncă și asigurarea accesului la aceste servicii
- dezvoltarea ofertei de învățământ vocațional, profesional și tehnic în raport cu evoluția și exigențele pieței muncii
- înființarea unor centre de orientare și consiliere profesională destinate elevilor / studenților din anii terminali și proaspăt absolvenților
- dezvoltarea unor parteneriate între unitățile de învățământ și mediul economic care să faciliteze inserția proaspăt absolvenților pe piața muncii
- implementarea unui sistem de monitorizare a inserției absolvenților pe piața muncii
- dezvoltarea unor programe educaționale de alfabetizare și de tip “a doua șansă” la învățământul liceal, postliceal (postliceal, profesional și tehnic).

3. Dezvoltarea serviciilor sociale și de sănătate

Priorități de intervenție:

- reabilitarea și modernizarea infrastructurii pentru servicii de sănătate – spitale, centre de sănătate;
- îmbunătățirea accesului la servicii medicale a tuturor categoriilor sociale;
- creșterea calitativă și diversificarea serviciilor sociale, atât în sectorul public, cât și în sectorul privat

Principalele măsuri propuse pentru atingerea obiectivului:

- reabilitarea și modernizarea clădirilor ce adăpostesc spitale și a centrelor de sănătate
- asigurarea accesului la servicii medicale primare (medicină de familie) prin atragerea de medici generaliști
- dotarea cu echipamente medicale moderne a centrelor de sănătate și a spitalelor
- construirea, reabilitarea, modernizarea, restaurarea clădirilor pentru servicii sociale multifuncționale și rezidențiale și dotarea acestora cu echipamente
- dezvoltarea serviciilor sociale oferite persoanelor vârstnice

4. Dezvoltarea și reabilitarea infrastructurii pentru educație

Priorități de intervenție:

- dezvoltarea sectorului educației prin îmbunătățirea infrastructurii și a dotărilor;
- monitorizarea stării clădirilor unităților de învățământ

Principalele măsuri propuse pentru atingerea obiectivului:

- reabilitarea și modernizarea școlilor, grădinițelor și a campusurilor școlare / universitare
- dotarea laboratoarelor și unităților școlare cu echipamente moderne
- asigurarea spațiilor de cazare pentru elevii proveniți din alte localități, ce studiază în municipiu, în învățământul liceal/profesional/universitar

CAPITOLUL 2. Analiza activităților economice

Analiza SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> - tradiție în activitățile industriale și comerciale; - branduri de produse locale cunoscute și apreciate pe piața (industria textilă, industria constructoare de mașini); - profitabilitate ridicată a industriei alimentare; - expansiunea ramurii construcțiilor chiar și în condițiile scăderii la nivel național a sectorului; - activități comerciale puternic diversificate și specializate; - dezvoltarea importantă a serviciilor, mai ales a celor de informații și comunicații, dar și a serviciilor financiare, profesionale și administrative a căror cifră de afaceri și profitabilitate cunosc un ritm accelerat de creștere. 	<ul style="list-style-type: none"> - dependența unei mari părți a salariaților din municipiu de activitățile industriale, în principal de industria textilă și cea constructoare de mașini; - vulnerabilitatea industriei textile la fluctuațiile economice; - scăderea drastică a numărului de salariați din industria textilă; - neexploatarea optimă a resurselor agricole; - slabă atractivitate a economiei orașului pentru investitorii străini având în vedere ponderea mică a firmelor cu capital străin în totalul firmelor brăilene - dispariția activităților de acvacultură și inexistența celor de piscicultură prin care se pot exploata resursele piscicole din zonă;
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> - acces la finanțare pentru firme prin Programul Operațional Sectorial – Creșterea competitivității economice; - acces la finanțare prin Programul Operațional Regional 2007-2013 în cadrul proiectul „Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere” - facilitățile oferite întreprinzătorilor în 	<ul style="list-style-type: none"> - presiunea datorată concentrării excesive a economiei județului la nivelul municipiului Brăila; - dependența a aproximativ 50% din salariații municipiului de industrie și în principal de industria textilă; - lipsa de informare privind posibilitățile de accesare de fonduri nerambursabile destinate dezvoltării

<p>cadrul Zonei Libere Brăila;</p> <ul style="list-style-type: none"> - transport mai ieftin și mai facil pentru mărfuri datorată localizării riverane Dunării a municipiului; - existența unor practici comerciale cu tradiție îndelungată; - localizarea orașului într-o zonă cu important potențial agricol; 	<p>economice;</p> <ul style="list-style-type: none"> - fluctuațiile economice interne și internaționale - lipsa de inițiativă în crearea de noi firme; - un sistem birocratic cu proceduri lente și descurajante pentru întreprinzători;
--	---

Obiective de dezvoltare și propuneri de măsuri

Obiectivul general necesar unei dezvoltări urbane echilibrate a municipiul Brăila și care să susțină tipul de abordare strategică este **creșterea competitivității municipiului în contextul economiei regionale și naționale** în concordanță cu structura spațială urbană și ținând cont totodată de nivelul suprateritorial.

În acest sens, în conturarea strategiei vizând dezvoltarea economică teritorială s-a ținut cont de documentele directoare deja existente și anume: Strategia de dezvoltare a municipiului Brăila 2008-2013, Strategia de dezvoltare a municipiului Brăila 2010-2015, Planul de amenajare a teritoriului județean Brăila, Strategia de dezvoltare a județului Brăila 2010-2015, Planul național de dezvoltare, Strategia națională pentru dezvoltare durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030, Strategia de dezvoltare economică pe termen mediu, Strategia Europa 2020. Susținerii realizării viziunii dezvoltării economice urbane a municipiului Brăila presupun urmărirea câtorva **obiective specifice** și anume:

- *conturarea avantajelor competitive locale prin măsuri de:*
 - ✓ identificarea acelei oferte de produse și servicii ce pot fi transformate în avantaje competitive - a piețelor de desfacere și a clienților care să conducă la un optim al eficienței în utilizarea resurselor umane, financiare și naturale și la maximizarea profitului în condițiile unei economii durabile și a respectării spațiului și funcțiilor urbane existente;
 - ✓ promovarea avantajelor competitive locale în scopul atragerii de investiții interne sau externe în cadrul unor campanii de marketing realizate prin intermediul serviciilor publice de specialitate și prin parteneriate cu mediul de afaceri;
- *restructurarea activităților industriale la nivelul cererii de piață prin măsuri de:*
 - ✓ reorganizare a întreprinderilor neprofitabile;
 - ✓ corelarea ofertei de produse cu cererea de pe piață;

- ✓ optimizarea managementului strategic¹ la nivel de organizații și a procesului managerial în întreprinderile industriale.
- *modernizarea treptată a macrostructurii economiei locale pentru a corespunde cerințelor sociale și de mediu prin **măsuri** de:*
 - ✓ eficientizare a proceselor de producție prin introducerea de echipamente și tehnici inovative;
 - ✓ creșterea valorii adăugate a produselor obținute în economia locală pe baza creșterii productivității muncii;
 - ✓ utilizarea unor tehnologii nepoluante;
 - ✓ acordarea de facilități firmelor ce utilizează surse de energii alternative și materiale reciclate;
 - ✓ încurajarea diversificării activităților economice prin acordarea de consultanță privitoare la înființarea de firme și eventuale piețe de desfacere din partea structurilor specializate ale autorităților locale și centrale,
 - ✓ găsirea de soluții pentru reutilizarea activelor economice abandonate;
- *sprijinirea mediului de afaceri local prin următoarele **măsuri**:*
 - ✓ scutirea de anumite taxe și impozite locale în cazul firmelor nou-înființate pentru o anumită perioadă de timp;
 - ✓ formarea de parteneriate public – privat în scopul furnizării de servicii publice cu caracter comercial și edilitar;
 - ✓ înființarea de incubatoare de afaceri destinate serviciilor profesionale și a celor din domeniul comunicațiilor și informației;
 - ✓ organizarea de târguri multianuale pentru promovarea produselor locale, precum și facilitarea participării micilor întreprinzători locali la târguri naționale și internaționale destinate promovării diferitelor produse;

CAPITOLUL 3. Analiza sectorului de locuire si a pietei imobiliare

Analiza SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> - fond construit cu o mare diversitate istorică și tipologică - existenta unor clădiri de locuit cu valoare estetica si patrimoniala 	<ul style="list-style-type: none"> - fond de locuințe vechi - stare de degradare mare la clădirile vechi - insuficienta locuințelor sociale in

¹ Management strategic – un set de decizii și acțiuni concretizate în formularea și implementarea de planuri proiectate pentru a realiza obiectivele firmei – Nicolescu O, Verboncu I, 1999, Management, Bucuresti, Ed. Economica

<ul style="list-style-type: none"> - majoritatea clădirilor de locuit au acces la utilitățile de baza - trend ascendent în ultimii ani, în sporirea numărului de locuințe - scăderea prețurilor de piață a locuințelor - trend ascendent al lungimii totale a rețelei simple de distribuție a apei potabile și canalizare 	<ul style="list-style-type: none"> regim de închiriere - clădiri de tip blocuri, cu pierderi mari de energie termică - vechimea infrastructurii edilitare - numărul insuficient de locuințe construit prin ANL fata de numărul cererilor
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> - acces la finanțare prin programe naționale de reabilitare termică a clădirilor de locuit - posibilitatea accesării de fonduri prin programe de construire de locuințe prin ANL - posibilitatea accesării de fonduri pentru reabilitarea și extinderea infrastructurii edilitare - scăderea prețului la materialele de construcții - aspirațiile populației la condiții de locuire mai bune 	<ul style="list-style-type: none"> - criza economica ce afectează veniturile populației și implicit condițiile de locuit - înăsprirea condițiilor de creditare - creșterea prețurilor la energie și apă - riscul blocajului pieței imobiliare datorita refuzului proprietarilor de a perfecta tranzacții la prețuri mai mici decât cele de achiziție inițială sau de construcție - lipsa unor montaje financiare atrăgătoare și a unor facilități fiscale precum și a subvențiilor nonfiscale

Locuirea la standarde moderne și stimularea pieței imobiliare

Principalul obiectiv al sectorului locuirii vizează **Asigurarea condițiilor de locuire la standarde moderne pentru populația întregului municipiu**

Pentru atingerea acestui obiectiv, în vederea asigurării unui confort corespunzător al locuirii se impun câteva priorități de intervenție, și anume:

- acțiuni de extindere controlată a fondului de locuințe, acolo unde există presiuni asupra terenurilor prin extinderea intravilanelor
- dezvoltarea fondului de locuințe trebuie să aibă în vedere atingerea parametrilor de confort cu privire la dimensiunile suprafeței locuibile, echipare cu instalații de apă, canalizare și încălzire, realizarea confortului termic, a siguranței și exigențelor de ordin estetic
- reabilitarea/realizarea dotărilor conexe locuirii în zonele cu locuințe
- promovarea unor modele de construire tradiționale în construcția și reabilitarea locuințelor din localitățile rurale, îndeosebi a celor cu valențe turistice.

Din analizele făcute în ultima perioadă de timp de către analiștii imobiliari precum și din lecțiile preluate din politicile de redresare a pieței imobiliare ale țărilor din UE, se desprind câteva măsuri specifice necesare pentru **deblocarea pieței imobiliare**:

- reluarea creditării, de către bănci,
- recâștigarea încrederii clienților în piața imobiliară,

- creșterea ratingului de țară, la cel puțin nivelul A, (potrivit lui Eduard Uzunov - directorul general al companiei de real estate Regatta.)
- măsuri fiscale; scutirea de la plata impozitului pe profit. (Ex. Franța, Germania, Marea Britanie și Spania, țări cu populație numeroasă și economii solide, dar și țări cu economii mai puțin mature, care au devenit membre UE relativ recent, cum e cazul Cehiei și al Poloniei, se numără printre statele care au adoptat asemenea măsuri).
- fonduri de garantare ipotecară ce susțin persoanele care au probleme în a-și plăti creditele ipotecare. Polonia, Ungaria, Slovenia și Marea Britanie au lansat astfel de fonduri în 2009, în cadrul unui pachet de măsuri anticriză
- măsuri care afectează direct prețul proprietăților, de exemplu reducerea sau scutirea de la plata TVA
- subvenții nonfiscale pentru anumite categorii de cumpărători (Ex. Cei ce cumpără prima dată o casă)
- reducerea costurilor adiacente tranzacțiilor imobiliare (taxe, comisioane etc)
- relansarea vânzărilor pe segmentul rezidențial se va face în momentul când cumpărătorii vor simți că s-a ajuns cel mai scăzut preț posibil practicat. Potrivit spuselor d-lui Radu Zilișteanu, consultant și fost purtător al Asociației Române a Agențiilor Imobiliare (ARAI) un nivel la care persoanele fizice vor începe, din nou, să cumpere locuințe, va fi între 700 - 1.000 de euro pe metru pătrat.

CAPITOLUL 4. Rolul și importanța turismului în economia municipiului

Analiza SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
<p>Imaginea turistică a municipiului Brăila se definește prin prezența unor puncte de atracție cu valoare de unicat în România:</p> <ul style="list-style-type: none"> - teatrul „Maria Filotti”, lăcaș de cultură arhitectural inclus în patrimoniul UNESCO - fluviul și Faleză Dunării - hrubele Brăilei, unice în România prin lungimea și rețeaua în care au fost construite încă de pe vremea ocupației Imperiului Otoman și care ar putea fi valorificate în prezent pentru construirea unor crame sau restaurante cu specific - stațiunea Lacu Sărat Brăila și Mănăstirea „Sfântul Pantelimon” construită în întregime din lemn în stil maramureșean, unică în zonă - bisericile declarate monumente arhitecturale: „Buna Vestire” (Biserica Greacă) una dintre puținele biserici ortodoxe construită în stil gotic și având alura unei catedrale; Biserica „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril” – singura biserică ortodoxă 	<ul style="list-style-type: none"> - lipsa semnalizării turistice (panourile cu harta turistică a municipiului Brăila sunt învechite, întrucât clădirile care adăposteau unele obiective turistice au fost retrocedate, nealocându-se un spațiu corespunzător pentru reînființarea lor Ex: Casa Memorială „Emilia Dumitrescu”, Casa Memorială „Anton Dumitriu”, Casa Memorială „Ion și Vasile Bancilă”) - lipsa magazinelor de suveniruri (vederi din municipiul Brăila, hărți, ghiduri, pliante, precum și alte obiecte de artizanat cu specific local) - insuficienta oferta de agrement; - lipsa unui centru de informare și documentare turistică; - insuficienta dotare a hotelurilor din municipiul Brăila și a amenajărilor de trei stele în interiorul acestora; - lipsa de modernizare a Hotelului „Traian” ca punct de referință în turismul brăilean; - sistem de iluminat insuficient pentru clădirile de importanță arhitecturală

<p>fără turlă, construită pe scheletul unei foste moschei turcești; Catedrala „Sfântul Nicolae” care poartă hramul Sfântului declarat ocrotitorul Brăilei</p>	<p>deosebită (Teatrul „Maria Filotti”, Sediul B.R.D din Piața Traian , fântâna și Ceasul din Piața Traian, Post Bank, Muzeul de Istorie);</p> <ul style="list-style-type: none"> - lipsa unei hărți tematice cu orarul de vizitare a obiectivelor de importanță turistică
<p>Oportunități</p>	<p>Amenințări</p>
<ul style="list-style-type: none"> - înființarea unor gospodării agroturistice în zona periurbană a municipiului Braila, care să se adreseze potențialilor turiști veniți să viziteze obiectivele turistice - existența mai multor forme de turism practicate la nivelul municipiului Brăila: <ul style="list-style-type: none"> ▪ turismul balneoterapeutic; ▪ turismul de agrement; ▪ turismul de afaceri și de tranzit; ▪ turismul cultural-istoric; ▪ turismul de vânătoare și pescuit - înființarea unor gospodării agroturistice în zona periurbană a municipiului Braila, care să se adreseze potențialilor turiști - practicarea unor noi tipuri de turism: agro și ecoturism, pentru explorare și fotografii pe Dunăre - extinderea și modernizarea structurilor turistice din stațiunea Lacu Sărat Brăila, în scopul atragerii unui număr sporit de turiști atât din țară cât și din străinătate - posibilitatea inițierii unor programe de mini-croaziere pe Dunăre pe bratele vechi ale Dunării, Insula Mică a Brăilei, popasul Coroișca de pe malul drept al Dunării, trasee mai lungi (Brăila-Galați-Tulcea- Delta Dunării) cu nave de croazieră, în cadrul unor excursii de câteva zile. - plaja de pe malul stâng al Dunării („Plaja Lipovenească”) - introducerea Muzeului Brăilei în traseele de vizitare a municipiului Brăila - introducerea în circuitul turistic a caselor memoriale din municipiul Brăila: Casa Memorială „Panait Istrati”, „D.P. Perpessicius”, „Petre Ștefănescu Goangă”, „Ana Aslan”, 	<ul style="list-style-type: none"> - degradarea clădirilor de patrimoniu amplasate pe actuala strada Mihai Eminescu precum și în vechiul centru istoric al municipiului - neinițierea unor programe pentru consolidarea, refacerea și conservarea bisericilor declarate monumente: Biserica „Buna Vestire (Biserica Greacă)”, Biserica „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril”, Catedrala „Sfântul Nicolae” din municipiul Brăila, Biserica Bulgara; - lipsa interesului factorilor decizionali în ce privește întreținerea și punerea în valoare a monumentelor cu caracter istoric

<p>Centrul Memorial „Nae Ionescu, Vasile Băncilă și Anton Dumitriu”; - cuprinderea în circuitele turistice a bisericilor declarate monumente</p>	
--	--

Priorități și măsuri pentru dezvoltarea turismului în municipiul Brăila

<p>1. Dezvoltarea turismului prin valorificarea durabilă a potențialului turistic natural și cultural</p>	<p>Valorificarea optimă a resurselor turistice în contextul protejării acestora și a mediului în conformitate cu principiile dezvoltării durabile, prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - promovarea și dezvoltarea activităților turistice ce se pot desfășura pe Dunăre, prin dezvoltarea și valorificarea eficientă și durabilă a acestei resurse; - modernizarea și dezvoltarea amenajărilor și structurilor turistice existente (Stațiunea Lacul Sărat); - reamenajarea amenajărilor turistice existente și înființarea altora noi, specifice pentru pescuit (Dunăre, Lacul Blasova – Insula Mică a Brăilei); - dezvoltarea unui turism de weekend controlat care să valorifice eficient și durabil locațiile unde se desfășoară această formă de turism; - promovarea și valorificarea turismului cultural și religios în special în mun. Brăila; - menținerea și dezvoltarea unui climat de afaceri favorabil dezvoltării turismului științific și de afaceri; - crearea condițiilor necesare pentru dezvoltarea ecoturismului durabil; - promovarea și dezvoltarea activităților tradiționale (etnografie și folclor).
	<p>Crearea unor oferte turistice diversificate și competitive pe piața externă și internă, prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea și promovarea ofertei turistice existente în prezent pe plan local; - valorificarea potențialului balneoclimateric prin crearea unor noi oferte turistice în stațiunile balneare și balneoclimaterice propuse a fi înființate (ex: Balta Albă, Grădiștea, Însurăței-Bereștii de Jos, Căineni Băi, Movila Miresii) și includerea lor în circuite turistice alături de obiectivele turistice caracteristice Municipiului Brăila; - restaurarea, conservarea și protejarea sit-urilor și monumentelor istorice pentru valorificarea lor printr-un turism cultural ecologic; - înființarea unui centru de informare turistică în Municipiul Brăila); - înființarea și promovarea unui port turistic pe Dunăre (promovarea turismului de agrement și recreere – ex: croaziere pe Dunăre); - crearea de noi pachete turistice atractive care să stimuleze cererea pentru diversele forme de turism practicate pe plan local (ex: turism balnear, de agrement, de weekend, pe Dunăre, urban, cultural, religios, științific, de afaceri, ecoturism, etc.); - modernizarea infrastructurii turistice și a dotărilor necesare.

Revitalizarea, consolidarea și dezvoltarea unor forme de turism practicate în prezent, exemplu:

turism balnear, balneoclimateric, odihnă și recreere, turism cultural, turism urban, turism de afaceri, turism de congrese și reuniuni, vânătoare și pescuit sportiv, turism religios, ecoturism, turism de weekend, turism științific, turism nautic și de croazieră.

Introducerea și promovarea unor noi forme de turism adecvate condițiilor specifice existente pe teritoriul județului, prin:

- dezvoltarea și promovarea pe plan local a turismului de agrement, spre exemplu:
 - o mun. Brăila – petrecerea timpului liber la următoarele obiective: centrul istoric, instituții de cultură, baze sportive, faleza Dunării, parcul zoo, păduri, grădini de vară, parcuri, cluburi, discoteci, etc;
 - o Dunăre și lacurile dulci – agrement nautic, amenajarea plajelor, pescuit sportiv;
 - o Stațiunea Lacul Sărat – dotări de agrement;

Valorificarea superioară și intensivă a Centrului istoric al municipiului Brăila, acordându-se o atenție specială restaurării și conservării clădirilor de patrimoniu, prin:

- protejarea și respectarea legislației în vigoare cu privire la ansamblurile de locuințe și case individuale a căror valoare culturală și istorică a determinat includerea lor pe Lista monumentelor istorice ex: Muzeul Județean Brăila, Clădirea teatrului „Maria Filotti”, Lăcașurile de cult, Palatul Agriculturii, Ansamblul Piața Traian, și cel din str. Mihai Eminescu, Casa Ana Aslan, Faleza Dunării, Parcul Monument din SV mun. Brăila, etc.
- includerea în circuite turistice naționale sau la nivelul unor areale turistice a obiectivelor culturale reprezentative pentru punerea în valoare a patrimoniului cultural specific zonei geografice.

Dezvoltarea infrastructurii sportive și de agrement în Municipiul Brăila, prin:

- modernizarea bazelor de sport și agrement existente (ex. în mun. Brăila – complexul sportiv și ștrandul);
- amenajarea unor dotări sportive atât în Stațiunea Lacul Sărat cât și în alte locații unde se dezvoltă alte tipuri de turism.

Amenajarea, echiparea și dezvoltarea zonelor de agrement, mărirea suprafețelor împădurite, în vederea dezvoltării ecoturismului și turismului de weekend, prin:

- menținerea unui cadru natural atractiv strâns legat de amenajări specifice, în vederea dezvoltării și valorificării unui turism de weekend controlat și durabil;
- crearea condițiilor și dotărilor speciale în vederea practicării turismului de weekend;

Modernizarea infrastructurii generale și cu specific turistic pentru creșterea calității produsului turistic, prin:

- asigurarea unei accesibilități ridicate spre localitățile de interes turistic prin reabilitarea rețelei de drumuri locale, în special în mediul rural;
- creșterea gradului de modernizare și confort a infrastructurii turistice existente;
- extinderea bazei de cazare existente și diversificarea dotărilor conexe;

Conturarea unor produse turistice specifice, originale, cu puternică amprentă locală, care să individualizeze oferta turistică brăileană ca marcă distinctă, de maxim impact:

- creșterea interesului turistic pentru stațiunile balneare prin promovarea unor programe complexe care să includă oferte turistice variate;
- promovarea unor pachete de oferte turistice integrate;
- valorificarea durabilă a Dunării;
- organizarea unor trasee culturale tematice (ex: itinerarii religioase, trasee educaționale, trasee prezentând tipologii diferite ale locașurilor de cult, itinerarii de arhitectura tradițională, de arhitectură modernă și contemporană);

Dezvoltarea unei rețele de obiective culturale, conținând monumente și ansambluri de arhitectură, în scopul gestionării și valorificării în comun a acestora în corelare cu itinerariile turistice

- *Traseu turistic Brăila - Mănăstirea Măxineni*, circa 30 km, cu condiția restaurării cât mai urgente a monumentului de arhitectură de la Măxineni (mănăstire voievodală sec. XVII, construită de Matei Basarab), aflată în vecinătatea noii mănăstiri Nașterea Sf. Ioan Botezătorul și Sfântul Voievod Ștefan cel Mare; - satul Corbu Vechi (ansamblul de arhitectură tradițională), prin comuna Siliștea;
- *Traseu turistic Brăila - Baldovinești*, intitulat *Lumea copilăriei lui Panait Istrati*, cu condiția reabilitării Casei Memoriale „Moș Dumitru”, a Căminului Cultural și a cârciumei Moș Anghel din satul Baldovinești (comuna Vădeni).
- Traseu turistic numit generic *Să nu uităm* - între Mun. Brăila și Valea Călmățuiului (fost Rubla), așezarea ridicată de deținuții politici în Bărăgan, ca urmare a arestărilor și deportărilor din vremea instaurării regimului comunist; cu condiția unor amenajări minim și valorificării locuințelor datând de la jumătatea sec. XX din acest sat.

	<p>Propunerea de noi trasee turistice care să valorifice patrimoniul cultural în relație cu cel natural. Aceste trasee turistice se pot relaționa între ele în funcție de lungimea și direcțiile dorite:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mun. Brăila - c. Traian - c. Movila Miresii - c. Șuțești - c. Grădiștea - c. Racovița - c. Măxineni; - Mun. Brăila - o. Însurăței - Lacu Rezii - c. Berteștii de Jos - c. Stăncuța; - Mun. Brăila - o. Însurăței - c. Ulmu - o. Făurei - c. Jirlău - c. Vișani (Câineni Băi) și varianta prin Dudești spre Balta Tătaru; - Mun. Brăila - c. Măxineni - c. Șuțești - o. Ianca – Însurăței - c. Stăncuța – c. Tufești - c. Gropeni - c. Chiscani (Lacu Sărat) - Brăila; - Mun. Brăila - c. Mărașu și Frecăței cu Lacul Blasova, Popina Blasova, Lacul Zăton și satele pescărești din sudul Insulei Mari a Brăilei.
	<p>Studierea posibilităților de integrare a circuitelor turistice locale/regionale în programe turistice europene (ex: Mănăstirea Măxineni, Mănăstirea din Stațiunea Lacul Sărat, Conacul Orezeanu, etc</p> <p>Promovarea produselor și brandurilor locale</p> <p>Declanșarea unei campanii de promovare a imaginii municipiului Brăila, punându-se accentul pe cele mai valoroase componente ale potențialului său turistic și prin crearea unor evenimente și manifestări noi, de anvergură</p> <p>Revitalizarea, consolidarea și dezvoltarea infrastructurii pentru turism și a capacităților de cazare</p> <p>Accesarea fondurilor europene, naționale (conform POS) și locale pentru revitalizarea turismului brăilean</p>
<p>2. Modernizarea, reamenajarea și extinderea structurilor de cazare și alimentație publică</p>	<p>Modernizarea și dezvoltarea structurilor de primire prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea bazelor de cazare în mod diferențiat în funcție de formele de turism practicate; - identificarea, reabilitarea, amenajarea sau construirea unor noi unități de primire a turiștilor;
<p>3. Asigurarea resursei umane în turism</p>	<p>Pregătirea la nivel superior a personalului calificat pentru activități turistice, în vederea asigurării unor servicii la standarde corespunzătoare cerințelor actuale, prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - perfecționarea personalului și a celor care activează în turism; - dezvoltarea învățământului preuniversitar în acest domeniu de activitate; - organizarea de cursuri de specialitate, de perfecționare și pregătire în management, marketing, gastronomie, comportament, ghizi specializați, legislație, etc.

Priorități:

- *Valorificarea optimă a resurselor turistice în contextul protejării acestora și a mediului în conformitate cu principiile dezvoltării durabile;*
- *Revitalizarea, consolidarea și dezvoltarea infrastructurii pentru turism și a capacităților de cazare;*
- *Crearea unor oferte turistice diversificate și competitive pe piața internă și externă;*
- *Revitalizarea, consolidarea și dezvoltarea unor forme de turism practicate în prezent (odihnă și recreere, turism balnear, turism cultural, turism de afaceri, turism de congrese și reuniuni, vânătoare și pescuit sportiv, turism religios);*

- *Introducerea și promovarea unor noi forme de turism adecvate condițiilor specifice existente pe teritoriul municipiului și al județului în general;*
- *Valorificarea superioară și intensivă a Centrului istoric al municipiului Brăila, acordându-se o atenție specială restaurării și conservării clădirilor de patrimoniu;*
- *Declanșarea unei campanii de promovare a imaginii municipiului Brăila, punându-se accentul pe cele mai valoroase componente ale potențialului său turistic și prin crearea unor evenimente și manifestări noi, de anvergură;*
- *Dezvoltarea infrastructurii sportive și de agrement în municipiul Brăila.*
- *Amenajarea, echiparea și dezvoltarea zonelor de agrement și a pădurilor de agrement în vederea dezvoltării ecoturismului și turismului de weekend;*
- *Modernizarea infrastructurii generale și cu specific turistic pentru creșterea calității produsului turistic;*
- *Conturarea unor produse turistice specifice, originale, cu puternică amprentă locală, care să individualizeze oferta turistică brăileană ca marcă distinctă, de maxim impact;*
- *Accesarea fondurilor europene, naționale (conform POS) și locale pentru revitalizarea turismului brăilean.*

CAPITOLUL 5. Concluzii și direcții de dezvoltare socio-economică

Viziunea dezvoltării socio-economice urbane în municipiul Brăila corespunde realizării unei economii moderne, viabile și competitive în plan regional și național și care oferă locuitorilor săi suficiente locuri de muncă și venituri, astfel încât să se asigure un nivel de trai ce poate fi considerat ca propice evoluției generale a comunității locale.

În acest sens municipiul Brăila se dorește a deveni pe termen mediu și lung un oraș prosper, dinamic, un nod naval comercial important și un mediu de afaceri atractiv atât pentru investitorii interni cât și pentru cei externi. Pol urban cu rol regional, Brăila se va caracteriza prin stabilitate economică, o piață a locurilor de muncă flexibilă și adaptată nevoilor locuitorilor săi, un oraș ce va oferi produse specifice, apreciate de cei ce-l tranzitează, un oraș în care serviciile vor cunoaște o creștere spectaculoasă, iar performanța va fi deviza celor ce le oferă.

Misiunea strategiei de dezvoltare socio-economică urbană a municipiului Brăila presupune obținerea dezvoltării durabile a activităților economice în concordanță cu structura spațială urbană și ținând cont totodată de construcția suprateritorială existentă.

Condițiile particulare de dezvoltare în timp a economiei municipiului Brăila și existența unor schimburi comerciale cu tradiție și a unor fluxuri funcționale îndelung utilizate în mediul de afaceri local, propun ca abordare strategică viitoare a acestui domeniu o **strategie de tip ofensiv**, care să se bazeze pe restructurarea economică a întreprinderilor ce s-au dovedit vulnerabile la șocurile economice și totodată pe identificarea și pătrunderea pe

noi piețe de desfacere a produselor obținute în economia locală și transformarea acestora în mărci recunoscute, apreciate și care să determine o cerere elastică la preț și totodată constantă.

Realizarea strategiei de dezvoltare socio-economică urmărește în implementarea ei prioritățile stabilite prin Strategia Europa 2020 cu scopul comun de a susține convergența teritorială și reducerea disparităților de dezvoltare între diferite teritorii. În acest sens se are în vedere obținerea unei:

- ✓ creșteri inteligente – ce presupune dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare;
- ✓ creșteri durabile – ce promovează dezvoltarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive; și a unei
- ✓ creșteri favorabile incluziunii – ce susține crearea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, în măsură să asigure coeziunea economică, socială și teritorială.

Obiectivele urmărite pentru dezvoltarea economică a municipiului Brăila se încadrează dezideratelor politicii de coeziune socială și politicii economice comune, dar și celor naționale, axându-se pe câteva obiective fundamentale enunțate în concordanță cu rezultatele auditului efectuat, astfel încât implementarea viitoarelor proiecte stabilite de autoritățile locale să se plieze atât pe necesitățile comunității locale și în același timp să fie în acord cu viziunea de dezvoltare a structurilor teritoriale superioare - naționale și europene.

Sursele de date principale și informațiile statistice utilizate au fost următoarele:

❖ *Documentații și Strategii de dezvoltare:*

Strategia Europa 2020

Strategia națională pentru dezvoltare durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030

Strategia de dezvoltare a Regiunii de dezvoltare Sud-Est 2007-2013

Auditul Teritorial al Regiunii de Dezvoltare Sud Est 2010-2020

Planul de amenajarea teritoriului județean Brăila 2008

Strategia de Dezvoltare a Municipiului Brăila 2008-2013

Conceptul Strategic de Dezvoltare Spațială-România 2030

❖ *Legislație:*

Legea nr. 351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a IV-a
- Reteaua de localități

Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice

Ordinului ministrului culturii și cultelor 2314/2004 privind aprobarea Listei Monumentelor istorice

HG nr. 1284/2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000

Ordinului nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România

O.U.G. nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice

❖ *Baze de date:*

Baza de date BorgDesign 2010

Date statistice din baza de date TEMPO online a INS

Baza de date GIS a INCĐ URBAN-INCERC, sucursala Urbanproiect

BIBLIOGRAFIE

Dobrotă, Niță (coord.), 1999, **Dicționar economic**, București, Ed. Economică

Sandu, Dumitru (coord.), 2006, studiul **Locuirea temporară în străinătate. Migrația economică a românilor: 1990-2006**, București, Fundația pentru o Societate Deschisă

Trebici, Vladimir, 1975, **Mică enciclopedie de demografie**, București, Editura Științifică și Enciclopedică

***, 2004, *Lista monumentelor istorice*, Ministerul Cultelor.

***, 2007, *Strategia de dezvoltare durabilă a Municipiului Brăila 2008-2013*.

***, 2008, *Planul de amenajare a teritoriului județean Brăila*, URBANPROIECT, București.

***, 2008, *Strategia de valorificare a potențialului turistic al Județului Brăila*, INCĐT, București.

***, 2009, *Planul integrat de dezvoltare urbană a Municipiului Brăila*.

www.braila.org

www.mdr.ro

www.minind.ro